

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1961

Vyhlásené: 09.12.1961 Časová verzia predpisu účinná od: 15.04.2005 do: 31.12.2005

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

141

ZÁKON

z 29. novembra 1961

o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok)

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

SPOLOČNÉ USTANOVENIA

PRVÁ HLAVA

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1

Účel zákona

(1) Účelom trestného poriadku je upraviť postup orgánov činných v trestnom konaní tak, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní. Konanie pritom musí pôsobiť na upevňovanie zákonnosti, na predchádzanie a zamedzovanie trestnej činnosti, na výchovu občanov v duchu dôsledného zachovávania zákonov a pravidiel občianskeho spolužitia i čestného plnenia povinností ku štátu a spoločnosti.

(2) Pomáhať na dosiahnutie účelu trestného konania je právom a podľa ustanovení tohto zákona i povinnosťou občanov.

§ 2

Základné zásady trestného konania

(1) Nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený ináč než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon.

(2) Dokiaľ právoplatným odsudzujúcim rozsudkom súdu nie je vyslovená vina, nemožno na toho, proti komu sa vedie trestné konanie, hľadieť, ako by bol vinný.

(3) Prokurátor je povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel; výnimky sú prípustné len podľa zákona alebo podľa vyhlásenej medzinárodnej zmluvy.

(4) Ak tento zákon neustanovuje niečo iné, postupujú orgány činné v trestnom konaní z úradnej povinnosti; musia trestné veci prejednávať čo najrýchlejšie a dôsledne zachovávať občianske práva zaručené ústavou. Na obsah petícií zasahujúcich do plnenia týchto povinností orgány činné v trestnom konaní neprihliadajú.

(5) Orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. S rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti

svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy, nečakajúc na návrh strán. Priznanie obvineného nezavahuje orgány činné v trestnom konaní povinnosti preskúmať všetky okolnosti prípadu.

(6) Orgány činné v trestnom konaní hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstarali orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán.

(7) Všetky orgány činné v trestnom konaní spolupracujú so záujmovými združeniami občanov a využívajú ich výchovné pôsobenie.

(8) Trestné stíhanie pred súdmi je možné len na základe obžaloby podanej prokurátorom.

(9) V trestnom konaní pred súdom rozhoduje senát alebo samosudca; predseda senátu alebo samosudca rozhodujú sami len tam, kde to zákon výslovne ustanovuje. Ak v prípravnom konaní rozhoduje súd v prvom stupni, rozhodnutie robí sudca.

(10) Trestné veci sa pred súdom prejednávajú verejne tak, aby sa občania mohli prejednávania zúčastniť a pojednávanie sledovať. Pri hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí smie byť verejnosť vylúčená len v prípadoch výslovne ustanovených v tomto zákone.

(11) Konanie pred súdmi je ústne; dôkaz výpoveďami svedkov, znalcov a obvineného sa vykonáva spravidla tak, že súd uvedené osoby sám vylúča.

(12) Pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní, ako aj na verejnom alebo neverejnom zasadnutí smie súd prihliadnuť len na tie dôkazy, ktoré boli pri tomto konaní vykonané.

(13) Ten, proti ktorému sa trestné konanie vedie, musí byť v každom období konania poučený o právach umožňujúcich mu plné uplatnenie obhajoby a o tom, že si môže aj zvoliť obhajcu; všetky orgány činné v trestnom konaní sú povinné umožniť mu uplatnenie jeho práv.

(14) Každý je oprávnený používať pred orgánmi činnými v trestnom konaní svoj materinský jazyk.

Spolupráca so záujmovými združeniami občanov

§ 3

(1) Orgány činné v trestnom konaní spolupracujú so záujmovými združeniami občanov, aby posilnili výchovné pôsobenie trestného konania a aj týmto spôsobom trestnú činnosť zamedzovali a jej predchádzali.

(2) Záujmové združenia občanov môžu upozorňovať orgány činné v trestnom konaní na prípady porušenia zákonnosti a dávať tak podnet na začatie trestného stíhania. Môžu navrhovať, aby súd na prehĺbenie výchovného účinku trestného konania prejednal vec na pracovisku obvineného alebo v mieste jeho bydliska. So záujmovými združeniami občanov súd spolupracuje pri zabezpečení účasti občanov na pojednávaní súdu; tieto združenia spolupôsobia podľa ustanovení tohto zákona a pri výchove osôb podmienene odsúdených a podmienene prepustených; pomáhajú tiež vytvárať podmienky, aby odsúdený žil po vykonaní trestu riadnym životom.

§ 4

(1) Záujmové združenia občanov, ktorými sa na účely tohto zákona rozumejú najmä odborové a iné spoločenské organizácie, pracovné kolektívy a cirkvi, s výnimkou politických strán a politických hnutí môžu po prerokovaní v kolektíve ponúknuť prevzatie záruky za nápravu obvineného, ak majú dôvodne za to, že sú tu predpoklady, aby sa obvinený pôsobením kolektívu

napravil. Súd, ktorému bol poslaný takýto návrh, prejedná vec na hlavnom pojednávaní spravidla pred kolektívom záujmového združenia občanov, a ak sa rozhodne záruku prijať, vezme na ňu zreteľ pri rozhodovaní o treste. Môže najmä, pokiaľ to trestný zákon pripúšťa, povoliť podmienený odklad výkonu trestu, alebo uložiť iný druh trestu, ktorý nie je spojený s odňatím slobody, alebo upustiť od potrestania.

(2) Záujmové združenie, ktoré prevzalo záruku, stará sa o prevýchovu a nápravu obvineného, ktorý mu bol na záruku zverený, a dbá, aby nahradil škodu, ktorú spôsobil trestným činom.

§ 5

Záujmové združenia uvedené v § 4 ods. 1 majú právo vyslať na prejednanie veci pred okresným a krajským súdom ako odvolacím súdom svojho zástupcu, ktorý sa potom na podklade uznesenia súdu zúčastní pojednávania podľa ustanovení tohto zákona a súdu tlmočí stanovisko ich kolektívu k prejednávanej trestnej veci, k osobe páchatela a k možnostiam jeho nápravy (§ 183).

§ 6

(1) Záujmové združenia uvedené v § 4 ods. 1 môžu ponúknuť, že prevezmú záruku za dovŕšenie nápravy odsúdeného, a žiadať na tomto podklade o jeho podmienené prepustenie z trestu odňatia slobody alebo o podmienené upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu. Na získanie podkladov pre takúto žiadosť môžu sa informovať o stave prevýchovy odsúdeného.

(2) Uvedené záujmové združenia môžu tiež navrhnúť, aby väzba obvineného bola nahradená ich zárukou (§ 73), a podávať za odsúdeného žiadosť o udelenie milosti a o zahľadenie odsúdenia.

Súčinnosť štátnych orgánov, obcí a iných právnických osôb a fyzických osôb

§ 7

(1) Orgány činné v trestnom konaní sú povinné navzájom si pomáhať pri plnení úloh vyplývajúcich z tohto zákona.

(2) Písomnosti a informácie sa môžu doručovať medzi orgánmi činnými v trestnom konaní aj v elektronickej forme.

§ 8

(1) Štátne orgány, obce a iné právnické osoby, ako aj fyzické osoby, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť podľa osobitných predpisov, sú povinné pomáhať orgánom činným v trestnom konaní pri plnení ich úloh, najmä urýchlene vybavovať ich dožiadania. Štátne orgány sú ďalej povinné bez meškania oznamovať prokurátorovi alebo policajným orgánom skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin.

(2) Údaje, ktoré sú inak predmetom bankového tajomstva, smie v prípravnom konaní požadovať len prokurátor; prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry smie také údaje požadovať aj pred začatím trestného stíhania. Vyšetrovateľ alebo policajný orgán potrebujú na také dožiadanie predchádzajúci súhlas prokurátora. V konaní pred súdom môže také údaje požadovať predseda senátu.

(3) Ak sú údaje uvedené v odseku 2 potrebné na vybavenie oznámení (§ 158) týkajúcich sa obzvlášť závažných trestných činov (§ 41 ods. 2 Trestného zákona), trestných činov uvedených v trestnom oddiele tretej hlavy osobitnej časti Trestného zákona (ďalej len „korupcia“) a trestného činu podľa § 158 Trestného zákona, smie ich prokurátor požadovať aj pred začatím trestného stíhania.

(4) Ustanoveniami odsekov 1 a 2 nie je dotknutá povinnosť zachovávať utajovanú skutočnosť.

§ 8a

Poskytovanie informácií o trestnom konaní

(1) Orgány činné v trestnom konaní informujú o svojej činnosti verejnosť poskytovaním informácií oznamovacím prostriedkom. Pritom dbajú na to, aby neohrozovali objasnenie skutočností dôležitých na posúdenie veci, nezverejňovali o osobách, ktoré majú účasť na trestnom konaní, údaje, ktoré priamo nesúvisia s trestnou činnosťou, a aby neporušili zásadu, že dokiaľ právoplatným odsudzujúcim rozsudkom nie je vina vyslovená, nemožno na toho, proti komu sa vedie trestné konanie, hľadiť, ako by bol vinný (§ 2 ods. 2).

(2) Z dôvodov uvedených v odseku 1 orgány činné v trestnom konaní odopru poskytnutie informácií.

§ 9

Posudzovanie predbežných otázok

(1) Orgány činné v trestnom konaní posudzujú predbežné otázky, ktoré sa v konaní vyskytnú, samostatne; ak je tu však o takej otázke právoplatné rozhodnutie súdu alebo iného štátneho orgánu sú orgány činné v trestnom konaní takým rozhodnutím viazané, pokiaľ nejde o posúdenie viny obvineného.

(2) Orgány činné v trestnom konaní nie sú oprávnené samostatne riešiť predbežné otázky týkajúce sa osobného stavu, o ktorých sa rozhoduje v konaní o občianskoprávných veciach. Ak rozhodnutie o takej otázke nebolo ešte vydané, vyčkajú jeho vydanie.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nepoužijú na predbežné otázky, o ktorých rozhoduje Súdny dvor Európskych spoločenstiev; jeho rozhodnutie je záväzné pre všetky orgány činné v trestnom konaní.

§ 10

Vyňatie z právomoci orgánov činných v trestnom konaní

(1) Z právomoci orgánov činných v trestnom konaní podľa tohto zákona sú vyňaté osoby požívajúce výsady a imunity podľa zákona alebo medzinárodného práva.

(2) Ak vznikne pochybnosť o tom, či alebo do akej miery je niekto vyňatý z právomoci orgánov činných v trestnom konaní podľa tohto zákona, musí sa o tom vyžiadať vyjadrenie ministra spravodlivosti; toto vyjadrenie je pre všetky orgány činné v trestnom konaní záväzné.

§ 11

Nepripustnosť trestného stíhania

(1) Trestné stíhanie nemožno začať, a ak bolo už začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené,

- a) ak je trestné stíhanie premlčané,
- b) ak ide o osobu, ktorá je vyňatá z právomoci orgánov činných v trestnom konaní (§ 10), alebo o osobu, na stíhanie ktorej podľa zákona treba súhlas, ak taký súhlas nebol oprávneným orgánom daný,
- c) ak ide o osobu, ktorá pre nedostatok veku nie je trestne zodpovedná,
- d) proti tomu, kto zomrel,

- e) proti tomu, proti ktorému sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozsudkom súdu alebo bolo právoplatne zastavené, ak rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené,
- f) proti tomu, proti ktorému sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozhodnutím iného orgánu na stíhanie trestných činov oprávneného, ak rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené,
- g) ak je trestné stíhanie podmienené súhlasom poškodeného a súhlas nebol daný alebo bol vzatý späť (§ 163a), alebo
- h) ak tak ustanovuje vyhlásená medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(2) V trestnom stíhaní, ktoré bolo zastavené z dôvodu uvedeného v odseku 1 písm. a) sa však pokračuje, ak vyhlási obvinený do troch dní odvtedy, čo mu bolo uznesenie o zastavení trestného stíhania oznámené, že na prejednaní veci trvá. O tom treba obvineného poučiť.

(3) V trestnom stíhaní, ktoré bolo zastavené z dôvodu uvedeného v odseku 1 písm. b) sa pokračuje po ukončení mandátu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky, funkcie sudcu Ústavného súdu, funkcie sudcu a funkcie generálneho prokurátora.

§ 12

Výklad niektorých pojmov

(1) Orgánmi činnými v trestnom konaní sa rozumejú súd, prokurátor, vyšetrovateľ a policajný orgán.

(2) Policajnými orgánmi sa rozumejú poverené orgány Policajného zboru³⁾. Rovnaké postavenie majú v konaní o trestných činoch príslušníkov ozbrojených síl aj poverené orgány Vojenskej polície⁴⁾, v konaní o trestných činoch príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže a o trestných činoch osôb vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo väzbe poverené orgány tohto zboru⁵⁾, v konaní o trestných činoch príslušníkov Železničnej polície a o trestných činoch spáchaných v obvode železničných dráh a vlečiek poverené orgány Železničnej polície⁶⁾, colné orgány⁷⁾, ak ide o trestné činy spáchané v súvislosti s porušením colných predpisov a daňových predpisov v pôsobnosti colnej správy, a veliteľia námorných lodí⁸⁾ v konaní o trestných činoch spáchaných na týchto lodiach.

(3) Kde tento zákon hovorí o súde, rozumie sa tým okresný súd, krajský súd, Špeciálny súd, vojenský obvodový súd, vyšší vojenský súd a Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

(4) Tam, kde tento zákon hovorí

- a) o okresnom súde, predsedovi senátu okresného súdu alebo sudcovi okresného súdu, rozumie sa tým aj vojenský obvodový súd, predseda senátu vojenského obvodového súdu a sudca vojenského obvodového súdu, ak ide o veci patriace do právomoci vojenského obvodového súdu (§ 14, 15 a 16),
- b) o krajskom súde, predsedovi senátu krajského súdu alebo sudcovi krajského súdu, rozumie sa tým aj
 1. vyšší vojenský súd, predseda senátu vyššieho vojenského súdu a sudca vyššieho vojenského súdu, ak ide o veci patriace do právomoci vyššieho vojenského súdu (§ 14, 15 a § 17 ods. 1),
 2. Špeciálny súd, predseda senátu Špeciálneho súdu a sudca Špeciálneho súdu, ak ide o veci patriace do právomoci Špeciálneho súdu (§ 15a a § 17 ods. 2).

(5) Tam, kde tento zákon hovorí

- a) o okresnom prokurátorovi, rozumie sa tým aj vojenský obvodný prokurátor, ak ide o veci patriace do právomoci vojenskej obvodnej prokuratúry, prípadne iný prokurátor príslušný podľa osobitného zákona,^{8aa)}
- b) o krajskom prokurátorovi, rozumie sa tým aj
1. vyšší vojenský prokurátor, ak ide o veci patriace do právomoci vyššej vojenskej prokuratúry, prípadne iný prokurátor príslušný podľa osobitného zákona,^{8aa)}
 2. prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry, ak ide o veci patriace do právomoci Úradu špeciálnej prokuratúry, prípadne iný prokurátor príslušný podľa osobitného zákona.^{8aa)}

(6) Stranou sa rozumie ten, proti ktorému sa vedie trestné konanie, zúčastnená osoba a poškodený a v konaní pred súdom aj prokurátor a spoločenský zástupca; rovnaké postavenie ako strana má aj iná osoba, na ktorej návrh alebo žiadosť sa konanie vedie alebo ktorá podala opravný prostriedok.

(7) Kde tento zákon hovorí o organizácii, rozumejú sa ňou právnické a fyzické osoby, ktoré prevádzkujú podnikateľskú činnosť podľa osobitných predpisov okrem prípadu uvedeného v § 4 ods. 1.

(8) Pokiaľ z povahy veci nevyplýva niečo iné, rozumie sa obvineným aj obžalovaný a odsúdený.

(9) Po nariadení hlavného pojednávania sa obvinený označuje ako obžalovaný.

(10) Odsúdeným je ten, proti ktorému bol vydaný odsudzujúci rozsudok, ktorý už nadobudol právoplatnosť.

(11) Trestným konaním sa rozumie konanie podľa tohto zákona, trestným stíhaním úsek konania od začatia trestného stíhania až do právoplatnosti rozsudku, prípadne iného rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní vo veci samej a prípravným konaním úsek od začatia trestného stíhania do podania obžaloby, postúpenia veci, prerušenia alebo zastavenia trestného stíhania pred podaním obžaloby.

(12) Agentom je príslušník Policajného zboru, ktorý na základe príkazu príslušného orgánu činného v trestnom konaní prispieva k odhaľovaniu, zisťovaniu a usvedčovaniu páchatelov obzvlášť závažných trestných činov, korupcie a trestného činu podľa § 158 Trestného zákona; pri odhaľovaní, zisťovaní a usvedčovaní páchatelov korupcie môže byť agentom aj osoba ustanovená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky.

(13) Informačno-technickými prostriedkami sa na účely tohto zákona rozumejú elektrotechnické, rádiotechnické, fototechnické, optické, mechanické, chemické a iné technické prostriedky a zariadenia alebo ich súbory použité utajovaným spôsobom pri odpočúvaní a zázname telekomunikačných činností (§ 88) alebo vyhotovovaní obrazových, zvukových alebo iných záznamov (§ 88e), ak sa ich použitím zasahuje do základných ľudských práv a slobôd. Na spracúvanie informácií získaných použitím informačno-technických prostriedkov, ich evidenciu, dokumentáciu, ukladanie a vyradovanie sa vzťahujú osobitné predpisy, ak tento zákon neustanovuje inak. Prevádzkovatelia verejných telefónnych sietí, poskytovatelia verejných telekomunikačných služieb, poskytovatelia ostatných telekomunikačných služieb a ich zamestnanci sú povinní na žiadosť bezplatne a bezodkladne poskytnúť nevyhnutnú súčinnosť pri použití informačno-technických prostriedkov; nemôžu sa pritom dovoliavať povinnosti mlčanlivosti ustanovenej podľa osobitných zákonov.

(14) Prostriedkami operatívno-pátracej činnosti sa na účely tohto zákona rozumejú kontrolovaná dodávka (§ 88a), agent (§ 88b), predstieraný prevod (§ 88c) a sledovanie osôb a vecí (§ 88d).

(15) Vyšetrovateľom sa rozumie v rozsahu poverenia úkonov vyšetrovania aj zástupca príslušného orgánu iného štátu, orgánu Európskej únie alebo orgánu vytvoreného spoločne členskými štátmi Európskej únie, ktorý je vyslaný do spoločného vyšetrovacieho tímu vytvoreného na základe dohody. Spoločný vyšetrovací tím sa môže vytvoriť najmä, ak vyšetrovanie trestného činu vyžaduje vykonať zložité úkony aj v inom štáte alebo vyšetrovanie trestného činu uskutočňuje niekoľko štátov, pričom okolnosti prípadu vyžadujú ich koordinovaný a spoločný postup. Vedúcim spoločného vyšetrovacieho tímu je vždy zástupca orgánu činného v trestnom konaní Slovenskej republiky; ostatné podmienky činnosti spoločného vyšetrovacieho tímu upraví dohoda o jeho vytvorení. Orgánom oprávneným uzavrieť dohodu o vytvorení spoločného vyšetrovacieho tímu je Generálna prokuratúra Slovenskej republiky po predchádzajúcom súhlase ministra spravodlivosti Slovenskej republiky.

(16) Organizáciou na pomoc poškodeným sa rozumie mimovládna organizácia zriadená podľa osobitného zákona,^{7c)} poskytujúca bezodplatnú pomoc poškodeným.

DRUHÁ HLAVA

SÚD A OSOBY ZÚČASTNENÉ NA KONANÍ

Prvý oddiel

Právomoc a príslušnosť súdov

§ 13

Výkon trestného súdnictva

Sústavu súdov, ktoré vykonávajú súdnictvo v trestných veciach, ustanoví osobitný zákon.

Právomoc vojenských súdov

§ 14

(1) V rozsahu ustanovenom týmto zákonom právomoci vojenských súdov podliehajú

- a) vojaci,
- b) príslušníci vojensky organizovaných a iných sborov, o ktorých to ustanovuje osobitný zákon, ak sú v činnej službe,
- c) príslušníci ozbrojených síl vysielajúceho štátu pre trestné činy spáchané na území Slovenskej republiky v rozsahu uvedenom vo vyhlásenej medzinárodnej zmluve, ktorou je Slovenská republika viazaná,
- d) vojnoví zajatci.

(2) Vojaci a príslušníci sborov uvedených v odseku 1 písm. b) podliehajú i mimo činnej služby právomoci vojenských súdov pre trestné činy vojenské, ktorých sa dopustili v služobnej rovnosťate.

(3) Právomoci vojenských súdov podliehajú aj civilné osoby pre trestné činy vojnovnej zrady (§ 114 Tr. zák.), služby v cudzom vojsku (§ 115 Tr. zák.) a nenastúpenia služby v ozbrojených silách (§ 269 až 271 Tr. zák.).

(4) Právomoci vojenských súdov nepodliehajú osoby uvedené v odsekoch 1 a 2, ak ide o trestné činy uvedené v § 15a.

§ 15

(1) Právomoc vojenských súdov podľa § 14 ods. 1 sa vzťahuje len na trestné činy spáchané za trvania pomeru, ktorý túto právomoc zakladá. Týmto nie je dotknuté ustanovenie § 14 ods. 4.

(2) Ak trestný čin, na ktorý sa vzťahuje právomoc vojenských súdov, vyšiel u osoby, ktorá podlieha právomoci vojenských súdov z dôvodov uvedených v § 14 ods. 1, najavo až po skončení pomeru zakladajúceho právomoc vojenských súdov, vojenský súd môže - ak nejde o trestný čin vojenský ani o nijaký z trestných činov uvedených v § 14 ods. 3 - postúpiť vec príslušnému okresnému alebo krajskému súdu alebo prokurátor môže podať obžalobu priamo na príslušnom okresnom alebo krajskom súde; ten potom už vec vojenskému súdu postúpiť nemôže.

§ 15a **Právomoc Špeciálneho súdu**

(1) Právomoci Špeciálneho súdu podliehajú

- a) poslanci Národnej rady Slovenskej republiky,
- b) členovia vlády Slovenskej republiky,
- c) štátni tajomníci,
- d) predsedovia ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky,
- e) predseda a podpredseda Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky,
- f) sudcovia Ústavného súdu Slovenskej republiky,
- g) sudcovia,
- h) prokurátori,
- i) verejný ochranca práv,
- j) vedúci Úradu vlády Slovenskej republiky,
- k) riaditeľ Národného bezpečnostného úradu,
- l) riaditeľ Slovenskej informačnej služby,
- m) členovia Bankovej rady Národnej banky Slovenska, ak sú podozriví zo spáchania trestného činu v súvislosti s ich právomocou a zodpovednosťou.

(2) Právomoci Špeciálneho súdu podliehajú aj iné osoby pre

- a) trestné činy korupcie podľa § 160 ods. 3, § 160a, § 160b, § 160c, § 161 ods. 3, § 161a, § 161b, § 161c Trestného zákona,
- b) trestné činy založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny (§ 185a Tr. zák.),
- c) obzvlášť závažné trestné činy (§ 41 ods. 2 Tr. zák.) spáchané v spojení s organizovanou skupinou (§ 89 ods. 26 Tr. zák.) pôsobiacou vo viacerých štátoch, zločineckou skupinou (§ 89 ods. 27 Tr. zák.) alebo teroristickou skupinou (§ 89 ods. 28 Tr. zák.),
- d) trestné činy hospodárske (druhá hlava osobitnej časti Tr. zák.) alebo trestné činy proti majetku (deviata hlava osobitnej časti Tr. zák.), ak takým trestným činom bola spôsobená škoda alebo získaný prospech dosahujúci najmenej desaťtisíc násobok minimálnej mzdy zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou^{8ab}) alebo ak taký čin bol spáchaný v rozsahu dosahujúcom výšku najmenej desaťtisíc násobku minimálnej mzdy zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou,^{8ab})
- e) trestné činy poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností (§ 126 až 126b Tr. zák.),
- f) trestné činy súvisiace s trestnými činmi uvedenými v písmene a), b), c), d) alebo e), ak sú splnené podmienky na spoločné konanie.

(3) Právomoc Špeciálneho súdu podľa odseku 1 sa vzťahuje na trestné činy spáchané za trvania funkcie, ktorá túto právomoc zakladá, aj keď trestný čin osoby uvedenej v odseku 1 vyšiel najavo až po skončení funkcie, ktorá zakladá právomoc Špeciálneho súdu.

Vecná príslušnosť

§ 16

Konanie v prvom stupni vykonáva, ak tento zákon neustanovuje niečo iné, okresný súd.

§ 17

(1) Krajský súd vykonáva v prvom stupni konanie o trestných činoch, ak za ne zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého dolná hranica je najmenej osem rokov, alebo ak za ne možno uložiť výnimočný trest. O trestnom čine teroru podľa § 93 a 93a, záškodníctva podľa § 95 a 96, sabotáže podľa § 97, skrátenia dane a poistného podľa § 148 ods. 5, neodvedenia dane a poistného podľa § 148a ods. 4, založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a, výroby detského pornografického diela podľa § 205b ods. 4, hrubého nátlaku podľa § 235a ods. 2 až 5, krádeže podľa § 247 ods. 5, ak bol čin uvedený v odseku 1 alebo 2 spáchaný členom organizovanej skupiny, a ods. 6, sprenevery podľa § 248 ods. 4 písm. b) a ods. 5 podvodu podľa § 250 ods. 4 písm. a) a ods. 5, úverového podvodu podľa § 250a ods. 5, subvenčného podvodu podľa § 250b ods. 5, poisťovacieho podvodu podľa § 250c ods. 5, neoprávneného obohatenia podľa § 250d ods. 5, podvodného úpadku podľa § 250e ods. 6, legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 ods. 4 a 5 Trestného zákona a o trestnom čine podľa zákona na ochranu mieru koná v prvom stupni krajský súd aj vtedy, ak je dolná hranica trestu nižšia. Krajský súd vykonáva v prvom stupni konanie podľa predchádzajúcej vety aj vtedy, ak sa konanie páchatela posudzuje len podľa jedného z uvedených odsekov trestného činu.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na trestné činy, ktoré patria do právomoci Špeciálneho súdu. Špeciálny súd vykonáva konanie o trestných činoch patriacich do jeho právomoci v prvom stupni.

Miestna príslušnosť

§ 18

(1) Konanie vykonáva súd, v ktorého obvode bol trestný čin spáchaný.

(2) Ak nemožno miesto činu zistiť alebo ak bol čin spáchaný v cudzine, vykonáva konanie súd, v ktorého obvode obvinený býva, pracuje alebo sa zdržuje; ak sa nedajú tieto miesta zistiť alebo sú mimo územia Slovenskej republiky, vykonáva konanie súd, v ktorého obvode čin vyšiel najavo.

Spoločné konanie

§ 20

(1) O všetkých trestných činoch toho istého obvineného a proti všetkým obvineným, ktorých trestné činy spolu súvisia, vykonáva sa spoločné konanie.

(2) Spoločné konanie o trestnom čine, o ktorom by mal konať samosudca, a o trestnom čine, o ktorom patrí konať senátu, koná senát.

(3) Ak je osoba podliehajúca právomoci vojenských súdov súčasne stíhaná pre iný trestný čin, ktorý vecne súvisí s trestným činom, na ktorý sa vzťahuje právomoc vojenských súdov, vojenský

súd vec prejedná a rozhodne, aj pokiaľ ide o súvisiaci trestný čin. Ináč sa ustanovenie odseku 1 v pomere medzi okresným a krajským súdom na jednej strane a vojenskými súdmi na druhej strane nepoužije.

(4) Ak je osoba podliehajúca právomoci okresného súdu, krajského súdu alebo vojenského súdu súčasne stíhaná pre iný trestný čin, ktorý vecne súvisí s trestným činom, na ktorý sa vzťahuje právomoc Špeciálneho súdu, Špeciálny súd vec prejedná a rozhodne, aj pokiaľ ide o súvisiaci trestný čin. Ináč sa ustanovenie odseku 1 v pomere medzi okresným súdom, krajským súdom alebo vojenským súdom na jednej strane a Špeciálnym súdom na druhej strane nepoužije.

§ 21

(1) Spoločné konanie vykonáva krajský súd, ak je príslušný na konanie aspoň o jednom z trestných činov. Ak však čo len jeden z trestných činov patrí do právomoci Špeciálneho súdu, spoločné konanie vykonáva Špeciálny súd.

(2) Spoločné konanie vykonáva súd, ktorý je príslušný na konanie proti páchatelovi trestného činu alebo o najťažšom trestnom čine.

§ 22

Príslušnosť niekoľkých súdov

Ak je podľa predchádzajúcich ustanovení daná príslušnosť niekoľkých súdov, vykonáva konanie z týchto súdov ten, na ktorom podal prokurátor obžalobu alebo ktorému bola vec postúpená nepríslušným súdom.

§ 23

Vylúčenie a spojenie vecí

(1) Na urýchlenie konania alebo z iných dôležitých dôvodov možno konanie o niektorom z trestných činov alebo proti niektorému z obvinených vylúčiť zo spoločného konania.

(2) Príslušnosť súdu, ktorý vec vylúčil, sa nemení. Ak však

- a) krajský súd vylúči vec, o ktorej by ináč patrilo konať okresnému súdu, môže ju postúpiť tomuto súdu,
- b) Špeciálny súd vylúči vec, o ktorej by ináč patrilo konať okresnému súdu alebo krajskému súdu, môže ju postúpiť tomuto súdu.

(3) Ak sú tu podmienky spoločného konania, môže súd spojiť na spoločné prejednanie a rozhodnutie vecí, v ktorých boli podané samostatné obžaloby.

§ 24

Spory o príslušnosť

(1) Spory o príslušnosť medzi súdmi rozhoduje súd, ktorý je im najbližšie spoločne nadriadený.

(2) Najbližšie spoločne nadriadeným súdom okresného súdu alebo krajského súdu na jednej strane a Špeciálneho súdu na druhej strane je najvyšší súd.

§ 25**Odňatie a prikázanie veci**

(1) Z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

(2) Ak súdom uvedeným v odseku 1 je Špeciálny súd, iným súdom toho istého druhu a stupňa je Krajský súd v Banskej Bystrici.

(3) Ak súdom uvedeným v odseku 1 je Vyšší vojenský súd, iným súdom toho istého druhu a stupňa je krajský súd určený najvyšším súdom.

(4) Návrh procesnej strany na odňatie a prikázanie veci nebráni vykonaniu nariadeného úkonu trestného konania, ak podľa súdu návrh neobsahuje dôležitý dôvod podľa odseku 1. O návrhu procesnej strany, ktorý je založený na tých istých dôvodoch, pre ktorý už bolo rozhodnuté, sa nekoná.

§ 26**Príslušnosť súdu na úkony v prípravnom konaní**

(1) Na vykonávanie úkonov v prípravnom konaní je príslušný súd, v ktorého obvode je činný prokurátor, ktorý podal príslušný návrh.

(2) Vo veciach uvedených v § 17 ods. 1 je na vykonávanie úkonov v prípravnom konaní príslušný okresný súd v sídle krajského súdu a vojenský obvodový súd s výnimkou úkonov podľa § 26a.

(3) Vo veciach uvedených v § 17 ods. 2 je na vykonávanie úkonov v prípravnom konaní príslušný Špeciálny súd.

§ 26a**Osobitná príslušnosť súdu na vydanie príkazu na niektoré úkony pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní**

Na vydanie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností podľa § 88 ods. 2, 4 alebo 10, príkazu na sledovanie osôb a vecí podľa § 88d ods. 4, príkazu na použitie agenta a príkazu na vyhotovovanie obrazových, zvukových a iných záznamov je pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní príslušný krajský súd a vyšší vojenský súd, v ktorého obvode je činný prokurátor, ktorý podal príslušný návrh a Špeciálny súd, ak ide o veci patriace do jeho právomoci.

Druhý oddiel**Pomocné osoby****§ 27****Zapisovateľ**

Na spísanie zápisnice o úkonoch orgánov činných v trestnom konaní sa spravidla priberie zapisovateľ vzatý do sľubu. Ak nebol zapisovateľ pribraný, spíše zápisnicu osoba vykonávajúca úkon.

Tlmočník a prekladateľ

§ 28

(1) Ak treba pretlmočiť obsah výpovede alebo ak strana vyhlási, že neovláda jazyk, v ktorom sa konanie vedie, priberie sa tlmočník; tlmočník môže byť súčasne zapisovateľom.

(2) Ak si strana podľa § 2 ods. 14 zvolí jazyk, na ktorý nie je v zozname tlmočníkov zapísaný žiadny tlmočník, alebo vec neznesie odklad a zapísaní tlmočníci sú nedosiahnuteľní, ustanoví orgán činný v trestnom konaní tlmočníka na úradný jazyk štátu, ktorého je strana štátnym občanom; ak ide o osobu bez štátneho občianstva, štátu, na ktorého území strana býva.

(3) Ak je potrebné preložiť písomnosť, priberie sa prekladateľ; ustanovenie odseku 2 platí na prekladateľa rovnako.

§ 29

(1) O ustanovení tlmočníka, o spôsobilosti na túto funkciu a o vylúčení z nej, o práve odoprieť výkon tlmočnickeho úkonu, o sľube a o pripomenutí povinností pred výkonom tlmočnickeho úkonu, ako aj o náhrade hotových výdavkov a odmene za tlmočnicky úkon platia osobitné predpisy.

(2) Výšku náhrady a odmeny tlmočníka určí ten orgán, ktorý tlmočníka pribral, a v konaní pred súdom predseda senátu. Ak tento orgán alebo predseda senátu nesúhlasí s vyúčtovaním náhrady a odmeny tlmočníka, rozhodne o ich výške uznesením. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia na prekladateľa rovnako.

§ 29a

Vyšší súdny úradník

Vyšší súdny úradník môže v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom vydať rozhodnutia alebo vykonať iné úkony v trestnom konaní. Osobitný zákon ustanovuje, kedy môže vyšší súdny úradník konať samostatne a kedy na základe poverenia vydaného sudcom.

§ 29b

Probačný a mediačný úradník

Probačný a mediačný úradník plní úlohy probácie a mediácie uložené súdom a v prípravnom konaní prokurátorom a iné úlohy podľa tohto zákona alebo osobitného zákona.

Tretí oddiel

Vylúčenie orgánov činných v trestnom konaní

§ 30

(1) Z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca, prísediaci, vyšší súdny úradník, probačný a mediačný úradník, prokurátor, vyšetrovateľ a policajný orgán a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k ich obhajcom, zákonným zástupcom a splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

(2) Sudca alebo prísediaci je ďalej vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ak bol v prejednávanej veci činný ako prokurátor, vyšetrovateľ, policajný orgán, spoločenský zástupca, obhajca alebo splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného.

(3) Z rozhodovania na súde vyššieho stupňa je okrem toho vylúčený sudca alebo prísediaci, ktorý sa zúčastnil rozhodovania na súde nižšieho stupňa, a naopak. Z rozhodovania o sťažnosti pre porušenie zákona je vylúčený sudca, ktorý sa v prejednávanej veci zúčastnil na rozhodovaní ako sudca súdu iného stupňa. Z rozhodovania o sťažnosti na nadriadenom orgáne je vylúčený prokurátor, ktorý napadnuté rozhodnutie urobil alebo dal k nemu súhlas alebo pokyn.

(4) Námietku zaujatosti je procesná strana povinná vzniesť bezodkladne, ako sa dozvedela o dôvodoch na jej vznesenie. Úkon, ktorý vykonala vylúčená osoba, nemôže byť podkladom na rozhodnutie v trestnom konaní s výnimkou neodkladného alebo neopakovateľného úkonu.

§ 31

(1) Ak z dôvodov uvedených v § 30 oznámi svoju zaujatosť sudca alebo prísediaci, o vylúčení rozhodne nadriadený súd v senáte; o vylúčení sudcu Najvyššieho súdu rozhodne iný senát tohto súdu.

(2) Ak z dôvodov uvedených v § 30 oznámi svoju zaujatosť zapisovateľ, alebo vznesie námietku jeho zaujatosti procesná strana, o vylúčení rozhodne orgán, ktorý ho na spísanie zápisnice o úkone pribral, v konaní pred súdom predseda senátu.

(3) V ostatných prípadoch o vylúčení z dôvodov uvedených v § 30 rozhoduje orgán, ktorého sa tieto dôvody dotýkajú, a to aj bez návrhu. O tom, či je vylúčený sudca alebo prísediaci, ktorý rozhoduje v senáte, rozhodne tento senát.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 a 3 je prípustná sťažnosť, ktorá nebráni vykonaniu nariadeného úkonu trestného konania.

(5) O sťažnosti rozhoduje orgán bezprostredne nadriadený orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.

(6) O vylúčení sudcu krajského súdu ako odvolacieho súdu a sudcu Najvyššieho súdu rozhodne iný senát toho istého súdu.

(7) O námietke zaujatosti procesnej strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne (§ 30 ods. 4), sa nekoná.

Štvrtý oddiel Obvinený

§ 32 Obvinený

Toho, kto je podozrivý zo spáchania trestného činu, možno považovať za obvineného a použiť proti nemu prostriedky dané týmto zákonom proti obvinenému až vtedy, ak bolo proti nemu vznesené obvinenie (§ 163).

§ 33**Práva obvineného**

(1) Obvinený má právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a k dôkazom o nich, nie je však povinný vypovedať. Môže uvádzať okolnosti a dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, robiť návrhy a podávať žiadosti a opravné prostriedky. Má právo zvoliť si obhajcu a s ním sa radiť aj počas úkonov vykonávaných orgánom činným v trestnom konaní. S obhajcom sa však v priebehu svojho výsluchu nemôže radiť o tom, ako odpovedať na už položenú otázku. Môže žiadať, aby bol vyslúchaný za účasti svojho obhajcu a aby sa obhajca zúčastnil aj na iných úkonoch prípravného konania (§ 165). Ak je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, môže s obhajcom hovoriť bez prítomnosti tretej osoby. Uvedené práva prislúchajú obvinenému aj vtedy, ak je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená.

(2) Obvinený, ktorý nemá dostatočné prostriedky, aby uhrádzal trovy obhajoby, má nárok na bezplatnú obhajobu alebo na obhajobu za zníženú odmenu.

(3) Všetky orgány činné v trestnom konaní sú povinné vždy obvineného o jeho právach poučiť a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

§ 34**Zákonný zástupca obvineného**

(1) Zákonný zástupca osoby, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, je oprávnený obvineného zastupovať, najmä zvoliť mu obhajcu, robiť za obvineného návrhy, podávať za neho žiadosti a opravné prostriedky; je tiež oprávnený zúčastniť sa tých úkonov, ktorých sa podľa zákona môže zúčastniť obvinený. V prospech obvineného môže zákonný zástupca tieto práva vykonávať i proti vôli obvineného.

(2) V prípadoch, v ktorých zákonný zástupca obvineného nemôže vykonávať svoje práva uvedené v odseku 1 a je nebezpečenstvo z omeškania, predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor môže na výkon týchto práv ustanoviť obvinenému opatrovníka. Proti rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka je prípustná sťažnosť.

Piaty oddiel**Obhajca****§ 35****Obhajca**

(1) Obhajcom v trestnom konaní môže byť len advokát. Pre jednotlivé úkony trestného konania, s výnimkou konania pred súdom, sa môže obhajca dať zastúpiť svojím koncipientom.

(2) Na hlavnom pojednávaní a na verejnom zasadnutí nemôže byť obhajcom ten, kto je naň predvolaný ako svedok, znalec, prekladateľ alebo tlmočník.

Nutná obhajoba**§ 36**

(1) Obvinený musí mať obhajcu už v prípravnom konaní,

a) ak je vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave (§ 116 ods. 2),

- b) ak je osobou, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená,
- c) ak ide o konanie proti mladistvému, alebo
- d) ak ide o konanie proti ušlému.

(2) Obvinený musí mať obhajcu aj vtedy, ak to považuje súd a v prípravnom konaní vyšetrovateľ alebo prokurátor za nevyhnutné, najmä preto, že so zreteľom na telesné alebo duševné chyby obvineného majú pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať.

(3) Ak sa koná o trestnom čine, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov, musí mať obvinený obhajcu už v prípravnom konaní.

(4) Obvinený musí mať obhajcu aj v konaní o vydanie do cudziny a v konaní, v ktorom sa rozhoduje o uložení ochranného liečenia s výnimkou ochranného protialkoholického liečenia.

§ 36a

(1) Vo vykonávacom konaní, v ktorom súd rozhoduje na verejnom zasadaní, musí mať odsúdený obhajcu,

- a) ak je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená,
- b) ak ide o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody mladistvého, ktorý v čase konania verejného zasadania nedovršil osemnásť rok,
- c) ak je vo väzbe, alebo
- d) ak sú pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať.

(2) V konaní o sťažnosti pre porušenie zákona a v konaní o návrhu na povolenie obnovy musí mať odsúdený obhajcu,

- a) ak ide o prípady uvedené v § 36 ods. 1 písm. a) alebo b),
- b) ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov,
- c) ak je mladistvý a v čase konania verejného zasadania o sťažnosti pre porušenie zákona alebo o návrhu na povolenie obnovy nedovršil osemnásť rok, alebo
- d) ak sú pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať,
- e) ak ide o konanie proti odsúdenému, ktorý zomrel.

§ 37

Zvolený obhajca

(1) Ak nepoužije obvinený právo zvoliť si obhajcu a ak mu ho nezvolí ani jeho zákonný zástupca, môže mu ho zvoliť jeho príbuzný v pokolení priamom, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel, druh, ako aj zúčastnená osoba. Ak obvinený je osoba, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, môžu tak urobiť tieto osoby i proti jeho vôli.

(2) Obvinený si môže namiesto obhajcu, ktorý mu bol ustanovený alebo osobou na to oprávnenou zvoliť, zvoliť iného obhajcu; to neplatí v prípade náhradného obhajcu (§ 40a). Skôr zvolený obhajca je povinný plniť svoje povinnosti obhajcu až do skutočného prevzatia obhajoby iným obhajcom.

Ustanovený obhajca

§ 38

(1) Ak obvinený nemá obhajcu v prípade, v ktorom ho musí mať (§ 36 a 36a), určí sa mu lehota na zvolenie obhajcu. Pokiaľ v tejto lehote nebude obhajca zvolený, obhajca sa mu na dobu, po ktorú trvajú dôvody nutnej obhajoby, bez meškania ustanoví.

(2) Ak je obvinených niekoľko, ustanoví sa tým, ktorých záujmy si v trestnom konaní neodporujú, spravídla obhajca spoločný.

§ 39

(1) Obhajcu ustanoví, a ak pominú dôvody nutnej obhajoby, ustanovenie zruší predseda senátu a v prípravnom konaní sudca.

(2) Ak dôjde k spojeniu vecí na spoločné prejednanie a rozhodnutie a obvinenému sa v každej z týchto vecí ustanovil obhajca, predseda senátu a v prípravnom konaní sudca zruší ustanovenie tých obhajcov, ktorí boli ustanovení neskôr. Ak došlo k ustanoveniu obhajcov súčasne, zruší ustanovenie tých obhajcov, ktorí boli ustanovení v konaní o menej závažnom trestnom čine.

§ 40

Ustanovený obhajca je povinný obhajobu prevziať. Z dôležitých dôvodov môže však byť obhajca na svoju žiadosť alebo na žiadosť obvineného od povinnosti obhajovania oslobodený a namiesto neho ustanovený obhajca iný. O oslobodení rozhodne v konaní pred súdom predseda senátu a v prípravnom konaní sudca. Skôr ustanovený obhajca je povinný plniť svoje povinnosti obhajcu až do skutočného prevzatia obhajoby iným obhajcom.

§ 40a

Náhradný obhajca

(1) Ak je dôvodná obava, že by mohlo byť zmarené hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie pre neprítomnosť ustanoveného alebo zvoleného obhajcu, môže byť obvinenému popri zvolenom alebo ustanovenom obhajcovi ustanovený náhradný obhajca.

(2) Náhradný obhajca má rovnaké práva a povinnosti ako obhajca zvolený alebo ustanovený, na hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí ich však môže vykonávať iba v prípade neúčasti zvoleného alebo ustanoveného obhajcu.

(3) Ustanovenia § 38 až 40 sa na náhradného obhajcu vzťahujú primerane.

§ 41

Povinnosti a práva obhajcu

(1) Obhajca je povinný poskytovať obvinenému potrebnú právnu pomoc, účelne využívať na obhajovanie jeho záujmov prostriedky a spôsoby obhajoby uvedené v zákone, najmä starať sa o to, aby boli v konaní náležité a včas objasnené skutočnosti, ktoré obvineného zbavujú viny alebo jeho vinu zmierňujú, a tým prispievať k správne mu objasneniu a rozhodnutiu veci.

(2) Obhajca je oprávnený už za prípravného konania robiť za obvineného návrhy, podávať za neho žiadosti, opravné prostriedky, nazerať do spisov (§ 65) a zúčastniť sa podľa ustanovení tohto zákona vyšetrovacích úkonov. S obvineným, ktorý je vo väzbe, je oprávnený hovoriť v rozsahu ustanovenom v § 33 ods. 1.

(3) Obhajca je v konaní pred súdom oprávnený zúčastniť sa všetkých úkonov, na ktorých sa môže zúčastniť obvinený.

(4) Ak je obvinený osoba, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, môže obhajca oprávnenia uvedené v odsekoch 2 a 3 vykonávať aj proti vôli obvineného.

(5) Ak nebolo splnomocnenie obhajcu pri jeho zvolení alebo ustanovení vymedzené ináč, zaniká pri skončení trestného stíhania. Aj keď splnomocnenie takto zaniklo, je obhajca oprávnený podať za obžalovaného ešte žiadosť o milosť a o odklad výkonu trestu.

(6) Obhajca má právo vo všetkých štádiách trestného konania vyžiadať si vopred kópiu alebo prepis protokolu (§ 55) o každom úkone trestného konania. Orgány činné v trestnom konaní (§ 12 ods. 1) sú povinné mu vyhovieť; odmietnuť môžu len vtedy, keď to nie je z technických dôvodov možné. Náklady s tým spojené je povinný voči štátu uhradiť.

(7) Ak si obvinený zvolil viacerých obhajcov v tej istej veci, povinnosti a práva podľa tohto zákona patria každému z nich. Pri úkonoch podľa tohto zákona stačí prítomnosť len jedného z nich.

Šiesty oddiel **Zúčastnená osoba**

§ 42

(1) Tomu, koho vec bola zhabaná alebo podľa návrhu má byť zhabaná (zúčastnená osoba), musí sa poskytnúť možnosť, aby sa k veci vyjadril; môže byť prítomný na hlavnom pojednávaní a na verejnom zasadnutí, robiť na nich návrhy, nazerať do spisov (§ 65) a podávať v prípadoch týmto zákonom ustanovených opravné prostriedky.

(2) Orgány činné v trestnom konaní sú povinné zúčastnenú osobu o jej právach poučiť a poskytnúť jej možnosť ich uplatnenia.

(3) Ak zúčastnená osoba je osoba, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, vykonáva jej práva podľa tohto zákona jej zákonný zástupca.

Siedmy oddiel **Poškodený**

Oprávnenie poškodeného a uplatnenie nároku na náhradu škody

§ 43

(1) Poškodený je osoba, ktorej bolo trestným činom ublížené na zdraví, spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda, alebo boli porušené či ohrozené jej iné zákonom chránené práva alebo slobody. Poškodený má právo v prípadoch uvedených v tomto zákone sa vyjadríť, či súhlasí s trestným stíhaním, má právo uplatniť nárok na náhradu škody, robiť návrhy na vykonanie dôkazov alebo na ich doplnenie, predkladať dôkazy, nazerať do spisu a oboznámiť sa so spisom, zúčastniť sa na hlavnom pojednávaní a na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní, vyjadríť sa k vykonaným dôkazom, má právo záverečnej reči a právo podávať opravné prostriedky v rozsahu vymedzenom týmto zákonom. Práva preštudovať spis sa môže poškodený výslovne vzdať.

(2) Poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola trestným činom spôsobená, je oprávnený tiež navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu. Návrh treba urobiť do skončenia vyšetrovania

(§ 166 ods. 1 a 2). Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje.

(3) Návrh podľa odseku 2 nemožno podať, ak bolo o nároku už rozhodnuté v občianskoprávnom alebo inom príslušnom konaní.

(4) Poškodený má právo uplatňovať konkrétne návrhy na účel uzavretia zmluvy alebo dohody s obvineným, a to aj prostredníctvom probačného a mediačného úradníka.

(5) Ak orgán činný v trestnom konaní zistí, že poškodenému hrozí nebezpečenstvo v súvislosti s pobytom obvineného alebo odsúdeného na slobode, poučí poškodeného o možnosti žiadať na adresu, ktorú na tento účel uvedie, informácie o tom, že

a) obvinený bol prepustený z väzby alebo z nej ušiel,

b) odsúdený bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody alebo z neho ušiel.

(6) Žiadosť podľa odseku 5 môže podať poškodený v prípravnom konaní prokurátorovi a v konaní pred súdom súdu; ak je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody, táto žiadosť sa podáva súdu, ktorý rozhodoval v prvom stupni.

§ 44

(1) Oprávnenie poškodeného nemôže vykonávať ten, kto je v trestnom konaní stíhaný ako spoluobvinený.

(2) Ak je v tej istej veci väčší počet poškodených a jednotlivým výkonom ich práv by mohol byť ohrozený účel a rýchly priebeh trestného stíhania, prokurátor ustanoví opatrením v prípravnom konaní na výkon týchto práv spoločného zástupcu poškodených, po jeho predchádzajúcom súhlase, spravidla niektorého z poškodených, ak sa poškodení nedohodnú na spoločnom zástupcovi. Prokurátor oznámi opatrenie tým poškodeným, ktorí si už uplatnili nárok na náhradu škody, a opatrenie sa aj vhodným spôsobom uverejní. Spoločný zástupca vykonáva práva poškodených, ktorých zastupuje, vrátane uplatnenia nároku na náhradu škody v trestnom konaní a má rovnaké procesné postavenie ako splnomocnenec (§ 50 a 51); bez súhlasu poškodeného nemožno vziať späť uplatnený nárok na náhradu škody. Spoločných zástupcov môže byť najviac desať.

(3) Ak je v tej istej veci veľký počet poškodených, spravidla prevyšujúci 100, a jednotlivým výkonom ich práv by mohol byť závažným spôsobom ohrozený účel a rýchly priebeh trestného stíhania, rozhodne v prípravnom konaní na návrh generálneho prokurátora o účasti poškodených v trestnom konaní Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením, ktoré sa doručí navrhovateľovi. Ak návrh nebol zamietnutý, generálny prokurátor zabezpečí, aby bolo uznesenie vhodným spôsobom zverejnené.

(4) K návrhu generálneho prokurátora podľa odseku 3, ktorý musí byť odôvodnený, treba pripojiť dosiaľ získaný celý spisový materiál.

(5) Ak je v tej istej veci väčší počet poškodených a jednotlivým výkonom ich práv by mohol byť ohrozený účel a rýchly priebeh súdneho konania, pričom poškodeným nebol v prípravnom konaní ustanovený spoločný zástupca podľa odseku 2, rozhodne o účasti poškodených v súdnom konaní súd; ak súd považuje za účelné ustanoviť poškodeným, ktorí si uplatnili nárok na náhradu škody (§ 43 ods. 2) spoločného zástupcu, postupuje primerane podľa odseku 2.

§ 44a

(1) Poškodený, ktorý si uplatňuje nárok na náhradu škody a preukáže, že nemá dostatočné prostriedky, aby uhradil náklady s tým spojené, má nárok na zástupcu z radov advokátov, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov.

(2) O ustanovení zástupcu podľa odseku 1 rozhodne aj bez návrhu v prípravnom konaní po vznesení obvinenia prokurátor a v konaní pred súdom predseda senátu.

(3) Zástupca podľa odseku 1 má rovnaké procesné postavenie ako splnomocnenec (§ 50 a 51).

§ 45

(1) Ak je poškodená osoba osobou, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, vykonáva jej práva podľa tohto zákona jej zákonný zástupca.

(2) V prípadoch, v ktorých zákonný zástupca poškodeného nemôže vykonávať svoje práva uvedené v odseku 1 a je nebezpečenstvo z omeškania, predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor ustanoví na výkon týchto práv poškodenému opatrovníka. V prípade trestných činov spáchaných voči blízkej osobe alebo zverenej osobe, ak je poškodeným maloletá osoba, sa za opatrovníka ustanoví najmä orgán poverený starostlivosťou o mládež alebo poverený zástupca organizácie na pomoc poškodeným. Proti rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka je prípustná sťažnosť.

(3) Ak poškodený, ktorý je fyzickou osobou, alebo štatutárny orgán poškodeného, ktorý je právnickou osobou, nemôže vykonávať práva poškodeného podľa tohto zákona a je nebezpečenstvo z omeškania, predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor ustanoví na výkon týchto práv poškodenému opatrovníka. Proti rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka je prípustná sťažnosť.

(4) Ak ide o uplatnenie nároku na náhradu škody (§ 43 ods. 2), prechádzajú práva, ktoré tento zákon priznáva poškodenému, aj na jeho právneho nástupcu.

§ 46

(1) Orgány činné v trestnom konaní sú povinné poškodeného o jeho právach poučiť a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

(2) Orgán činný v trestnom konaní je povinný pri prvom kontakte s poškodeným poskytnúť mu v písomnej forme informácie o jeho právach v trestnom konaní a o organizáciách na pomoc poškodeným vrátane služieb nimi poskytovaných.

(3) Poškodený sa môže výslovným vyhlásením písomne alebo ústne do zápisnice pred orgánom činným v trestnom konaní vzdať procesných práv, ktoré mu tento zákon ako poškodenému priznáva.

Zaistenie nároku poškodeného**§ 47**

(1) Ak je dôvodná obava, že uspokojenie nároku poškodeného na náhradu škody spôsobenej trestným činom bude marené alebo sťažované, možno nárok až do pravdepodobnej výšky škody zaistiť na majetku obvineného.

(2) Časti majetku určené na zaistenie nároku sa v uznesení o zaistení opíšu a obvinenému sa zakáže s nimi nakladať. Hnuteľné veci sa uložia do úschovy u orgánu, ktorý o ich zaistení rozhodol. Ak ich úschovu nemôže sám zabezpečiť, písomne poverí ich úschovou právnickú osobu alebo fyzickú osobu, ktorá v tomto odbore vykonáva podnikateľskú činnosť. Ak ide o nehnuteľnosť, môže písomne poveriť takú osobu správou nehnuteľnosti a uznesenie o zaistení nehnuteľnosti doručí príslušnému orgánu štátnej správy na úseku katastra. Pri pohľadávkach sa prikáže dlžníkovi, aby namiesto plnenia obvinenému zložil predmet plnenia do úschovy na súde.

(3) Zaistovať podľa odseku 2 nemožno nárok, ktorý nemožno v trestnom konaní uplatniť. Na zaistenie nároku nemožno použiť veci, ktoré nemožno podľa občianskoprávných predpisov postihnúť výkonom súdneho rozhodnutia, ani pohľadávky obvineného na výplatu odmeny z pracovnoprávneho alebo obdobného pomeru, pohľadávky na výplatu výživného a na výplatu dávok z nemocenského poistenia a sociálneho zabezpečenia.

(4) O zaistení rozhoduje súd na návrh prokurátora alebo poškodeného, v prípravnom konaní prokurátor na návrh poškodeného. V prípravnom konaní môže prokurátor nárok zaistiť aj bez návrhu poškodeného, ak to vyžaduje ochrana jeho záujmov, najmä ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania.

(5) Poškodeného treba o zaistení jeho nároku vždy upovedomiť s upozornením na dôvody, pre ktoré sa zaistenie podľa § 48 ods. 1 zruší.

§ 48

(1) Zaistenie sa zruší,

- a) ak zanikne dôvod, pre ktorý bolo nariadené,
- b) ak bolo trestné stíhanie právoplatne zastavené alebo ak sa skončilo právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom, alebo
- c) ak uplynuli dva mesiace odo dňa, v ktorom nadobudol právoplatnosť rozsudok, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, alebo odo dňa, v ktorom nadobudlo právoplatnosť uznesenie, ktorým bola vec postúpená inému orgánu.

(2) Zaistenie treba obmedziť, ak sa ukáže, že nie je potrebné v rozsahu, v ktorom bolo nariadené. Ak boli zaistením postihnuté veci patriace inej osobe ako obvinenému, vyjmú sa zo zaistenia.

§ 49

Proti rozhodnutiu podľa § 47 a 48 je prípustná sťažnosť, ktorá má, pokiaľ ide o zrušenie zaistenia, jeho obmedzenie alebo vyňatie zo zaistenia, odkladný účinok.

Ôsmy oddiel

Splnomocnenec zúčastnenej osoby a poškodeného

§ 50

(1) Zúčastnená osoba a poškodený sa môžu dať zastupovať splnomocnencom. Splnomocnencom poškodeného môže byť aj poverený zástupca organizácie na pomoc poškodeným.

(2) Splnomocnencom zúčastnenej osoby a poškodeného môže byť len osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony nie je obmedzená; na hlavnom pojednávaní a na verejnom zasadnutí nemôže byť splnomocnencom ten, kto je naň predvolaný ako svedok, znalec, prekladateľ alebo tlmočník.

(3) Splnomocnencom zúčastnenej osoby a poškodeného v trestnom konaní, v ktorom sa preberajú utajované skutočnosti, môže byť iba advokát alebo osoba, ktorá sa môže oboznamovať s utajovanými skutočnosťami na príslušnom úseku.

§ 51

Splnomocnenec zúčastnenej osoby a poškodeného je oprávnený robiť za zúčastnenú osobu alebo poškodeného návrhy a podávať za nich žiadosti a opravné prostriedky; je tiež oprávnený zúčastniť sa všetkých úkonov, na ktorých sa môže zúčastniť zúčastnená osoba alebo poškodený.

TRETIA HLAVA VŠEOBECNÉ USTANOVENIA O ÚKONOCH TRESTNÉHO KONANIA

§ 52

Spôsob vykonávania úkonov trestného konania

Pri vykonávaní úkonov trestného konania sa musí zaobchádzať s osobami na úkone zúčastnenými tak, ako to vyžaduje význam a výchovný účel trestného konania; vždy treba rešpektovať ich osobnosť a ich ústavou zaručené práva.

Prvý oddiel

Dožiadanie

§ 53

(1) Súd, prokurátor, vyšetrovateľ a policajný orgán vykonávajú jednotlivé úkony trestného konania vo svojom obvode spravidla sami. Mimo svojho obvodu vykonávajú jednotlivé úkony trestného konania dožiadaním okresného súdu, prokurátora, vyšetrovateľa a policajného orgánu, v ktorého obvode má byť úkon vykonaný, prípadne aj dožiadaním vojenského súdu alebo vojenského prokurátora; ak vec nepripúšťa odklad alebo ak to je pre riadne posúdenie veci nevyhnutne potrebné, vykonajú však úkon i mimo svojho obvodu sami.

(2) Najvyšší súd, Špeciálny súd a krajský súd môžu jednotlivé úkony i vo svojom obvode vykonať dožiadaním okresného súdu, v ktorého obvode má byť úkon vykonaný; najvyšší súd a Špeciálny súd to môže urobiť aj dožiadaním krajského súdu.

(3) Vojenský súd a vojenský prokurátor môžu jednotlivé úkony trestného konania vykonať aj dožiadaním okresného súdu alebo okresného prokurátora, v ktorého obvode má byť úkon vykonaný.

§ 54

(1) V dožiadaní treba uviesť spisové údaje, ktorých znalosť je nevyhnutná pre riadne vykonanie úkonu. Ak treba, pripojí dožadujúci orgán spisy a poukáže na tie ich časti, v ktorých sú potrebné údaje uvedené. Dožiadaný orgán je podľa povahy veci a podľa toho, čo pri vykonávaní úkonu vyšlo najavo, oprávnený a povinný vykonať i ďalšie nevyhnutné úkony, najmä vyslychnúť ďalšie osoby a dopytovať sa na okolnosti v dožiadaní neuvedené, ak to môže prispieť k rýchlemu a správne rozhodnutiu veci.

(2) Úkony dožiadaného súdu vykonáva sudca z povolania; má pritom práva a povinnosti predsedu senátu.

Druhý oddiel**Zápisnica****§ 55****Spisovanie zápisnice**

(1) O každom úkone trestného konania sa spíše, a to spravidla pri úkone alebo bezprostredne po ňom, zápisnica, ktorá musí obsahovať

- a) pomenovanie súdu, prokurátora alebo iného orgánu, vykonávajúceho úkon,
- b) miesto, čas a predmet úkonu,
- c) meno a priezvisko úradných osôb a ich funkcie, meno a priezvisko prítomných strán, meno a priezvisko zákonných zástupcov, obhajcov a splnomocnencov, ktorí sa na úkone zúčastnili a u obvineného aj adresu, ktorú uvedie na účely doručovania (§ 62 a 63),
- d) stručné, ale výstižné opísanie priebehu úkonu, z ktorého by bolo zrejmé i zachovanie zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie úkonu, ďalej podstatný obsah rozhodnutí pri úkone vyhlásených, a ak bol hneď pri úkone doručený odpis rozhodnutia, osvedčenie o tomto doručení,
- e) návrhy strán, poskytnutie poučenia, prípadne vyjadrenie poučených osôb,
- f) námietky strán alebo vyslúchaných osôb proti obsahu zápisnice.

(2) Výpovede osôb, ktoré už boli vyslúchnuté, sa do zápisnice o hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí zapisujú len potiaľ, pokiaľ obsahujú odchýlky alebo dodatky k predošlým výpovediam.

(3) V slovenskom jazyku sa spíše aj zápisnica o výpovedi osoby, ktorá nevie po slovensky; ak záleží na doslovnom znení výpovede, zapíše zapisovateľ alebo tlmočník do zápisnice príslušnú časť výpovede tiež v jazyku, v ktorom táto osoba vypovedá.

(4) V dôležitých prípadoch možno okrem zápisnice vyhotoviť o konaní i rýchlopisný záznam, ktorý sa potom spolu s prepisom do obyčajného písma pripojí k zápisnici. Na zachytenie priebehu konania možno v prípade potreby použiť aj iný vhodný prostriedok. Pomôcku na to použitú treba označiť, spoľahlivo uschovať a v zápisnici poznamenať, kde je uložená. Prepis zvukového záznamu sa priloží k zápisnici.

§ 56**Podpisovanie zápisnice**

(1) Zápisnicu o hlavnom pojednávaní a o verejnom a neverejnom zasadnutí podpisuje predseda senátu a zapisovateľ; iné zápisnice podpíše ten, kto úkon vykonal, a osoba, ktorej sa úkon týka, prípadne zapisovateľ, tlmočník, znalec alebo iná osoba pribratá k úkonu. Ak má zápisnica o výsluchu viac strán, musí vyslúchaná osoba podpísať každú stranu zápisnice. Ak odmietne vyslúchaný alebo iná osoba pribratá k úkonu zápisnicu podpísať, uvedie sa to v zápisnici s poznamenaním dôvodu odmietnutia.

(2) Ak nemôže predseda senátu pre prekážku dlhšieho trvania podpísať zápisnicu o hlavnom pojednávaní alebo o verejnom alebo neverejnom zasadnutí, podpíše ju iný člen senátu. Ak je táto prekážka u inej osoby alebo u samosudcu, poznamená sa v zápisnici dôvod, prečo podpis odpadol.

§ 57**Oprava zápisnice**

(1) O oprave a doplnení zápisnice o hlavnom pojednávaní a o verejnom a neverejnom zasadnutí a taktiež o námietkach proti takej zápisnici rozhoduje súd, o ktorého zápisnicu ide. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

(2) Ten, kto viedol pojednávanie alebo vykonávanie úkonu, môže i po podpise zápisnice nariadiť alebo vykonať opravu písárskych chýb alebo iných zrejmych nesprávností. Oprava sa vykoná tak, aby pôvodný zápis zostal čitateľný; opravu podpíše ten, kto ju nariadil.

§ 58**Zápisnica o hlasovaní**

(1) V zápisnici o hlasovaní sa uvedie okrem všeobecných náležitostí (§ 55 ods. 1)

- a) postup pri jednotlivých hlasovaniach, ich výsledok a výrok rozhodnutia,
- b) mienka odlišná od názoru väčšiny, a to v celom znení i so stručným odôvodnením.

(2) Zápis o všetkých hlasovaniach, ktoré sa vyskytli v priebehu toho istého pojednávania, pojme sa do jedinej zápisnice o hlasovaní.

(3) Zápisnicu o hlasovaní podpisujú všetci členovia senátu a zapisovateľ.

(4) Zápisnica o hlasovaní sa zalepí a pripojí k zápisnici o pojednávaní. Otvoriť ju smie len predseda senátu na nadriadenom súde pri rozhodovaní o opravnom prostriedku a predseda senátu Najvyššieho súdu pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie zákona, ako aj sudca poverený vyhotovením rozsudku; po nazretí ju opäť zalepí a otvorenie potvrdí svojím podpisom.

(5) Zápisnica o hlasovaní sa nespisuje, ak ide o jednoduché rozhodnutia, na ktorých sa senát uzniesol jednohlasne a ktorým predchádzala porada iba v pojednávacej sieni bez prerušenia pojednávania; v zápisnici o pojednávaní sa v takom prípade poznamená, že k uzneseniu došlo bez prerušenia pojednávania.

Tretí oddiel**Podanie****§ 59**

(1) Podanie sa posudzuje vždy podľa svojho obsahu, aj keď je nesprávne označené. Možno ho urobiť písomne, ústne do zápisnice alebo elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona, telegraficky, telefaxom alebo ďalekopisom. Podanie urobené telegraficky, telefaxom alebo ďalekopisom treba potvrdiť písomne alebo ústne do zápisnice. Ustanovenia § 158 zostávajú nedotknuté.

(2) Ak sa robí trestné oznámenie ústne, treba oznamovateľa poučiť o zodpovednosti za uvedenie vedome nepravdivých údajov, vypočuť o okolnostiach, za ktorých bol čin spáchaný, o osobných pomeroch toho, na koho sa oznámenie podáva, o dôkazoch a o výške škody spôsobenej oznámeným činom; ak je oznamovateľ súčasne poškodeným alebo jeho splnomocnencom, musí sa vypočuť tiež o tom, či žiada, aby súd rozhodol v trestnom konaní o jeho nároku na náhradu škody. Výsluch sa má vykonať tak, aby sa získal podklad pre ďalšie konanie.

(3) Ak bola zápisnica o ústne urobenom trestnom oznámení spísaná na súde, pošle ju súd bez odkladu prokurátorovi.

Štvrtý oddiel**Lehoty****§ 60****Počítanie lehôt**

(1) Do lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty.

(2) Lehota určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končí uplynutím toho dňa, ktorý svojim pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Ak chýba tento deň v poslednom mesiaci lehoty, končí sa lehota uplynutím posledného dňa tohto mesiaca.

(3) Ak pripadne koniec lehoty na deň pracovného pokoja alebo pracovného voľna, pokladá sa za posledný deň lehoty najbližší budúci pracovný deň.

(4) Lehota je zachovaná aj vtedy, ak podanie bolo v lehote

- a) podané na poštu a adresované súdu, prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu, u ktorého sa má podať alebo ktorý má vo veci rozhodnúť,
- b) urobené na súde alebo u prokurátora, ktorý má vo veci rozhodnúť,
- c) urobené príslušníkom ozbrojených síl alebo ozbrojeného sboru v činnnej službe u jeho náčelníka,
- d) urobené u riaditeľa nápravného zariadenia, v ktorom je ten, kto podanie robí, vo väzbe alebo v treste, alebo
- e) urobené ústne do zápisnice na ktoromkoľvek okresnom súde alebo u ktoréhokoľvek okresného prokurátora.

§ 61**Navrátenie lehoty**

(1) Ak zmešká obvinený alebo jeho obhajca z dôležitých dôvodov lehotu na podanie opravného prostriedku, povolí mu orgán, ktorému patrí rozhodovať o opravnom prostriedku, navrátenie lehoty. O navrátenie lehoty treba požiadať do troch dní od odpadnutia prekážky. Ak nebol opravný prostriedok ešte podaný, treba ho so žiadosťou spojiť. Ak ide o odvolanie proti rozsudku, možno odvolanie odôvodniť ešte v lehote osem dní od doručenia uznesenia o povolení navrátenia lehoty.

(2) Ak bol opravný prostriedok už zamietnutý ako omeškaný, zruší orgán pri povolení navrátenia lehoty súčasne i svoje rozhodnutie o zamietnutí opravného prostriedku.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa použijú primerane aj vtedy, ak sa ukáže, že lehota na podanie opravného prostriedku, ktorý bol zamietnutý ako omeškaný, zmeškaná nebola.

Piaty oddiel**Doručovanie****§ 62****Všeobecné ustanovenie**

(1) Ak nebola písomnosť doručená pri úkone trestného konania, doručí sa spravidla poštou. Ak je adresátom obvinený, doručuje sa mu na adresu, ktorú uviedol na ten účel [§ 55 ods. 1 písm. c)]. Ak treba opakovať úkon alebo odročiť hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie, stačí

prítomným osobám, ktoré sa na ňom majú znova zúčastniť, oznámiť nový termín. Obsah oznámenia, ako aj skutočnosť, že tieto osoby nový termín vzali na vedomie, sa zaznačí v zápisnici.

(2) V prípade potreby, najmä pri nariadenom predvedení, pri neúspešnosti pokusu doručiť iným spôsobom do vlastných rúk adresáta zásielku, pri ktorej je uloženie vylúčené, alebo pri nebezpečenstve, že prietahom v doručovaní sa pojednávanie zmari, možno o doručenie požiadať aj policajný orgán alebo obec.

(3) Ak nebol adresát zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručí sa inej dorastenej osobe bývajúcej v tom istom byte alebo v tom istom dome alebo zamestnanej na tom istom pracovisku, ak je ochotná písomnosť prevziať a jej odovzdanie obstaráť.

(4) Ak niet takej osoby, písomnosť sa uloží u orgánu, ktorý zásielku doručuje, a adresát sa vhodným spôsobom vyrozumie, kde a kedy si ju môže vyzdvihnúť. Písomnosť sa považuje za doručení dňom, keď bola uložená, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

(5) Písomnosti určené osobám požívajúcim výsady a imunity podľa medzinárodného práva alebo osobám v ich bytoch sa predložia Ministerstvu spravodlivosti; to zariadi ich doručenie.

(6) Orgány činné v trestnom konaní sú oprávnené vlastnými prostriedkami a na vlastné náklady vykonávať doručovanie.

§ 63

Doručovanie do vlastných rúk

(1) Do vlastných rúk sa doručuje

- a) obvinenému obžaloba a predvolanie,
- b) osobám oprávneným podať proti rozhodnutiu opravný prostriedok odpis tohto rozhodnutia,
- c) iná písomnosť, ak to predseda senátu, prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán z dôležitých dôvodov nariadi.

(2) Ak nebol adresát zásielky, ktorú treba doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, zásielka sa uloží u orgánu, ktorý zásielku doručuje, a adresát sa vhodným spôsobom vyrozumie, kde a kedy si ju môže vyzdvihnúť. Ak si adresát zásielku nevyzdvihne do troch dní od uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

(3) Doručovanú zásielku podľa odseku 2 nemožno uložiť, ak sa doručuje

- a) obvinenému predvolanie na hlavné pojednávanie alebo na verejné zasadnutie, obžaloba, trestný rozkaz alebo rozsudok, proti ktorému môže podať odvolanie,
- b) iná písomnosť, ak to predseda senátu, prokurátor alebo vyšetrovateľ z dôležitých dôvodov nariadi.

(4) Ak je uloženie doručovanej zásielky vylúčené, musí to odosielateľ na zásielke nápadne vyznačiť.

§ 64

Odopretie prijatia

(1) Ak odoprie adresát písomnosť prijať, poznamená sa to na doručenke spolu s dátumom a dôvodom odopretia a písomnosť sa vráti.

(2) Ak uzná predseda senátu, prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán, ktorý písomnosť odoslal, že prijatie bolo odopreté bezdôvodne, považuje sa písomnosť za doručení dňom, keď prijatie bolo odopreté; na tento následok musí doručovateľ adresáta upozorniť.

Šiesty oddiel **Nazeranie do spisov**

§ 65

(1) Obvinený, poškodený a zúčastnená osoba, ich obhajcovia a splnomocnenci majú právo nazerať do spisov s výnimkou zápisnice o hlasovaní a časti spisu obsahujúceho údaje o totožnosti svedka (§ 101 ods. 3 a 4) a krycie údaje o totožnosti agenta, robiť si z nich výpisky a poznámky a obstarávať si na svoje trovy kópie spisov a ich častí. Také isté právo majú zákonní zástupcovia obvineného, poškodeného alebo zúčastnenej osoby, ak tieto osoby sú pozbavené spôsobilosti na právne úkony alebo ak ich spôsobilosť na právne úkony je obmedzená. Iné osoby tak môžu robiť so súhlasom predsedu senátu a v prípravnom konaní so súhlasom prokurátora, vyšetrovateľa alebo policajného orgánu, len ak je to potrebné na uplatnenie ich práv.

(2) V prípravnom konaní môže prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán právo nahliadnuť do spisu a s ním spojené ostatné práva uvedené v odseku 1 zo závažných dôvodov odoprieť. Závažnosť dôvodov, z ktorých vyšetrovateľ alebo policajný orgán toto právo odoprel, na žiadosť osoby, ktorej sa odopretie týka, je prokurátor povinný urýchlene preskúmať. Tieto práva nemožno odoprieť obvinenému a obhajcovi po tom, čo boli upozornení na možnosť preštudovať spisy.

(3) Tomu, kto mal právo byť pri úkone prítomný, nemožno odoprieť nazretie do zápisnice o takom úkone. Obvinenému a jeho obhajcovi nemožno odoprieť nazretie do uznesenia o vznesení obvinenia (§ 163). V konaní pred súdom nemožno odoprieť nazretie do spisov obvinenému a jeho obhajcovi, poškodenému, zúčastnenej osobe a ich splnomocnencom.

(4) Práva štátnych orgánov nazerať do spisov podľa iných zákonných predpisov nie sú ustanovením predchádzajúcich odsekov dotknuté.

(5) Pri povoľovaní nazerať do spisov je nevyhnutné urobiť také opatrenie, aby bola zachovaná utajovaná skutočnosť, obchodné, bankové a daňové tajomstvo. Ak by v súvislosti s nazretím do spisov hrozila obava z prietahov konania, je v prípravnom konaní policajný orgán, vyšetrovateľ alebo prokurátor a v konaní pred súdom predseda senátu oprávnený stanoviť primeranú lehotu.

Siedmy oddiel **Poriadková pokuta**

§ 66

(1) Kto napriek predchádzajúcemu napomenutiu ruší konanie alebo kto sa voči súdu, prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu správa urážlivo alebo kto bez dostatočného ospravedlnenia neposlúchne príkaz alebo nevyhovie výzve, ktoré mu boli dané podľa tohto zákona, toho môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán potrestať poriadkovou pokutou do 50 000 Sk.

(2) Ak sa konania uvedeného v odseku 1 dopustí príslušník ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru v činnnej službe, môže sa prenechať príslušnému veliteľovi alebo náčelníkovi na disciplinárne potrestanie. Ak sa takého konania dopustí osoba, ktorá je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, môže sa prenechať riaditeľovi väznice alebo nápravno-výchovného ústavu na uloženie poriadkového opatrenia alebo na disciplinárne potrestanie. Príslušný veliteľ alebo riaditeľ je povinný o výsledku upovedomiť orgán činný v trestnom konaní.

(3) Ak sa konania uvedeného v odseku 1 dopustí v konaní pred súdom prokurátor, odovzdá sa príslušnému orgánu na kárny postih. Tento orgán je povinný o výsledku upovedomiť orgán činný v trestnom konaní.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 1 až 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

ŠTVRTÁ HLAVA ZAISTENIE OSÔB A VECÍ

Prvý oddiel Väzba

§ 67 Dôvody väzby

(1) Obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak sú tu konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu,

- a) že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť hneď zistiť, ak nemá stále bydlisko,
- b) že bude pôsobiť na svedkov alebo spoluobvinených, alebo ináč maří objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo
- c) že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

(2) Obvinený môže byť vzatý do väzby tiež vtedy, ak je trestne stíhaný pre trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej osem rokov, aj keď nie sú dôvody väzby dané podľa odseku 1.

(3) Ak bol obvinený prepustený z väzby, môže byť v tej istej veci vzatý do väzby, ak

- a) je na úteku alebo sa skrýva, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, nezdržiava sa na adrese, ktorú uviedol orgánom činným v trestnom konaní, nepreberá zásielky alebo nerešpektuje príkazy orgánov činných v trestnom konaní,
- b) pôsobí na svedkov alebo spoluobvinených, alebo ináč maří objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo
- c) je obvinený pre ďalší úmyselný trestný čin,
- d) odpadne dôvod, pre ktorý bol prepustený z väzby len preto, že nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody a sú konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú niektorý z dôvodov väzby podľa odseku 1 alebo 2.

§ 68 Rozhodnutie o väzbe

(1) Vziať do väzby možno len osobu, proti ktorej bolo vznesené obvinenie (§ 163). Rozhodnutie o väzbe sa musí odôvodniť aj skutkovými okolnosťami. O väzbe rozhoduje súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca.

(2) Ak v prípravnom konaní sudca návrhu prokurátora vziať obvineného do väzby nevyhovie, rozhodne o tom uznesením, ktoré v plnom znení s odôvodnením a poučením (§ 74 ods. 2) uvedie v zápisnici o úkone.

§ 69**Príkaz na zatknutie**

(1) Ak je daný niektorý z dôvodov väzby (§ 67) a obvineného nemožno predvolať, predviesť alebo zadržať a zabezpečiť tak jeho prítomnosť na výsluchu, vydá v prípravnom konaní sudca na návrh prokurátora a v konaní pred súdom predseda senátu príkaz, aby bol obvinený zatknutý.

(2) Príkaz na zatknutie musí popri údajoch zabezpečujúcich, že obvinený nebude zamenený s inou osobou, obsahovať stručný opis skutku, pre ktorý je obvinený stíhaný, označenie trestného činu, ktorý sa v tomto skutku vidí, a presný opis dôvodov, pre ktoré sa príkaz na zatknutie vydáva.

(3) Zatknutie vykonávajú na podklade príkazu príslušníci Policajného zboru, Vojenskej polície, Železničnej polície alebo colných orgánov, ktoré sú tiež povinné, ak je to na vykonanie príkazu potrebné, vypátrať pobyt obvineného.

(4) Príslušníci Policajného zboru, Vojenskej polície, Železničnej polície alebo colných orgánov, ktorý obvineného na podklade príkazu zatkol, je povinný ho bez meškania, najneskôr však do 24 hodín, dodať súdu, ktorého sudca príkaz vydal; ak to nie je výnimočne možné vzhľadom na značnú vzdialenosť miesta zatknutia od sídla súdu, ktorého sudca príkaz vydal, musí byť obvinený dodaný najneskôr do 24 hodín od zatknutia inému vecne príslušnému súdu. Ak sa tak nestane, musí byť obvinený prepustený na slobodu.

(5) Sudca, ktorému bol obvinený dodaný, musí obvineného bez meškania vyslúchnuť, rozhodnúť o väzbe a rozhodnutie oznámiť obvinenému do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od doby, keď mu bol obvinený dodaný. Ak výsluch obvineného vykonáva iný vecne príslušný sudca, informuje o jeho výsledku sudcu vecne príslušného súdu, ktorý príkaz na zatknutie vydal. Tento sudca po získaní informácie o výsluchu rozhodne o väzbe a svoje rozhodnutie oznámi prostredníctvom sudcu vykonávajúceho výsluch obvinenému. Ak sa obvinenému rozhodnutie neoznámí do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od doby, keď bol dodaný súdu alebo sudcovi vykonávajúcemu jeho výsluch, musí byť obvinený prepustený na slobodu.

(6) V konaní pred súdom rozhodne o väzbe zatknutého sudca.

(7) Obvineného, ktorý bol vzatý do väzby, dodajú do miesta výkonu väzby policajné orgány.

§ 70**Upovedomenie o vzatí do väzby, prepustení z väzby alebo úteku z väzby**

(1) O vzatí do väzby treba bez prietahov vyzrozumieť niektorého rodinného príslušníka obvineného alebo inú osobu, ktorú obvinený označí, a jeho advokáta; inú osobu, ktorú označí obvinený, možno vyzrozumieť len vtedy, ak sa tým nezmarí účel väzby. O vzatí do väzby príslušníka ozbrojených síl alebo ozbrojeného sboru treba upovedomiť aj jeho veliteľa alebo náčelníka. Ak ide o uchádzača o zamestnanie, treba o vzatí do väzby upovedomiť príslušný územný úrad práce.

(2) Orgán činný v trestnom konaní vhodným spôsobom vyzrozumie poškodeného alebo svedka, ktorý podal žiadosť podľa § 43 ods. 5 alebo § 103a ods. 1, o prepustení obvineného z väzby alebo o jeho úteku z väzby najneskôr v deň, v ktorý táto skutočnosť nastala.

Trvanie väzby

§ 71

(1) Orgány činné v trestnom konaní sú povinné vybavovať väzobné veci prednostne a urýchlene. Väzba v prípravnom konaní a v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutnú dobu. Ak by väzba v prípravnom konaní presiahla šesť mesiacov a prepustením obvineného na slobodu by mohlo byť zmarené alebo sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, môže na návrh prokurátora o ďalšom trvaní väzby do jedného roka rozhodnúť sudca a nad túto lehotu, najviac však do dvoch rokov, senát. Uznesenie o predĺžení väzby musí byť doručené obvinenému do 10 dní od rozhodnutia.

(2) Väzba v konaní pred súdom spolu s väzbou v prípravnom konaní nesmie trvať dlhšie ako dva roky. Ak nebolo možné pre obťažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie v tejto lehote skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, môže o ďalšom trvaní väzby na nevyhnutne potrebnú dobu rozhodnúť najvyšší súd, a to aj opakovane. Celková doba trvania väzby nesmie presiahnuť tri roky a pri obzvlášť závažných trestných činoch päť rokov.

(3) Návrh na predĺženie lehoty podľa odseku 2 podáva v prípravnom konaní generálny prokurátor a v konaní pred súdom predseda senátu.

(4) Návrh na predĺženie lehoty podľa odsekov 1 a 2 treba doručiť súdu najneskôr 10 dní pred skončením príslušnej lehoty. Ak návrh nie je uvedeným spôsobom predložený, musí predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor prepustiť obvineného na slobodu najneskôr deň po uplynutí lehoty, na ktorú bolo trvanie väzby obmedzené.

(5) Za podmienok uvedených v odseku 2 je generálny prokurátor povinný podať návrh na predĺženie väzby spôsobom uvedeným v odseku 4 aj vtedy, ak v dobe kratšej ako 10 dní sa pred skončením väzobnej lehoty podá obžaloba.

(6) Lehoty uvedené v odsekoch 1 a 2 sa rátajú od doby, keď došlo k zatknutiu alebo k zadržaniu obvineného, alebo ak nepredchádzalo zatknutie alebo zadržanie od doby, keď došlo na základe rozhodnutia o väzbe k obmedzeniu osobnej slobody obvineného. Pri vrátení veci prokurátorovi na došetrenie plynie nová šesťmesačná lehota v rámci lehôt uvedených v odseku 1 odo dňa, keď bol spis doručený prokurátorovi.

(7) Lehoty trvania väzby uvedené v odseku 1 neplynú v dobe od rozhodnutia o návrhu na predĺženie lehoty väzby do nadobudnutia právoplatnosti takéhoto rozhodnutia. Po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia sa má za to, že lehota väzby trvala bez prerušenia.

(8) Do lehôt podľa odsekov 1 a 2 sa nezapočítava doba, po ktorú sa obvinený nemohol zúčastniť na úkonoch trestného konania v dôsledku toho, že bol vo väzbe alebo bol zadržaný v cudzine alebo že si úmyselne spôsobil ujmu na zdraví alebo úmyselne vyvolal inú prekážku, ktorá mu v takej účasti bránila alebo bránila riadnemu vykonaniu úkonu. Rozhoduje o tom súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca. Proti rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

(9) Dĺžka trvania väzby, o ktorej bolo rozhodnuté podľa § 275 ods. 3 alebo § 287, sa posudzuje samostatne a nezávisle od väzby v pôvodnom konaní.

(10) K návrhu na vzatie do väzby alebo na jej predĺženie treba vždy pripojiť dosiaľ získaný celý spisový materiál.

§ 71a

(1) Väzba podľa § 67 ods. 3 v prípravnom konaní a v konaní pred súdom môže trvať najviac tri mesiace.

(2) Ak vo veci už vykonaná väzba spolu s väzbou podľa tohto ustanovenia presiahne lehoty uvedené v § 71 ods. 1 alebo 2 a pre obťažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov nebolo možné trestné stíhanie v tejto lehote skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, postupuje sa podľa ustanovení § 71 ods. 1 až 9. Celková doba trvania väzby však nesmie presiahnuť tri roky a pri obzvlášť závažných trestných činoch päť rokov.

(3) Návrh na predĺženie väzby podľa § 71 ods. 1 a 2 treba doručiť súdu najneskôr desať dní pred skončením trojmesačnej lehoty uvedenej v odseku 1.

§ 72

(1) Vyšetrovateľ, prokurátor a sudca sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. Sudca tak koná v prípravnom konaní iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie väzby (§ 71 ods. 1), pri rozhodovaní o návrhu prokurátora o zmene dôvodov väzby a pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa odseku 2. Ak pominie dôvod väzby, musí byť obvinený ihneď prepustený na slobodu. V prípravnom konaní o tom môže rozhodnúť aj prokurátor. Ak v prípravnom konaní prokurátor zistí, že dôvody väzby sa zmenili, podá návrh príslušnému sudcovi na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby.

(2) Obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania súdu. O takej žiadosti sa musí neodkladne rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí štrnástich dní od právoplatnosti rozhodnutia.

(3) Ak prokurátor súhlasí s prepustením obvineného na slobodu, môže v konaní pred súdom o prepustení z väzby rozhodnúť predseda senátu.

§ 73

Nahradenie väzby zárukou alebo sľubom

(1) Ak je daný dôvod väzby uvedený v § 67 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd alebo sudca rozhodnúť o ponechaní obvineného na slobode alebo o jeho prepustení na slobodu, ak

- a) združenie uvedené v § 4 ods. 1 alebo dôveryhodná osoba schopná priaznivo ovplyvňovať správanie obvineného, ponúkne prevzatie záruky za ďalšie správanie obvineného a za to, že sa obvinený na vyzvanie dostaví na súd, k prokurátorovi alebo vyšetrovateľovi a že vždy vopred oznámi vyšetrovateľovi, prokurátorovi alebo súdu vzdialenie sa z miesta pobytu a súd alebo v prípravnom konaní sudca považuje záruku vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu za dostatočnú a prijme ju, alebo
- b) obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia a súd alebo v prípravnom konaní sudca považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu za dostatočný a prijme ho. Obvinenému vždy uloží povinnosť oznámiť vyšetrovateľovi, prokurátorovi alebo súdu zmenu miesta pobytu.

(2) Súd a v prípravnom konaní prokurátor oboznámi toho, kto ponúka prevzatie záruky podľa odseku 1 písm. a) a spĺňa podmienky na jej prijatie, s podstatou obvinenia a so skutočnosťami, v ktorých sa nachádza dôvod väzby, a obvineného oboznámi s obsahom záruky.

(3) Ak je obvinený stíhaný pre trestný čin uvedený v § 62 ods. 1 Tr. zák., záruku alebo sľub nemožno prijať.

§ 73a **Peňažná záruka**

(1) Ak je daný dôvod väzby uvedený v § 67 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca rozhodnúť o ponechaní obvineného na slobode alebo o jeho prepustení na slobodu aj vtedy, ak obvinený zložil peňažnú záruku a súd alebo sudca ju prijme. Obvinenému vždy uloží povinnosť oznámiť vyšetrovateľovi, prokurátorovi alebo súdu zmenu miesta pobytu. Ak je obvinený stíhaný pre trestný čin uvedený v § 62 ods. 1 Tr. zák., peňažnú záruku nemožno prijať. So súhlasom obvineného môže peňažnú záruku zložiť aj iná osoba, ale pred jej prijatím musí byť oboznámená s podstatou obvinenia a so skutočnosťami, v ktorých sa nachádza dôvod väzby.

(2) S prihliadnutím na osobu a majetkové pomery obvineného alebo toho, kto za neho zloženie peňažnej záruky ponúka, na povahu spáchaného činu a výšku spôsobenej škody rozhodne súd alebo sudca o výške peňažnej záruky a spôsobe jej zloženia.

(3) Súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca rozhodne, že peňažná záruka pripadá štátu, ak obvinený

- a) ujde, skrýva sa alebo neoznami zmenu svojho pobytu a znemožní tak doručenie predvolania alebo inej písomnosti súdu, prokurátora alebo vyšetrovateľa,
- b) zavinene sa nedostaví na predvolanie na úkon trestného konania, ktorého vykonanie je bez jeho prítomnosti vylúčené,
- c) pokračuje v trestnej činnosti alebo sa pokúsi dokončiť trestný čin, ktorý prv nedokonal alebo ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil, alebo
- d) sa vyhýba výkonu uloženého trestu odňatia slobody alebo peňažného trestu alebo výkonu náhradného trestu odňatia slobody za peňažný trest.

Na dôvody, pre ktoré peňažná záruka môže pripadnúť štátu, musí sa obvinený a osoba, ktorá peňažnú záruku zložila, vopred upozorniť.

(4) Peňažnú záruku zruší na návrh obvineného alebo osoby, ktorá ju zložila, alebo aj bez návrhu súd alebo sudca, ak pominuli dôvody, ktoré k jej prijatiu viedli. Ak bol obvinený právoplatne odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody alebo peňažný trest, môže súd rozhodnúť, že peňažná záruka trvá do dňa, keď odsúdený nastúpi výkon trestu odňatia slobody alebo zaplatí peňažný trest. Obvinený, ktorý bol právoplatne odsúdený na peňažný trest, môže tiež požiadať, aby sa záruka, ktorú zložil, použila na zaplatenie peňažného trestu.

§ 74 **Sťažnosť proti rozhodnutiu o väzbe**

(1) Proti rozhodnutiu o väzbe vrátane rozhodnutia o návrhu na predĺženie lehoty väzby je prípustná sťažnosť; to neplatí, ak o návrhu na predĺženie lehoty väzby rozhoduje najvyšší súd (§ 71 ods. 2).

(2) Proti uzneseniu o nevzatí do väzby môže prokurátor podať sťažnosť ihneď po vyhlásení uznesenia.

(3) Odkladný účinok má iba sťažnosť prokurátora proti rozhodnutiu o prepustení obvineného z väzby (§ 72, 73 a 73a) alebo proti rozhodnutiu, ktorým nebola predĺžená lehota väzby, a sťažnosť strán proti rozhodnutiu o pripadnutí peňažnej záruky štátu (§ 73a). Ak však bol prokurátor prítomný pri vyhlásení takého rozhodnutia, má jeho sťažnosť odkladný účinok iba vtedy, ak bola

podaná ihneď po vyhlásení rozhodnutia; ak ide o prepustenie z väzby po vyhlásení oslobodzujúceho rozsudku, má sťažnosť prokurátora odkladný účinok len vtedy, ak prokurátor podal aj odvolanie proti rozsudku.

§ 74a

Obmedzenie obvineného vo výkone trestu odňatia slobody

(1) Ak sa vedie trestné stíhanie proti obvinenému vo výkone trestu odňatia slobody a ak je daný niektorý z dôvodov väzby podľa § 67, rozhodne o dôvodoch, obsahu a trvaní nevyhnutných obmedzení, ktoré sa proti nemu uplatnia, súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca.

(2) Uložené obmedzenia nesmú byť závažnejšie ako tie, ktorým by bol inak obvinený podrobený vo väzbe.

(3) Na konanie o obmedzeniach a o ich trvaní sa použijú primerane ustanovenia § 71, 72 a 74.

Druhý oddiel

Zadržanie

§ 75

Zadržanie obvineného vyšetrovateľom alebo policajným orgánom

Ak je tu niektorý z dôvodov väzby (§ 67) a pre neodkladnosť veci nemožno rozhodnutie o väzbe vopred zadovážiť, môže vyšetrovateľ alebo policajný orgán obvineného zadržať predbežne sám. Je však povinný vykonané zadržanie prokurátorovi neodkladne ohlásiť a odovzdať mu odpis zápisnice, ktorú spísal pri zadržaní, aj ďalší materiál, ktorý prokurátor potrebuje, aby prípadne mohol podať návrh na vzatie do väzby. Návrh sa musí podať tak, aby obvinený mohol byť najneskôr do 48 hodín od zadržania odovzdaný súdu, inak musí byť prepustený na slobodu.

§ 76

Zadržanie a obmedzenie osobnej slobody podozrivej osoby

(1) Osobu podozrivú zo spáchania trestného činu môže, ak je tu niektorý z dôvodov väzby (§ 67), vyšetrovateľ alebo policajný orgán zadržať, aj keď proti nej doteraz nebolo vznesené obvinenie. Na zadržanie treba predchádzajúci súhlas prokurátora. Bez takého súhlasu možno zadržanie vykonať, len ak vec nepripúšťa odklad a súhlas vopred nemožno dosiahnuť, najmä ak bola taká osoba pristihnutá pri trestnom čine alebo zastihnutá na úteku.

(2) Osobnú slobodu osoby, ktorá bola pristihnutá pri trestnom čine alebo bezprostredne po ňom, smie obmedziť ktokoľvek, ak je to potrebné na zistenie jej totožnosti, na zabránenie úteku alebo na zaistenie dôkazov. Je však povinný takú osobu odovzdať ihneď vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu; príslušníka ozbrojených síl môže odovzdať aj najbližšiemu útvaru ozbrojených síl alebo správcovi posádky. Ak takú osobu nemožno ihneď odovzdať, treba niektorému z uvedených orgánov obmedzenie osobnej slobody bez odkladu oznámiť. Ak takú osobu prevzal iný orgán ako vyšetrovateľ alebo policajný orgán, je povinný ju ihneď odovzdať vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu.

(3) Vyšetrovateľ alebo policajný orgán, ktorý zadržanie vykonal alebo ktorému bola podľa odseku 2 odovzdaná osoba pristihnutá pri trestnom čine, vykonané zadržanie neodkladne oznámi prokurátorovi a spíše o ňom bez odkladu zápisnicu, v ktorej označí miesto, čas a bližšie okolnosti zadržania, ako aj jeho podstatné dôvody, a uvedie osobné údaje zadržanej osoby. Odpis zápisnice doručí bez odkladu prokurátorovi.

(4) Vyšetrovateľ alebo policajný orgán, ktorý zadržanie vykonal alebo ktorému bola podľa odseku 2 odovzdaná osoba pristihnutá pri trestnom čine, takú osobu neodkladne oboznámi s dôvodmi

zadržania a vyslúchne ju; v prípade, že bude podozrenie rozptýlené alebo dôvody zadržania z inej príčiny odpadnú, prepustí ju ihneď na slobodu. Ak zadržanú osobu neprepustí na slobodu, odovzdá prokurátorovi zápisnicu o jej výsluchu s uznesením o vznesení obvinenia (§ 163) a ďalší dôkazný materiál, aby prokurátor mohol prípadne podať návrh na vzatie do väzby. Návrh sa musí podať neodkladne tak, aby zadržanú osobu bolo možné odovzdať súdu najneskôr do 48 hodín od jej zadržania alebo prevzatia; inak musí byť prepustená na slobodu.

(5) Na ustanovenie § 33 ods. 1, § 90, § 91, 92, 93 a 95 treba primerane dbať aj vtedy, ak je zadržaná osoba vyslúchaná v čase, keď jej ešte nebolo vznesené obvinenie.

(6) Zadržaná osoba má právo zvoliť si obhajcu a radiť sa s ním už v priebehu zadržania; má právo požadovať, aby obhajca bol prítomný pri jej výsluchu podľa odseku 4, ibaže je obhajca v lehote tam uvedenej nedosiahnuteľný.

§ 77

Rozhodnutie o zadržanej osobe

(1) Ak prokurátor nenariadil prepustenie zadržanej osoby na podklade materiálov, ktoré mu došli, prípadne po jej opätovnom výsluchu, je povinný ju odovzdať v lehote 48 hodín od zadržania alebo prevzatia súdu s návrhom na vzatie do väzby. K návrhu pripojí dosiaľ získaný dôkazný materiál.

(2) Sudca je povinný vyslúchnuť zadržanú osobu (odsek 1) a do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od doručenia návrhu prokurátora ju prepustiť na slobodu, ak rozhodne o nevzátí do väzby, alebo rozhodnúť, že ju berie do väzby. O čase a mieste konania výsluchu upovedomí neodkladne vhodným spôsobom zvoleného alebo ustanoveného obhajcu, pokiaľ je dosiahnuteľný, a o jeho účasť zadržaná osoba požiadala, a prokurátora. Obhajca a prokurátor sa môžu na výsluchu zúčastniť a klásť zadržanej osobe otázky, ale až vtedy, až im na to sudca udelí slovo. Prekročenie doby 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch 72 hodín od doručenia návrhu prokurátora na vzatie do väzby je vždy dôvodom rozhodnutia o prepustení obvineného na slobodu.

Tretí oddiel

Vydanie, odňatie a prevzatie veci

§ 78

Povinnosť na vydanie veci

(1) Kto má pri sebe vec dôležitú pre trestné konanie, je povinný ju na vyzvanie predložiť súdu, prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu; ak ju treba pre účely trestného konania zaistiť, je povinný vec na vyzvanie týmto orgánom vydať. Pri vyzvaní ho treba upozorniť na to, že ak nevyhovie výzve, môže mu byť vec odňatá, ako aj na iné následky nevyhovenia (§ 66).

(2) Povinnosť podľa odseku 1 sa nevzťahuje na listinu, ktorej obsah sa týka okolnosti, o ktorej platí zákaz výsluchu, okrem prípadu, že došlo k oslobodeniu od povinnosti zachovať vec v tajnosti alebo k oslobodeniu od povinnosti mlčanlivosti (§ 99).

(3) Vyzvať na vydanie veci je oprávnený predseda senátu, v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán.

§ 79

Odňatie veci

(1) Ak nebude vec dôležitá pre trestné konanie na vyzvanie vydaná tým, kto ju má pri sebe, môže mu byť na príkaz predsedu senátu a v prípravnom konaní na príkaz prokurátora, vyšetrovateľa

alebo policajného orgánu odňatá. Vyšetrovateľ alebo policajný orgán potrebuje na vydanie takého príkazu predchádzajúci súhlas prokurátora.

(2) Ak nevykoná orgán, ktorý príkaz na odňatie veci vydal, odňatie veci sám, vykoná ho na podklade príkazu policajný orgán.

(3) Bez predchádzajúceho súhlasu uvedeného v odseku 1 môže vyšetrovateľ alebo policajný orgán vydať príkaz len vtedy, ak predchádzajúci súhlas nemožno dosiahnuť a vec nepripúšťa odklad.

(4) K odňatiu veci sa podľa možnosti priberie osoba, ktorá nie je na veci zúčastnená.

(5) Zápisnica o vydaní a odňatí veci musí obsahovať aj dostatočne presný opis vydannej alebo odňatej veci, aby nemohla byť zamenená s inou vecou.

(6) Osobe, ktorá vec vydala alebo ktorej bola vec odňatá, vydá orgán, ktorý úkon vykonal, hneď písomné potvrdenie o prevzatí veci alebo odpis zápisnice.

§ 79a

Prevzatie zaistenej veci

(1) Ak treba vec, ktorá bola zaistená podľa osobitného zákona,^{8a)} zaistiť na účely trestného konania, prevezme ju prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán.

(2) Zápisnica o prevzatí zaistenej veci musí obsahovať dostatočne presný opis prevzatej veci, aby nemohla byť zamenená s inou vecou.

(3) Tomu, od koho bola vec uvedená v odseku 1 prevzatá, vydá orgán, ktorý vec prevzal, písomné potvrdenie o prevzatí veci alebo odpis zápisnice. Osobu, ktorej bola vec zaistená, o tom písomne vyzoomie.

§ 79b

Úschova vydaných, odňatých a prevzatých vecí

Ak orgán činný v trestnom konaní nemôže sám zabezpečiť úschovu vydaných, odňatých alebo prevzatých vecí (§ 78, 79, 79a), zabezpečí ju prostredníctvom právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá vykonáva v takomto odbore podnikateľskú činnosť. Ak ide o nehnuteľnosť, môže písomne poveriť takú osobu správou nehnuteľností a uznesenie o zaistení nehnuteľností doručí príslušnému orgánu štátnej správy na úseku katastra.

§ 79c

Zaistenie účtu

(1) Ak sú vecou dôležitou pre trestné konanie peniaze na účte v banke alebo pobočke zahraničnej banky,⁹⁾ môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor dať príkaz, aby peniaze boli zaistené priamo na účte.

(2) Ak ide o vec, ktorá nestrpí odklad, môže prokurátor príkaz uvedený v odseku 1 dať aj pred začatím trestného stíhania. Taký príkaz musí najneskôr do troch dní potvrdiť sudca, inak stráca platnosť.

(3) Príkaz podľa odsekov 1 a 2 musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený. Vždy sa v ňom uvedie i suma v príslušnej mene, na ktorú sa zaistenie vzťahuje. V príkaze podľa odsekov 1 a 2, ak nerozhodne predseda senátu alebo prokurátor inak, sa zakáza akékoľvek dispozície zaistenými peniazmi až do výšky zaistenia.

(4) Ak zaistenie účtu na účely trestného konania už nie je potrebné, zaistenie sa zruší. Ak nie je potrebné v stanovenej výške, zaistenie sa obmedzí. O zrušení a obmedzení zaistenia rozhodne predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor.

(5) Príkaz podľa odsekov 1 a 2 sa vždy doručí príslušnej banke alebo pobočke zahraničnej banky⁹⁾. Vlastníkovi účtu sa doručí len vtedy, ak tak rozhodne predseda senátu alebo prokurátor.

(6) Ak je v trestnom konaní potrebné zaistiť peniaze na účte v banke alebo pobočke zahraničnej banky⁹⁾ na zabezpečenie nároku poškodeného na náhradu škody, postupuje sa primerane podľa odsekov 1 až 5.

§ 79d

Zaistenie zaknihovaných cenných papierov

(1) Ak vecou dôležitou pre trestné konanie sú zaknihované cenné papiere, môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor vydať príkaz na registráciu pozastavenia práva nakladať s cennými papiermi.

(2) Ak zaistenie zaknihovaných cenných papierov na účely trestného konania už nie je potrebné, vydá predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor bezodkladne príkaz na registráciu zrušenia pozastavenia práva nakladať s cennými papiermi.

(3) Príkaz podľa odsekov 1 a 2 musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený.

(4) Ak je v trestnom konaní potrebné zaistiť zaknihované cenné papiere na zabezpečenie nároku poškodeného na náhradu škody, postupuje sa primerane podľa odsekov 1 až 3.

Vrátenie vecí

§ 80

(1) Ak vec, ktorá bola podľa § 78 vydaná, podľa § 79 odňatá alebo podľa § 79a prevzatá, na ďalšie konanie už nie je potrebná a ak neprichádza do úvahy jej prepadnutie alebo zhabanie, vráti sa tomu, kto ju vydal alebo komu bola odňatá alebo od koho bola prevzatá. Ak si na ňu uplatňuje právo iná osoba, vydá sa tomu, právo koho na vec je nepochybné. Pri pochybnostiach sa vec uloží do úschovy na súde a osoba, ktorá si na vec robí nárok, sa upozorní, aby ho uplatnila v konaní o občianskoprávných veciach. Ak osoba, ktorá má na vec nepochybné právo, ju napriek výzve neprevezme, vec sa predá a suma za ňu utržená sa uloží do úschovy na súde. Na predaj sa primerane použijú predpisy o súdnom predaji hnutelných vecí v rámci výkonu rozhodnutia v konaní o občianskoprávných veciach.

(2) Ak je nebezpečenstvo, že sa vec, ktorá nemohla byť vrátená alebo vydaná podľa odseku 1, skazí, predá sa a suma za ňu utržená sa uloží do úschovy na súde. Na predaj sa použijú primerane predpisy o súdnom predaji zexekvovaných hnutelných vecí.

(3) Rozhodnutia podľa odsekov 1 a 2 robí predseda senátu, v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán. Proti rozhodnutiu o vrátení a vydaní vecí, ako aj o uložení do úschovy je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 81

(1) Ak bola obvineným vydaná alebo mu odňatá vec, ktorú získal alebo pravdepodobne získal trestným činom, a buď nie je známe, komu vec patrí, alebo nie je známy pobyt poškodeného,

vyhlási sa verejne opis veci. Vyhlásenie sa urobí spôsobom na vypátranie poškodeného najúčelnejším, a to spolu s vyzvaním, aby sa poškodený prihlásil do šesť mesiacov od vyhlásenia.

(2) Ak uplatnil v lehote uvedenej v odseku 1 nárok na vec niekto iný ako obvinený, postupuje sa podľa § 80 ods. 1. Ak nárok na vec neuplatnil nikto iný, vydá sa vec, alebo ak bola medzitým pre nebezpečenstvo skazy už predaná, suma za ňu utržená obvinenému na jeho žiadosť, pokiaľ nejde o vec, ktorú získal trestným činom. Ak ide o takú vec alebo ak nepožiadaval obvinený o vrátenie veci, vec sa odovzdá orgánu príslušnému podľa osobitných predpisov, ktorý vykoná jej realizáciu. Tým nie je dotknuté právo vlastníka žiadať vydanie sumy utrženej za vec.

(3) Ak ide o vec bezcennú, možno ju zničiť a ak ide o vec nepatrnej ceny, možno ju odovzdať orgánu príslušnému podľa osobitných predpisov na realizáciu, a to v oboch prípadoch i bez predchádzajúceho vyhlásenia opisu.

(4) Opatrenia a rozhodnutia uvedené v odsekoch 1 až 3 robí predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán. Proti uzneseniu o vydaní veci, odovzdaní veci orgánu príslušnému podľa osobitných predpisov na realizáciu alebo o zničení veci je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Štvrtý oddiel

Domová a osobná prehliadka, prehliadka iných priestorov a pozemkov, vstup do obydlija, iných priestorov a na pozemky

§ 82

Dôvody domovej prehliadky a osobnej prehliadky a prehliadky iných priestorov a pozemkov

(1) Domovú prehliadku možno vykonať, ak je dôvodné podozrenie, že v byte alebo v inom priestore slúžiacom na bývanie alebo v priestoroch k nim patriacich (obydlija) je vec dôležitá pre trestné konanie alebo že sa tam skrýva osoba podozrivá z trestného činu.

(2) Z dôvodov uvedených v odseku 1 možno vykonať aj prehliadku priestorov neslúžiacich na bývanie (iných priestorov) a pozemkov, ktoré nie sú verejne prístupné.

(3) Osobnú prehliadku možno vykonať, ak je dôvodné podozrenie, že niekto má pri sebe vec dôležitú pre trestné konanie.

(4) U osoby zadržanej a u osoby, ktorá bola zatknutá alebo ktorá sa berie do väzby, možno vykonať osobnú prehliadku aj vtedy, ak je tu podozrenie, že má pri sebe zbraň alebo inú vec, ktorou by mohla ohroziť život alebo zdravie vlastné alebo cudzie.

§ 83

Príkaz na domovú prehliadku

(1) Nariadiť domovú prehliadku je oprávnený sudca alebo predseda senátu a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca. V neodkladných prípadoch tak môže namiesto príslušného predsedu senátu alebo sudcu (§ 18) urobiť predseda senátu alebo sudca, v ktorého obvode sa má prehliadka vykonať. Príkaz na domovú prehliadku musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený. Doručí sa osobe, u ktorej sa prehliadka vykonáva, pri prehliadke, a ak to nie je možné, najneskôr do 24 hodín po odpadnutí prekážky, ktorá bráni doručeniu.

(2) Na príkaz predsedu senátu alebo sudcu vykoná domovú prehliadku policajný orgán, v prípravnom konaní tiež vyšetrovateľ.

§ 83a**Príkaz na prehliadku iných priestorov a pozemkov**

(1) Prehliadku iných priestorov alebo pozemkov je oprávnený nariadiť sudca alebo predseda senátu, v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán. Vyšetrovateľ alebo policajný orgán na to potrebuje predchádzajúci súhlas prokurátora. Príkaz musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený. Doručí sa vlastníkovi alebo užívateľovi priestorov alebo pozemku alebo ich zamestnancovi pri prehliadke, a ak to nie je možné, neodkladne po odpadnutí prekážky, ktorá bráni doručeniu.

(2) Prehliadku iných priestorov alebo pozemkov vykoná orgán, ktorý ju nariadil, alebo na jeho príkaz policajný orgán.

(3) Bez príkazu alebo súhlasu uvedeného v odseku 1 môže vyšetrovateľ alebo policajný orgán vykonať prehliadku iných priestorov alebo pozemkov len vtedy, ak príkaz alebo súhlas nemožno dosiahnuť vopred a vec neznesie odklad, alebo ak ide o osobu pristihnutú pri čine, alebo o osobu, na ktorú bol vydaný príkaz na zatknutie. O vykonaní tohto úkonu musí však neodkladne upovedomiť orgán, ktorý je oprávnený vydať príkaz alebo súhlas uvedený v odseku 1.

§ 83b**Príkaz na osobnú prehliadku**

(1) Osobnú prehliadku je oprávnený nariadiť sudca alebo predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor alebo s jeho súhlasom vyšetrovateľ alebo policajný orgán.

(2) Ak osobnú prehliadku nevykoná orgán, ktorý ju nariadil, vykoná ju na jeho príkaz policajný orgán.

(3) Osobnú prehliadku vykonáva vždy osoba rovnakého pohlavia.

(4) Bez príkazu alebo súhlasu uvedeného v odseku 1 môže vyšetrovateľ alebo policajný orgán vykonať osobnú prehliadku len vtedy, ak príkaz alebo súhlas nemožno vopred dosiahnuť a vec neznesie odklad alebo ak ide o osobu pristihnutú pri čine alebo o osobu, na ktorú bol vydaný príkaz na zatknutie. Bez príkazu alebo súhlasu možno tiež vykonať osobnú prehliadku v prípadoch uvedených v § 82 ods. 4.

§ 83c**Vstup do obydlia, iných priestorov a na pozemok**

(1) Vyšetrovateľ alebo policajný orgán môžu vstúpiť do obydlia, iných priestorov alebo na pozemok len vtedy, ak vec neznesie odklad a vstup je nevyhnutný na ochranu života alebo zdravia osôb alebo na ochranu iných práv a slobôd alebo na odvrátenie závažného ohrozenia verejnej bezpečnosti a poriadku, najmä ak ide o obydlie alebo iné priestory alebo pozemok osoby pristihnutej pri čine.

(2) Rovnako môžu na miesta uvedené v odseku 1 vstúpiť vyšetrovateľ, policajný orgán, príslušník Policajného zboru, Vojenskej polície, Železničnej polície alebo colných orgánov v prípade, ak bol vydaný príkaz na zatknutie alebo príkaz na dodanie do výkonu trestu odňatia slobody tam sa zdržujúcej osoby alebo ak treba predviesť tam sa zdržujúceho obvineného.

(3) Po vstupe na miesta uvedené v odseku 1 možno vykonať iba také úkony, ktoré neznesú odklad, alebo úkony na predvedenie osoby.

§ 84**Predchádzajúca výzva**

Domovú prehliadku alebo osobnú prehliadku alebo prehliadku iných priestorov alebo pozemkov možno vykonať len po predchádzajúcej výzve toho, u koho alebo na kom sa má taký úkon vykonať, a to len vtedy, ak sa výzvou nedosiahlo ani dobrovoľné vydanie hľadanej veci alebo odstránenie iného dôvodu, ktorý viedol k tomuto úkonu.

Výkon prehliadky a vstupu do obydla, iných priestorov a na pozemky**§ 85**

(1) Orgán vykonávajúci domovú prehliadku alebo prehliadku iných priestorov alebo pozemku je povinný umožniť osobe, u ktorej sa taký úkon vykonáva, alebo niektorému dospelému členovi jej domácnosti alebo v prípade prehliadky iných priestorov alebo pozemku aj jej zamestnancovi účasť pri prehliadke. O práve účasti pri prehliadke je povinný tieto osoby poučiť.

(2) K výkonu domovej a osobnej prehliadky treba pribrať osobu, ktorá nie je na veci zúčastnená. Orgán vykonávajúci prehliadku preukáže svoje oprávnenie.

(3) V zápisnici o prehliadke treba tiež uviesť, či boli dodržané ustanovenia o predchádzajúcej výzve, prípadne označiť dôvody, prečo neboli dodržané. Ak pri prehliadke došlo k vydaniu alebo odňatiu veci, treba pojať do zápisnice aj údaje uvedené v § 79 ods. 5.

(4) Osobe, u ktorej bola prehliadka vykonaná, vydá orgán, ktorý taký úkon vykonal, hneď, a ak to nie je možné, najneskôr do 24 hodín potom, písomné potvrdenie o výsledku úkonu, ako aj o prevzatí vecí, ktoré boli pritom vydané alebo odňaté, alebo odpis zápisnice.

(5) Pri vstupe do obydla, iných priestorov a na pozemky sa použijú primerane ustanovenia odsekov 1 až 4. Účasť osôb uvedených v odseku 1 pri vstupe do obydla však možno odoprieť a osobu uvedenú v odseku 2 nepribrať, ak by mohlo dôjsť k ohrozeniu ich života alebo zdravia.

§ 85a

(1) Osoba, u ktorej sa má vykonať domová prehliadka, prehliadka iných priestorov a pozemku, osobná prehliadka alebo vstup do obydla, je povinná tieto úkony strpieť.

(2) Ak osoba, voči ktorej smeruje úkon uvedený v odseku 1, neumožní vykonanie takého úkonu, sú orgány vykonávajúce úkon oprávnené po predchádzajúcej márnej výzve prekonať odpor takej osoby alebo ňou vytvorenú prekážku. O tom urobia záznam do zápisnice (§ 85 ods. 3).

§ 85b**Vykonávanie dôkazu v byte, obydli, v iných priestoroch a na pozemku**

Ustanovenia § 83, 83a, 84, 85 a 85a sa použijú aj vtedy, ak na miestach uvedených v týchto ustanoveniach treba vykonať ohliadku miesta, rekonštrukciu, rekogníciu alebo vyšetrovací pokus a z povahy takého úkonu vyplýva, že ho nemožno vykonať na inom mieste a ten, u koho sa má taký úkon vykonať, naň nedal súhlas.

Piaty oddiel
Zadržanie a otvorenie zásielok

§ 86
Zadržanie zásielok

(1) Ak je na objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie nevyhnutné zistiť obsah nedoručených telegramov, listov alebo iných zásielok, ktoré pochádzajú od obvineného alebo sú pre neho určené, nariadi predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán, aby mu ich pošta alebo podnik vykonávajúci ich prepravu vydali; vyšetrovateľ a policajný orgán potrebuje k tomu predchádzajúci súhlas prokurátora.

(2) V trestnom konaní pre trestné činy podľa prvej hlavy osobitnej časti Trestného zákona a obzvlášť závažné trestné činy, korupciu a trestný čin podľa § 158 Trestného zákona môže prokurátor alebo s jeho predchádzajúcim súhlasom vyšetrovateľ alebo policajný orgán nariadiť, aby mu pošta alebo organizácia vykonávajúca dopravu zásielok vydali zásielku, pri ktorej je dôvodné podozrenie, že ňou bol spáchaný taký trestný čin alebo s takým trestným činom súvisí, ak je na objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie nevyhnutné zistiť jej obsah.

(3) Bez nariadenia uvedeného v odseku 1 alebo 2 možno prepravu zásielky zdržať na príkaz vyšetrovateľa alebo policajného orgánu, ale len vtedy, ak nemožno toto nariadenie vopred zadovážiť a vec nepripúšťa odklad. Ak v takom prípade nedôjde pošte alebo organizácii vykonávajúcej prepravu zásielok do troch dní nariadenie predsedu senátu, prokurátora alebo vyšetrovateľa, aby sa mu zásielky vydali, nesmie pošta alebo organizácia prepravu zásielok ďalej zdržiavať.

§ 87
Otvorenie zásielok

(1) Zásielku vydanú podľa § 86 ods. 1 alebo 2 smie otvoriť len predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán; vyšetrovateľ alebo policajný orgán potrebuje na otvorenie predchádzajúci súhlas prokurátora.

(2) Otvorená zásielka sa odovzdá adresátovi, a ak nie je jeho pobyt známy, niektorej z jeho blízkych osôb; inak sa zásielka vráti odosielateľovi. Ak je však obava, že by odovzdanie zásielky malo škodlivý vplyv na trestné konanie, pripojí sa zásielka ku spisu, ak to jej rozmery a charakter umožňujú; inak sa uloží do depozitu. Ak je to vhodné, oznámi sa adresátovi obsah listu alebo telegramu. Ak nie je jeho pobyt známy, oznámi sa niektorej z jeho blízkych osôb.

(3) Zásielka, ktorej otvorenie sa neuznalo za potrebné, ihneď sa odovzdá adresátovi alebo sa vráti pošte alebo organizácii, ktorá ju vydala.

§ 87a
Zámena obsahu zásielok

(1) V záujme zistenia osôb, ktoré sa podieľajú na nakladaní so zásielkou obsahujúcou omamné látky, psychotropné látky, prekurzory, jedy, jadrové alebo iné podobné rádioaktívne materiály, vysoko rizikové chemické látky, falšované peniaze, falšované cenné papiere, strelné zbrane, hromadne účinné zbrane, strelivo, výbušniny alebo inú vec, na držanie ktorej je potrebné osobitné povolenie, prokurátor alebo s jeho súhlasom vyšetrovateľ alebo policajný orgán môže nariadiť, aby bol obsah takej zásielky, vydanej podľa § 86 ods. 1 alebo 2, zamenený za iný a takto upravená zásielka bola daná na ďalšiu prepravu.

(2) Zámenu vykoná príslušník Policajného zboru alebo príslušník colného orgánu, ktorý o tom spíše záznam a zabezpečí úschovu zamenených vecí. So zamenenými vecami sa nakladá ako s odňatými vecami.

Šiesty oddiel

Odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností

§ 88

(1) V trestnom konaní pre obzvlášť závažný trestný čin, korupciu, trestný čin podľa § 158 Trestného zákona alebo pre iný úmyselný trestný čin, na ktorého konanie zaväzuje vyhlásená medzinárodná zmluva, možno vydať príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností, ak možno dôvodne predpokladať, že zistené skutočnosti budú významné pre trestné konanie. Ak sa pri odpočúvaní a zaznamenávaní telekomunikačných činností zistí, že obvinený komunikuje so svojim obhajcom, takto získané informácie nie je možné na účely trestného konania použiť a musia sa predpísaným spôsobom bezodkladne zničiť; to neplatí, ak ide o informácie, ktoré sa vzťahujú na vec, v ktorej obhajca nezastupuje obvineného.

(2) Príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností vydáva písomne pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní sudca na návrh prokurátora, v konaní pred súdom aj bez takého návrhu sudca alebo predseda senátu. Ak ide o vec, ktorá neznesie odklad, a písomný príkaz sudcu nie je možné získať vopred, môže pred začatím trestného stíhania vydať príkaz prokurátor, ak odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností nie je spojený so vstupom do bytu iného; takýto príkaz musí najneskôr do 24 hodín od jeho vydania potvrdiť sudca, inak stráca platnosť, a takto získané informácie nie je možné na účely trestného konania použiť a musia sa predpísaným spôsobom bezodkladne zničiť.

(3) Príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností sa musí vydať písomne a odôvodniť, a to osobitne na každú účastnícku stanicu. Súčasne v ňom musí byť určená osoba, ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností týka, a doba, po ktorú sa bude odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností vykonávať. Doba odpočúvania a záznamu nesmie trvať dlhšie ako šesť mesiacov. Túto dobu môže predseda senátu a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca predĺžiť vždy na dobu ďalších šesť mesiacov. S príkazom sa nakladá ako s utajovanou skutočnosťou. Odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností robia príslušné orgány Policajného zboru.

(4) V trestnom konaní pre iný úmyselný trestný čin, ako je uvedený v odseku 1, môže vydať príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní sudca na návrh prokurátora, v konaní pred súdom aj bez takého návrhu sudca alebo predseda senátu len so súhlasom účastníka odpočúvaného alebo zaznamenávaného telekomunikačného zariadenia.

(5) Ak sa má záznam telekomunikačných činností použiť ako dôkaz, treba k nemu pripojiť písomný záznam, ktorý vyhotoví orgán Policajného zboru vykonávajúci odpočúvanie s uvedením údajov o mieste, čase a zákonnosti vykonania odpočúvania. Do spisu sa zakladá doslovný prepis záznamu telekomunikačných činností, ktorý sa neutajuje, podpísaný orgánom, ktorý ho vyhotovil. Záznam telekomunikačných činností sa môže použiť ako dôkaz až po ukončení odpočúvania telekomunikačných činností.

(6) Príslušný orgán policajného zboru je povinný sústavne skúmať trvanie dôvodov, ktoré viedli k vydaniu príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností. Ak dôvody pominuli, odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností sa musí skončiť, a to aj pred uplynutím lehoty uvedenej v odseku 3. Túto skutočnosť bezodkladne písomne oznámi príslušný orgán Policajného zboru tomu, kto vydal príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností.

(7) V inej trestnej veci, ako je tá, v ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností vykonal, možno záznam ako dôkaz použiť len vtedy, ak sa súčasne aj v tejto veci vedie trestné konanie pre trestný čin uvedený v odseku 1.

(8) Ak sa pri odpočúvaní a zázname nezistili skutočnosti významné pre trestné konanie, orgán činný v trestnom konaní alebo príslušný orgán Policajného zboru musí získané záznamy predpísaným spôsobom bezodkladne zničiť.

(9) Ak je na objasnenie skutočnosti dôležitej pre trestné konanie o úmyselnom trestnom čine potrebné zistiť údaje o uskutočnenej telekomunikačnej činnosti, ktoré sú predmetom telekomunikačného tajomstva alebo na ktoré sa vzťahuje ochrana osobných údajov alebo sprostredkovacích údajov, nariadi pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní sudca na návrh prokurátora, v konaní pred súdom aj bez takého návrhu sudca alebo predsedu senátu, aby ich právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá vykonáva telekomunikačnú činnosť, oznámila v konaní pred súdom sudcovi alebo predsedovi senátu a v prípravnom konaní prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu.

(10) Príkaz na zistenie a oznámenie údajov o uskutočnenej telekomunikačnej činnosti sa musí vydať písomne a musí sa odôvodniť.

Siedmy oddiel **Kontrolovaná dodávka**

§ 88a

(1) Kontrolovanou dodávkou sa rozumie sledovanie pohybu zásielky od odosielateľa k adresátovi pri jej dovoze, vývoze alebo prevoze, ak okolnosti prípadu odôvodňujú predpoklad, že zásielka bez príslušného povolenia obsahuje omamné látky, psychotropné látky, jedy, prekursorzy, jadrový alebo iný obdobný rádioaktívny materiál, alebo vysoko rizikovú chemickú látku, falšované alebo pozmenené peniaze a falšované alebo pozmenené cenné papiere, falšované, pozmenené alebo nedovolené vyrobené kolkové známky, poštové ceniny, nálepky a poštové pečiatky, elektronický platobný prostriedok alebo inú platobnú kartu, strelné zbrane alebo hromadne účinné zbrane, strelivo a výbušniny, kultúrne pamiatky alebo iné veci, na nakladanie s ktorými je potrebné osobitné povolenie, alebo veci určenej na spáchanie trestného činu, alebo veci pochádzajúcej z trestného činu, na účely zistenia osôb, ktoré majú účasť na nakladaní s touto zásielkou.

(2) Príkaz na postup podľa odseku 1 vydáva predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor.

(3) Ak ide o vec, ktorá nestrpí odklad, môže dať prokurátor príkaz uvedený v odseku 2 aj pred začatím trestného stíhania. Taký príkaz musí najneskôr do troch dní potvrdiť sudca, inak stráca platnosť.

(4) Sledovanie dodávky vykonajú príslušné orgány Policajného zboru v súčinnosti s orgánmi Colnej správy, ktoré sa musia o takom postupe vopred vyzrozumieť.

(5) Pri postupe podľa odseku 1 za podmienok stanovených v osobitných predpisoch možno použiť informačno-technické prostriedky a prostriedky operatívno-pátracej činnosti¹⁰⁾ a priebeh úkonu aj inak vhodne zachytiť (§ 55).

Ôsmy oddiel Agent

§ 88b

(1) Pri odhaľovaní, zisťovaní a usvedčovaní páchatel'ov obzvlášť závažných trestných činov, korupcie a trestného činu podľa § 158 Trestného zákona možno použiť agenta. Jeho použitie je prípustné len vtedy, ak odhaľovanie, zisťovanie a usvedčovanie páchatel'ov uvedených trestných činov by bolo iným spôsobom podstatne sťažené a získané poznatky odôvodňujú podozrenie z trestnej činnosti alebo úmyslu osoby spáchať takýto trestný čin.

(2) Konanie agenta musí byť v súlade s účelom tohto zákona a musí byť úmerné protiprávnosti konania, na odhaľovaní, zisťovaní alebo usvedčovaní ktorého sa zúčastňuje. Agent nesmie iniciatívne navádzať na spáchanie trestného činu; to neplatí, ak ide o korupciu spáchanú verejným činiteľom alebo zahraničným verejným činiteľom, ak možno dôvodne predpokladať, že páchatel' by spáchal taký trestný čin aj vtedy, ak by príkaz na použitie agenta nebol vydaný.

(3) Agent koná pod dočasnou alebo trvalou legendou¹⁾ alebo bez legendy. Legenda je súhrn krycích údajov o osobe agenta, najmä o jeho totožnosti, rodinnom stave, vzdelaní a zamestnaní. Ako krycie údaje nemožno použiť údaje, ktoré podľa osobitného predpisu¹⁾ nesmú byť krycím dokladom.

(4) Ak je to na vytvorenie alebo zachovanie legendy nevyhnutné, možno za podmienok uvedených v osobitnom zákone¹⁾ vyhotoviť, zmeniť a používať krycie doklady.

(5) Príkaz na použitie agenta pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vydáva sudca na návrh prokurátora, v konaní pred súdom aj bez takého návrhu predseda senátu.

(6) Ak ide o vec, ktorá nestrpí odklad, môže prokurátor, ak použitie agenta nie je spojené so vstupom do bytu iného, príkaz uvedený v odseku 5 dať pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní. Takýto príkaz musí najneskôr do troch dní potvrdiť sudca, inak stráca platnosť.

(7) Príkaz podľa odsekov 5 a 6 musí byť písomný a musí byť v ňom určený čas, po ktorý bude agent použitý. Nakladá sa s ním ako s utajovanou skutočnosťou.

(8) Písomnosti týkajúce sa použitia agenta sa do spisu založia len vtedy, ak prokurátor v obžalobe navrhne vykonanie dôkazu skutočnosťami zistenými agentom.

(9) Agent môže pri použití svojej legendy so súhlasom oprávnenej osoby vstúpiť do bytu. Taký súhlas sa však nesmie získať na základe predstieraného práva vstupu.

(10) Pravá totožnosť agenta vystupujúceho pod legendou musí byť aj po skončení jeho použitia utajená. Prokurátorovi alebo sudcovi, ktorí sú príslušní na rozhodnutie podľa odsekov 5 a 6, ako aj predsedovi senátu v konaní pred súdom musí sa na ich žiadosť pravá totožnosť agenta oznámiť.

(11) O skutočnostiach dôležitých pre trestné konanie môže agenta v prípravnom konaní vyslychnuť prokurátor pri primeranom použití ustanovenia § 101b ods. 3 tak, aby jeho totožnosť nemohla byť odhalená. Agent môže byť vyslychaný na súde len pri primeranom použití ustanovení § 101 ods. 5, § 101b ods. 3 a § 209 Trestného poriadku tak, aby jeho totožnosť nemohla byť odhalená. Doručenie predvolania na hlavné pojednávanie agentovi zabezpečí príslušník Policajného zboru poverený prezidentom Policajného zboru.

(12) Skutočnosti týkajúce sa trestných činov nesúvisiacich s vecou, v ktorej bol agent použitý, môžu sa v inom konaní použiť ako dôkaz iba vtedy, ak ide o obzvlášť závažný trestný čin, korupciu a trestný čin podľa § 158 Trestného zákona.

Deviaty oddiel

Predstieraný prevod, sledovanie osôb a vecí a vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo iných záznamov

§ 88c

Predstieraný prevod

(1) Predstieraným prevodom sa rozumie predstieranie kúpy, predaja alebo iného spôsobu prevodu predmetu plnenia, na ktorého držanie sa vyžaduje osobitné povolenie, ktorého držanie je zakázané, ktorý pochádza z trestného činu alebo ktorý je určený na spáchanie trestného činu. Predstieraný prevod možno vykonať v trestnom konaní pre úmyselný trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou tri roky, korupciu, trestný čin podľa § 158 Trestného zákona alebo pre iný úmyselný trestný čin, o ktorom na konanie zaväzuje vyhlásená medzinárodná zmluva, ak možno dôvodne predpokladať, že ním budú zistené skutočnosti významné pre trestné konanie.

(2) Príkaz na predstieraný prevod vydáva písomne pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní prokurátor, v konaní pred súdom sudca alebo predseda senátu.

(3) Predstieraný prevod vykonáva orgán poverený príslušným ministrom (ďalej len „príslušný orgán“), ktorým je

- a) minister vnútra, ak ide o Policajný zbor,
- b) minister spravodlivosti, ak ide o Zbor väzenskej a justičnej stráže,
- c) minister financií, ak ide o colné orgány a daňové orgány,
- d) minister obrany, ak ide o Vojenskú políciu,
- e) minister dopravy, pošt a telekomunikácií, ak ide o Železničnú políciu.

(4) Príkaz na predstieraný prevod môže byť vydaný len na základe písomnej žiadosti vyšetrovateľa, policajného orgánu alebo príslušného orgánu (odsek 3) a v konaní pred súdom na písomnú žiadosť prokurátora. Žiadosť musí byť odôvodnená podozrením z konkrétnej trestnej činnosti, ako aj údajmi o osobách a veciach, ktorých sa predstieraný prevod týka, ak sú tieto údaje známe.

(5) Bez príkazu podľa odseku 2 sa môže uskutočniť predstieraný prevod len vtedy, ak vec neznesie odklad a písomný príkaz nie je možné získať vopred; príslušný orgán je však povinný o príkaz bezodkladne požiadať. Ak nebude príkaz do 24 hodín vydaný, príslušný orgán je povinný predstieraný prevod skončiť a takto získané informácie nie je možné použiť a musia sa predpísaným spôsobom bezodkladne zničiť.

(6) Ak sa má záznam vyhotovený pri predstieranom prevode použiť ako dôkaz, postupuje sa podľa § 88 ods. 5.

(7) Pri postupe podľa odseku 1 možno v prípade potreby použiť vhodný prostriedok na zachytenie priebehu úkonu.

§ 88d

Sledovanie osôb a vecí

(1) Sledovaním osoby a veci (ďalej len „sledovanie“) sa rozumie získavanie informácií o pohybe a činnosti osoby alebo o pohybe veci, ktoré sa vykonáva utajovaným spôsobom; sledovanie možno vykonať v trestnom konaní o úmyselnom trestnom čine, ak možno dôvodne predpokladať, že ním zistené skutočnosti budú významné pre trestné konanie.

(2) Príkaz na sledovanie vydáva písomne pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní prokurátor, v konaní pred súdom sudca alebo predseda senátu.

(3) Sledovanie vykonáva príslušný orgán Policajného zboru. Ak sa pri sledovaní zistí, že obvinený komunikuje so svojím obhajcom, takto získané informácie nie je možné použiť na účely trestného konania a musia sa predpísaným spôsobom bezodkladne zničiť; to neplatí, ak ide o informácie, ktoré sa vzťahujú na vec, v ktorej obhajca nezastupuje obvineného.

(4) Ak je nevyhnutne potrebné, aby sa sledovanie vykonalo v obydlí (§ 82 ods. 1) alebo v priestoroch neslúžiacich na bývanie, alebo na pozemkoch, ktoré nie sú verejne prístupné (§ 82 ods. 2), alebo s využitím informačno-technických prostriedkov (§ 12 ods. 13), príkaz na sledovanie vydáva pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní sudca na návrh prokurátora, v konaní pred súdom aj bez takého návrhu sudca alebo predseda senátu, ak skutočnosti významné pre trestné konanie nie je možné získať pri vykonaní sledovania iným spôsobom; v príkaze sa uvedie obydlie alebo priestory neslúžiace na bývanie, alebo pozemky, ktoré nie sú verejne prístupné, v ktorých sa má vykonať sledovanie, alebo druh informačno-technického prostriedku, ktorý sa má použiť. Ak vec neznesie odklad, môže namiesto príslušného sudcu alebo predsedu senátu (§ 18) vydať príkaz sudca alebo predseda senátu súdu, v ktorého obvode sa má vykonať sledovanie. Pri vstupe do obydlika alebo priestorov neslúžiacich na bývanie, alebo na pozemky, ktoré nie sú verejne prístupné, sa nesmú vykonať iné úkony ako tie, ktoré sú nevyhnutné na vykonanie sledovania.

(5) Príkaz na sledovanie môže byť vydaný len na základe písomnej žiadosti vyšetrovateľa, policajného orgánu alebo príslušného orgánu Policajného zboru a v konaní pred súdom na písomnú žiadosť prokurátora. Žiadosť musí byť odôvodnená podozrením z konkrétnej trestnej činnosti, ako aj údajmi o osobách a veciach, ktoré majú byť sledované, ak sú tieto údaje známe. V príkaze musí byť ustanovená doba, počas ktorej bude sledovanie vykonávané; táto doba nesmie byť dlhšia ako šesť mesiacov. Ten, kto vydal príkaz na sledovanie, môže dobu sledovania písomne predĺžiť najviac o ďalších šesť mesiacov, a to aj opakovane.

(6) Príslušný orgán Policajného zboru je povinný sústavne skúmať trvanie dôvodov, ktoré viedli k vydaniu príkazu na sledovanie. Ak dôvody pominuli, sledovanie sa musí skončiť, a to aj pred uplynutím doby uvedenej v odseku 5. Túto skutočnosť bezodkladne písomne oznámi príslušný orgán Policajného zboru tomu, kto vydal príkaz na sledovanie.

(7) Ak vec neznesie odklad a písomný príkaz nie je možné získať vopred, možno sledovanie začať aj bez príkazu, ak nejde o prípady uvedené v odseku 4. Príslušný orgán Policajného zboru je však povinný bezodkladne dodatočne požiadať o vydanie príkazu. Ak príkaz nebude do 24 hodín vydaný, musí sa sledovanie skončiť a takto získané informácie nie je možné použiť a musia sa predpísaným spôsobom bezodkladne zničiť.

(8) Ak sa má záznam vyhotovený pri sledovaní použiť ako dôkaz, postupuje sa podľa § 88 ods. 5.

(9) V inej trestnej veci, ako je tá, v ktorej bolo sledovanie vykonané, možno záznam ako dôkaz použiť len vtedy, ak sa súčasne aj v tejto veci vedie trestné konanie pre úmyselný trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou tri roky, korupciu, trestný čin podľa § 158 Trestného zákona alebo pre iný úmyselný trestný čin, o ktorom na konanie zaväzuje vyhlásená medzinárodná zmluva.

(10) Ak pri sledovaní neboli zistené skutočnosti dôležité pre trestné konanie, treba vyhotovené záznamy predpísaným spôsobom bezodkladne zničiť.

§ 88e**Vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo iných záznamov**

(1) V trestnom konaní pre úmyselný trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou tri roky, korupciu, trestný čin podľa § 158 Trestného zákona alebo pre iný úmyselný trestný čin, na konanie ktorého zaväzuje vyhlásená medzinárodná zmluva, možno vykonať vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo iných záznamov, ak možno dôvodne predpokladať, že ním zistené skutočnosti budú významné pre trestné konanie.

(2) Príkaz na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo iných záznamov vydáva písomne pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní sudca na návrh prokurátora, v konaní pred súdom aj bez takého návrhu sudca alebo predseda senátu. Ak ide o vec, ktorá neznesie odklad, a písomný príkaz sudcu nie je možné získať vopred, môže pred začatím trestného stíhania vydať príkaz prokurátor; taký príkaz musí najneskôr do 24 hodín od jeho vydania potvrdiť sudca, inak stráca platnosť, a takto získané informácie nie je možné na účely trestného konania použiť a musia sa predpísaným spôsobom bezodkladne zničiť.

(3) Vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo iných záznamov vykonáva príslušný orgán Policajného zboru. Ak sa pri vyhotovovaní obrazových, zvukových alebo iných záznamov zistí, že obvinený komunikuje so svojím obhajcom, takto získané informácie nie je možné použiť na účely trestného konania a musia sa predpísaným spôsobom bezodkladne zničiť; to neplatí, ak ide o informácie, ktoré sa vzťahujú na vec, v ktorej obhajca nezastupuje obvineného.

(4) Ak je nevyhnutne potrebné, aby sa vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo iných záznamov vykonalo v obydlí (§ 82 ods. 1) alebo v priestoroch neslúžiacich na bývanie, alebo na pozemkoch, ktoré nie sú verejne prístupné (§ 82 ods. 2), príkaz vydáva pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní sudca na návrh prokurátora, v konaní pred súdom aj bez takého návrhu sudca alebo predseda senátu, ak skutočnosti významné pre trestné konanie nie je možné získať vyhotovovaním obrazových, zvukových alebo iných záznamov iným spôsobom; v príkaze sa uvedie obydlie alebo priestory neslúžiace na bývanie, alebo pozemky, ktoré nie sú verejne prístupné, v ktorých sa má vykonať obrazový, zvukový alebo iný záznam. Ak vec neznesie odklad, môže namiesto príslušného sudcu alebo predsedu senátu (§ 18) vydať príkaz sudca alebo predseda senátu súdu, v ktorého obvode sa má vykonať vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo iných záznamov. Pri vstupe do obydlika alebo priestorov neslúžiacich na bývanie, alebo na pozemky, ktoré nie sú verejne prístupné, sa nesmú vykonať iné úkony ako tie, ktoré sú nevyhnutné na vyhotovenie obrazových, zvukových alebo iných záznamov.

(5) Príkaz na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo iných záznamov môže byť vydaný len na základe písomnej žiadosti, ktorá musí byť odôvodnená podozrením z konkrétnej trestnej činnosti, ako aj údajmi o osobách a veciach, ktorých sa vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo iných záznamov týka, ak sú tieto údaje známe. V príkaze musí byť ustanovená doba, počas ktorej bude vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo iných záznamov vykonávané; táto doba nesmie byť dlhšia ako šesť mesiacov. Ten, kto vydal príkaz na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo iných záznamov, môže dobu písomne predĺžiť najviac o ďalších šesť mesiacov, a to aj opakovane.

(6) Príslušný orgán Policajného zboru je povinný sústavne skúmať trvanie dôvodov, ktoré viedli k vydaniu príkazu na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo iných záznamov. Ak dôvody pominuli, vyhotovovanie týchto záznamov sa musí skončiť, a to aj pred uplynutím doby uvedenej v odseku 5. Túto skutočnosť bezodkladne písomne oznámi príslušný orgán Policajného zboru tomu, kto vydal príkaz na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo iných záznamov.

(7) Ak sa má obrazový, zvukový alebo iný záznam použiť ako dôkaz, postupuje sa podľa § 88 ods. 5.

(8) V inej trestnej veci, ako je tá, v ktorej boli vyhotovené obrazové, zvukové alebo iné záznamy, možno záznam ako dôkaz použiť len vtedy, ak sa súčasne aj v tejto veci vedie trestné konanie pre trestný čin uvedený v odseku 1.

(9) Ak sa pri vyhotovovaní obrazových, zvukových alebo iných záznamov nezistili skutočnosti významné pre trestné konanie, príslušný orgán musí získané záznamy predpísaným spôsobom bezodkladne zničiť.

PIATA HLAVA DOKAZOVANIE

§ 89

Všeobecné ustanovenie

(1) V trestnom stíhaní treba dokazovať najmä,

- a) či sa stal skutok, ktorý vykazuje znaky trestného činu,
- b) či tento skutok spáchal obvinený a z akých pohnútok,
- c) podstatné okolnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie nebezpečnosti činu,
- d) podstatné okolnosti na posúdenie osobných pomerov páchatela,
- e) podstatné okolnosti umožňujúce určenie následku a výšky škody spôsobenej trestným činom,
- f) príjmy z trestnej činnosti a prostriedky na jej spáchanie, ich umiestnenie, povahu, právny stav a cenu,
- g) okolnosti, ktoré viedli k trestnej činnosti alebo umožnili jej spáchanie.

(2) Za dôkaz môže poslúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo bolo získané zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, previerka výpovede na mieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie (§ 59 ods. 2), použitie informačno-technických prostriedkov (§ 12 ods. 13) a prostriedkov operatívno-pátracej činnosti (§ 12 ods. 14).

(3) Skutočnosť, že dôkaz neobstaral orgán činný v trestnom konaní, ale ho predložila niektorá zo strán, nie je dôvodom na jeho odmietnutie. Náklady spojené so získaním a zabezpečením takého dôkazu znáša strana, ktorá ho v konaní predkladá.

(4) Dôkaz získaný nezákonným donútením alebo hrozbou takého donútenia sa nesmie použiť v konaní s výnimkou prípadu, keď sa použije ako dôkaz proti osobe, ktorá také donútenie alebo hrozbu donútenia použila.

Prvý oddiel Výpoveď obvineného

§ 90

Predvolanie a predvedenie

(1) Ak sa neustanoví obvinený, ktorý bol riadne predvolaný, na výsluch bez dostatočného ospravedlnenia, možno ho predviesť; na to a na iné následky neustanovenia sa (§ 66) musí byť v predvolaní upozornený.

(2) Obvinený môže byť predvedený i bez predchádzajúceho predvolania, ak je to nevyhnutné pre úspešné vykonanie trestného konania, najmä keď sa skrýva alebo nemá stále bydlisko.

(3) O predvedenie treba požiadať príslušný policajný orgán; ak však ide o mladistvého, možno tak urobiť, len ak ho nemožno predviesť pracovníkom súdu, prokuratúry alebo orgánu povereného starostlivosťou o mládež. O predvedenie príslušníka ozbrojených síl alebo ozbrojeného sboru v činnej službe treba požiadať jeho nadriadeného.

Výsluch obvineného

§ 91

(1) Výsluch obvineného sa vykonáva tak, aby poskytol pokiaľ možno úplný a jasný obraz o skutočnostiach dôležitých pre trestné konanie. K výpovedi alebo k priznaniu nesmie byť obvinený nijakým spôsobom donucovaný a pri výsluchu treba rešpektovať jeho osobnosť. Pravdivosť priznania obvineného orgány činné v trestnom konaní overia inými dôkazmi.

(2) Ak je obvinených viac, vylúchajú sa oddelene.

(3) Obvinený, ktorému je poskytovaná ochrana a pomoc podľa osobitného predpisu,^{11a)} môže byť vylúchnutý s využitím technických zariadení určených na prenos zvuku a obrazu.

§ 92

(1) Pred prvým výsluchom treba zistiť totožnosť obvineného, opýtať sa na jeho rodinné, majetkové a zárobkové pomery a predchádzajúce tresty, objasniť mu podstatu vzneseného obvinenia a poučiť ho o jeho právach. Obsah poučenia sa zaznačí v zápisnici. Ak totožnosť obvineného nemožno hneď zistiť, treba k zápisnici o jeho výsluchu pripojiť také dôkazy, aby táto osoba nemohla byť zamenená s inou osobou.

(2) Obvinenému musí byť daná možnosť k obvineniu sa podrobne vyjadriť, najmä súvisle opísať skutočnosti, ktoré sú predmetom obvinenia, uviesť okolnosti, ktoré obvinenie zoslabujú alebo vyvracajú, a ponúknuť o nich dôkazy.

(3) Obvinenému môžu sa klásť otázky na doplnenie výpovede alebo na odstránenie neúplnosti, nejasnosti a rozporov. Otázky musia sa klásť jasne a zrozumiteľne, bez predstierania klamlivých a nepravdivých okolností; nesmie sa v nich naznačiť, ako na ne odpovedať.

§ 93

(1) Obvinenému sa môže dovoliť, aby skôr než dá odpoveď, nazrel do písomných poznámok, ktoré musí vylúchajúcemu, ak o to požiada, predložiť na nazretie; táto okolnosť musí sa v zápisnici poznamenať.

(2) Ak sa má výsluchom zistiť totožnosť nejakej osoby alebo veci, vyzve sa obvinený, aby ju opísal; až potom mu má byť osoba alebo vec ukázaná, a to spravidla medzi niekoľkými osobami alebo niekoľkými vecami toho istého druhu.

(3) Ak to treba na zistenie pravosti rukopisu, môže byť obvinený vyzvaný, aby napísal potrebný počet slov; k tomu nesmie však byť nijakým spôsobom donucovaný. Obvinený je však povinný vždy trpieť úkony potrebné na to, aby sa zistila jeho totožnosť.

§ 94

(1) Ak výpoveď obvineného v závažných okolnostiach nesúhlasí s výpoveďou svedka alebo spoluobvineného a rozpor nemožno vyjasniť ináč, môže byť obvinený postavený týmto osobám tvárou v tvár.

(2) Osoby postavené tvárou v tvár môžu si klásť navzájom otázky len so súhlasom vyslúchajúceho.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nepoužijú v prípade agenta (§ 88b), ohrozeného svedka a chráneného svedka^{11a}) a svedka, ktorého totožnosť je utajená.

§ 95

(1) Výpoveď obvineného sa do zápisnice zapíše spravidla podľa diktátu vyslúchajúceho, v priamej reči a pokiaľ možno doslova.

(2) Ak nejde o zápisnicu o hlavnom pojednávaní alebo o verejnom zasadnutí, musí byť zápisnica po skončení výsluchu obvinenému predložená na prečítanie, alebo ak o to požiada, prečítaná; obvinený má právo žiadať, aby bola zápisnica doplnená alebo aby v nej boli vykonané opravy v súhlase s jeho výpoveďou. O tomto práve treba obvineného poučiť.

(3) Zápisnicu o výsluchu, ktorý bol vykonaný bez prirátia zapisovateľa, treba vyslúchanému pred podpisom prečítať alebo na prečítanie predložiť v prítomnosti nezúčastnenej osoby. Ak vyslúchaný má proti obsahu zápisnice námietky, treba ich prejednať v prítomnosti prirátenej osoby a výsledok prejednávania pojať do zápisnice.

**Druhý oddiel
Svedkovia****§ 97****Povinnosť svedčiť**

Každý je povinný na predvolanie sa ustanoviť a vypovedať ako svedok o tom, čo mu je známe o trestnom čine a o páchatelovi alebo o okolnostiach dôležitých pre trestné konanie.

§ 98**Predvolanie a predvedenie**

Ak sa svedok, hoci bol riadne predvolaný, bez dostatočného ospravedlnenia neustanoví, môže byť predvedený. Na to a na iné následky neustanovenia sa (§ 66) musí byť svedok v predvolaní upozornený. Ak sa neustanoví príslušník ozbrojených síl alebo ozbrojeného sboru v činnnej službe, treba požiadať jeho nadriadeného, aby oznámil dôvod, prečo sa predvolaný neustanovil, prípadne aby ho dal predviesť.

§ 99**Zákaz výsluchu**

(1) Svedok nesmie byť vyslúchnutý o okolnostiach, ktoré tvoria utajovanú skutočnosť, ktorú je povinný zachovať v tajnosti, okrem prípadu, že bol od tejto povinnosti príslušným orgánom oslobodený; oslobodenie možno odoprieť len vtedy, keby výpoveď spôsobila štátu vážnu škodu.

(2) Svedok nesmie byť vyslúchaný tiež vtedy, keby svojou výpoveďou porušil štátom uloženú povinnosť mlčanlivosti alebo povinnosť mlčanlivosti uloženú mu podľa medzinárodnej zmluvy,

okrem prípadu, že bol od tejto povinnosti príslušným orgánom alebo tým, v ktorého záujme túto povinnosť má, oslobodený.

(3) Zákaz výsluchu podľa odseku 2 sa nevzťahuje na svedeckú výpoveď týkajúcu sa trestného činu, ktorý má svedok povinnosť oznámiť podľa trestného zákona.

§ 100

Právo odoprieť výpoveď

(1) Právo odoprieť výpoveď ako svedok má príbuzný obvineného v pokolení priamom, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenc, manžel a druh; ak je obvinených viac a svedok je v uvedenom pomere len k niektorému z nich, má právo odoprieť výpoveď ohľadne iných obvinených len vtedy, keď nemožno odlúčiť výpoveď, ktorá sa ich týka, od výpovede týkajúcej sa obvineného, s ktorým je svedok v tomto pomere.

(2) Svedok je oprávnený odoprieť vypovedať, ak by výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe, svojmu príbuznému v pokolení priamom, svojmu súrodencovi, osvojiteľovi, osvojencovi, manželovi alebo druhovi alebo iným osobám v pomere rodinnom alebo obdobnom, ktorých ujmu by právom pociťoval ako ujmu vlastnú. Svedok je oprávnený odoprieť vypovedať aj vtedy, ak by výpoveďou porušil spovedné tajomstvo alebo tajomstvo informácie, ktorá mu bola zverená ústne alebo písomne pod podmienkou mlčanlivosti ako osobe poverenej pastoračnou starostlivosťou.

(3) Odoprieť výpoveď ako svedok nemôže však ten, kto má povinnosť trestný čin, ktorého sa svedecká výpoveď týka, oznámiť podľa trestného zákona.

Výsluch svedka

§ 101

(1) Pred výsluchom svedka treba vždy zistiť jeho totožnosť, jeho pomer k obvinenému, poučiť ho o práve odoprieť výpoveď, a ak treba, aj o zákaze výsluchu alebo o možnosti postupu podľa odsekov 3 až 6, ako aj o tom, že je povinný vypovedať úplnú pravdu a nič nezamlčať. Ak sa vykonáva výsluch agenta (§ 88b ods. 10), súd do zápisnice namiesto údajov o skutočnej totožnosti agenta uvedie príslušné krycie údaje.

(2) Na začiatku výsluchu treba sa svedka opýtať na pomer k prejednávanej veci a k stranám a podľa potreby aj na iné okolnosti významné pre zistenie jeho hodnovernosti. Svedkovi sa musí dať možnosť, aby súvisle vypovedal všetko, čo sám o veci vie a odkiaľ sa dozvedel okolnosti nim uvádzané. Svedka možno vypočúvať iba do miery nevyhnutnej vzhľadom na účel trestného konania.

(3) Ak je dôvodná obava, že svedok alebo iná jemu blízka osoba sú v dôsledku uvedenia bydliska tohto svedka ohrození, môže sa svedkovi povoliť, aby namiesto bydliska uviedol svoje pracovisko alebo inú adresu, na ktorú mu môže byť doručené predvolanie. Ak svedok skutočností dôležitých pre trestné konanie zistil v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, môže namiesto bydliska uvádzať svoje pracovisko.

(4) Ak je dôvodná obava, že oznámením totožnosti alebo bydliska, prípadne miesta pobytu svedka je ohrozený jeho život, zdravie, telesná integrita alebo ak také nebezpečenstvo hrozí jemu blízkej osobe, môže sa svedkovi povoliť, aby neuvádzal údaje o svojej osobe. Na hlavnom pojednávaní však musí uviesť, ako sa oboznámil so skutočnosťami, o ktorých vypovedal. Materiály, ktoré umožňujú zistenie totožnosti takého svedka, sa ukládajú na prokuratúre a v konaní na súde u predsedu senátu. Do spisu sa zakladajú iba vtedy, keď ohrozenie pominie. Aj takému svedkovi v

prípade potreby možno položiť otázky o okolnostiach, ktoré sa týkajú jeho hodnovernosti, osobitne otázky o jeho vzťahu k obvinenému alebo k poškodenému.

(5) Pred výsluchom svedka, ktorého totožnosť je utajená, orgán činný v trestnom konaní v záujme ochrany svedka vykoná podľa potreby vhodné opatrenia, ktorými sú najmä zmena vzhľadu a hlasu svedka, jeho výsluch s využitím technických zariadení vrátane zariadení určených na prenos zvuku a obrazu.

(6) Súhlas na postup podľa odsekov 3 a 4 dáva predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor.

(7) Pri odhaľovaní obzvlášť závažných trestných činov, korupcie a trestného činu podľa § 158 Trestného zákona vo výnimočných prípadoch možno na svedka aplikovať ustanovenie § 88b ods. 3.

(8) Svedkovi sa môžu klásť otázky na doplnenie výpovede alebo na odstránenie neúplnosti, nejasnosti a rozporov. Svedkovi nesmú sa klásť otázky, v ktorých by boli obsiahnuté okolnosti, ktoré sa majú zistiť až z jeho výpovede.

(9) Ak to treba na zistenie pravosti rukopisu, môže sa svedkovi prikázať, aby napísal potrebný počet slov.

§ 101a

Ak vyšetrovateľ alebo policajný orgán neuzná dôvod na postup podľa § 101 ods. 3 a 4, hoci sa ho svedok domáha a uvádza konkrétne skutočnosti, ktoré podľa neho takýto spôsob postupu odôvodňujú, vyšetrovateľ alebo policajný orgán predloží vec prokurátorovi, aby preskúmal správnosť takéhoto postupu. Ak nehrozí nebezpečenstvo z omeškania, odloží výsluch svedka dovtedy, kým prokurátor o tejto veci nerozhodne. V opačnom prípade svedka vypočuje a do rozhodnutia prokurátora so zápisnicou o výsluchu zaobchádza tak, aby totožnosť svedka zostala utajená.

§ 101b

(1) Svedok, ktorý sa pre svoj vek, chorobu, telesné, zmyslové alebo duševné postihnutie alebo z iných vážnych dôvodov nemôže dostaviť na výsluch, môže byť vypočutý pri použití technických zariadení určených na prenos zvuku alebo obrazu.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa primerane použije vtedy, ak svedok pre svoj pobyt v cudzine sa nemôže alebo nechce dostaviť na výsluch, ale je ochotný vypovedať, a príslušný orgán cudzieho štátu poskytne potrebnú právnu pomoc.

(3) Ustanovenie odseku 1 sa primerane použije aj pri výsluchu ohrozeného svedka a chráneného svedka, ktorému je poskytovaná ochrana a pomoc podľa osobitného predpisu.^{11a)}

§ 102

(1) Ak je ako svedok vyslúchaná osoba mladšia ako pätnásť rokov o okolnostiach, ktorých oživovanie v pamäti by so zreteľom na vek mohlo nepriaznivo ovplyvňovať jej duševný a mravný vývoj, treba výsluch vykonávať obzvlášť ohľaduplne a po obsahovej stránke tak, aby výsluch v ďalšom konaní spravidla sa už nemusel opakovať; k výsluchu sa priberie pedagóg alebo iná osoba majúca skúsenosti s výchovou mládeže, ktorá by so zreteľom na predmet výsluchu a stupeň duševného vývoja vyslúchanej osoby prispela k správne vedeniu výsluchu. Ak to môže prispieť k správne vykonaniu výsluchu, môžu byť pribraní i rodičia.

(2) V ďalšom konaní má byť taká osoba vyslúchnutá znova len v nevyhnutných prípadoch. V konaní pred súdom možno na podklade rozhodnutia súdu vykonať dôkaz prečítaním zápisnice i bez podmienok uvedených v § 211. Osoba, ktorá bola k výsluchu pribraná, sa podľa potreby vyslúchne na správnosť a úplnosť zápisnice, na spôsob, ktorým bol výsluch vykonaný, ako aj na spôsob, ktorým vyslúchaná osoba vypovedala.

(3) Ak je ako svedok vyslúchaná osoba mladšia ako 15 rokov a ak ide o trestný čin spáchaný voči blízkej osobe alebo zverenej osobe, alebo je zrejmé z okolností prípadu, že opätovná výpoveď osoby mladšej ako 15 rokov môže byť ovplyvnená, alebo je odôvodnený predpoklad, že výsluch by mohol ovplyvňovať duševný a mravný vývoj osoby mladšej ako 15 rokov, výsluch sa vykoná s využitím technických zariadení určených na prenos zvuku a obrazu tak, aby osoba mladšia ako 15 rokov mohla byť v ďalšom konaní vyslúchnutá len výnimočne. Ďalší výsluch osoby mladšej ako 15 rokov sa v prípravnom konaní môže vykonať len so súhlasom jej zákonného zástupcu a v prípadoch podľa § 45 ods. 2 so súhlasom opatrovníka.

(4) Ak bola osoba mladšia ako 15 rokov vyslúchnutá podľa odseku 3, v konaní pred súdom sa pri vykonávaní tohto dôkazu postupuje podľa § 212; výsluch tohto svedka možno v konaní pred súdom vykonať len výnimočne.

§ 103

Ustanovenia § 93 ods. 1 a 2, § 94 a 95 o výsluchu obvineného sa použijú primerane i na výsluch svedka.

§ 103a

(1) Ak orgán činný v trestnom konaní zistí, že svedkovi hrozí nebezpečenstvo v súvislosti s pobytom obvineného alebo odsúdeného na slobode, poučí svedka o možnosti žiadať na adresu, ktorú na tento účel uvedie, informácie o tom, že

- a) obvinený bol prepustený z väzby alebo z nej ušiel,
- b) odsúdený bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody alebo z neho ušiel.

(2) Žiadosť podľa odseku 1 môže podať svedok v prípravnom konaní prokurátorovi a v konaní pred súdom súdu; ak je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody, táto žiadosť sa podáva súdu, ktorý rozhodoval v prvom stupni.

(3) Svedok sa môže výslovným vyhlásením písomne alebo ústne do zápisnice vzdať práva uvedeného v odseku 1.

§ 104 Svedočné

(1) Svedok má nárok na náhradu nevyhnutných výdavkov a ušlej odmeny za prácu (svedočné). Nárok zaniká, ak ho svedok neuplatní do troch dní po svojom výsluchu alebo po tom, čo mu bolo oznámené, že k výsluchu nedôjde; na to musí byť svedok upozornený.

(2) Výšku svedočného určí ten, kto svedka predvolal, a v konaní pred súdom predseda senátu.

Tretí oddiel**Znalci****Pribranie znalca****§ 105**

(1) Ak sú na objasnenie skutočnosti dôležitej pre trestné konanie potrebné odborné znalosti, rozhodne orgán činný v trestnom konaní a v konaní pred súdom sudca alebo predseda senátu o pribraní znalca okrem prípadu, že ide o skúmanie duševného stavu osoby obvinenej z trestného činu; v takom prípade je vždy potrebný písomný príkaz súdu. Namiesto pribrania znalca možno sa uspokojiť v jednoduchých prípadoch s potvrdením alebo odborným vyjadrením príslušného orgánu, o správnosti ktorých niet pochybností.

(2) Ak ide o objasnenie skutočnosti obzvlášť dôležitej, treba pribrať dvoch znalcov. Dvoch znalcov treba pribrať vždy, ak ide o prehliadku a pitvu mŕtvoly (§ 115) alebo o vyšetrenie duševného stavu (§ 116). Na prehliadku a pitvu mŕtvoly nesmie byť pribratý ako znalec ten lekár, ktorý zomrelého ošetroval za choroby, ktorá smrti bezprostredne predchádzala.

(3) Proti rozhodnutiu o pribraní znalca je prípustná sťažnosť.

§ 106

Znalec musí byť v predvolaní upozornený na následky neustanovenia sa (§ 66) a na povinnosť bez odkladu oznámiť skutočnosti, pre ktoré by bol vylúčený alebo ktoré mu inak bránia byť vo veci činný ako znalec. Znalec musí byť tiež poučený o význame znaleckého posudku z hľadiska všeobecného záujmu a o trestných následkoch krivej výpovede a vedome nepravdivého znaleckého posudku. Primerane sa postupuje aj v prípadoch, ak posudok obstarala niektorá zo strán podľa § 89 ods. 3.

§ 107**Príprava posudku**

(1) Znalcovi, ktorý je poverený úkonom, sa poskytnú potrebné vysvetlenia zo spisu a vymedzia sa jeho úlohy. Pritom treba dbať na to, že znalcovi nepatrí vykonávať hodnotenie dôkazov a riešiť právne otázky. Ak to je na podanie posudku potrebné, dovolí sa znalcovi nazrieť do spisov alebo sa mu spisy požičajú. Môže sa mu tiež dovoliť, aby bol prítomný pri výsluchu obvineného a svedkov a aby im kládol otázky vzťahujúce sa na predmet znaleckého vyšetrenia. Znalec môže tiež navrhnúť, aby boli inými dôkazmi napred objasnené okolnosti potrebné na podanie posudku.

(2) Znalcovi sa spravidla uloží, aby posudok vypracoval písomne. Posudok sa doručuje tiež obhajcovi, a to na trovy obhajoby.

§ 108**Výsluch znalca**

(1) Ak vypracoval znalec posudok písomne, postačí, aby sa pri výsluchu naň odvolal a ho potvrdil. Ak nebol posudok vypracovaný písomne, nadiktuje ho znalec pri výsluchu do zápisnice.

(2) Ak sa pribralo viac znalcov, ktorí dospeli po vzájomnej porade k súhlasným záverom, podá za všetkých posudok ten z nich, ktorého sami na to určili; ak sa závery znalcov rozchádzajú, treba vyslúchnuť každého osobitne.

(3) V prípravnom konaní možno od výsluchu znalca upustiť, ak nemá vyšetrovateľ a ani prokurátor o spoľahlivosti a úplnosti písomne podaného znaleckého posudku pochybnosti.

§ 109 **Vady posudku**

Ak je pochybnosť o správnosti posudku alebo ak je posudok nejasný alebo neúplný, treba požiadať znalca o vysvetlenie. Keby to nevedlo k výsledku, príberie sa znalec iný.

§ 110 **Posudok ústavu**

(1) Vo výnimočných, obzvlášť obťažných prípadoch vyžadujúcich osobitné vedecké posúdenie môže orgán činný v trestnom konaní rozhodnúť o príbratí štátneho orgánu alebo ústavu na podanie posudku alebo na preskúmanie posudku podaného znalcom.

(2) Štátny orgán alebo ústav podá posudok písomne. V ňom označí osobu, ktorá posudok vypracovala a môže byť v prípade potreby ako znalec vypočutá. Ak ide o prípad, v ktorom by bolo treba pribrať dvoch znalcov (§ 105 ods. 2), uvedie štátny orgán alebo ústav v posudku dve takéto osoby.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť.

§ 111 **Použitie osobitných predpisov o znalcoch**

(1) O ustanovovaní znalca, o spôsobilosti na túto funkciu a o vylúčení z nej, o práve odoprieť vykonanie znaleckého úkonu, o sľube a o pripomenutí povinností pred vykonaním znaleckého úkonu, ako aj o náhrade hotových výdavkov a o odmene za znalecký úkon (znalečné) platia osobitné predpisy.

(2) Výšku znalečného určí ten, kto znalca pribral, a v konaní pred súdom predseda senátu. Ak ten, kto znalca pribral, alebo predseda senátu nesúhlasí s výškou vyúčtovaného znalečného, rozhodne uznesením. Proti rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Štvrtý oddiel **Vecné a listinné dôkazy**

§ 112

(1) Vecnými dôkazmi sú predmety, ktorými alebo na ktorých bol trestný čin spáchaný, iné predmety, ktoré dokazujú alebo vyvracajú dokazovanú skutočnosť a môžu byť prostriedkom na odhalenie a zistenie trestného činu a jeho páchatela, ako aj stopy trestného činu.

(2) Listinnými dôkazmi sú listiny, ktoré svojím obsahom dokazujú alebo vyvracajú dokazovanú skutočnosť vzťahujúcu sa na trestný čin alebo na obvineného.

Piaty oddiel**Ohliadka****§ 113****Účel ohliadky a zápisnica o nej**

(1) Ohliadka sa robí, ak majú byť priamym pozorovaním objasnené skutočnosti dôležité pre trestné konanie. Na ohliadku sa spravidla priberie znalec.

(2) Zápisnica o ohliadke musí poskytovať úplný a verný obraz predmetu ohliadky; majú sa preto k nej priložiť fotografie, náčrty a iné pomôcky.

§ 113a**Ohliadka miesta činu**

Ohliadka miesta činu sa vykonáva, ak majú byť priamym pozorovaním objasnené skutočnosti dôležité pre trestné konanie, najmä ak by mohli byť na mieste činu zistené alebo zaistené akékoľvek stopy.

§ 114**Prehliadka tela a iné podobné úkony**

(1) Prehliadke tela je povinný sa podrobiť každý, ak nevyhnutne treba zistiť, či sú na jeho tele stopy alebo následky trestného činu. Ak prehliadku tela nerobí lekár, môže ju vykonať len osoba toho istého pohlavia.

(2) Ak na dôkaz treba vykonať skúšku krvi alebo iný obdobný úkon, je osoba, o ktorú ide, povinná strpieť, aby jej lekár alebo odborný zdravotný pracovník odobral krv alebo u nej vykonal iný potrebný úkon, ak nie je spojený s nebezpečenstvom pre jej zdravie.

(3) Ak na dôkaz treba zistiť totožnosť osoby, ktorá sa zdržiavala na mieste činu, je osoba, o ktorú ide, povinná strpieť úkony potrebné na také zistenie.

(4) O povinnosti podľa predchádzajúcich odsekov treba túto osobu poučiť s upozornením na následky nevyhovenia (§ 66).

§ 115**Prehliadka a pitva mŕtvoly a jej exhumácia**

(1) Ak vznikne podozrenie, že smrť človeka bola spôsobená trestným činom, musí byť mŕtvola prehliadnutá a pitvaná. Prehliadku a pitvu mŕtvoly nariadi prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán uznesením. Pochovať mŕtvolu možno v takých prípadoch len so súhlasom prokurátora alebo vyšetrovateľa, ktorý súhlas vydá po prehliadke a pitve bez odkladu.

(2) Exhumáciu mŕtvoly môže nariadiť predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor.

Vyšetrenie duševného stavu**§ 116**

(1) Ak treba vyšetriť duševný stav obvineného, priberú sa k tomu na písomný príkaz súdu vždy dvaja znalci z odboru psychiatrie.

(2) Ak nemožno duševný stav vyšetriť inak, môže súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca nariadiť, aby obvinený bol pozorovaný v zdravotníckom ústave, alebo ak je vo väzbe, aj v osobitnom oddelení nápravného zariadenia. Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(3) Ak zistia znalci u obvineného príznaky nasvedčujúce jeho nepríčetnosť alebo zmenšenej príčetnosti, vyslovia sa súčasne o tom, či je jeho pobyt na slobode nebezpečný.

§ 117

Pozorovanie duševného stavu nemá trvať dlhšie ako dva mesiace; do toho času treba podať posudok. Na odôvodnenú žiadosť znalcov môže súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca túto lehotu predĺžiť, nie však viac ako o mesiac. Proti predĺženiu lehoty je prípustná sťažnosť.

§ 118

Ak sú závažné pochybnosti, či nie je u svedka, ktorého výpoveď je pre rozhodnutie obzvlášť dôležitá, podstatne znížená schopnosť správne vnímať alebo vypovedať, možno znalecky vyšetriť i duševný stav svedka; v takom prípade je vždy potrebný písomný príkaz súdu. Pozorovanie duševného stavu svedka podľa § 116 ods. 2 nie je však prípustné.

ŠIESTA HLAVA ROZHODNUTIA

§ 119

Spôsob rozhodovania

(1) Súd rozhoduje rozsudkom alebo trestným rozkazom, kde to zákon výslovne ustanovuje; v ostatných prípadoch rozhoduje, ak zákon neustanovuje niečo iné, uznesením.

(2) Prokurátor, vyšetrovateľ a policajný orgán rozhodujú, ak zákon neustanovuje niečo iné, uznesením.

Prvý oddiel Rozsudok

Obsah rozsudku

§ 120

(1) Rozsudok po úvodných slovách „V mene Slovenskej republiky“ musí obsahovať

- a) označenie súdu, o ktorého rozsudok ide, aj mená a priezviská sudcov, ktorí sa na rozhodnutí zúčastnili,
- b) deň a miesto vyhlásenia rozsudku,
- c) výrok rozsudku s uvedením zákonných ustanovení, ktoré boli použité,
- d) odôvodnenie, ak zákon neustanovuje niečo iné, a
- e) poučenie o opravnom prostriedku.

(2) Obžalovaný musí byť v rozsudku označený údajom svojho mena a priezviska, dňa a miesta narodenia, svojho zamestnania a bydliska, prípadne inými údajmi potrebnými na to, aby nemohol

byť zamenený s inou osobou. Ak ide o osobu podliehajúcu právomoci vojenských súdov, uvedie sa i hodnosť obžalovaného a útvár, ktorého je príslušníkom.

(3) Výrok, ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného, alebo ktorým sa spod obžaloby oslobodzuje, musí presne označovať trestný čin, ktorého sa výrok týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením príslušného zákonného ustanovenia, ale i uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, prípadne i uvedením iných skutočností potrebných na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným, ako aj uvedením všetkých zákonných znakov včítane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu.

§ 121

Do rozsudku, ktorým sa rozhoduje otázka viny, pojme súd tiež výrok

- a) o náhrade škody, ak bol nárok na jej náhradu včas uplatnený (§ 43 ods. 2),
- b) o ochrannom opatrení, ak o ňom bolo na hlavnom pojednávaní alebo na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní rozhodnuté.

§ 122

(1) Odsudzujúci rozsudok musí obsahovať výrok o treste s uvedením zákonných ustanovení, podľa ktorých bol trest vymeraný alebo podľa ktorých bolo od potrestania upustené, a to prípadne s poukazom na prijatú záruku. Ak bol uložený trest, ktorého výkon možno podmiennečne odložiť, musí rozsudok obsahovať aj výrok o tom, či bol podmiennečný odklad povolený, a prípadne na aké podmienky je viazaný. Ak bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody, rozsudok musí obsahovať výrok o spôsobe výkonu tohto trestu (§ 39a, 81 Tr. zák.). Ak je odsúdený obzvlášť nebezpečným recidivistom, treba výrok o tom taktiež pojať do rozsudku.

(2) Vo výroku oslobodzujúceho rozsudku musí sa uviesť, o ktorý z dôvodov uvedených v § 226 sa oslobodenie spod obžaloby opiera.

§ 123

Súd, ktorý rozhoduje znovu vo veci, v ktorej skorší rozsudok bol na podklade odvolania, sťažnosti pre porušenie zákona alebo návrhu na obnovu zrušený len čiastočne, pojme do nového rozsudku iba tie výroky, pre ktoré o veci znovu rozhoduje. Na súvis týchto výrokov s výrokmi, v ktorých zostal skorší rozsudok nedotknutý, pritom poukáže.

§ 124

V rozsudku, ktorým ukladá súhrnný trest, musí súd označiť tie skoršie rozsudky, z ktorých nový rozsudok zrušuje výrok o treste a nahradzuje ho výrokom o súhrnnom treste.

§ 125

Ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne vyloží, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovela návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak boli do rozsudku pojaté ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Porada a hlasovanie o rozsudku**§ 126**

Pri porade o rozsudku, ktorým sa rozhoduje o vine a treste, posúdi súd najmä,

- a) či sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný,
- b) či tento skutok má všetky znaky niektorého trestného činu,
- c) či tento skutok spáchal obžalovaný,
- d) či je obžalovaný za tento skutok trestne zodpovedný,
- e) či trestnosť skutku nezanikla,
- f) či prijíma záruku ponúknutú záujmovým združením občanov za nápravu obžalovaného,
- g) či a aký trest má byť obžalovanému uložený,
- h) či a v akom rozsahu má byť obžalovanému uložená povinnosť nahradiť poškodenému škodu,
- ch) či a aké ochranné opatrenie má byť uložené.

§ 127

(1) Na porade a hlasovaní nesmie byť okrem sudcov a prísediacich zúčastnivších sa pojednávania, ktoré rozsudku bezprostredne predchádzalo, a zapisovateľa prítomný nikto iný. O obsahu porady treba zachovať mlčanlivosť.

(2) Pri hlasovaní rozhoduje väčšina hlasov. Ak nemožno väčšinu dosiahnuť, pripočítavajú sa hlasy obžalovanému najmenej priaznivé k hlasom po nich priaznivejším tak dlho, až sa dosiahne väčšina. Ak je sporné, ktorá mienka je obžalovanému priaznivejšia, rozhodne sa o tom hlasovaním.

(3) Každý člen senátu musí hlasovať, aj keď bol v niektorej predchádzajúcej otázke prehlasovaný. Pri hlasovaní o treste sa však môžu hlasovania zdržať tí, ktorí hlasovali pre oslobodenie spod obžaloby; ich hlasy sa pripočítajú k hlasu pre obžalovaného najpriaznivejšiemu.

(4) Prísediaci hlasujú pred sudcami. Prísediaci a mladší sudcovia hlasujú pred staršími a na vojenských súdoch prísediaci alebo sudcovia hodnosťou nižší pred prísediacimi alebo sudcami hodnosťou vyššími. Predseda senátu hlasuje naposledy.

(5) O hlasovaní sa spíše osobitná zápisnica (§ 58).

§ 128**Vyhlásenie rozsudku**

(1) Rozsudok treba vždy vyhlásiť ; vyhlasuje ho predseda senátu.

(2) Vyhlasujú sa úvodné slová „V mene Slovenskej republiky“, úplné znenie výroku, aspoň podstatná časť odôvodnenia a poučenie o opravnom prostriedku. Vyhlásenie musí byť v úplnej zhode s obsahom rozsudku, tak ako bol odhlasovaný.

(3) Rozsudok sa vyhlási spravidla hneď po ukončení pojednávania, ktoré rozsudku predchádzalo; ak to nie je možné, možno pre vyhlásenie rozsudku pojednávanie odročiť najviac o tri dni.

§ 129**Vyhotovenie rozsudku**

(1) Každý rozsudok treba vyhotoviť písomne. Vyhotovenie rozsudku musí byť v zhode s obsahom rozsudku, tak ako bol vyhlásený.

(2) Rozsudok treba písomne vyhotoviť najneskoršie do 30 dní odo dňa jeho vyhlásenia; ak ho zo závažných dôvodov nemožno v tejto lehote vyhotoviť, predseda súdu môže povoliť dlhšiu lehotu.

(3) Ak nemôže predseda senátu ani iný jeho člen vyhlásený rozsudok písomne vyhotoviť pre prekážku dlhšieho trvania, vyhotoví ho na príkaz predsedu súdu iný sudca. Ak ide o samosudcu, vyhotoví rozsudok sudca určený predsedom súdu.

(4) Vyhotovený rozsudok podpíše predseda senátu a ten, kto ho vypracoval. Ak nemôže predseda senátu podpísať vyhotovenie rozsudku pre prekážku dlhšieho trvania, podpíše ho za neho iný člen senátu; dôvod toho sa na vyhotovení rozsudku poznamená.

§ 130**Doručenie rozsudku**

(1) Rozsudok sa v odpise doručí obžalovanému, prokurátorovi, zúčastnenej osobe a poškodenému, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, a to aj keď boli pri vyhlásení rozsudku prítomní.

(2) Ak má obžalovaný obhajcu alebo zákonného zástupcu, doručí sa odpis rozsudku aj im.

(3) Ak majú zúčastnená osoba alebo poškodený zákonného zástupcu, doručí sa odpis rozsudku len zákonnému zástupcovi; ak majú splnomocnenca, doručí sa len splnomocnencovi.

(4) Ak vystupoval na hlavnom pojednávaní spoločenský zástupca, doručí sa odpis rozsudku aj záujmovému združeniu občanov, ktoré ho vyslalo.

§ 131**Oprava vyhotovenia a odpisu rozsudku**

(1) Predseda senátu môže osobitným uznesením kedykoľvek opraviť pisárske chyby a iné zrejme nesprávnosti, ku ktorým došlo vo vyhotovení rozsudku a v jeho odpisoch tak, aby vyhotovenie bolo v úplnej zhode s obsahom rozsudku, ako bol vyhlásený. Opravu môže nariadiť i súd vyššieho stupňa.

(2) Odpis uznesenia o oprave sa doručí všetkým osobám, ktorým bol doručený odpis rozsudku.

(3) Proti rozhodnutiu o oprave podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(4) Po právoplatnosti uznesenia o oprave sa oprava vykoná ako na vyhotovení rozsudku, tak i v odpisoch, ktoré sa od osôb, ktorým boli doručené, vyžadujú na ten účel späť.

§ 133**Účinky opravy**

Ak sa oprava vyhotovenia rozsudku alebo oprava odpisu rozsudku podstatne dotkla obsahu niektorého z výrokov rozsudku, plyní prokurátorovi a osobe opraveným výrokom priamo dotknutej lehota na odvolanie od doručenia odpisu uznesenia o oprave, a ak bola proti uzneseniu o oprave podaná sťažnosť, od doručenia rozhodnutia o sťažnosti. O tom treba osobu výrokom priamo dotknutú poučiť.

Druhý oddiel**Uznesenie****§ 134****Obsah uznesenia**

(1) Uznesenie musí obsahovať

- a) označenie orgánu, o ktorého rozhodnutie ide,
- b) deň a miesto rozhodnutia,
- c) výrok uznesenia s uvedením zákonných ustanovení, ktoré boli použité,
- d) odôvodnenie, ak zákon neustanovuje niečo iné, a
- e) poučenie o opravnom prostriedku.

(2) V odôvodnení treba, ak to prichádza podľa povahy veci do úvahy, najmä uviesť skutočnosti, ktoré boli vzaté za dokázané, dôkazy, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, úvahy, ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy, na podklade ktorých posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.

(3) Vo vykonávacom konaní môže súd prvého stupňa vyhotoviť zjednodušené uznesenie, ak sa po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí obvinený alebo iná oprávnená osoba a prokurátor vzdali práva na podanie sťažnosti. Zjednodušené uznesenie neobsahuje odôvodnenie.

§ 135**Vyhlásenie uznesenia**

Vyhlásiť treba len tie uznesenia, ktoré boli urobené pri úkone vykonávanom za účasti osoby, ktorej sa uznesenie dotýka, ako aj uznesenia, ktoré boli urobené na hlavnom pojednávaní, na verejnom zasadnutí alebo na neverejnom zasadnutí.

§ 136**Vyhotovenie uznesenia**

(1) Netreba vyhotovovať uznesenia, ktorými sa len upravuje priebeh konania alebo spôsob vykonania dôkazov alebo ktorými sa nariaďuje alebo pripravuje pojednávanie súdu.

(2) Rovnako netreba vyhotovovať uznesenia, ktoré sú zapísané v plnom svojom znení v zápisnici o úkone, okrem prípadu, že by bolo treba odpis takého uznesenia doručovať niektorej osobe. Ak sa má v takom prípade doručiť iba prokurátorovi, možno mu doručiť odpis zápisnice.

§ 137**Oznamovanie uznesenia**

(1) Uznesenie treba oznámiť osobe, ktorej sa priamo dotýka, ako aj osobe, ktorá naň dala svojím návrhom podnet; uznesenie súdu sa oznámi aj prokurátorovi. Oznámenie sa robí buď vyhlásením uznesenia v prítomnosti toho, komu treba uznesenie oznámiť, alebo doručením odpisu uznesenia.

(2) Ak má osoba, ktorej treba uznesenie oznámiť, obhajcu, prípadne splnomocnenca, postačí, že uznesenie bolo vyhlásené buď tejto osobe alebo jej obhajcovi, prípadne splnomocnencovi; ak sa oznamuje uznesenie doručením odpisu, doručí sa len obhajcovi, prípadne splnomocnencovi. Ak ide o osobu, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, ktorá obhajcu, prípadne splnomocnenca nemá, oznámi sa uznesenie jej zákonnému zástupcovi.

(3) Ak sa však oznamuje obvinenému, ktorý je osobou, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, uznesenie, proti ktorému má sťažnosť, treba ho oznámiť ako jemu, tak aj jeho obhajcovi a jeho zákonnému zástupcovi. Ak je obvinený vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave, treba také uznesenie oznámiť ako obvinenému, tak aj jeho obhajcovi i vtedy, ak je obvinený osobou, ktorej spôsobilosti na právne úkony nie je obmedzená.

(4) Uznesenie, ktorým sa rozhodlo o opravnom prostriedku, sa prokurátorovi, osobe, ktorej sa rozhodnutie priamo dotýka, a osobe, ktorá svojim návrhom dala na uznesenie podnet, vždy v odpise doručí.

(5) Ustanovenie odsekov 1 a 2 sa nepoužije na prípad podľa § 44 ods. 3; ak najvyšší súd nezamietne návrh, uznesenie doručí generálnemu prokurátorovi, ktorý zabezpečí, aby bolo uznesenie oznámené jeho zverejnením vhodným spôsobom.

§ 138

Použitie ustanovení o rozsudku

Ak tento oddiel neobsahuje osobitné ustanovenia, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia prvého oddielu tejto hlavy o rozsudku.

Tretí oddiel

Právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí

§ 139

Právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku

(1) Rozsudok je právoplatný, a ak neustanovuje tento zákon niečo iné, aj vykonateľný,

- a) ak zákon proti nemu odvolanie nepripúšťa,
- b) ak zákon síce proti nemu pripúšťa odvolanie, avšak
 - aa) odvolanie v lehote podané nebolo,
 - bb) oprávnené osoby sa odvolania výslovne vzdali alebo ho výslovne vzali späť, alebo
 - cc) podané odvolanie bolo zamietnuté.

(2) Odvolanie podané len poškodeným a odvolanie podané len zúčastnenou osobou nebráni tomu, aby ostatné časti rozsudku nadobudli právoplatnosť a boli vykonané. Taktiež odvolanie týkajúce sa len niektorého z viacerých obžalovaných nebráni tomu, aby rozsudok u ostatných obžalovaných nadobudol právoplatnosť a bol vykonaný.

(3) Ak bola lehota na podanie odvolania zmeškaná, avšak bola podaná oprávnenou osobou žiadosť o navrátenie lehoty, nemožno rozsudok vykonať až do právoplatnosti rozhodnutia o tejto žiadosti.

§ 140

Právoplatnosť a vykonateľnosť uznesenia

(1) Uznesenie je právoplatné a vykonateľné,

- a) ak zákon proti nemu nepripúšťa sťažnosť,
- b) ak zákon síce proti nemu pripúšťa sťažnosť, avšak
 - aa) sťažnosť v lehote podaná nebola,
 - bb) oprávnené osoby sa sťažnosti výslovne vzdali alebo ju výslovne vzali späť, alebo
 - cc) podaná sťažnosť bola zamietnutá.

(2) Uznesenie je vykonateľné, aj keď doteraz nenadobudlo právoplatnosť, ak zákon proti nemu síce pripúšťa sťažnosť, avšak nepriznáva jej odkladný účinok.

(3) Sťažnosť, ktorá sa týka len niektorej z viacerých osôb alebo len niektorej z viacerých vecí, o ktorých bolo rozhodnuté tým istým uznesením, nebráni ani v prípade, že má odkladný účinok, tomu, aby uznesenie nadobudlo právoplatnosť a bolo vykonané v ostatných častiach, ak ich možno oddeliť.

(4) Ak bola lehota na podanie sťažnosti majúcej odkladný účinok zmeškaná, avšak bola podaná oprávnenou osobou žiadosť o navrátenie lehoty, nemožno uznesenie vykonať až do právoplatnosti rozhodnutia o tejto žiadosti.

SIEDMA HLAVA SŤAŽNOSŤ A KONANIE O NEJ

§ 141 Prípustnosť a účinok

(1) Opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

(2) Sťažnosťou možno napadnúť každé uznesenie vyšetrovateľa a policajného orgánu okrem uznesenia o začatí trestného stíhania (§ 160). Uznesenie súdu a prokurátora možno sťažnosťou napadnúť len v tých prípadoch, kde to zákon výslovne pripúšťa a ak rozhoduje vo veci v prvom stupni.

(3) Proti uzneseniu generálneho prokurátora možno podať sťažnosť, iba ak ide o uznesenie o zaistenie majetku podľa § 146a. O sťažnosti rozhoduje najvyšší súd.

(4) Sťažnosť má odkladný účinok, len kde to zákon výslovne ustanovuje.

§ 142 Oprávnené osoby

(1) Ak neustanovuje zákon niečo iné, môže sťažnosť podať osoba, ktorej sa uznesenie priamo dotýka alebo ktorá na uznesenie dala podnet svojím návrhom, na ktorý ju zákon oprávňuje; proti uzneseniu súdu môže podať sťažnosť aj prokurátor, a to i v prospech obvineného.

(2) Proti uzneseniu o väzbe a o ochrannom liečení môžu podať sťažnosť v prospech obvineného aj osoby, ktoré by mohli podať v jeho prospech odvolanie.

§ 143 Lehota a miesto na podanie

(1) Sťažnosť sa podáva u orgánu, proti uzneseniu ktorého sťažnosť smeruje, a to do troch dní od oznámenia uznesenia (§ 137) s výnimkou sťažnosti proti uzneseniu o nevzatí do väzby (§ 74 ods. 2); ak sa uznesenie oznamuje ako obvinenému, tak i jeho zákonnému zástupcovi alebo obhajcovi, plyní lehota od toho oznámenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie.

(2) Osobám, ktoré podľa ustanovenia § 142 ods. 2 môžu podať sťažnosť v prospech obvineného, končí sa lehota na podanie sťažnosti tým istým dňom ako obvinenému; prokurátorovi však plyní lehota vždy samostatne.

§ 144**Vzdanie sa a vztatie sťažnosti späť**

(1) Oprávnená osoba sa môže sťažnosti výslovne vzdať.

(2) Oprávnená osoba môže podanú sťažnosť vziať výslovne späť, dokiaľ sa o nej nerozhodlo. Sťažnosť prokurátora môže vziať späť i nadriadený prokurátor.

(3) Sťažnosť podaná v prospech obvineného inou oprávnenou osobou alebo za obvineného obhajcom alebo zákonným zástupcom môže byť vzatá späť len s výslovným súhlasom obvineného. Prokurátor však môže vziať takú sťažnosť späť aj bez súhlasu obvineného. V tomto prípade plyní obvinenému nová lehota na podanie sťažnosti od upovedomenia, že sťažnosť bola vzatá späť.

(4) Vztatie sťažnosti späť vezme, ak niet prekážok, uznesením na vedomie orgán povolaný na rozhodnutie o sťažnosti, a ak nebola vec doteraz tomuto orgánu predložená, orgán, proti rozhodnutiu ktorého sťažnosť smeruje; v konaní pred súdom rozhoduje o tom predseda senátu.

§ 145**Dôvody sťažnosti**

(1) Uznesenie možno napadnúť

- a) pre nesprávnosť niektorého jeho výroku, alebo
- b) pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo, ak toto porušenie mohlo spôsobiť nesprávnosť niektorého výroku uznesenia.

(2) Sťažnosť možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy.

§ 146**Konanie pred orgánom, proti uzneseniu ktorého sťažnosť smeruje**

(1) Orgán, proti ktorého uzneseniu sťažnosť smeruje, môže jej sám vyhovieť, ak sa zmena pôvodného uznesenia nedotkne práv inej strany trestného konania. Ak ide o uznesenie vyšetrovateľa alebo policajného orgánu, ktoré bolo vydané s predchádzajúcim súhlasom prokurátora alebo na jeho pokyn, môže vyšetrovateľ alebo policajný orgán sám sťažnosti vyhovieť len s predchádzajúcim súhlasom prokurátora. Ak ide o uznesenie vydané vyšším súdnym úradníkom, môže sťažnosti vyhovieť predseda senátu a v prípravnom konaní sudca; ak predseda senátu alebo sudca rozhodne o sťažnosti sám, považuje sa jeho rozhodnutie za rozhodnutie súdu prvého stupňa; proti nemu je prípustná sťažnosť podľa všeobecných ustanovení o sťažnosti.

(2) Ak lehota na podanie sťažnosti už všetkým oprávneným osobám uplynula a sťažnosti sa nevyhovelo podľa odseku 1, predloží vec na rozhodnutie

- a) vyšetrovateľ alebo policajný orgán prokurátorovi, ktorý vykonáva nad vyšetrovaním dozor, a ak ide o sťažnosť proti uzneseniu, ku ktorému tento prokurátor dal súhlas alebo pokyn, jeho prostredníctvom nadriadenému prokurátorovi,
- b) prokurátor nadriadenému prokurátorovi alebo súdu,
- c) predseda senátu okresného súdu nadriadenému krajskému súdu, predseda senátu krajského súdu Najvyššiemu súdu; pritom doručí, ak treba, odpis sťažnosti prokurátorovi a osobe, ktorá by mohla byť rozhodnutím o sťažnosti priamo dotknutá s výnimkou sťažnosti podľa § 74 ods. 2.

(3) Ak bola podaná sťažnosť proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby, sudca predloží vec nadriadenému súdu na rozhodnutie ihneď. Predloženie spisu zabezpečí policajný orgán najneskôr nasledujúci pracovný deň.

§ 146a**Rozhodovanie o sťažnosti proti rozhodnutiam o zaistení majetku**

O sťažnosti proti rozhodnutiu, ktorým

- a) prokurátor zaistil majetok obvineného na zaistenie nároku poškodeného (§ 47),
 - b) prokurátor zaistil majetok obvineného (§ 347),
- rozhoduje súd, v obvode ktorého je činný prokurátor, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, a to spravidla do piatich dní.

Rozhodnutie nadriadeného orgánu**§ 147**

(1) Pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým môže sťažovateľ podať sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu.

(2) Ak sa týka sťažnosť len niektorej z viacerých osôb alebo len niektorej z viacerých vecí, o ktorých sa rozhodlo tým istým uznesením, preskúma nadriadený orgán len správnosť výrokov týkajúcich sa tejto osoby alebo tejto veci a konanie predchádzajúce preskúmvanej časti uznesenia.

(3) O sťažnosti podľa § 74 ods. 2 rozhodne nadriadený súd na verejnom zasadnutí do piatich pracovných dní od predloženia veci na rozhodnutie.

(4) O sťažnosti proti rozhodnutiu, ktorým nebola predĺžená lehota väzby, rozhodne nadriadený súd do desiatich dní od predloženia veci na rozhodnutie.

§ 148

(1) Nadriadený orgán zamietne sťažnosť,

- a) ak nie je prípustná,
- b) ak bola podaná oneskorene, osobou neoprávnenou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo
- c) ak nie je dôvodná.

(2) Ako oneskorenú nemožno zamietnuť sťažnosť, ktorú oprávnená osoba podala oneskorene len preto, že sa spravovala nesprávnym poučením, ktoré jej bolo dané pri oznámení uznesenia.

§ 149

(1) Ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, buď

- a) rozhodne vo veci sám, alebo
- b) uloží orgánu, proti rozhodnutiu ktorého sťažnosť smeruje, aby o veci znovu konal a rozhodol s výnimkou rozhodovania o sťažnosti proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby alebo o sťažnosti proti uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na predĺženie lehoty väzby.

(2) Súd rozhodujúci o sťažnosti proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania môže tiež, ak je to pre náležité objasnenie veci potrebné, pri zrušení napadnutého uznesenia vrátiť vec prokurátorovi

na došetrenie, a to aj v tom prípade, že trestné stíhanie bolo zastavené až po nariadení hlavného pojednávania (§ 223 a 231). Ustanovenie § 191 platí aj tu.

(3) Ak je vadná len časť napadnutého uznesenia a možno ju oddeliť od ostatných alebo ak sa týka sťažnosť len časti uznesenia (§ 147 ods. 2), obmedzí nadriadený orgán svoje rozhodnutie podľa odseku 1 len na túto časť.

(4) Ak vada záleží v tom, že v napadnutom uznesení niektorý výrok chýba alebo je neúplný, môže nadriadený orgán, bez toho, že by vyslovil zrušenie napadnutého uznesenia, buď ho sám doplniť, alebo uložiť orgánu, proti rozhodnutiu ktorého sťažnosť smeruje, aby o chýbajúcom výroku rozhodol alebo neúplný výrok doplnil.

(5) Súd rozhodujúci o sťažnosti môže, ak to pokladá za nevyhnutné, nariadiť, aby vec bola znovu v prvom stupni prejednaná a bolo o nej rozhodnuté v inom zložení senátu alebo iným súdom toho istého druhu a toho istého stupňa v jeho obvode.

(6) Orgán, ktorému bola vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je pri novom rozhodovaní viazaný právnym názorom, ktorý vo veci vyslovil orgán nadriadený, a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie tento orgán nariadil.

(7) Ak nadriadený súd rozhodne o vzatí obvineného do väzby, ihneď nariadi, aby ho príslušníci Policajného zboru, Vojenskej polície alebo v prípadoch podľa osobitného zákona^{11b)} príslušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže dodali do miesta výkonu väzby.

§ 150

(1) Orgán rozhodujúci o sťažnosti nemôže z jej podnetu zmeniť uznesenie v neprospech osoby, ktorá sťažnosť podala alebo v ktorej prospech bola sťažnosť podaná.

(2) Ak zmení nadriadený orgán uznesenie v prospech obvineného z dôvodu, ktorý je na prospech aj niektorému spoluobvinenému, zmení uznesenie tiež v prospech tohto spoluobvineného.

(3) Ustanovenie odseku 1 platí primerane i pre orgán, ktorému bola vec prikázaná na nové prejednanie a rozhodnutie.

ÔSMA HLAVA TROVY TRESTNÉHO KONANIA

§ 151

Trovy trestného konania, ktoré znáša štát

(1) Trovy nevyhnutné na vykonanie trestného konania včítane vykonávacieho konania znáša štát; neznáša však vlastné trovy obvineného, zúčastnenej osoby a poškodeného, ani výdavky spôsobené zvolením obhajcu a splnomocnenca. Štát však znáša trovy na nutnú obhajobu, ktoré obvinenému vznikli v dôsledku podania sťažnosti pre porušenie zákona.

(2) Obhajca, ktorý bol obvinenému ustanovený, má voči štátu nárok na odmenu a náhradu hotových výdavkov podľa advokátskej tarify. Zástupca z radov advokátov, ktorý bol ustanovený poškodenému podľa § 44a, má nárok na odmenu a náhradu hotových výdavkov podľa advokátskej tarify určenej pre konanie o občianskoprávných veciach.

(3) O výške odmeny a náhrade hotových výdavkov rozhodne na návrh obhajcu alebo zástupcu z radov advokátov (§ 44a) orgán činný v trestnom konaní, ktorého rozhodnutím sa trestné stíhanie právoplatne skončilo. V konaní pred súdom rozhodne predseda senátu súdu prvého stupňa.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odseku 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 151a

(1) Ak obvinený bezdôvodnou neúčastou spôsobí, že úkon v prípravnom konaní sa nemohol vykonať alebo hlavné pojednávanie či verejné zasadnutie sa muselo odročiť, je povinný uhradiť náklady spojené s opakovaním úkonu alebo s novým hlavným pojednávaním či verejným zasadnutím. Na to treba obvineného upozorniť.

(2) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky ustanovia všeobecne záväzným právnym predpisom výšku a spôsob úhrady zvýšených trov trestného konania podľa odseku 1.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Povinnosť na náhradu trov trestného konania**§ 152**

(1) Ak bol obžalovaný právoplatne uznaný za vinného, je povinný nahradiť štátu

- a) trovy spojené s výkonom väzby,
- b) odmenu a hotové výdavky uhradené ustanovenému obhajcovi štátom a ustanovenému zástupcovi z radov advokátov (§ 44a), pokiaľ nemá nárok na bezplatnú obhajobu,
- c) trovy spojené s výkonom trestu odňatia slobody a
- d) paušálnou sumou ostatné trovy, ktoré znáša štát.

(2) Úhradu trov spojených s výkonom väzby upravuje osobitný predpis.

(3) Paušálnu sumu uvedenú v odseku 1 písm. d) ustanoví ministerstvo spravodlivosti všeobecne záväzným právnym predpisom.

(4) Úhradu trov spojených s výkonom trestu odňatia slobody upravuje zákon o výkone trestu odňatia slobody.

§ 153

(1) Kto podal celkom bezvýsledne návrh na obnovu konania, je povinný štátu nahradiť trovy konania o tomto návrhu, a to paušálnou sumou, ktorú ustanoví ministerstvo spravodlivosti všeobecne záväzným právnym predpisom. Ďalej je povinný nahradiť štátu odmenu a hotové výdavky obhajcovi, pokiaľ bol v súvislosti s takým návrhom ustanovený, ibaže obvinený má nárok na bezplatnú obhajobu alebo na obhajobu za zníženú odmenu.

(2) Povinnosť na náhradu podľa odseku 1 nepostihuje prokurátora a orgán poverený starostlivosťou o mládež.

§ 154**Povinnosť na náhradu trov poškodeného**

(1) Ak bol poškodenému aspoň sčasti priznaný nárok na náhradu škody, je odsúdený, ktorému bola povinnosť na náhradu škody uložená, povinný nahradiť mu trovy potrebné na účelné uplatnenie jeho nároku na náhradu škody v trestnom konaní, včítane trov vzniknutých pribráním splnomocnenca.

(2) Súd môže podľa okolností prípadu rozhodnúť na návrh poškodeného o tom, že odsúdenému ukladá povinnosť nahradiť poškodenému celé trovy alebo ich časť, ktoré súvisia s účasťou

poškodeného v trestnom konaní, a to aj v prípade, ak poškodenému nebol priznaný nárok na náhradu škody ani sčasti.

Rozhodovanie o povinnosti na náhradu trov trestného konania a o ich výške

§ 155

(1) O povinnosti na náhradu trov poškodeného a o ich výške (§ 154), ako aj o povinnosti na náhradu trov spojených s výkonom väzby a o povinnosti na náhradu odmeny a hotových výdavkov uhradených ustanovenému obhajcovi štátom a ustanovenému zástupcovi z radov advokátov [§ 152 ods. 1 písm. a), b)] rozhodne po právoplatnosti rozsudku predseda senátu súdu prvého stupňa.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 156

Ak troy určené paušálnou sumou [§ 152 ods. 1 písm. d) a § 153 ods. 1] neboli zaplatené kolkovanými známkami, rozhodne o povinnosti na ich náhradu po právoplatnosti rozsudku predseda senátu súdu prvého stupňa.

DRUHÁ ČASŤ

VYŠETROVANIE TRESTNÝCH ČINOV

§ 157

Všeobecné ustanovenie

(1) Prokurátor, vyšetrovateľ a policajný orgán sú povinní organizovať svoju činnosť tak, aby účinne prispievali k včasnosti a dôvodnosti trestného stíhania a poučiť oznamovateľa o práve žiadať preskúmanie postupu vyšetrovateľa alebo policajného orgánu.

(2) Prokurátor je oprávnený uložiť vyšetrovateľovi a policajnému orgánu vykonanie takých úkonov, ktoré sú tieto orgány oprávnené vykonať a ktoré sú potrebné na objasnenie veci alebo na zistenie páchatela.

DEVIATA HLAVA

POSTUP PRED ZAČATÍM TRESTNÉHO STÍHANIA

§ 158

(1) Oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin sa podáva prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu. Prokurátor môže prijaté oznámenie odovzdať na vybavenie vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu. Prokurátor, vyšetrovateľ a policajný orgán bezodkladne upovedomí Úrad špeciálnej prokuratúry o podanom oznámení o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin uvedený v § 15a.

(2) Ak prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán po prijatí oznámenia zistí, že oznámenie je potrebné doplniť, toto bezodkladne doplní, a to aj výsluchom oznamovateľa (§ 59 ods. 2) alebo vyžiadaním písomných podkladov tak, aby mohol rozhodnúť podľa § 159 alebo § 160 v lehote do 30 dní od prijatia oznámenia.

(3) Oznamovateľ má právo žiadať prokurátora, aby preskúmal postup vyšetrovateľa alebo policajného orgánu po podaní oznámenia (odsek 1). Túto žiadosť treba prokurátorovi ihneď predložiť. O výsledku preskúmania musí byť oznamovateľ prokurátorom upovedomený do 30 dní.

§ 158a

(1) Poškodený trestným činom, ktorý bol spáchaný v inom členskom štáte Európskej únie ako v tom, kde má bydlisko, je oprávnený podať oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, príslušnému orgánu štátu, kde má bydlisko, ak to nemohol alebo nechcel urobiť v štáte, v ktorom bol trestný čin spáchaný.

(2) Prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán, ktorému bolo oznámenie doručené a nie je príslušný vo veci konať, bezodkladne postúpi oznámenie príslušnému orgánu toho členského štátu Európskej únie, na území ktorého bol trestný čin spáchaný.

§ 159

(1) Ak nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa odseku 2 alebo 3, prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán uznesením vec

- a) odovzdá príslušnému orgánu na prejednanie priestupku alebo iného správneho deliktu,
- b) odovzdá inému orgánu na disciplinárne konanie alebo kárne prejednanie,
- c) odmietne.

(2) Prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán pred začatím trestného stíhania odloží vec uznesením, ak je trestné stíhanie neprípustné podľa § 11 ods. 1 alebo zanikla trestnosť činu.

(3) Prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán môže pred začatím trestného stíhania uznesením odložiť vec, ak je trestné stíhanie neúčelné vzhľadom na okolnosti uvedené v § 172 ods. 2.

(4) Uznesenie podľa odsekov 1 až 3 sa doručí oznamovateľovi a poškodenému, ak je známy. Oznamovateľ a poškodený môžu proti uzneseniu podať sťažnosť. Uznesenie podľa odsekov 1 až 3 treba doručiť do 48 hodín prokurátorovi, ktorý je oprávnený ho preskúmať a nezákonné alebo neopodstatnené uznesenie zrušiť.

DESIATA HLAVA**ZAČATIE TRESTNÉHO STÍHANIA A ĎALŠÍ POSTUP V ŇOM****Prvý oddiel****Začatie prípravného konania****§ 160****Začatie trestného stíhania**

(1) Ak nie je dôvod na postup podľa § 159 ods. 1, 2 alebo 3, vyšetrovateľ alebo policajný orgán začne trestné stíhanie bezodkladne, najneskôr však do 30 dní od prijatia oznámenia. Trestné stíhanie sa začína vydaním uznesenia. Ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania, začne vyšetrovateľ alebo policajný orgán trestné stíhanie vykonaním zaisťovacieho úkonu, neopakovateľného úkonu alebo neodkladného úkonu. Po ich vykonaní vyhotoví ihneď uznesenie o začatí trestného stíhania, v ktorom uvedie, ktorým z týchto úkonov už bolo začaté trestné stíhanie. O začatí trestného stíhania vyšetrovateľ alebo policajný orgán upovedomí oznamovateľa a poškodeného, ak je známy. Uznesenie treba doručiť prokurátorovi najneskôr do 48 hodín.

(2) Vyšetrovateľ alebo policajný orgán postupuje primerane podľa odseku 1, ak sa o skutočnostiach odôvodňujúcich začatie trestného stíhania dozvie inak ako z oznámenia (§ 158 ods. 1).

(3) Uznesenie o začatí trestného stíhania musí obsahovať opis skutku s uvedením miesta, času, prípadne iných okolností, za akých k nemu došlo, o aký trestný čin v tomto skutku ide, a to jeho zákonným pomenovaním a uvedením príslušného ustanovenia Trestného zákona. Uznesenie o začatí trestného stíhania neobsahuje odôvodnenie.

(4) Vyšetrovateľ alebo policajný orgán začne trestné stíhanie vykonaním zaisťovacieho úkonu, neodkladného úkonu alebo neopakovateľného úkonu aj vtedy, ak nemožno dosiahnuť, aby tieto úkony vykonal príslušný orgán, a najneskoršie do troch dní od ich vykonania odovzdá vec tomuto orgánu.

(5) Neodkladným úkonom je úkon, ktorý vzhľadom na nebezpečenstvo jeho zmarenia, zničenia alebo straty neznesie z hľadiska účelu trestného konania odklad do začatia trestného stíhania. Neopakovateľným úkonom je úkon, ktorý nebude možné vykonať pred súdom.

Druhý oddiel

Vyšetrovanie

§ 161

Vyšetrovacie orgány

(1) Vyšetrovanie vykonáva vyšetrovateľ Policajného zboru, skrátene vyšetrovanie vykonáva policajný orgán.

(2) Vyšetrovanie sa vykonáva o trestných činoch, o ktorých sa nevykonáva skrátene vyšetrovanie (§ 168).

(3) Vyšetrovanie sa vykonáva aj o trestných činoch, o ktorých sa inak vykonáva skrátene vyšetrovanie,

- a) ak je obvinený vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave,
- b) ak ide o konanie proti mladistvému, ušlému alebo proti osobe, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, alebo ak sú vzhľadom na telesné alebo duševné chyby obvineného pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa brániť alebo
- c) ak to nariadi prokurátor.

(4) Vyšetrovanie sa vykonáva aj pri súbehu trestných činov, ak sa má aspoň o jednom trestnom čine vykonávať vyšetrovanie.

(5) Ak sa v tomto zákone používa pojem vyšetrovanie, rozumie sa tým aj skrátene vyšetrovanie, ak z povahy veci nevyplýva niečo iné.

§ 162

Odovzdanie vecí vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu

Ak sa vyšetrovateľ alebo policajný orgán, ktorému vec odovzdal iný orgán, nepovažuje za príslušného, bez meškania predloží spisy so svojim stanoviskom prokurátorovi; inak pokračuje v konaní.

§ 162a

Dočasné odloženie vznesenia obvinenia

(1) Ak by vznesenie obvinenia podstatne sťažilo objasnenie korupcie, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny (§ 185a Trestného zákona)

alebo obzvlášť závažného úmyselného trestného činu (§ 41 ods. 2 Trestného zákona) spáchaného organizovanou skupinou, zločineckou skupinou alebo teroristickou skupinou alebo zistenie páchatela tohto trestného činu, môže vyšetrovateľ s predchádzajúcim súhlasom prokurátora na nevyhnutnú dobu dočasne odložiť vznesenie obvinenia (§ 163 ods. 1) osobe, ktorá sa významnou mierou podieľa na objasnení niektorého z týchto trestných činov alebo na zistení páchatela. Dočasne odložiť vznesenie obvinenia sa nesmie voči organizátorovi alebo návodcovi trestného činu, na ktorého objasnení sa podieľa.

(2) O dočasnom odložení vznesenia obvinenia vyšetrovateľ vyhotoví záznam, ktorého odpis do 48 hodín zašle prokurátorovi.

(3) Ak pominú dôvody na dočasné odloženie vznesenia obvinenia, vyšetrovateľ na pokyn prokurátora bezodkladne vznesie obvinenie.

§ 163

Vznesenie obvinenia

(1) Ak je na podklade zistených skutočností dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, vydá vyšetrovateľ alebo policajný orgán bez meškania uznesenie, že sa táto osoba stíha ako obvinený. Obvinenému sa uznesenie oznámi (§ 137) do troch dní, najneskôr však na začiatku jeho prvého výsluchu. Obvinený má právo žiadať o primeraný odklad prvého výsluchu na účely prípravy obhajoby; o tejto skutočnosti musí byť poučený. O dĺžke odkladu rozhodne vyšetrovateľ alebo policajný orgán bez meškania. Odpis uznesenia o vznesení obvinenia zašle vyšetrovateľ alebo policajný orgán do 48 hodín prokurátorovi a ak je obvineným sudca, súdny exekútor, notár, znalec, prekladateľ alebo tlmočník, aj ministrovi spravodlivosti.

(2) Uznesenie o vznesení obvinenia musí obsahovať opis vyšetrovaného skutku s uvedením miesta, času, prípadne iných okolností, za akých k nemu došlo, aby skutok nemohol byť zamenený s iným, o aký trestný čin v tomto skutku ide, a to jeho zákonným pomenovaním a uvedením príslušného ustanovenia Trestného zákona, a dôvody, pre aké je obvinený stíhaný.

(3) Ak v priebehu vyšetrovania vyjde najavo, že obvinený spáchal ďalší skutok, na ktorý sa uznesenie o vznesení obvinenia nevzťahovalo, vznesie vyšetrovateľ alebo policajný orgán obvinenie aj pre tento ďalší skutok. Ak pre tento skutok nebolo začaté trestné stíhanie, treba najskôr rozhodnúť podľa § 160 ods. 1.

(4) Ak v priebehu vyšetrovania vyjde najavo, že obvinený spáchal pred oznámením vznesenia obvinenia ďalší čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, na ktorý sa uznesenie o vznesení obvinenia nevzťahovalo, rozšíri vyšetrovateľ alebo policajný orgán obvinenie aj pre tento ďalší čiastkový útok pokračovacieho trestného činu.

(5) Ak v priebehu vyšetrovania vyjde najavo, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, je iným trestným činom alebo aj ďalším trestným činom, ako bol uvedený v uznesení o vznesení obvinenia, vyšetrovateľ alebo policajný orgán upozorní obvineného na túto okolnosť a takéto upozornenie zaznačí v zápisnici.

(6) Ak osoba, ktorej má byť vznesené obvinenie, neuvedie alebo hodnoverne nepreukáže údaje o svojej totožnosti, k uzneseniu o vznesení obvinenia sa priložia jej daktyloskopické odtlačky, obrazové záznamy, údaje o vonkajšom meraní tela a zvláštnych telesných znameniach a namiesto osobných údajov sa v uznesení o vznesení obvinenia uvedie jej prezývka alebo iné označenie a podrobný opis.

(7) Ak sa v priebehu vyšetrovania zistí totožnosť osoby, ktorej bolo vznesené obvinenie len s uvedením jej prezývky alebo iného označenia a podrobného opisu, alebo ak v priebehu vyšetrovania vyjde najavo, že totožnosť osoby, ktorej bolo vznesené obvinenie, je iná, ako bolo

uvedené v uznesení o vznesení obvinenia, vyšetrovateľ alebo policajný orgán upozorní obvineného na túto okolnosť a takéto upozornenie zaznačí v zápisnici. Odpis zápisnice zašle do 48 hodín prokurátorovi a v prípade, že obvinený je vo väzbe, aj súdu, ktorý o väzbe rozhodol, ústavu, v ktorom sa väzba vykonáva, a obhajcovi obvineného.

§ 163a

(1) Trestné stíhanie pre trestné činy krivého obvinenia podľa § 174, ohovárania podľa § 206, neposkytnutia pomoci podľa § 207 a 208, poškodzovania cudzích práv podľa § 209, ublíženia na zdraví podľa § 223 a 224, ohrozovania pohlavnou chorobou podľa § 226, krádeže podľa § 247, sprenevery podľa § 248, neoprávneného užívania cudzej veci podľa § 249, neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 249a, podvodu podľa § 250, podielníctva podľa § 251 a 251a, úžery podľa § 253, zatajenia veci podľa § 254, porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 255, poškodzovania veriteľa podľa § 256, zvýhodňovania veriteľa podľa § 256a, poškodzovania cudzej veci podľa § 257 a poškodenia a zneužitia záznamu na nosiči informácií podľa § 257a Trestného zákona proti tomu, kto je vo vzťahu k poškodenému osobou, voči ktorej by mal poškodený ako svedok právo odoprieť výpoveď (§ 100 ods. 2), ako aj pre trestný čin opilstva podľa § 201a Trestného zákona, ak inak vykazuje znaky skutkovej podstaty niektorého z týchto trestných činov, možno začať a už v začatom trestnom stíhaní pokračovať iba so súhlasom poškodeného. Ak je poškodených jedným skutkom niekoľko, stačí súhlas len jedného z nich.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa však nepoužije, ak takým činom bola spôsobená smrť.

(3) Ak poškodený nepredloží svoje vyjadrenie prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu písomne, zaznamená sa jeho obsah do zápisnice. Súhlas s trestným stíhaním môže poškodený výslovným vyhlásením vziať kedykoľvek späť, a to až dovtedy, kým sa odvolací súd neodoberie na záverečnú poradu. Výslovne odopretý súhlas však nemožno znovu udeliť.

§ 164

Postup pri vyšetrovaní

(1) Vyšetrovateľ vykonáva vyšetrovanie a policajný orgán skrátené vyšetrovanie spravidla osobne. Úkony, ktoré boli vykonané pred začatím trestného stíhania, nemusí vyšetrovateľ a policajný orgán opakovať, ak boli vykonané spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona.

(2) Vyšetrovateľ alebo policajný orgán postupuje pri vyšetrovaní z vlastnej iniciatívy tak, aby boli čo najrýchlejšie v potrebnom rozsahu objasnené všetky skutočnosti dôležité na posúdenie prípadu vrátane osoby páchatela a následkov trestného činu (§ 89 ods. 1).

(3) Dôkazy obstaráva vyšetrovateľ alebo policajný orgán bez ohľadu na to, či svedčia v prospech alebo v neprospech obvineného. Obhajoba obvineného a ním navrhované dôkazy, ak nie sú celkom bezvýznamné, musia sa preskúmať a overiť. Obvinený nesmie byť nijakým spôsobom k výpovedi alebo k priznaniu donucovaný.

(4) Okrem prípadov, v ktorých je podľa tohto zákona potrebný súhlas prokurátora, robí vyšetrovateľ alebo policajný orgán všetky rozhodnutia o postupe pri vyšetrovaní a o vykonaní vyšetrovacích úkonov samostatne a je plne zodpovedný za ich zákonné a včasné vykonanie.

(5) Vyšetrovateľ je vo veciach, ktoré vyšetruje, oprávnený dať policajnému orgánu v odôvodnených prípadoch pokyn na výsluch svedka.

§ 165**Účasť obhajcov vo vyšetrovaní**

(1) Obhajca je už od vznesenia obvinenia oprávnený byť prítomný pri vyšetrovacích úkonoch; pri skrátrenom vyšetrovaní má obhajca právo od vznesenia obvinenia byť prítomný pri vyšetrovacích úkonoch, na ktorých má právo zúčastniť sa obvinený. Obhajca môže obvinenému aj iným vyslúchaným klásť otázky, avšak až vtedy, keď orgán výsluch skončí a udelí mu na to slovo.

(2) Ak obhajca oznámi vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu, že sa chce zúčastniť vyšetrovacieho úkonu, je vyšetrovateľ alebo policajný orgán povinný oznámiť mu včas čas a miesto konania úkonu, okrem prípadu, keď vykonanie úkonu nemožno odložiť a vyzoznenie obhajcu nemožno zabezpečiť.

§ 166**Skončenie vyšetrovania**

(1) Ak vyšetrovateľ alebo policajný orgán uzná vyšetrovanie za skončené a jeho výsledky za postačujúce na podanie obžaloby, umožní obvinenému a obhajcovi, poškodenému alebo jeho splnomocnencovi v primeranej lehote preštudovať spisy a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania; tohto práva sa môže poškodený výslovne vzdať, o čom musí byť poučený. Na možnosť preštudovať spisy a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania upozorní vyšetrovateľ alebo policajný orgán obvineného a jeho obhajcu najmenej tri dni vopred. Uvedenú lehotu možno so súhlasom obvineného a obhajcu skrátiť. Ak vyšetrovateľ alebo policajný orgán nepovažuje navrhované doplnenie za potrebné, odmietne ho. O týchto úkonoch urobí vyšetrovateľ alebo policajný orgán záznam v spise a o odmietnutí návrhu na doplnenie vyšetrovania vyzozumie obvineného alebo obhajcu a poškodeného.

(2) Ak obvinený, obhajca alebo poškodený nevyužijú možnosť preštudovať spisy napriek tomu, že na ňu boli riadne upozornení alebo sa poškodený tohto práva výslovne vzdal, vykoná o tom vyšetrovateľ alebo policajný orgán záznam do spisu a ďalej postupuje tak, akoby k takému úkonu bolo došlo.

(3) Ak po skončení vyšetrovania nerozhodne vyšetrovateľ podľa § 171, 172 alebo § 173 ods. 1 a policajný orgán podľa § 173 ods. 1, predloží spis prokurátorovi s návrhom na podanie obžaloby, podmienené zastavenie trestného stíhania alebo schválenie zmieru; policajný orgán aj na rozhodnutie podľa § 171 alebo § 172. Návrh na podanie obžaloby musí obsahovať zoznam vykonaných a navrhnutých dôkazov a odôvodnenie, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov alebo odmietol predložené dôkazy. So spisom predloží aj vecné dôkazy, ak to ich povaha umožňuje, ktoré zoradí a očísľuje.

§ 167**Žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa alebo policajného orgánu**

Obvinený a poškodený majú právo kedykoľvek v priebehu vyšetrovania žiadať prokurátora, aby boli odstránené prietahy vo vyšetrovaní alebo závary v postupe vyšetrovateľa alebo policajného orgánu. Žiadosť nie je viazaná lehotou. Túto žiadosť, ktorú treba prokurátorovi ihneď predložiť, musí prokurátor bez meškania vybaviť. O výsledku preskúmania musí byť žiadateľ upovedomený.

Tretí oddiel
Skrátené vyšetrowanie

§ 168

Rozsah skráteného vyšetrowania

(1) Skrátené vyšetrowanie sa vykonáva o trestných činoch, pre ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje tri roky.

(2) Skrátené vyšetrowanie treba skončiť najneskôr do dvoch mesiacov od vznesenia obvinenia.

(3) Ak sa skrátené vyšetrowanie neskončí v lehote podľa odseku 2, môže prokurátor nariadiť vyšetrowanie, ak to okolnosti odôvodňujú.

§ 169

Postup pri skrátenom vyšetrowaní

Pri skrátenom vyšetrowaní postupuje policajný orgán podľa ustanovení tohto zákona o vyšetrowaní. Výsluch svedka podľa § 101 až 103 však vykoná len vtedy, ak ide o neopakovateľný alebo neodkladný úkon alebo ak ide o svedka, ktorý bol osobne prítomný pri páchaní trestného činu, alebo o svedka, ktorý má poznatky o osobe, ktorá je dôvodne podozrivá zo spáchania trestného činu; v ostatných prípadoch vyžiada vysvetlenie, o ktorom spíše záznam. Pri vyžiadaní a podávaní vysvetlenia sa primerane postupuje podľa § 97, 98, 99, § 100 ods. 2 a § 104.

Štvrtý oddiel

Rozhodnutie v prípravnom konaní

§ 171

Postúpenie veci

(1) Vyšetrowateľ a v skrátenom vyšetrowaní prokurátor postúpi vec inému orgánu, ak výsledky prípravného konania ukazujú, že nejde o trestný čin, že však ide o skutok, ktorý by mohol iný príslušný orgán prejednať ako priestupok, iný správny delikt, disciplinárne previnenie alebo kárne previnenie.

(2) Uznesenie o postúpení veci treba doručiť obvinenému a poškodenému; odpis uznesenia vyšetrowateľa treba doručiť aj prokurátorovi, a to do 48 hodín. Obvinený a poškodený môžu podať proti uzneseniu podľa odseku 1 sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 172

Zastavenie trestného stíhania

(1) Vyšetrowateľ a v skrátenom vyšetrowaní prokurátor zastaví trestné stíhanie

- a) ak je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie vedie,
- b) ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci,
- c) ak nie je dokázané, že skutok spáchal obvinený,
- d) ak je trestné stíhanie neprípustné (§ 11 ods. 1),
- e) ak obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný alebo
- f) ak zanikla trestnosť činu.

(2) Vyšetrovateľ a v skrátanom vyšetrovaní prokurátor môže zastaviť trestné stíhanie

- a) ak je trest, ku ktorému môže stíhanie viesť, celkom bez významu popri treste, ktorý pre iný čin bol obvinenému už uložený alebo ktorý ho podľa očakávania postihne, alebo
- b) ak o skutku obvineného bolo už rozhodnuté iným orgánom, disciplinárne, kárne alebo cudzozemským súdom alebo úradom a toto rozhodnutie možno považovať za dostačujúce.

(3) Prokurátor môže zastaviť trestné stíhanie osoby, u ktorej bolo dočasne odložené vznesenie obvinenia, alebo proti obvinenému, ktorý sa významnou mierou podieľal na objasnení korupcie, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny (§ 185a Trestného zákona) alebo obzvlášť závažného úmyselného trestného činu (§ 41 ods. 2 Trestného zákona) spáchaného organizovanou skupinou, zločineckou skupinou alebo teroristickou skupinou alebo na zistení alebo usvedčení páchatela tohto trestného činu a záujem spoločnosti na objasnení takého trestného činu prevyšuje záujem na trestnom stíhaní tejto osoby alebo tohto obvineného; zastaviť trestné stíhanie sa nesmie voči organizátorovi alebo návodcovi trestného činu, na objasnení ktorého sa podieľal.

(4) Uznesenie o zastavení trestného stíhania treba doručiť obvinenému a poškodenému. Uznesenie vyšetrovateľa treba doručiť prokurátorovi, a to do 48 hodín. Obvinený a poškodený môžu podať proti uzneseniu podľa odsekov 1 a 2 a poškodený aj podľa odseku 3 sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(5) V trestnom stíhaní, ktoré bolo zastavené z niektorého dôvodu uvedeného v odseku 2, sa pokračuje, ak obvinený vyhlási do troch dní odvetdy, keď mu bolo oznámené uznesenie o zastavení trestného stíhania, že na prejednaní veci trvá. O tom treba obvineného poučiť.

(6) V trestnom stíhaní, ktoré bolo zastavené z dôvodu uvedeného v § 11 ods. 1 písm. b), sa pokračuje po ukončení mandátu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky, funkcie sudcu Ústavného súdu, funkcie sudcu a funkcie generálneho prokurátora.

§ 173

Prerušenie trestného stíhania

(1) Vyšetrovateľ alebo policajný orgán preruší trestné stíhanie,

- a) ak nemožno pre neprítomnosť obvineného alebo poškodeného vec náležite objasniť,
- b) ak nemožno obvineného pre ťažkú chorobu postaviť pred súd,
- c) ak obvinený pre duševnú chorobu, ktorá nastala až po spáchaní činu, nie je schopný chápať zmysel trestného stíhania,
- d) ak je obvinený vydaný do cudziny alebo vyhostený,
- e) ak Ústavný súd pozastaví účinnosť právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého jeho ustanovenia, ktorého použitie je rozhodujúce pre konanie alebo rozhodnutie vo veci samej, alebo
- f) ak sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie voči určitej osobe.

(2) Vyšetrovateľ s predchádzajúcim súhlasom prokurátora môže prerušiť trestné stíhanie, ak sa obvinený významnou mierou podieľal na objasnení korupcie, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny (§ 185a Trestného zákona) alebo obzvlášť závažného úmyselného trestného činu (§ 41 ods. 2 Trestného zákona) spáchaného organizovanou skupinou, zločineckou skupinou alebo teroristickou skupinou alebo na zistení alebo usvedčení páchatela tohto trestného činu; prerušiť trestné stíhanie sa nesmie voči organizátorovi alebo návodcovi trestného činu, na objasnení ktorého sa podieľal.

(3) Pred prerušením trestného stíhania treba urobiť všetko, čo je potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania trestného stíhania. Ak už nie je dôvod na prerušenie, v trestnom stíhaní sa pokračuje.

(4) Uznesenie o prerušení trestného stíhania treba doručiť poškodenému. Uznesenie treba doručiť prokurátorovi, a to do 48 hodín.

Piaty oddiel **Dozor prokurátora**

§ 174

(1) Dozor nad zachovávaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania podľa § 157 až 159 a v prípravnom konaní vykonáva prokurátor.

(2) Pri výkone tohto dozoru je prokurátor oprávnený

- a) dávať záväzné pokyny na vyšetrovanie a skrátené vyšetrovanie trestných činov,
- b) vyžadovať od vyšetrovateľa alebo od policajného orgánu alebo od príslušného orgánu (§ 88c ods. 3) spisy vrátane spisov vo veciach, v ktorých nebolo začaté trestné stíhanie, dokumenty, materiály a správy o spáchaných trestných činoch za účelom previerky, či vyšetrovateľ alebo policajný orgán včas začína trestné stíhanie a riadne v ňom postupuje,
- c) zúčastniť sa na vykonávaní úkonov vyšetrovateľa alebo policajného orgánu, osobne vykonať jednotlivý úkon alebo aj celé vyšetrovanie alebo skrátené vyšetrovanie a vydať rozhodnutie v ktorejkoľvek veci; pritom postupuje podľa ustanovení platných podľa tohto zákona pre vyšetrovateľa alebo policajný orgán a proti jeho rozhodnutiu je prípustná sťažnosť ako proti rozhodnutiu vyšetrovateľa alebo policajného orgánu,
- d) vracaf vec vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu so svojimi pokynmi na doplnenie,
- e) zrušovať nezákonné alebo neopodstatnené rozhodnutia a opatrenia vyšetrovateľa a policajného orgánu, ktoré môže nahrádzať vlastnými rozhodnutiami a opatreniami; pri uznesení podľa § 159, uznesení o zastavení a prerušení trestného stíhania alebo o postúpení veci môže tak urobiť do pätnástich dní od doručenia uznesenia; ak rozhodnutie vyšetrovateľa a policajného orgánu nahradil vlastným rozhodnutím inak než na podklade sťažnosti oprávnenej osoby proti uzneseniu vyšetrovateľa alebo policajného orgánu, proti jeho rozhodnutiu je prípustná sťažnosť v rovnakom rozsahu ako proti rozhodnutiu vyšetrovateľa alebo policajného orgánu,
- f) odňať ktorúkoľvek vec určitému vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu a urobiť opatrenie, aby vec bola prikázaná inému vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu,
- g) nariadiť vo veci, v ktorej sa vykonáva skrátené vyšetrovanie, aby v nej bolo vykonané vyšetrovanie, ak to okolnosti odôvodňujú.

§ 175

Iba prokurátor je oprávnený:

- a) podať obžalobu,
- b) nariadiť zaistenie majetku obvineného a určiť, na ktoré prostriedky a veci sa toto zaistenie nevzťahuje, alebo zrušiť také zaistenie,
- c) vykonať zabezpečenie nároku poškodeného na náhradu škody a obmedziť alebo zrušiť také zabezpečenie alebo vec z neho vyňať,
- d) nariadiť exhumáciu mŕtvolu,
- e) navrhnúť vyžiadanie obvineného z cudziny,

- f) vykonať predbežné vyšetrenie v konaní o vydanie do cudziny,
- g) vyžiadať súhlas na vznesenie obvinenia, zadržanie alebo podanie návrhu na vzatie do väzby osoby, u ktorej je na taký úkon potrebný súhlas Národnej rady Slovenskej republiky, Súdnej rady Slovenskej republiky, Ústavného súdu alebo Európskeho parlamentu,
- h) navrhnúť súdu vzatie obvineného do väzby a predĺženie doby trvania väzby v prípravnom konaní,
- i) navrhnúť súdu, na základe žiadosti príslušného cudzieho orgánu, predbežné zaistenie majetku patriaceho osobe, proti ktorej sa vedie v cudzine trestné stíhanie alebo časti tohto majetku nachádzajúceho sa na území Slovenskej republiky.

Šiesty oddiel

Obžaloba

§ 176

(1) Ak výsledky vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd, prokurátor podá obžalobu a pripojí k nej spisy a ich prílohy. O podaní obžaloby upovedomí obvineného a obhajcu.

(2) Obžaloba sa môže podať len pre skutok, pre ktorý sa obvinenie vzneslo (§ 163). Ak prokurátor mieni tento skutok posudzovať ako iný trestný čin, než ako ho posudzoval vyšetrovateľ, upozorní na to pred podaním obžaloby obvineného a jeho obhajcu a zistí, či navrhujú so zreteľom na zamýšľanú zmenu vyšetrovanie doplniť.

§ 177

Obžaloba musí obsahovať

- a) označenie prokurátora a deň spísania obžaloby,
- b) meno a priezvisko obvineného, deň a miesto jeho narodenia, jeho zamestnanie a bydlisko, prípadne iné údaje potrebné na to, aby sa nemohol zameniť s inou osobou; ak ide o osobu podliehajúcu právomoci vojenských súdov, uvedie sa aj hodnosť obvineného a útvar, ktorého je príslušníkom,
- c) obžalobný návrh, v ktorom musí byť presne označený skutok, pre ktorý je obvinený stíhaný, s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne s uvedením iných skutočností, pokiaľ ich treba na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným a aby bolo odôvodnené použitie určitej trestnej sadzby; musí sa tu ďalej uviesť, aký trestný čin obžaloba v tomto skutku vidí, a to jeho zákonným pomenovaním, uvedením príslušného ustanovenia zákonov a všetkých zákonných znakov, vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu,
- d) odôvodnenie obžalobného návrhu, ktoré musí obsahovať opísanie skutkového deja s uvedením dôkazov, o ktoré sa toto opísanie opiera, obhajobu obvineného a stanovisko prokurátora k nej s uvedením skutočností, pre ktoré prokurátor považuje obhajobu za vyvrátenú alebo za nerozhodnú, ako aj právne úvahy, ktorými sa prokurátor spravoval pri posudzovaní skutočností podľa príslušných ustanovení zákona; to neplatí, ak sa vo veci vykonalo skrátené vyšetrenie a
- e) zoznam dôkazov, vykonanie ktorých na hlavnom pojednávaní prokurátor navrhuje.

§ 178

(1) Prokurátor v obžalobe navrhne, aby súd uložil ochranné liečenie alebo ochrannú výchovu alebo zhabanie veci, ak má za to, že sú pre to zákonné podmienky.

(2) Návrh uvedený v odseku 1 môže prokurátor urobiť aj samostatne.

TRETIA ČASŤ
KONANIE PRED SÚDOM
JEDENÁSTA HLAVA
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 180

(1) Trestné stíhanie pred súdom sa koná len na podklade obžaloby, ktorú podáva a pred súdom zastupuje prokurátor.

(2) Pri podaní a zastupovaní obžaloby sa prokurátor spravuje zákonom a vnútorným presvedčením založeným na uvážení všetkých okolností prípadu.

§ 181

(1) Podanú obžalobu treba na súde najskôr preskúmať z toho hľadiska, či pre ďalšie konanie poskytuje spoľahlivý podklad, najmä preveriť, či prípravné konanie, ktoré jej predchádzalo, bolo vykonané spôsobom zodpovedajúcim tomuto zákonu a či jeho výsledky dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd. Na to slúži predbežné prejednanie obžaloby.

(2) Po podaní obžaloby súd rozhoduje samostatne všetky otázky súvisiace s ďalším konaním a je povinný - nevyčkávajúc na ďalšie návrhy - urobiť všetky rozhodnutia a opatrenia, ktoré sú potrebné na vybavenie obžaloby, na skončenie veci a na výkon súdneho rozhodnutia.

§ 182

(1) Prokurátor môže vziať obžalobu späť až do začatia hlavného pojednávania; vec sa tým vracia do stavu prípravného konania.

(2) Ak prokurátor po začatí hlavného pojednávania dôjde k presvedčeniu, že výsledky prejednávania veci pred súdom obžalobu nepotvrdzujú, je povinný ustúpiť od obvinenia a oznámiť súdu dôvody, ktoré ho k tomu viedli. Toto vyhlásenie nezbavuje súd povinnosti, aby - spravujúc sa zákonom a svojim vnútorným presvedčením - rozhodol o obžalobe podľa všeobecných zásad.

§ 183

(1) Záujmové združenia uvedené v § 4 ods. 1 môžu navrhnúť, aby sa na prejednávaní veci na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom alebo na verejnom zasadaní konanom o odvolaní pred krajským súdom zúčastnil ich zástupca na výkon práva podľa § 5. Predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor sú povinní poskytnúť záujmovému združeniu občanov na podklade spisu na to potrebné informácie.

(2) O návrhu podľa odseku 1 rozhodne súd; vyhovieť návrhu môže aj predseda senátu sám. Spoločenský zástupca je oprávnený po tom, čo súd o jeho účasti na konaní kladne rozhodol, nazerať do spisu, robiť dôkazné a iné návrhy, zúčastniť sa na hlavnom pojednávaní, klásť tam vyslúchaným osobám otázky a zúčastniť sa na záverečných rečiach. Súd je povinný spoločenskému zástupcovi pri výkone jeho funkcie všestranne pomáhať.

(3) Spoločenský zástupca tľmočí pri súdnom konaní stanovisko kolektívu k prejednávanej veci a k osobe obvineného, a to na podklade bezprostrednej znalosti jeho osoby, jeho pomeru k ústavnému zriadeniu republiky, pomeru k práci, rodine a spoluobčanom a pomáha, aby súd mohol najmä

a) všestranne, úplne a objektívne zistiť všetky okolnosti prípadu,

- b) zodpovedne posúdiť osobu obvineného,
- c) správne rozhodnúť o vine a treste,
- d) odhaliť príčiny, ktoré viedli k trestnej činnosti, a dať podnet na ich odstránenie.

DVANÁSTA HLAVA PREDBEŽNÉ PREJEDNANIE OBŽALOBY

§ 185 Všeobecné ustanovenie

(1) Obžalobu podanú na súde preskúma predseda senátu a podľa jej obsahu a podľa obsahu spisu posúdi, či ju treba predbežne prejednať na zasadnutí senátu alebo či môže nariadiť o nej hlavné pojednávanie.

(2) Na uľahčenie rozhodnutia môže vylúchnuť obvineného a zadovážiť potrebné vysvetlenia.

§ 186 Dôvody pre predbežné prejednanie obžaloby

Predseda senátu nariadi predbežne prejednanie obžaloby, ak má za to,

- a) že vec patrí do príslušnosti iného súdu,
- b) že vec má byť postúpená podľa § 171 ods. 1,
- c) že sú tu okolnosti odôvodňujúce zastavenie trestného stíhania podľa § 172 ods. 1 alebo 3 alebo jeho prerušenie podľa § 173 ods. 1 písm. a) až e) alebo 2 alebo podľa § 224 ods. 6 alebo 7 alebo okolnosti odôvodňujúce podmienené zastavenie trestného stíhania podľa § 307, alebo schválenie zmieru podľa § 309,
- d) že skutok, ktorý je predmetom obžaloby, bude treba posudzovať podľa iného ustanovenia trestného zákona, ako podľa ktorého ho posudzuje obžaloba,
- e) že prípravné konanie nebolo vykonané podľa zákona, najmä že v ňom boli porušené predpisy zabezpečujúce právo obhajoby, alebo
- f) že vec nie je v potrebnom rozsahu objasnená z hľadísk, ktoré súd potrebuje pre svoje rozhodnutie.

§ 187 Spôsob predbežného prejednaní obžaloby

(1) Predbežné prejednanie obžaloby sa koná na neverejnom zasadnutí. Ak to považuje predseda senátu pre rozhodnutie súdu za potrebné, nariadi o predbežnom prejednaní obžaloby verejné zasadnutie.

(2) Pri predbežnom prejednaní obžaloby preskúma súd vždy celú obžalobu; predseda senátu z tohto hľadiska podá zprávu, pričom sa zameria na otázky, ktoré treba riešiť.

(3) Súd na základe spisu preskúma opodstatnenosť obžaloby, úplnosť a zákonnosť dôkazného materiálu.

Rozhodnutie

§ 188

(1) Po predbežnom prejednaní obžaloby súd

- a) postúpi vec príslušnému súdu, ak nie je sám na jej prejednanie príslušný,
- b) postúpi vec inému orgánu, ak sú tu okolnosti uvedené v § 171 ods. 1,
- c) trestné stíhanie zastaví, ak sú tu okolnosti uvedené v § 172 ods. 1,
- d) trestné stíhanie preruší, ak sú tu okolnosti uvedené v § 173 ods. 1 písm. a) až e) alebo podľa § 224 ods. 6 alebo 7,
- e) vráti vec prokurátorovi na došetrenie, ak je to potrebné na odstránenie závažných procesných chýb prípravného konania alebo na objasnenie základných skutkových okolností, bez ktorých nie je možné rozhodnúť na hlavnom pojednávaní a v konaní pred súdom by bolo také došetrenie spojené s výraznými ťažkosťami alebo by bolo zrejme na ujmu rýchlosti konania,
- f) trestné stíhanie podmienene zastaví podľa § 307 alebo rozhodne o schválení zmiery podľa § 309 alebo
- g) postúpi vec samosudcovi, ak je podľa § 314a ods. 1 príslušný vykonávať o nej konanie; samosudca je týmto rozhodnutím viazaný.

(2) Po predbežnom prejednaní obžaloby môže súd tiež zastaviť trestné stíhanie, ak sú tu okolnosti uvedené v § 172 ods. 2 alebo 3.

(3) Po predbežnom prejednaní obžaloby môže súd tiež prerušiť trestné stíhanie, ak sú tu okolnosti uvedené v § 173 ods. 2.

(4) Proti rozhodnutiu podľa ods. 1 písm. a) až f) a podľa odsekov 2 a 3 môžu prokurátor aj obvinený podať sťažnosť, ktorá má, ak nejde o prerušenie trestného stíhania, odkladný účinok.

§ 189

Postúpiť vec inému súdu nemôže súd, ktorému bola vec postúpená podľa § 188 ods. 1 písm. a) nadriadeným súdom, okrem prípadu, že by sa skutkový podklad pre posúdenie príslušnosti medzitým podstatne zmenil.

§ 190

(1) Ak má súd za to, že pri správnom použití zákona treba skutok, ktorý je predmetom obžaloby, posúdiť podľa iného ustanovenia zákona, ako podľa ktorého ho posudzovala obžaloba, vráti vec prokurátorovi na došetrenie [§ 188 ods. 1 písm. e)], ak treba so zreteľom na odchylné právne posúdenie vec ešte bližšie objasniť.

(2) Ak došetrenie nie je potrebné, upozorní predseda senátu na možnosť odchylného právneho posúdenia skutku osoby, ktorým sa doručuje odpis obžaloby (§ 196 ods. 1).

§ 191

(1) Ak vráti súd vec prokurátorovi na došetrenie, uvedie v uznesení, v ktorých smeroch treba prípravné konanie doplniť a ktoré skutočnosti treba objasniť, prípadne ktoré úkony treba vykonať.

(2) Len čo uznesenie o vrátení veci prokurátorovi na došetrenie nadobudlo právoplatnosť, vracia sa vec do stavu prípravného konania.

(3) Došetrenie podľa uznesenia uvedeného v odseku 1 treba vykonať spravidla v lehote do jedného mesiaca odo dňa, keď boli spisy s právoplatným uznesením prokurátorovi vrátené.

§ 192

Ak je obvinený vo väzbe, rozhodne súd pri predbežnom prejednaní obžaloby vždy aj o ďalšom trvaní väzby.

§ 195

Nové predbežné prejednanie obžaloby

(1) Ak sa rozhodne prokurátor vo veci, ktorá mu bola vrátená na došetrenie, opäť pre podanie obžaloby, prihliadne v nej i na výsledky vykonaného došetrenia. Obžaloba sa za podmienok uvedených v § 186 na súde znova predbežne prejedná.

(2) Za podmienok uvedených v § 186 sa obžaloba znovu predbežne prejedná tiež na súde, ktorému bola vec postúpená podľa § 188 ods. 1 písm. a).

TRINÁSTA HLAVA HLAVNÉ POJEDNÁVANIE

Prvý oddiel

Príprava hlavného pojednávania

§ 196

Doručenie obžaloby

(1) Ak súd neurobil niektoré z rozhodnutí uvedených v § 188 ods. 1 a 2, dá predseda senátu odpis obžaloby doručiť obžalovanému a jeho obhajcovi a poškodenému, a ak je obžalovaný osobou, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, aj jeho zákonnému zástupcovi; ak bola trestným činom poškodená organizácia, dá odpis obžaloby doručiť i jej. Ak sa v obžalobe navrhlo zhabanie vecí patriacej inej osobe ako obžalovanému, dá predseda senátu doručiť odpis obžaloby aj tejto osobe. Ak už bolo kladne rozhodnuté o účasti spoločenského zástupcu na hlavnom pojednávaní, dá predseda senátu odpis obžaloby doručiť aj príslušnému záujmovému združeniu občanov.

(2) Osoby, ktorým sa odpis obžaloby doručuje, treba súčasne vyzvať, aby návrhy na vykonanie ďalších dôkazov na hlavnom pojednávaní včas súdu oznámili a aby uviedli okolnosti, ktoré majú byť týmito dôkazmi objasnené.

(3) Odpis obžaloby musí byť doručený najneskoršie s predvolaním na hlavné pojednávanie alebo s upovedomením o ňom.

§ 197

Náhradný sudca

(1) Ak bude hlavné pojednávanie podľa očakávania trvať dlhší čas alebo sa má vyslúchnuť agent, ohrozený svedok, chránený svedok alebo svedok, ktorého totožnosť je utajená, s využitím technických zariadení určených na prenos zvuku a obrazu, zariadi predseda súdu, aby sa ho zúčastnil jeden alebo dvaja náhradní sudcovia alebo prísediaci.

(2) Náhradný sudca alebo prísediaci má pri hlavnom pojednávaní postavenie člena senátu. Porady a hlasovania sa však zúčastní len v tom prípade, ak je pribráný namiesto sudcu, ktorému

zabránila nejaká prekážka v ďalšej účasti na hlavnom pojednávaní. Sudca alebo prísediaci, za ktorého nastúpil náhradný sudca alebo prísediaci, sa hlavného pojednávania ďalej už nezúčastní.

(3) Ak sa vykonáva výsluch agenta, ohrozeného svedka, chráneného svedka alebo svedka, ktorého totožnosť je utajená, s využitím technických zariadení určených na prenos zvuku a obrazu mimo pojednávacej siene, zúčastní sa ho náhradný sudca.

§ 198

Nariadenie hlavného pojednávania

(1) Deň hlavného pojednávania určí predseda senátu tak, aby obžalovaný od doručenia predvolania, prokurátor a obhajca od upovedomenia mali aspoň lehotu piatich pracovných dní na prípravu. Túto lehotu možno skrátiť len s ich súhlasom, a pokiaľ ide o obžalovaného, len vtedy, keď sa na hlavné pojednávanie ustanoví a o jeho vykonanie výslovne žiada. U ostatných osôb, ktoré sa na hlavné pojednávanie predvolávajú alebo o ňom upovedomujú, treba zachovať spravidla aspoň trojdňovú lehotu.

(2) O hlavnom pojednávaní sa upovedomí prokurátor, zákonný zástupca a obhajca obžalovaného, ako aj poškodený a zúčastnená osoba. Ak majú poškodený alebo zúčastnená osoba splnomocnenca, upovedomia sa o hlavnom pojednávaní len ich splnomocnenci. Poškodeného treba v upovedomení upozorniť, že ak sa neustanoví na hlavné pojednávanie, bude sa o jeho nároku na náhradu škody rozhodovať na podklade jeho vlastných návrhov, ak sú už obsiahnuté v spise alebo ak dôjdu súdu skôr, ako sa prikróčí k dokazovaniu. Ak bol k účasti na hlavnom pojednávaní pripustený spoločenský zástupca, upovedomí sa o hlavnom pojednávaní tiež záujmové združenie občanov, ktoré ho vyslalo.

(3) Pri nariadení hlavného pojednávania urobí predseda senátu tiež všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie jeho zdarného priebehu. Ak je to odôvodnené prejednávanou vecou, vykoná predseda senátu nevyhnutné opatrenia, aby v budove súdu nedošlo k osobnému kontaktu obžalovaného s poškodeným.

Druhý oddiel

Verejnosť hlavného pojednávania

§ 199

(1) Hlavné pojednávanie koná súd zásadne verejne.

(2) Má pritom na zreteli, aby občanom bola poskytnutá v najširšej miere príležitosť sledovať prejednávanie veci súdom a aby sa čo najúčinnejšie prejavilo výchovné pôsobenie trestného konania na širokú verejnosť v zmysle jej aktívneho zapojenia sa do úsilia trestnú činnosť zamedzovať a jej predchádzať. Vo vhodných prípadoch vykonáva preto hlavné pojednávanie priamo na mieste, kde bol trestný čin spáchaný, alebo na pracovisku, prípadne v bydlisku obžalovaného. V tom prípade o konaní hlavného pojednávania upovedomí záujmové združenie, ktoré môže účasť občanov zabezpečiť a účinne prispieť k splneniu účelu sledovaného verejným konaním hlavného pojednávania.

§ 200

(1) Verejnosť na hlavnom pojednávaní môže byť vylúčená, len ak by verejný prejednávanie veci ohrozilo tajomstvo chránené osobitným zákonom, nerušený priebeh konania alebo mravnosť alebo bezpečnosť alebo iný dôležitý záujem svedkov alebo poškodených, alebo ich blízkych osôb. Verejnosť musí byť vylúčená počas výsluchu agenta (§ 88b ods. 10); v takom prípade sa nepoužije ustanovenie § 201 ods. 2. Verejnosť možno vylúčiť aj len na časť hlavného pojednávania.

(2) Rozsudok musí byť vyhlásený vždy verejne.

(3) O vylúčení verejnosti rozhodne súd po vypočutí strán uznesením, ktoré verejne vyhlási.

§ 201

(1) Aj keď verejnosť nebola vylúčená podľa § 200, môže súd odoprieť prístup na hlavné pojednávanie maloletým a tým, u ktorých je obava, že by mohli rušiť dôstojný priebeh hlavného pojednávania. Môže tiež urobiť nevyhnutné opatrenia proti prepĺňaniu pojednávacej siene.

(2) Aj keď verejnosť bola vylúčená podľa § 200, môže súd z dôležitých dôvodov povoliť jednotlivým osobám na hlavné pojednávanie prístup. Na žiadosť obžalovaného musí byť povolený prístup dvom jeho dôverníkmi. Ak je obžalovaných viac, má právo na voľbu dôverníkov každý z nich. Ak by tak celkový počet dôverníkov vzrástol na viac než šesť a obžalovaní by sa medzi sebou o výbere nedohodli, vykoná výber súd. Ak bola verejnosť vylúčená pre ohrozenie tajomstva chráneného osobitným zákonom, prípadne bezpečnosti alebo iného dôležitého záujmu svedkov, môžu byť za dôverníkov zvolené len také osoby, proti ktorým nemá súd námietky.

(3) Ak bola verejnosť vylúčená pre ohrozenie utajovanej skutočnosti, bankového, obchodného alebo daňového tajomstva, upozorní predseda senátu prítomných na trestné následky toho, keby nepovolaným osobám prezradili skutočnosti, o ktorých sa na pojednávaní dozvedia; môže tiež zakázať, aby si prítomní robili písomné poznámky.

Tretí oddiel

Otvorenie hlavného pojednávania

§ 202

Prítomnosť na hlavnom pojednávaní

(1) Hlavné pojednávanie sa koná za stálej prítomnosti všetkých členov senátu, zapisovateľa a prokurátora.

(2) V neprítomnosti obžalovaného môže sa hlavné pojednávanie vykonať, len ak súd má za to, že možno vec spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť i bez prítomnosti obžalovaného, a pritom

- a) obžaloba bola obžalovanému riadne doručená a obžalovaný bol na hlavné pojednávanie včas a riadne predvolaný a
- b) o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, bol obžalovaný už niektorým orgánom činným v trestnom konaní vyslúchnutý a bolo dodržané ustanovenie o vznesení obvinenia (§ 163) a obvinený bol upozornený na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetrovania (§ 166 ods. 1).

(3) Hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného nemožno konať, ak je obžalovaný vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, alebo ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov. V prípadoch nutnej obhajoby (§ 36) nemožno konať hlavné pojednávanie bez prítomnosti obhajcu.

(4) Ustanovenie prvej vety odseku 3 sa nepoužije, ak obžalovaný požiada, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti.

Vedenie hlavného pojednávania

§ 203

(1) Hlavné pojednávanie vedie predseda senátu.

(2) Je povinný pritom dbať, aby bola zachovaná dôstojnosť a vážnosť súdneho pojednávania, aby hlavné pojednávanie nebolo zdržované výkladmi, ktoré nemajú vzťah k prejednávanej veci, a aby bolo zamerané čo najúčinnejšie na objasnenie veci.

(3) Kto sa cíti opatrením predsedu senátu pri vedení hlavného pojednávania ukrátený, môže žiadať, aby rozhodol senát. Takú žiadosť i rozhodnutie o nej treba zaznamenať v zápisnici.

§ 204

(1) Osoby, ktoré rušia poriadok, môže predseda senátu z pojednávacej siene vykázať.

(2) Obžalovaný môže byť vykázaný len uznesením senátu po predchádzajúcej výstrahe, a to len na čas nevyhnutne potrebný. Len čo mu bol povolený znovu prístup do pojednávacej siene, oznámi mu predseda senátu podstatný obsah pojednávania konaného v jeho neprítomnosti, aby sa k nemu mohol vyjadriť.

Začiatok hlavného pojednávania

§ 205

(1) Hlavné pojednávanie otvorí predseda senátu oznámením veci, ktorá bude prejednávaná; potom predseda zistí, či sa ustanovili osoby, ktoré boli na hlavné pojednávanie predvolané alebo o ňom upovedomené, a zistí ich totožnosť. U osôb, u ktorých treba zachovať lehotu na prípravu, zistí, či táto lehota bola zachovaná.

(2) Ak sa niektorá z predvolaných osôb neustanovila, rozhodne súd po vypočutí prítomných strán, či možno pojednávanie napriek tomu vykonať alebo či ho treba odročiť.

§ 206

(1) Po vykonaní úkonov uvedených v § 205 predseda senátu vyzve prokurátora, aby predniesol obžalobu.

(2) Po prednesení obžaloby sa predseda senátu opýta poškodeného, či trvá na návrhu, aby sa obžalovanému uložila povinnosť na náhradu škody spôsobenej trestným činom a v akom rozsahu. Ak sa neustanoví poškodený na hlavné pojednávanie a ak je jeho návrh obsiahnutý už v spise, predseda senátu prečíta tento návrh zo spisu.

(3) Ak uplatňuje práva poškodeného osoba, ktorej toto právo zrejme nepatrí, vysloví súd uznesením, že túto osobu ako poškodeného na hlavné pojednávanie nepripúšťa. Také rozhodnutie nebráni uplatneniu nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

(4) Podľa odseku 3 postupuje súd aj vtedy, keď bránia účasti poškodeného okolnosti uvedené v § 43 ods. 3.

Štvrtý oddiel Dokazovanie

Výsluch obžalovaného

§ 207

(1) Po prednesení obžaloby a vyjadrení poškodeného vylúčne predseda senátu obžalovaného na obsah obžaloby, a ak bol uplatnený nárok na náhradu škody, aj na tento nárok.

(2) Zápisnica o predchádzajúcej výpovedi obžalovaného sa prečíta len vtedy, ak sa koná v neprítomnosti obžalovaného, keď obžalovaný odoprie vypovedať alebo keď sa objavia podstatné rozpory medzi jeho skoršou výpoveďou a jeho údajmi pri hlavnom pojednávaní a ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona. Na tieto rozpory treba obžalovaného upozorniť a opýtať sa ho na ich príčinu.

§ 208

Ak je obžalovaných niekoľko, predseda senátu môže urobiť opatrenia, aby obžalovaný bol vylúčaný v neprítomnosti spoluobžalovaných. Obžalovaného však treba vždy ešte v priebehu dokazovania oboznámiť s obsahom výpovede spoluobžalovaných, ktorí boli vylúčaní v jeho neprítomnosti.

Vykonávanie ďalších dôkazov

§ 209

Predseda senátu dbá na to, aby ešte nevylúchnutý svedok nebol prítomný pri výsluchu obžalovaného a iných svedkov. Po výsluchu obvineného súd spravidla vypočuje poškodeného. Ak je obava, že svedok v prítomnosti obžalovaného nevypovie pravdu, prípadne ak ide o výsluch svedka, ktorému alebo jemu blízkej osobe z podaného svedectva hrozí ujma na zdraví, smrť alebo iné závažné nebezpečenstvo, alebo o svedka, ktorého totožnosť musí zostať zo závažných dôvodov utajená, predseda senátu urobí vhodné opatrenia na zaistenie bezpečnosti alebo utajenie totožnosti svedka (§ 101 ods. 5), prípadne vylúči obžalovaného, jeho dôverníkov a verejnosť po dobu výsluchu takého svedka z pojednávacej siene. Po návrate do pojednávacej siene musí byť obžalovaný oboznámený s obsahom výpovede svedka, môže sa o nej vyjadriť aj bez toho, aby sa so svedkom stretol, a môže mu prostredníctvom predsedu senátu klásť aj otázky.

§ 210

Ak znalec nepodal ešte vo veci písomný posudok alebo sa od neho odchyľuje alebo ho dopĺňa, môže mu predseda senátu uložiť, aby posudok alebo jeho doplnok nadiktoval do zápisnice alebo ho sám napísal.

§ 211

(1) Namiesto výsluchu svedka na hlavnom pojednávaní možno čítať zápisnicu o jeho výpovedi, ak súd nepokladá osobný výsluch za potrebný a prokurátor aj obžalovaný s tým súhlasia. Súhlas obžalovaného nie je potrebný, ak sám požiadal, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti; o tejto skutočnosti musí byť obžalovaný v predvolaní poučený.

(2) Zápisnica o výpovedi spoluobžalovaného alebo svedka sa prečíta aj vtedy, ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona a taká osoba

- a) zomrela alebo sa stala nezvestnou, pre dlhodobý pobyt v cudzine alebo na neznámom mieste nedosiahnuteľnou, alebo ochorela chorobou, ktorá natrvalo alebo na dohľadný čas znemožňuje jej výsluch,
- b) na hlavnom pojednávaní bez oprávnenia odoprela vypovedať alebo sa odchyľuje v podstatných bodoch od svojej skoršej výpovede.

(3) Zápisnicu o výpovedi svedka, ktorý na hlavnom pojednávaní využil svoje právo odoprieť výpoveď podľa § 100, možno prečítať len za predpokladu, že svedok bol pred výsluchom, ktorého sa zápisnica týka, o svojom práve odoprieť výpoveď riadne poučený a výslovne vyhlásil, že toto právo nevyužíva, ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona a obhajca mal možnosť sa na tom výsluchu zúčastniť.

(4) Namiesto výsluchu znalca možno čítať zápisnicu o jeho výpovedi alebo jeho písomný posudok, ak znalec bol pred podaním posudku poučený podľa § 106, nie sú pochybnosti o správnosti a úplnosti posudku a prokurátor i obžalovaný s tým súhlasia.

§ 212

Zvukový, obrazový alebo iný záznam sa ako dôkaz môže vykonať oboznámením s jeho písomným prepisom alebo v prípade potreby aj jeho predvedením na technickom zariadení. Súčasťou výkonu tohto dôkazu je aj správa o tom, akým spôsobom a kým bol záznam vyhotovený alebo získaný. Pred vykonaním dôkazu sa vykonajú podľa potreby vhodné opatrenia tak, aby zostalo zachované utajenie miesta, osoby alebo veci použitých pri vykonaní obrazového záznamu.

§ 213

(1) Posudky, správy štátnych a iných orgánov a ďalšie listiny, ktorými sa vykonáva dôkaz, sa na hlavnom pojednávaní prečítajú a umožní sa do nich nazrieť stranám, a ak je to potrebné, aj svedkom a znalcom.

(2) Iné vecné dôkazy sa predložia stranám, a ak je to potrebné, aj svedkom a znalcom.

§ 214

Obžalovaného a poškodeného sa treba po vykonaní každého dôkazu opýtať, či sa chce k nemu vyjadriť, a jeho vyjadrenie sa zapíše do zápisnice.

§ 215

Súčinnosť strán pri dokazovaní

(1) Prokurátor, spoločenský zástupca, obžalovaný, jeho obhajca a zákonný zástupca, zúčastnená osoba, poškodený a ich splnomocnenci môžu so súhlasom predsedu senátu klásť vyslúchaným otázky, a to spravidla vtedy, keď predseda senátu svoje dotazy skončil a keď už členovia senátu nemajú otázky.

(2) Prokurátor, obžalovaný a jeho obhajca, poškodený alebo jeho splnomocnenec môžu žiadať, aby sa im umožnilo vykonať výsluch svedka. Predseda senátu im vyhovie najmä vtedy, ak bol svedok predvolaný na ich návrh. V prípade zamietnutia ich žiadosti platí postup podľa § 203 ods. 3.

(3) Po vykonaní všetkých dôkazov zistí predseda senátu, či strany nemajú návrhy na doplnenie dokazovania.

§ 215a**Osobitné ustanovenie o vykonávaní dôkazov**

Obžalovaný, ktorému je poskytovaná ochrana a pomoc podľa osobitného predpisu,^{11a)} a v súvislosti s prítomnosťou v konaní pred súdom je tu dôvodná obava z ohrozenia jeho života alebo zdravia, či života alebo zdravia jeho blízkej osoby, môže byť vylúchnutý s využitím technických zariadení určených na prenos zvuku a obrazu.

Piaty oddiel**Záver hlavného pojednávania****Záverečné reči****§ 216**

(1) Ak niet ďalších dôkazných návrhov alebo ak súd rozhodol, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú, vyhlási predseda senátu dokazovanie za skončené a udelí slovo na záverečné reči.

(2) Po záverečnej reči prokurátora prehovorí poškodený, zúčastnená osoba, spoločenský zástupca, obhajca obžalovaného, prípadne obžalovaný. Ak má poškodený alebo zúčastnená osoba splnomocnenca, prehovorí splnomocnenec. Ak treba, určí predseda senátu poradie, v ktorom sa po záverečnej reči prokurátora ujmú slova jednotlivé oprávnené osoby. Obhajca obžalovaného, prípadne obžalovaný hovorí však vždy posledný.

(3) Ak sa po reči obhajcu alebo obžalovaného ujal slova znovu prokurátor alebo spoločenský zástupca, má obhajca, prípadne obžalovaný právo na to odpovedať.

(4) Záverečné reči môže predseda senátu prerušiť len vtedy, keď vybočujú zrejme z rámca prejednávanej veci.

§ 217

Po skončení záverečných rečí a pred odchodom na záverečnú poradu udelí predseda senátu obžalovanému posledné slovo. Počas tohto prejavu nesmú obžalovanému ani súd, ani nikto iný klásť otázky.

§ 218**Doplnenie dokazovania**

(1) Ak zistí súd so zreteľom na záverečné reči alebo pri záverečnej porade, že treba ešte niektorú okolnosť objasniť, uznesie sa, že dokazovanie bude doplnené, a v hlavnom pojednávaní pokračuje.

(2) Po doplnení dokazovania treba vždy znovu dať slovo na záverečné reči.

Šiesty oddiel**Odročenie hlavného pojednávania****§ 219**

(1) Súd odročí hlavné pojednávanie, ak sa objaví prekážka, pre ktorú nemožno hlavné pojednávanie vykonať alebo v ňom pokračovať. Skôr ako hlavné pojednávanie odročí, zistí, či strany nenavrhujú ďalšie dôkazy, ktoré by bolo treba pre budúce pojednávanie zadovážiť.

(2) Pri pokračovaní v odročenom hlavnom pojednávaní oznámi predseda senátu podstatný obsah doterajšieho pojednávania. Ak sa však zmenilo zostavenie senátu, alebo ak to treba z iného

dôvodu, musí byť hlavné pojednávanie vykonané znovu; to neplatí, ak obžalovaný súhlasí so zmenou prísediaceho v zložení senátu.

Siedmy oddiel

Rozhodnutie súdu na hlavnom pojednávaní

§ 220

Podklad pre rozhodnutie

(1) Súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu.

(2) Pri svojom rozhodnutí smie prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebrané na hlavnom pojednávaní, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané.

(3) Právnym posúdením skutku v obžalobe nie je súd viazaný.

§ 221

Vrátenie veci prokurátorovi

(1) Ak výsledky hlavného pojednávania ukazujú na podstatnú zmenu okolností prípadu a ak na objasnenie veci treba ďalšie vyšetrovanie, môže súd vrátiť vec prokurátorovi na došetrenie.

(2) Súd vráti vec prokurátorovi na došetrenie aj vtedy, ak ukazujú výsledky hlavného pojednávania, že obžalovaný spáchal ešte ďalší skutok, ktorý je trestným činom, a prokurátor o vrátenie veci požiadal so zreteľom na potrebu spoločného prejednania.

(3) Ustanovenie § 191 platí i pre vrátenie veci podľa odseku 1 a 2.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 222

Postúpenie veci

(1) Ak zistí súd v zažalovanom skutku trestný čin, na ktorého prejednanie nie je príslušný, postúpi vec príslušnému súdu. Je však povinný rozhodnúť vec sám, ak ide iba o miestnu nepríslušnosť a obžalovaný ju nevytkol; tiež je povinný sám vec rozhodnúť, ak by mala byť vec postúpená súdu toho istého druhu, avšak nižšieho stupňa. Postúpiť vec inému súdu nemôže súd, ktorému bola vec postúpená nadriadeným súdom, okrem prípadu, že by sa skutkový podklad pre posúdenie príslušnosti medzitým podstatne zmenil.

(2) Súd postúpi vec inému orgánu, ak zistí, že nejde o trestný čin, ale zažalovaný skutok by mohol iný orgán prejednať ako priestupok, iný správny delikt, disciplinárne previnenie alebo kárne previnenie, o ktorých je tento orgán príslušný rozhodovať.

(3) Proti uzneseniu o postúpení podľa odsekov 2 a 3 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 223

Zastavenie trestného stíhania

(1) Súd zastaví trestné stíhanie, ak zistí za hlavného pojednávania, že je tu niektorá z okolností uvedených v § 11 ods. 1.

(2) Súd môže zastaviť trestné stíhanie aj vtedy, ak zistí za hlavného pojednávania, že je tu niektorý z dôvodov uvedených v § 172 ods. 2 alebo 3.

(3) Rozhodnutie podľa odseku 1 a 2 môže sa týkať tiež len niektorého zo skutkov, pre ktoré bola podaná obžaloba.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 1 a 2 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 223a

Podmienečné zastavenie trestného stíhania a zmier

(1) Súd môže podmienečne zastaviť trestné stíhanie alebo schváliť zmier, ak počas hlavného pojednávania zistí, že sú splnené podmienky uvedené v § 307 alebo § 309.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 môže prokurátor a proti rozhodnutiu o podmienečnom zastavení trestného stíhania aj obvinený a poškodený podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 224

Prerušenie trestného stíhania

(1) Súd preruší trestné stíhanie, ak zistí za hlavného pojednávania, že je tu niektorá z okolností uvedených v § 173 ods. 1 písm. b) až e).

(2) Súd preruší trestné stíhanie aj vtedy, keď nemožno obžalovanému doručiť predvolanie na hlavné pojednávanie.

(3) Súd môže prerušiť trestné stíhanie, ak zistí za hlavného pojednávania, že sú tu okolnosti uvedené v § 173 ods. 2.

(4) Ak odpadne dôvod prerušenia, súd v trestnom stíhaní pokračuje.

(5) Proti rozhodnutiu, ktorým súd trestné stíhanie prerušil alebo ktorým návrh na pokračovanie v ňom zamietol, môže prokurátor podať sťažnosť.

(6) Súd preruší trestné stíhanie, ak sa domnieva, že všeobecne záväzný právny predpis nižšej právnej sily, ktorého použitie je v danej trestnej veci rozhodné pre rozhodovanie o vine a treste, je v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom vyššej právnej sily alebo s medzinárodnou zmluvou, a podá návrh na začatie konania pred Ústavným súdom. Nález Ústavného súdu je preň a pre ostatné všeobecné súdy záväzný.

(7) Súd preruší trestné stíhanie, ak požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke.

Rozsudok

§ 225

(1) Ak nebude vec vrátená prokurátorovi podľa § 221 ani postúpená podľa § 222 a ak nedôjde k zastaveniu trestného stíhania podľa § 223 alebo k jeho prerušeniu podľa § 224, rozhodne súd rozsudkom, či sa obžalovaný uznáva za vinného alebo či sa spod obžaloby oslobodzuje.

(2) Uznať obžalovaného za vinného z trestného činu podľa prísnejšieho ustanovenia zákona, ako podľa ktorého posudzovala skutok obžaloba, môže súd len vtedy, keď obžalovaný bol na možnosť tohto prísnejšieho posudzovania skutku upozornený podľa § 190 ods. 2. Ak sa tak nestalo, treba obžalovaného na túto možnosť upozorniť ešte pred vynesením rozsudku, a ak o to žiada, poskytnúť mu znovu lehotu na prípravu obhajoby a hlavné pojednávanie na ten účel odročiť.

§ 226

Súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby,

- a) ak nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný,
- b) ak nie je tento skutok trestným činom,
- c) ak nebolo dokázané, že tento skutok spáchal obžalovaný,
- d) ak nie je obžalovaný pre nepričetnosť trestne zodpovedný, alebo
- e) ak zanikla trestnosť činu.

§ 227

Ak bolo trestné stíhanie zastavené v dôsledku premlčania alebo niektorého z dôvodov uvedených v § 172 ods. 2 a v konaní sa pokračovalo len preto, že obžalovaný na prejednaní veci trvá (§ 11 ods. 2, § 172 ods. 5), súd, ak nezistí žiadny iný dôvod na oslobodenie obžalovaného, vysloví síce vinu, no trest neuloží.

§ 228

(1) Ak odsudzuje súd obžalovaného pre trestný čin, ktorým spôsobil inému majetkovú škodu, uloží mu spravidla v rozsudku, aby ju poškodenému nahradil, ak bol nárok včas uplatnený (§ 43 ods. 2).

(2) Výrok o povinnosti obžalovaného na náhradu škody musí presne označovať osobu oprávneného a nárok, ktorý mu bol prisúdený. V odôvodnených prípadoch môže súd vysloviť, že záväzok má byť splnený v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti súčasne určí.

§ 229

(1) Ak niet podľa výsledku dokazovania pre vyslovenie povinnosti na náhradu škody podklad alebo ak by bolo pre rozhodnutie o povinnosti na náhradu škody potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného stíhania a podstatne by ho pretiahlo, súd odkáže poškodeného na konanie o občianskoprávných veciach, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

(2) Na konanie o občianskoprávných veciach, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom odkáže súd poškodeného tiež so zvyškom jeho nároku, ak mu nárok z akéhokoľvek dôvodu prizná len sčasti.

(3) Ak súd obžalovaného spod obžaloby oslobodí, odkáže poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody vždy na konanie o občianskoprávných veciach, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

§ 230

(1) Ak zistil súd u obžalovaného dôvod pre uloženie ochranného opatrenia, môže ho uložiť i bez návrhu prokurátora.

(2) Ak súd potrebuje pre rozhodnutie o ochrannom opatrení vykonať ešte ďalšie dokazovanie, ktoré nemôže byť vykonané hneď, vyhradí rozhodnutie o ochrannom opatrení verejnemu zasadnutiu.

(3) Postupovať podľa odseku 2 možno aj vtedy, keď prokurátor urobil návrh na zhabanie veci nepatriacej obžalovanému.

Ôsmy oddiel
Rozhodnutie súdu mimo hlavného pojednávania

§ 231

(1) Ak vyjde najavo mimo hlavného pojednávania niektorá z okolností odôvodňujúcich zastavenie trestného stíhania podľa § 223 ods. 1 a 2 alebo prerušenie trestného stíhania podľa § 224 ods. 1 a 2, súd trestné stíhanie zastaví, prípadne preruší na neverejnom zasadnutí.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má, ak nejde o prerušenie trestného stíhania, odkladný účinok.

(3) Ak vyjdú najavo mimo hlavného pojednávania okolnosti odôvodňujúce podmiennečné zastavenie trestného stíhania podľa § 307 alebo schválenie zmiaru podľa § 309, súd môže podmiennečne zastaviť trestné stíhanie alebo schváliť zmier. Ak to považuje súd za potrebné, nariadi na rozhodnutie o schválení zmiaru verejné zasadnutie.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odseku 3 môže prokurátor a proti rozhodnutiu o podmiennečnom zastavení trestného stíhania aj obvinený a poškodený podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

ŠTRNÁSTA HLAVA
VEREJNÉ ZASADNUTIE

§ 232

Všeobecné ustanovenie

Na verejnom zasadnutí rozhoduje súd tam, kde to zákon výslovne ustanovuje.

§ 233

Príprava verejného zasadnutia

(1) Predseda senátu predvolá na verejné zasadnutie osoby, ktorých osobná účasť na ňom je nevyhnutná. O verejnom zasadnutí upovedomí prokurátora, ako aj osobu, ktorá svojím návrhom dala na verejné zasadnutie podnet, a osobu, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím, ak tieto osoby neboli na verejné zasadnutie predvolané; upovedomí tiež obhajcu, prípadne splnomocnenca a zákonného zástupcu týchto osôb. K predvolaniu alebo upovedomeniu pripojí odpis návrhu, ktorým bol na verejné zasadnutie daný podnet.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na konanie o sťažnosti proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby.

(3) Ak na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom vystupoval spoločenský zástupca, upovedomí predseda senátu krajského súdu o verejnom zasadnutí konanom o odvolaní aj záujmové združenie občanov, ktoré spoločenského zástupcu vyslalo.

(4) Deň verejného zasadnutia určí predseda senátu tak, aby osobe, ktorá na verejné zasadnutie dala svojím návrhom podnet, osobe, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím, obhajcovi alebo splnomocnencovi týchto osôb, ako aj prokurátorovi ostala od doručenia predvolania na verejné zasadnutie alebo od upovedomenia o ňom aspoň päťdňová lehota na prípravu; to neplatí pri sťažnosti proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby (§ 74 ods. 2). Skrátíť túto lehotu možno len so súhlasom toho, v koho záujme je lehota daná. U ostatných osôb, ktoré sa na verejné zasadnutie predvolávajú alebo o ňom upovedomujú, treba zachovať spravidla trojdňovú lehotu.

(5) Deň verejného zasadnutia, na ktorom sa bude rozhodovať o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby (§ 74 ods. 2), oznámi obvinenému, jeho obhajcovi a

prokurátorovi sudca, ktorý rozhodol o nevezatí obvineného do väzby bezprostredne po tomto úkone, a urobí o tom záznam v zápisnici. Sudca pritom postupuje tak, aby bola zachovaná lehota uvedená v § 147 ods. 3; z dní vopred určených v rozvrhu práce súdom príslušným na rozhodnutie o sťažnosti proti uzneseniu o nevezatí obvineného do väzby sudca oznámi ako deň verejného zasadnutia najneskôr posledný deň lehoty podľa § 147 ods. 3.

(6) Verejné zasadnutie o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu o nevezatí obvineného do väzby (§ 74 ods. 2) sa môže vykonať v neprítomnosti obvineného alebo jeho obhajcu, ak o termíne konania verejného zasadnutia boli upovedomení spôsobom uvedeným v odseku 5.

§ 234

Prítomnosť na verejnom zasadnutí

(1) Verejné zasadnutie sa koná za stálej prítomnosti všetkých členov senátu a zapisovateľa.

(2) Ak neustanovuje zákon niečo iné, nie je účasť prokurátora a obhajcu na verejnom zasadnutí nevyhnutná.

Priebeh verejného zasadnutia

§ 235

(1) Po otvorení verejného zasadnutia podá predseda alebo ním určený člen senátu na podklade spisu zprávu o stave veci zameranú na otázky, ktoré treba na verejnom zasadnutí riešiť. Potom osoba, ktorá dala svojim návrhom na verejné zasadnutie podnet, návrh prednesie. Osoba, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím, ako aj prokurátor sa k návrhu vyjadria, ak nie sú sami navrhovateľmi.

(2) Ak sa na verejnom zasadnutí vykonávajú dôkazy, použijú sa primerane ustanovenia o dokazovaní na hlavnom pojednávaní. Obmedzenia vo vykonávaní dôkazu čítaním zápisnice o výpovedi svedka alebo znalca (§ 211 ods. 1) platia iba pre verejné zasadnutie konané o odvolaní.

(3) Po vykonaní dôkazov udelí predseda senátu slovo na konečné návrhy. Ak je osobou, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím, obvinený, má právo hovoriť posledný.

§ 236

Rozhodnutie súdu sa vždy vyhlási verejne.

§ 237

Podklad pre rozhodnutie

V svojom rozhodnutí smie súd prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebrané na verejnom zasadnutí, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na verejnom zasadnutí vykonané.

§ 238

Použitie ustanovení o hlavnom pojednávaní

Na verejnosť, konanie, začiatok a odročenie verejného zasadnutia sa použijú primerane ustanovenia o hlavnom pojednávaní.

Ochranné liečenie a zhabanie veci**§ 239**

(1) Ak nejde o prípad, keď si súd rozhodnutie o ochrannom liečení alebo o zhabaní veci vyhradil podľa § 230 ods. 2, môže ich uložiť na verejnom zasadnutí, len ak to navrhne prokurátor.

(2) Proti rozhodnutiu o ochrannom liečení a o zhabaní veci je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 239a

(1) Ak v konaní o zhabaní veci nemožno spoľahlivo zistiť vlastníka veci, ktorá sa má zhabať, alebo ak jeho pobyt nie je známy, ustanoví mu predseda senátu opatrovníka. Opatrovník má v konaní o zhabaní veci rovnaké práva ako jej vlastník.

(2) Všetky písomnosti určené pre vlastníka veci sa doručujú iba opatrovníkovi. Predvolanie vlastníka veci na verejné zasadanie sa vhodným spôsobom uverejní. Verejné zasadanie sa potom vykoná aj v neprítomnosti vlastníka veci, a to bez ohľadu na to, či sa vlastník veci o ňom dozvedel.

(3) Proti rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka je prípustná sťažnosť.

**PÄTNÁSTA HLAVA
NEVEREJNÉ ZASADNUTIE****§ 240**

Na neverejnom zasadnutí rozhoduje súd tam, kde nie je zákonom predpísané, že sa rozhoduje na hlavnom pojednávaní alebo na verejnom zasadnutí.

§ 242

(1) Neverejné zasadnutie sa koná za stálej prítomnosti všetkých členov senátu a zapisovateľa.

(2) Iné osoby sú z účasti na neverejnom zasadnutí vylúčené.

§ 243

Ak treba na neverejnom zasadnutí vykonať dôkazy, deje sa tak prečítaním zápisníc a iných písomností alebo oboznámením sa so zvukovým, obrazovým alebo iným záznamom.

§ 244

Rozhodnutie sa vždy vyhlási.

**ŠESTNÁSTA HLAVA
ODVOLANIE A KONANIE O ŇOM****§ 245****Prípustnosť a účinok**

(1) Opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvého stupňa je odvolanie.

(2) Odvolanie má odkladný účinok.

Oprávnené osoby

§ 246

(1) Rozsudok môže odvolaním napadnúť

- a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku,
- b) obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo dotýka,
- c) zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci,
- d) poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.

(2) Osoba oprávnená napadať rozsudok pre nesprávnosť niektorého jeho výroku môže ho napadať aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.

§ 247

(1) V neprospech obžalovaného môže rozsudok napadnúť odvolaním len prokurátor; len čo do povinnosti na náhradu škody má toto právo aj poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

(2) V prospech obžalovaného môžu rozsudok odvolaním napadnúť okrem obžalovaného a prokurátora i príbuzní obžalovaného v pokolení priamom, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný osobou, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca a jeho obhajca.

§ 248

Lehota a miesto podania

(1) Odvolanie sa podáva na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, a to do osem dní od doručenia odpisu rozsudku.

(2) Ak sa rozsudok doručuje ako obžalovanému, tak i jeho obhajcovi a zákonnému zástupcovi, plyní lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie.

(3) Iným osobám uvedeným v § 247 ods. 2, s výnimkou prokurátora, končí sa lehota tým istým dňom ako obžalovanému.

§ 249

Obsah odvolania

(1) Odvolanie prokurátora, odvolanie, ktoré podáva za obžalovaného jeho obhajca, ako aj odvolanie, ktoré podáva za poškodeného alebo za zúčastnenú osobu ich splnomocnenec, musí byť v lehote uvedenej v § 248 tiež odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napadá a aké vady sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

(2) Odvolanie možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy.

§ 250

Vzdanie sa a vzatie odvolania späť

(1) Po vyhlásení rozsudku môže sa oprávnená osoba odvolania výslovne vzdať.

(2) Osoba, ktorá odvolanie podala, môže ho výslovným vyhlásením vziať späť, a to až dovtedy, než sa odvolací súd odoberie na záverečnú poradu. Odvolanie prokurátora môže vziať späť i nadriadený prokurátor.

(3) Odvolanie podané v prospech obžalovaného inou oprávnenou osobou alebo za obžalovaného obhajcom alebo zákonným zástupcom môže byť vzaté späť len s výslovným súhlasom obžalovaného. Prokurátor môže vziať také odvolanie späť i bez súhlasu obžalovaného. V tomto prípade plynie obžalovanému nová lehota na podanie odvolania od upovedomenia, že odvolanie bolo vzaté späť.

(4) Vzatie odvolania späť vezme, ak niet prekážok, uznesením na vedomie predsedu senátu odvolacieho súdu, a ak nebola vec doteraz tomuto súdu predložená, predseda senátu súdu prvého stupňa.

§ 251

Konanie na súde prvého stupňa

Predseda senátu doručí odpis odvolania ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o odvolaní priamo dotknuté, s upozornením, že sa môžu k odvolaniu vyjadriť; len čo lehota na podanie odvolania všetkým oprávneným osobám uplynula, predloží spisy odvolaciemu súdu.

§ 252

Odvolací súd

O odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje nadriadený krajský súd. O odvolaní proti rozsudku krajského súdu ako súdu prvého stupňa rozhoduje najvyšší súd.

Rozhodnutie odvolacieho súdu

§ 253

(1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť.

(2) Ako oneskorené nemôže byť zamietnuté odvolanie, ktoré oprávnená osoba podala oneskorene len preto, že sa spravovala nesprávnym poučením súdu.

(3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

- a) súd nebol správne zložený,
- b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad nutnej obhajoby, alebo
- c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

§ 254

(1) Ak nerozhodne odvolací súd podľa § 253, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým môže odvolateľ podať odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku, prihliadajúc pritom i na vady, ktoré neboli odvolaním vytýkané.

(2) Ak bola odvolaním napadnutá časť rozsudku týkajúca sa len niektorej z viacerých osôb, o ktorých bolo rozhodnuté tým istým rozsudkom, preskúma odvolací súd podľa odseku 1 len tú časť rozsudku a predchádzajúceho konania, ktorá sa týka tejto osoby.

§ 255

Odvolací súd preruší trestné stíhanie, ak vyjde za odvolacieho konania najavo, že po vyhlásení napadnutého rozsudku nastala niektorá z okolností uvedených v § 173 ods. 1 písm. b) až e) alebo v § 224 ods. 6, 7, alebo ak nemožno obžalovanému doručiť predvolanie na verejné zasadnutie odvolacieho súdu.

§ 256

Odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

§ 257

Odvolací súd napadnutý rozsudok zruší a

- a) vec postúpi, ak mal tak urobiť už súd prvého stupňa (§ 222 ods. 1 a 2),
- b) trestné stíhanie zastaví, ak zistí, že je tu niektorá z okolností, ktoré by odôvodňovali zastavenie trestného stíhania súdom prvého stupňa (§ 223 ods. 1 a 2),
- c) trestné stíhanie preruší, ak mal tak urobiť už súd prvého stupňa (§ 224 ods. 1, 2, 6 alebo 7),
- d) trestné stíhanie podmiennečne zastaví (§ 307) alebo schváli zmier (§ 309).

§ 258

(1) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok tiež

- a) pre podstatné vady konania, ktoré rozsudku predchádzalo, najmä preto, že v tomto konaní boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre vady rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo pre to, že súd nevzal do úvahy všetky okolnosti významné pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení, na objasnenie veci treba dôkazy opakovať alebo vykonávať dôkazy ďalšie a ich vykonávanie pred odvolacím súdom by znamenalo nahradzovať činnosť súdu prvého stupňa,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody nesprávne.

(2) Ak je vadná len časť napadnutého rozsudku a možno ju oddeliť od ostatných, zruší odvolací súd rozsudok len v tejto časti; ak však zruší, hoci i len sčasti, výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

§ 259

(1) Ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec spravidla súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

(2) Ak vada záleží len v tom, že v napadnutom rozsudku niektorý výrok chýba alebo je neúplný, môže odvolací súd bez toho, aby rozsudok zrušil, vec súdu prvého stupňa vrátiť s príkazom, aby o chýbajúcom výroku rozhodol alebo neúplný výrok doplnil.

(3) Odvolací súd môže rozhodnúť sám o podmiennečnom zastavení trestného stíhania, schválení zmiery alebo rozsudkom vo veci, len ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený a prípadne doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

(4) Odvolací súd nemôže sám

- a) uznať obžalovaného za vinného zo skutku, pre ktorý bol napadnutým rozsudkom oslobodený,
- b) uznať obžalovaného za vinného z ťažšieho trestného činu, než z akého ho mohol v napadnutom rozsudku uznať za vinného súd prvého stupňa (§ 225 ods. 2).

§ 260

Ak to považuje odvolací súd pre náležité objasnenie veci za potrebné, môže pri zrušení rozsudku vysloviť, že sa vec vracia prokurátorovi na došetrenie. Ustanovenie § 191 a § 264 ods. 2 platí i tu.

§ 261

Ak je dôvod, na základe ktorého rozhodol odvolací súd v prospech niektorého obžalovaného, na prospech aj ďalšiemu spoluobžalovanému alebo zúčastnenej osobe, rozhodne odvolací súd vždy aj v ich prospech. Rovnako rozhodne v prospech obžalovaného, ktorému je na prospech dôvod, na základe ktorého rozhodol v prospech zúčastnenej osoby.

§ 262

Ak rozhodne odvolací súd, že sa vec vracia na nové prejednanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa, môže súčasne nariadiť, aby bola prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu. Z dôležitého dôvodu môže tiež nariadiť, aby ju prejednal a rozhodol iný súd toho istého druhu a toho istého stupňa v jeho obvode.

§ 263

Konanie na odvolacom súde

(1) O odvolaní rozhoduje odvolací súd na verejnom zasadnutí. Aj na neverejnom zasadnutí môže urobiť rozhodnutie

- a) podľa § 253, 255 a 257,
- b) podľa § 258 ods. 1, ak je zrejmé, že vadu nemožno odstrániť na verejnom zasadnutí.

(2) Účast prokurátora na verejnom zasadnutí je povinná.

(3) Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní musí mať obžalovaný obhajcu vo všetkých prípadoch, v ktorých ho musí mať na hlavnom pojednávaní.

(4) V neprítomnosti obžalovaného, ktorý je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, možno verejné zasadnutie odvolacieho súdu konať len vtedy, ak obžalovaný výslovne vyhlási, že sa účasti na verejnom zasadnutí vzdáva.

(5) Po začatí verejného zasadnutia predseda senátu alebo ním určený člen senátu prednesie najskôr napadnutý rozsudok, uvedie, ktoré vady rozsudku alebo konania sa vytýkajú, a oznámi podstatný obsah doterajšieho konania.

(6) Odvolací súd môže konanie doplniť dôkazmi nevyhnutnými na to, aby mohol o odvolaní rozhodnúť.

§ 264

Konanie na súde prvého stupňa po zrušení rozsudku

(1) Súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil v svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a doplnenia, vykonanie ktorých odvolací súd nariadil.

(2) Ak bol napadnutý rozsudok zrušený len v dôsledku odvolania podaného v prospech obžalovaného, nemôže v novom konaní dôjsť ku zmene rozhodnutia v jeho neprospech.

(3) Súd, ktorému bola vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, rozhodne v rovnakom zložení senátu alebo ten istý samosudca; to neplatí, ak by to pre závažné prekážky nebolo možné.

§ 265

Dôsledky zrušenia výroku o náhrade škody

Ak zruší odvolací súd napadnutý rozsudok iba vo výroku o náhrade škody a ak nerozhodne sám vo veci, odkáže poškodeného na konanie o občianskoprávných veciach, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

SEDEMŇASTA HLAVA

SŤAŽNOSŤ PRE PORUŠENIE ZÁKONA A KONANIE O NEJ

§ 266

(1) Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon, ako i proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktoré bolo urobené na podklade chybného postupu konania, podá na podnet generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti na najvyššom súde sťažnosť pre porušenie zákona; generálny prokurátor ju podá aj bez podnetu proti takému rozhodnutiu prokurátora alebo vyšetrovateľa. Porušením zákona alebo chybným postupom konania sa rozumie podstatné pochybenie, ktoré mohlo ovplyvniť rozhodnutie vo veci.

(2) Proti výroku o treste možno sťažnosť pre porušenie zákona podať len vtedy, keď trest je v zrejmom nepomere k stupňu nebezpečnosti činu pre spoločnosť alebo k pomerom páchatela alebo keď uložený druh trestu je v zrejmom rozpore s účelom trestu.

(3) Ak sa týka rozhodnutie uvedené v odseku 1 viacerých osôb, možno sťažnosť pre porušenie zákona podať tiež len proti tej časti rozhodnutia, ktorá sa týka niektorej z týchto osôb.

(4) Sťažnosť pre porušenie zákona v neprospech obvineného proti právoplatnému rozhodnutiu súdu nemožno podať, ak sa súdne rozhodnutie stalo právoplatným z toho dôvodu, že súd postupoval podľa § 264 ods. 2, § 273 alebo § 289 písm. b).

(5) Ak sa súdne rozhodnutie stalo právoplatným z dôvodu, že súd postupoval podľa § 259 ods. 3, sťažnosť pre porušenie zákona možno podať aj v neprospech obvineného; právoplatným rozhodnutím súdu podľa odseku 1 sa v tomto prípade rozumie rozhodnutie súdu prvého stupňa.

(6) Ustanovenia odsekov 4 a 5 sa použijú primerane aj na rozhodnutie súdu, prokurátora, vyšetrovateľa alebo policajného orgánu urobené v súlade s § 150 ods. 1 alebo 3.

(7) Generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti môže vziať späť sťažnosť pre porušenie zákona, ktorú podal, a to až do doby, než sa najvyšší súd odoberie na záverečnú poradu. Späťvzatie sťažnosti vezme uznesením na vedomie predseda senátu najvyššieho súdu.

(8) Proti rozhodnutiu o sťažnosti pre porušenie zákona nie je sťažnosť pre porušenie zákona prípustná.

§ 267

(1) Najvyšší súd preskúma na podklade sťažnosti pre porušenie zákona správnosť všetkých výrokov napadnutého rozhodnutia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo.

(2) Ak bola sťažnosť pre porušenie zákona obmedzená podľa § 266 ods. 3, preskúma správnosť len tých výrokov, ktoré sa týkajú osoby, ktorej sa sťažnosť pre porušenie zákona dotýka, ako aj konanie, ktoré tejto časti rozhodnutia predchádzalo.

§ 268

(1) Ak zistí Najvyšší súd, že zákon porušený nebol, sťažnosť pre porušenie zákona uznesením zamietne.

(2) Ak zistí Najvyšší súd, že zákon porušený bol, vysloví rozsudkom, že napadnutým rozhodnutím, prípadne jeho časťou (§ 266 ods. 3) alebo v konaní, ktoré takému rozhodnutiu predchádzalo, bol porušený zákon. Ak najvyšší súd koná na neverejnom zasadnutí podľa § 274 ods. 2, rozhodne uznesením.

§ 269

(1) Výrok podľa § 268 ods. 2 sa nedotýka právoplatnosti rozhodnutia, o ktoré ide.

(2) Ak bol však porušený zákon v neprospech obvineného, zruší Najvyšší súd súčasne s výrokom uvedeným v § 268 ods. 2 napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, prípadne tiež vadné konanie mu predchádzajúce. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší Najvyšší súd len tento výrok. Ak však zruší, hoci i len sčasti, výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší tiež ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, pokiaľ so zreteľom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Ustanovenie § 261 sa použije primerane.

§ 270

(1) Ak po zrušení napadnutého rozhodnutia alebo niektorého jeho výroku treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, prikáže Najvyšší súd spravidla orgánu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

(2) Ak porušenie zákona záleží len v tom, že v napadnutom rozhodnutí niektorý výrok chýba alebo je neúplný, môže Najvyšší súd bez toho, aby rozhodnutie zrušil, prikázať orgánu, o ktorého rozhodnutie ide, aby o chýbajúcom výroku rozhodol alebo neúplný výrok doplnil.

(3) Ak prikazuje Najvyšší súd vec podľa odseku 1 alebo 2 na nové prejednanie a rozhodnutie, môže súčasne nariadiť, aby ju súd prejednal a rozhodol v inom zložení senátu. Z dôležitých dôvodov môže tiež vec prikázať na prejednanie a rozhodnutie inému súdu alebo inému prokurátorovi.

(4) Orgán, ktorému vec bola prikázaná, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci Najvyšší súd, a je povinný vykonať procesné úkony, ktorých vykonanie Najvyšší súd nariadil.

§ 271

(1) Najvyšší súd môže pri zrušení napadnutého rozhodnutia tiež sám hneď rozhodnúť vo veci, ak možno rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozhodnutí správne zistený. Najvyšší súd nemôže však sám

- a) uznať obvineného za vinného zo skutku, pre ktorý bol napadnutým rozsudkom spod obžaloby oslobodený alebo pre ktorý bolo trestné stíhanie zastavené,
- b) uznať obvineného za vinného z ťažšieho trestného činu, než z akého mohol byť uznaný za vinného napadnutým rozsudkom,
- c) uložiť obvinenému trest odňatia slobody nad pätnásť až do dvadsiatich piatich rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie.

(2) Ak zruší Najvyšší súd rozsudok iba vo výroku o náhrade škody, použije primerane § 265.

§ 272

Ak nebol zákon porušený v neprospech obvineného, môže Najvyšší súd postupovať podľa § 269 ods. 2 až § 271 len vtedy, keď to navrhol generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti v sťažnosti pre porušenie zákona podanej do šesť mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a ak rozhodol Najvyšší súd o tejto sťažnosti do troch mesiacov od jej podania.

§ 273

Ak najvyšší súd vyslovil, že zákon bol porušený v neprospech obvineného, nemožno v novom konaní dôjsť k zmene rozhodnutia v jeho neprospech. Ak ide o iné rozhodnutie, platí ustanovenie § 150 primerane.

§ 274

(1) O sťažnosti pre porušenie zákona rozhoduje najvyšší súd na verejnom zasadnutí.

(2) Na neverejnom zasadnutí môže najvyšší súd rozhodnúť, ak obvinený a ten, kto podal návrh (§ 266 ods. 1), výslovne vyhlásili, že súhlasia s prejednaním veci na neverejnom zasadnutí, alebo ak bol zákon porušený v neprospech obvineného a z obsahu sťažnosti pre porušenie zákona je zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k zrušeniu celého napadnutého rozhodnutia a postupu podľa § 270.

§ 275

(1) Ak bol zákon porušený v neprospech obvineného, neprekáža jeho smrť uskutočniť konanie na podklade sťažnosti pre porušenie zákona; trestné stíhanie nemožno tu zastaviť preto, že obvinený zomrel. Ak bol zákon porušený iba v neprospech obvineného, čas od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia do rozhodnutia o sťažnosti pre porušenie zákona sa do premlčacej doby nezapočítava.

(2) Ak nemožno upovedomenie o verejnom zasadnutí doručiť osobe, ktorá rozhodnutím o sťažnosti pre porušenie zákona môže byť priamo dotknutá, postačí o konaní verejného zasadnutia upovedomiť jej obhajcu, prípadne splnomocnenca. Ak nemá táto osoba obhajcu, prípadne splnomocnenca, treba jej ho na ten účel ustanoviť. Ustanovenie § 39 sa tu použije obdobne.

(3) Ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a Najvyšší súd na sťažnosť pre porušenie zákona výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

(4) Generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti môžu výkon rozhodnutia, proti ktorému podali sťažnosť pre porušenie zákona, odložiť alebo prerušiť až do rozhodnutia. Po podaní sťažnosti pre porušenie zákona môže tak urobiť aj najvyšší súd.

§ 276

Ak na rozhodnutie o sťažnosti pre porušenie zákona treba objasniť nejakú okolnosť, vykoná potrebné vyšetrovanie predseda senátu Najvyššieho súdu alebo na jeho žiadosť niektorý iný orgán činný v trestnom konaní, prípadne i policajný orgán. Pre také vyšetrovanie platia ustanovenia piatej hlavy. V obzvlášť naliehavých prípadoch možno na zaistenie dôkazného materiálu použiť na podklade uznesenia senátu i prostriedky uvedené v štvrtej hlave. Zaistiť osobu obvineného vydaním príkazu na zatknutie a vzatím do väzby možno však len vtedy, keď to navrhne generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti v sťažnosti pre porušenie zákona podanej v neprospech obvineného a ak to považuje Najvyšší súd za nevyhnutné so zreteľom na závažnosť trestného činu a naliehavosť väzobných dôvodov.

OSEMNÁSTA HLAVA OBNOVA KONANIA

§ 277

Všeobecné ustanovenie

Ak sa skončilo trestné stíhanie vedené proti určitej osobe právoplatným rozsudkom alebo právoplatným uznesením o zastavení trestného stíhania alebo právoplatným uznesením o podmiennečnom zastavení trestného stíhania, možno v trestnom stíhaní tej istej osoby pre ten istý skutok pokračovať, len ak bola povolená obnova trestného konania. Pred povolením obnovy možno na zaistenie dôkazného materiálu a na zaistenie osoby obvineného vykonávať vyšetrovacie úkony len v medziach ustanovení tejto hlavy.

Podmienky obnovy

§ 278

(1) Obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo o priznanom nároku poškodeného na náhradu škody, alebo so zreteľom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k stupňu nebezpečnosti činu pre spoločnosť alebo k pomerom páchatela alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu.

(2) Obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením súdu o zastavení trestného stíhania alebo právoplatným uznesením o podmiennečnom zastavení trestného stíhania, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi viesť k záveru, že dôvody na zastavenie tu neboli a že je na mieste v konaní o obžalobe pokračovať.

(3) Obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením prokurátora alebo vyšetrovateľa o zastavení trestného stíhania alebo právoplatným uznesením prokurátora o podmiennečnom zastavení trestného stíhania, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy orgánu, o rozhodnutie ktorého ide, skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so

skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi viesť k záveru, že dôvody na zastavenie tu neboli a že je na mieste podať proti obvinenému obžalobu.

(4) Obnova konania, ktoré sa skončilo niektorým zo spôsobov uvedených v predchádzajúcich odsekoch, sa povolí aj vtedy, ak sa právoplatným rozsudkom zistí, že policajný orgán, vyšetrovateľ, prokurátor alebo sudca v pôvodnom konaní porušil svoje povinnosti konaním zakladajúcim trestný čin.

§ 279

Obnova v neprospech obvineného je vylúčená, ak

- a) trestnosť činu zanikla,
- b) obvinený zomrel.

§ 280

Osoby oprávnené na návrh na povolenie obnovy

(1) Obnovu možno povoliť len na návrh oprávnenej osoby.

(2) V neprospech obvineného môže návrh na povolenie obnovy podať len prokurátor.

(3) V prospech obvineného môžu návrh na povolenie obnovy podať okrem obvineného aj osoby, ktoré by mohli podať v jeho prospech odvolanie. Ak by tak mohli urobiť i proti vôli obvineného, môžu proti jeho vôli podať i návrh na povolenie obnovy. Taký návrh môžu urobiť i po smrti obvineného.

(4) Ak sa dozvie súd alebo iný štátny orgán o okolnosti, ktorá by mohla odôvodniť návrh na povolenie obnovy, je povinný oznámiť ju prokurátorovi. Ak ide o okolnosť, ktorá by mohla odôvodniť návrh na povolenie obnovy v prospech obvineného, je prokurátor povinný upovedomiť o nej bez odkladu obvineného, alebo ak to nie je možné, inú osobu oprávnenú na podanie návrhu, pokiaľ taký návrh nepodá sám.

§ 281

Príslušnosť súdu na rozhodnutie o obnove

(1) O návrhu na povolenie obnovy konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením prokurátora alebo vyšetrovateľa o zastavení trestného stíhania, rozhoduje súd, ktorý by bol príslušný rozhodovať o obžalobe.

(2) O návrhu na povolenie obnovy konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom, a konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením súdu o zastavení trestného stíhania, rozhoduje súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(3) Aj keď vo veci v prvom stupni rozhodoval okresný súd, rozhodne o návrhu na povolenie obnovy krajský súd, ak to navrhne prokurátor s odôvodnením, že so zreteľom na nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré vyšli najavo, ide o trestný čin patriaci do príslušnosti krajského súdu.

Konanie o návrhu na povolenie obnovy

§ 282

(1) Ak pre rozhodnutie o návrhu na povolenie obnovy na preverenie jeho dôvodnosti treba niektorú okolnosť vopred objasniť, vykoná potrebné vyšetrovanie predseda senátu alebo na jeho žiadosť niektorý iný orgán činný v trestnom konaní, prípadne i policajný orgán. Pre takéto vyšetrovanie platia ustanovenia piatej hlavy.

(2) V prípadoch obzvlášť naliehavých možno na zaistenie dôkazného materiálu na podklade uznesenia senátu použiť i prostriedky uvedené v štvrtej hlave. Zaistiť osobu obvineného vydaním príkazu na zatknutie a vzatím do väzby možno však pred povolením obnovy len vtedy, keď to navrhne prokurátor podávajúc návrh na obnovu v neprospech obvineného a ak to považuje súd za nevyhnutné so zreteľom na povahu nových skutočností a dôkazov, ktoré vyšli najavo, na závažnosť trestného činu a na naliehavosť väzobných dôvodov.

(3) Ak bol podaný návrh na povolenie obnovy konania v prospech obvineného, môže súd vzhľadom na povahu skutočností z dôkazov, ktoré novo vyšli najavo, odložiť alebo prerušiť výkon trestu právoplatne uloženého v pôvodnom konaní.

§ 283

Súd návrh na povolenie obnovy zamietne,

- a) ak bol podaný osobou neoprávnenou,
- b) ak smeruje len proti rozhodnutiu alebo výroku, ohľadne ktorého obnova nie je prípustná,
- c) ak je obnova vylúčená podľa § 279, alebo
- d) ak nezistí dôvody obnovy podľa § 278.

§ 284

(1) Ak vyhovie súd návrhu na povolenie obnovy, zruší napadnuté rozhodnutie celkom alebo v časti, v ktorej je návrh dôvodný. Ak zruší, čo i len sčasti, výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší tiež ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, pokiaľ so zreteľom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad.

(2) Ak súd povolí obnovu konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením súdu o zastavení trestného stíhania, alebo ak povolí v otázke viny obnovu konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom, môže súčasne so zrušením rozhodnutia vec vrátiť prokurátorovi na došetrenie, ak to považuje za potrebné pre objasnenie veci. Krajský súd, ktorý podľa § 281 ods. 3 povolil obnovu konania, v ktorom v prvom stupni rozhodoval okresný súd, vráti vec vždy prokurátorovi. Ustanovenie § 191 platí i tu.

(3) Ak súd povolí obnovu iba vo výroku o priznanom nároku poškodeného na náhradu škody, odkáže poškodeného pri zrušení tohto výroku na konanie o občianskoprávných veciach, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

§ 285

Ak súd povolí obnovu v prospech obvineného z dôvodov, ktoré sú na prospech aj niektorému spoluobvinenému alebo zúčastnenej osobe, povolí súčasne obnovu aj v ich prospech.

§ 286

(1) O návrhu na povolenie obnovy rozhoduje súd na verejnom zasadnutí.

(2) Zamietnuť návrh z dôvodov uvedených v § 283 písm. a) až c) môže i na neverejnom zasadnutí. Z dôvodu uvedeného v § 283 písm. d) môže návrh zamietnuť na neverejnom zasadnutí iba v tom prípade, keď návrh opretý o tie isté skutočnosti a dôkazy bol už skôr právoplatne zamietnutý a návrh nanovo podaný je len jeho opakovaním.

(3) Proti rozhodnutiu o návrhu na povolenie obnovy je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Konanie po povolení obnovy

§ 287

Ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu v pôvodnom rozsudku, rozhodne súd po právoplatnosti uznesenia, ktorým spolu s povolením obnovy zrušil výrok o tomto treste, bez odkladu o väzbe.

§ 288

(1) Ak bola právoplatne povolená obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením prokurátora alebo vyšetrovateľa o zastavení trestného stíhania, pokračuje sa v prípravnom konaní.

(2) V ostatných prípadoch pokračuje súd po právoplatnom povolení obnovy v konaní na podklade pôvodnej obžaloby, ak sa nevysslovilo, že sa vec vracia prokurátorovi na došetrenie (§ 284 ods. 2).

(3) Ak bola povolená obnova, len pokiaľ ide o niektorý z trestných činov, za ktoré bol právoplatne uložený úhrnný alebo súhrnný trest, a súd vrátil vec prokurátorovi na došetrenie, určí po právoplatnosti uznesenia povoľujúceho obnovu na verejnom zasadnutí rozsudkom primeraný trest pre ostávajúce trestné činy.

§ 289

Ak bola povolená obnova len v prospech obvineného,

- a) čas od právoplatnosti pôvodného rozsudku do právoplatnosti uznesenia povoľujúceho obnovu sa do premlčacej doby nezapočítava,
- b) nesmie mu byť novým rozsudkom uložený trest prísnejší, než aký mu bol uložený v pôvodnom rozsudku,
- c) neprekáža jeho smrť vykonaniu ďalšieho konania a trestné stíhanie nemožno zastaviť preto, že obvinený zomrel.

DEVÄTNÁSTA HLAVA OSOBITNÉ SPÔSOBY KONANIA

§ 290

Všeobecné ustanovenie

Ak táto hlava neobsahuje osobitné ustanovenie, použijú sa aj na konanie podľa tejto hlavy všeobecné predpisy.

Prvý oddiel Konanie proti mladistvým

§ 291

Obhajoba mladistvého

Mladistvý musí mať od vznesenia obvinenia obhajcu.

§ 292

Zistenie pomerov mladistvého

V konaní proti mladistvému treba čo najdôkladnejšie zistiť tiež stupeň rozumového a mravného vývoja mladistvého, jeho povahu, pomery a prostredie, v ktorom žil a bol vychovaný, jeho

správanie pred spáchaním trestného činu a po ňom a iné okolnosti dôležité pre voľbu prostriedkov vhodných na jeho nápravu, najmä na posúdenie, či má byť nariadená ochranná výchova mladistvého. Zistenie pomerov mladistvého sa spravidla uloží orgánu poverenému starostlivosťou o mládež.

§ 293

Väzba mladistvého

Aj keď jestvujú väzobné dôvody podľa § 67, smie byť mladistvý vzatý do väzby iba vtedy, keď nemožno účel väzby dosiahnuť ináč.

Konanie pred súdom

§ 294

Predseda senátu dá odpis obžaloby doručiť (§ 196 ods. 1) aj orgánu poverenému starostlivosťou o mládež.

§ 295

Ak to vyžaduje prospech mladistvého, môže príslušný súd postúpiť vec súdu, v ktorého obvode mladistvý býva, alebo súdu, na ktorom z iných dôvodov je vykonanie trestného konania so zreteľom na záujmy mladistvého najúčelnejšie.

§ 296

Spoločné konanie proti mladistvému a osobe staršej než osemnásť rokov možno vykonať len výnimočne, ak je to potrebné pre všestranné a objektívne objasnenie veci alebo ak sú pre to iné dôležité dôvody. Pokiaľ ide o mladistvého, použijú sa i v spoločnom konaní ustanovenia tohto oddielu.

§ 297

(1) Hlavné pojednávanie nemožno konať v neprítomnosti mladistvého.

(2) O hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí treba upovedomiť aj orgán poverený starostlivosťou o mládež. Prokurátor musí byť i na verejnom zasadnutí vždy prítomný.

(3) Na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí proti mladistvému

- a) súd vylúči verejnosť aj vtedy, ak je to na prospech mladistvého,
- b) predseda senátu môže mladistvému prikázať, aby sa pri niektorej časti hlavného pojednávania alebo verejného zasadnutia vzdialil z pojednávacej siene, ak je obava, že by táto časť konania mohla nepriaznivo pôsobiť na jeho mravný vývoj; po návrate mladistvého do pojednávacej siene mu oznámi podstatný obsah pojednávania konaného za jeho neprítomnosti, aby sa mohol k nemu vyjadriť,
- c) zástupca orgánu povereného starostlivosťou o mládež má právo robiť návrhy a dávať vyslúchaným otázky; slovo na záverečnú reč mu patrí po mladistvom.

§ 298

Oznamovanie rozhodnutí

(1) Odpis rozsudku sa doručí vždy aj orgánu poverenému starostlivosťou o mládež.

(2) Ak nebol zástupca orgánu povereného starostlivosťou o mládež prítomný pri vyhlasovaní uznesenia, proti ktorému je prípustná sťažnosť alebo ktorým bolo trestné stíhanie zastavené alebo prerušené alebo vec postúpená, doručí sa orgánu poverenému starostlivosťou o mládež odpis tohto uznesenia.

§ 299

Osoby oprávnené podať opravné prostriedky

(1) Opravné prostriedky v prospech mladistvého môže podať, a to i proti jeho vôli, aj orgán poverený starostlivosťou o mládež; lehota na podanie opravného prostriedku mu plyní samostatne.

(2) Sťažnosť v prospech mladistvého môžu podať aj jeho príbuzní v pokolení priamom, jeho súrodenec, osvojiteľ, manžel a druh; lehota na podanie sťažnosti sa im končí tým istým dňom ako mladistvému.

§ 300

Uloženie ochranej výchovy

(1) Ak nejde o prípad, v ktorom si súd rozhodnutie o ochranej výchove vyhradil podľa § 230 ods. 2, môže ju uložiť na verejnom zasadnutí, len ak to navrhne prokurátor.

(2) Proti rozhodnutiu o ochranej výchove je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 301

Spoločné ustanovenia

(1) V konaní proti mladistvému treba dbať na to, aby sa ako vyšetrowanie, tak i rozhodovanie zverovalo osobám, ktorých životné skúsenosti a znalosť otázok súvisiacich s výchovou mládeže zaručujú splnenie výchovného účelu konania. Orgány činné v trestnom konaní postupujú v najužšej spolupráci so zariadeniami, ktorým je zverená starostlivosť o mládež, prípadne so zariadeniami psychiatrickej starostlivosti. K vyšetreniu duševného stavu mladistvého sa priberie spravidla znalec z odboru detskej alebo dorastovej psychiatrie.

(2) Ustanovenia tohto oddielu sa nepoužijú

- a) v konaní o trestných činoch, ktoré obvinený spáchal jednak pred dovŕšením osemnásteho roku, jednak po jeho dovŕšení, ak zákon na čin spáchaný po dovŕšení osemnásteho roku ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší, alebo
- b) ak dôjde k vzneseniu obvinenia až po dovŕšení devätnásteho roku obvineného.

(3) Ustanovenia tohto oddielu o účasti orgánu povereného starostlivosťou o mládež sa nepoužije

- a) v odbore vojenského súdnictva,
- b) vo vykonávacom konaní, ak sa úkon vykonáva po dovŕšení devätnásteho roku mladistvého.

Druhý oddiel

Konanie proti ušlému

§ 302

(1) Konanie podľa ustanovení tohto oddielu možno vykonať proti tomu, kto sa vyhýba trestnému konaniu pobytom v cudzine alebo tým, že sa skrýva.

(2) Proti osobe mladistvej toto konanie nemožno použiť.

§ 304

Obvinený musí mať v tomto konaní vždy obhajcu. Ten má rovnaké práva ako obvinený.

§ 305

Konanie pred súdom sa vykonáva podľa ustanovení tohto oddielu na návrh prokurátora, ktorý môže podať už v obžalobe alebo i bez takého návrhu na základe opatrenia predsedu senátu.

§ 306

(1) Všetky písomnosti určené pre obvineného sa doručujú iba obhajcovi.

(2) Predvolanie na hlavné pojednávanie a na verejné zasadnutie sa tiež vhodným spôsobom uverejní. Hlavné pojednávanie, prípadne verejné zasadnutie sa potom vykoná i v neprítomnosti obvineného, a to bez ohľadu na to, či sa obvinený o ňom dozvedel.

Tretí oddiel**Podmienečné zastavenie trestného stíhania****§ 307**

(1) V konaní o trestnom čine, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje päť rokov, môže so súhlasom obvineného súd a v prípravnom konaní po skončení vyšetrovania prokurátor podmienečne zastaviť trestné stíhanie, ak

a) sa obvinený k trestnému činu priznal a

b) nahradil škodu, pokiaľ bola činom spôsobená, alebo s poškodeným o jej náhrade uzavrel dohodu, alebo urobil iné potrebné opatrenia na jej náhradu,

a vzhľadom na osobu páchatela s prihliadnutím na jeho doterajší život a na okolnosti prípadu možno dôvodne takéto rozhodnutie považovať za dostačujúce.

(2) V rozhodnutí o podmienečnom zastavení trestného stíhania sa určí skúšobná doba na 6 mesiacov až 2 roky. Skúšobná doba sa začína právoplatnosťou tohto rozhodnutia o podmienečnom zastavení trestného stíhania.

(3) Obvinenému, ktorý uzavrel s poškodeným dohodu o spôsobe náhrady škody, sa v rozhodnutí o podmienečnom zastavení trestného stíhania uloží, aby škodu v priebehu skúšobnej doby uhradil.

(4) Obvinenému možno tiež uložiť, aby v skúšobnej dobe dodržiaval primerané obmedzenia smerujúce k tomu, aby viedol riadny život.

(5) Proti rozhodnutiu o podmienečnom zastavení trestného stíhania môžu obvinený a poškodený podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Ak o podmienečnom zastavení trestného stíhania rozhodne súd, má také právo aj prokurátor.

(6) Podmienečne zastaviť trestné stíhanie podľa odseku 1 nie je možné, ak takým činom bola spôsobená smrť.

§ 308

(1) Ak obvinený v priebehu skúšobnej doby viedol riadny život, splnil povinnosť nahradiť spôsobenú škodu a vyhovel aj ďalším uloženým obmedzeniam, rozhodne orgán, ktorý trestné

stíhanie v prvom stupni podmienčne zastavil, že sa obvinený osvedčil. Inak rozhodne, a to prípadne aj počas skúšobnej doby, že sa v trestnom stíhaní pokračuje.

(2) Ak do jedného roka od uplynutia skúšobnej doby nebolo urobené rozhodnutie podľa odseku 1 bez zavinenia obvineného, má sa za to, že sa osvedčil.

(3) Právoplatnosťou rozhodnutia o tom, že sa obvinený osvedčil, alebo uplynutím lehoty uvedenej v odseku 2 nastávajú účinky zastavenia trestného stíhania [§ 11 ods. 1 písm. e)].

(4) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 môžu obvinený a poškodený podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Ak také rozhodnutie urobí súd, má toto právo aj prokurátor.

Štvrtý oddiel

Zmier

§ 309

(1) V konaní o trestnom čine, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje pri úmyselných trestných činoch tri roky a pri nedbanlivostných trestných činoch päť rokov, môže so súhlasom obvineného a poškodeného súd a v prípravnom konaní prokurátor rozhodnúť o schválení zmiaru a zastaviť trestné stíhanie, ak obvinený

- a) vyhlási, že spáchal skutok, za ktorý je stíhaný a nie sú odôvodnené pochybnosti o tom, že jeho vyhlásenie bolo vykonané slobodne, vážne, zrozumiteľne a určito,
- b) nahradil škodu, ak bola činom spôsobená, alebo urobil iné opatrenia na náhradu škody alebo inak odstránil ujmu vzniknutú trestným činom a
- c) zloží na účet súdu a v prípravnom konaní na účet prokuratúry peňažnú sumu určenú konkrétnemu adresátovi na všeobecne prospešné účely a táto peňažná suma nie je zrejme neprimeraná závažnosti spáchaného trestného činu,
a vzhľadom na povahu a závažnosť spáchaného činu, na mieru, akou bol trestným činom dotknutý verejný záujem, na osobu obvineného a na jeho osobné a majetkové pomery považuje súd a v prípravnom konaní prokurátor takýto spôsob rozhodnutia za dostačujúci.

(2) Schváliť zmier podľa odseku 1 nie je možné, ak takým činom bola spôsobená smrť.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 môže v konaní pred súdom prokurátor podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 310

(1) Pred rozhodnutím o schválení zmiaru súd a v prípravnom konaní prokurátor vyslúchne obvineného o tom, či rozumie obsahu obvinenia a či si je vedomý dôsledku schválenia zmiaru. Ďalej vyslúchne obvineného a poškodeného, najmä k spôsobu a okolnostiam uzavretia zmiaru, či zmier medzi nimi bol uzavretý dobrovoľne a či súhlasia so schválením zmiaru. Súčasťou výsluchu obvineného musí byť vyhlásenie, že spáchal skutok, za ktorý je stíhaný.

(2) Pred výsluchom treba obvineného a poškodeného poučiť o ich právach a o podstate inštitútu zmiaru.

(3) Ak je poškodeným právnická osoba, je možné namiesto výsluchu člena štatutárneho orgánu alebo inej osoby oprávnenej konať v jej mene zabezpečiť jej písomné vyhlásenie k okolnostiam uvedeným v odseku 1.

§ 311

(1) Rozhodnutie o schválení zmiaru a zastavení trestného stíhania musí obsahovať opis skutku, ktorého sa zmier týka, jeho právne posúdenie, obsah zmiaru zahrňujúci výšku nahradenej škody alebo škody, na náhradu ktorej sa obvinený zaviazal, alebo iné opatrenia na odstránenie ujmy vzniknutej trestným činom, peňažnú sumu určenú na všeobecne prospešné účely vrátane sumy odovzdanej štátu na peňažnú pomoc obetiam trestnej činnosti (§ 311a), uvedenie konkrétneho adresáta peňažnej sumy určenej na všeobecne prospešné účely a výrok o zastavení trestného stíhania pre skutok, ktorého sa zmier týka.

(2) Pri určení adresáta peňažnej sumy určenej na všeobecne prospešné účely je súd a v prípravnom konaní prokurátor viazaný obsahom dohody o zmieri medzi obvineným a poškodeným.

§ 311a

(1) Peňažnú sumu určenú na všeobecne prospešné účely možno adresovať obciam, samosprávnym krajom a iným právnickým osobám so sídlom na území Slovenskej republiky, ktoré nemajú v predmete činnosti podnikanie, na financovanie vedy, vzdelania, kultúry, školstva, ochrany pred požiarmi, podporu a ochranu mládeže, rozvoj telesnej kultúry, ochranu zvierat, sociálne, zdravotnícke, ekologické, humanitárne, charitatívne účely, pre registrované cirkvi a náboženské spoločnosti, ako aj štátu na peňažnú pomoc obetiam trestnej činnosti.

(2) Z peňažnej sumy určenej na všeobecne prospešné účely patrí štátu na peňažnú pomoc obetiam trestnej činnosti najmenej 50 %.

§ 312

Práva poškodeného podľa § 309 a 311 neprislúchajú tomu, na koho iba prešiel nárok na náhradu škody; to neplatí, ak ide o dedičov poškodeného.

§ 313

Ak nebol súdom a v prípravnom konaní prokurátorom zmier schválený, hoci obvinený uskutočnil vyhlásenie podľa § 309 ods. 1, že spáchal skutok, pre ktorý je stíhaný, nie je možné v ďalšom konaní prihliadnuť na toto vyhlásenie ako na dôkaz.

**Piaty oddiel
Konanie pred samosudcom****§ 314a**

(1) Samosudca vykonáva konanie o trestných činoch, na ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje päť rokov.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak má byť uložený súhrnný trest a skorší trest bol uložený v konaní pred senátom.

§ 314b

(1) Samosudca má rovnaké práva a povinnosti ako senát a jeho predseda.

(2) Neverejné zasadanie samosudca nevykonáva.

§ 314c

(1) Samosudca obžalobu predbežne neprejednáva, preskúma ju však z hľadísk uvedených v § 181 ods. 1 a § 186. Podľa výsledkov preskúmania obžaloby samosudca

- a) urobí niektoré z rozhodnutí uvedených v § 188 ods. 1 písm. a) až d),
- b) môže zastaviť trestné stíhanie, ak sú tu okolnosti uvedené v § 172 ods. 2 alebo 3,
- c) vráti vec prokurátorovi na došetrenie, ak v prípravnom konaní neboli objasnené základné skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o vine,
- d) môže prerušiť trestné stíhanie, ak sú tu okolnosti uvedené v § 173 ods. 2,
- e) trestné stíhanie podmienčne zastaví podľa § 307 alebo rozhodne o schválení zmiery podľa § 309.

(2) Ustanovenia § 189 až 191 sa použijú aj na konanie pred samosudcom. O schválení zmiery môže samosudca rozhodnúť na verejnom zasadnutí.

(3) Ak je obvinený vo väzbe, rozhodne samosudca po preskúmaní obžaloby vždy tiež o ďalšom trvaní väzby, pokiaľ nenariadi hlavné pojednávanie.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 písm. a) až d) môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má, ak nejde o prerušenie trestného stíhania, odkladný účinok.

(5) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 písm. e) môže prokurátor, obvinený a poškodený podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 314d

(1) Ak samosudca neurobí žiadne z rozhodnutí uvedených v § 314c ods. 1, nariadi hlavné pojednávanie.

(2) Ak sa po vyhlásení rozsudku prokurátor aj obvinený vzdali odvolania alebo vyhlásenie o tom, že sa vzdávajú odvolania, urobili v lehote do troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku, môže samosudca vyhotoviť zjednodušený písomný rozsudok, ktorý neobsahuje odôvodnenie.

Trestný rozkaz**§ 314e**

(1) Samosudca môže bez prejednávania veci na hlavnom pojednávaní vydať trestný rozkaz, ak je skutkový stav spoľahlivo preukázaný zadováženými dôkazmi.

(2) Trestným rozkazom možno uložiť

- a) trest odňatia slobody do dvoch rokov,
- b) trest zákazu činnosti do päť rokov,
- c) peňažný trest,
- d) trest prepadnutia veci.

(3) Náhradný trest odňatia slobody za peňažný trest nesmie ani s uloženým trestom odňatia slobody presahovať dva roky.

(4) Trestný rozkaz nemožno vydať

- a) v konaní proti mladistvému, ak v čase jeho vydania mladistvý nedovršil osemnásť rok svojho veku,
- b) v konaní proti osobe, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená,
- c) ak sa má rozhodnúť o ochrannom opatrení,
- d) ak sa má uložiť súhrnný trest a predchádzajúci trest bol uložený rozsudkom.

(5) Trestný rozkaz má povahu odsudzujúceho rozsudku. Účinky spojené s vyhlásením rozsudku nastávajú doručením trestného rozkazu obvinenému.

§ 314f

(1) Trestný rozkaz obsahuje

- a) označenie súdu, ktorý trestný rozkaz vydal,
- b) dátum a miesto vydania trestného rozkazu,
- c) označenie obvineného (§ 120 ods. 2),
- d) výrok o vine (§ 120 ods. 3), o uloženom treste (§ 122 ods. 1),
- e) výrok o priznaní náhrady škody (§ 228 a § 229 ods. 1 a 2), ak sa nárok na jej náhradu riadne uplatnil (§ 43 ods. 2),
- f) poučenie o práve podať odpor.

(2) Trestný rozkaz sa doručuje obvinenému, prokurátorovi a poškodenému, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody. Obvinenému sa doručuje do vlastných rúk (§ 63 ods. 1 a 3). Ak má obvinený obhajcu, doručí sa trestný rozkaz aj obhajcovi.

§ 314g

Odpor proti trestnému rozkazu

(1) Obvinený a osoby, ktoré sú oprávnené podať v jeho prospech odvolanie, ako aj prokurátor môžu podať proti trestnému rozkazu odpor. Odpor sa podáva na súde, ktorý trestný rozkaz vydal, a to do ôsmich dní od jeho doručenia. Osobám, ktoré môžu podať odvolanie v prospech obvineného s výnimkou prokurátora, sa lehota končí tým dňom ako obvinenému. Ak sa trestný rozkaz doručuje obvinenému a aj jeho obhajcovi, plyní lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané neskôr. Na navrátenie lehoty sa obdobne použije ustanovenie § 61.

(2) Proti výroku o náhrade škody, ktorým bola priznaná náhrada škody, môže poškodený podať odpor; ak poškodený odpor podal, trestný rozkaz sa ruší vo výroku o náhrade škody. Samosudca odkáže uznesením poškodeného na konanie o občianskoprávných veciach.

(3) Ak proti trestnému rozkazu podala oprávnená osoba v lehote odpor, samosudca nariadi vo veci hlavné pojednávanie; pri prejednávaní veci na hlavnom pojednávaní nie je samosudca viazaný právnou kvalifikáciou ani druhom a výmerom trestu obsiahnutými v trestnom rozkaze. Inak sa trestný rozkaz stane právoplatným a vykonateľným.

(4) Ak bol obvinený stíhaný pre trestný čin uvedený v § 163a, môže poškodený vziať súhlas s trestným stíhaním späť až do doby, kým sa trestný rozkaz nedoručí niektorej z osôb uvedených v odseku 1. Späťvzatím súhlasu sa trestný rozkaz ruší a samosudca trestné stíhanie zastaví.

(5) Ak bol vydaný trestný rozkaz, môže prokurátor vziať späť obžalobu do doby, kým sa trestný rozkaz nedoručí niektorej z osôb uvedených v odseku 1. Späťvzatím obžaloby sa trestný rozkaz ruší a vec sa vracia do prípravného konania.

(6) Obvinený a osoby, ktoré sú oprávnené podať v jeho prospech odvolanie, poškodený, ako aj prokurátor môžu výslovným vyhlásením vziať podaný odpor späť, a to až dovtedy, kým súd začne hlavné pojednávanie. Osoba, ktorá je oprávnená podať v prospech obvineného odvolanie, môže tak urobiť len s jeho výslovným súhlasom.

(7) Vzatie odporu späť, ak niet prekážok, vezme samosudca uznesením na vedomie.

(8) Trestný rozkaz sa stane právoplatným a vykonateľným, ak

- a) odpor nebol podaný, uplynutím lehoty na podanie odporu,
- b) odpor bol vzatý späť, dňom jeho späťvzatia.

(9) Ak bol odpor podaný v lehote a nebol vzatý späť do začatia hlavného pojednávania, začatím hlavného pojednávania sa trestný rozkaz ruší.

Oprava vyhotovenia trestného rozkazu

§ 314h

Na opravu vyhotovenia a odpisu trestného rozkazu sa použijú primerane ustanovenia § 131 a 133.

DVADSIATA HLAVA VYKONÁVACIE KONANIE

§ 315

Príslušnosť vo vykonávacom konaní

(1) Rozhodnutie vykonáva, prípadne jeho výkon zariaďuje ten orgán, ktorý rozhodnutie urobil; v konaní pred súdom rozhodnutie senátu vykonáva alebo jeho výkon zariaďuje predseda senátu.

(2) Rozhodnutia súvisiace s výkonom trestov a ochranných opatrení robí, ak nie je ďalej ustanovené niečo iné, súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(3) Opatrenia potrebné na výkon trestov a ochranných opatrení a na vymáhanie trov trestného konania, najmä upovedomovanie iných orgánov a osôb, ktorým patrí spolupôsobenie pri výkone uvedených rozhodnutí, robí, ak nie je ďalej ustanovené niečo iné, predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

Druhý oddiel Výkon trestu odňatia slobody

§ 320

Všeobecné ustanovenia

(1) Spôsob výkonu trestu odňatia slobody upravuje zákon o výkone trestu odňatia slobody.

(2) U osôb, ktoré sú vo výkone trestu odňatia slobody, robí rozhodnutie súvisiace s výkonom tohto trestu súd, v obvode ktorého sa trest odňatia slobody vykonáva.

(3) Ak je pri trestoch odňatia slobody postupne uložených (§ 36 ods. 2 Tr. zák.) ustanovený rôzny spôsob výkonu trestu (§ 39a a § 81 Tr. zák.), určí spoločný spôsob výkonu postupne uložených trestov súd, v obvode ktorého sa trest odňatia slobody vykonáva.

§ 321

Nariadenie výkonu trestu

(1) Len čo sa rozhodnutie, podľa ktorého sa má vykonať nepodmienečný trest odňatia slobody, stalo vykonateľným, predseda senátu príslušného súdu (súd prvého stupňa a odvolací súd) ihneď vydá príkaz na zadržanie odsúdeného na účel jeho dodania do výkonu trestu odňatia slobody^{1b)} a zároveň nariadi výkon trestu odňatia slobody a dodanie odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody, ak

a) je vo väzbe,

b) bol mu uložený trest odňatia slobody prevyšujúci dva roky, alebo

c) je obava, že ujde.

V ostatných prípadoch, len čo sa rozhodnutie, podľa ktorého sa má vykonať nepodmienečný trest odňatia slobody, stalo vykonateľným, predseda senátu pošle príslušnému nápravno výchovnému ústavu nariadenie výkonu trestu a vyzve odsúdeného, ak je na slobode, aby trest nastúpil.

(2) Predseda senátu môže odsúdenému na nastúpenie trestu poskytnúť primeranú lehotu, aby si mohol obstaráť svoje záležitosti; to neplatí v prípadoch uvedených v odseku 1 písm. a) až c). Táto lehota nesmie byť dlhšia než jeden mesiac odo dňa, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie uvedené v odseku 1.

(3) Ak nenastúpi odsúdený trest v lehote, ktorá mu bola poskytnutá, alebo ak je obava, že ujde, nariadi predseda senátu, aby bol do trestu dodaný. Ak je neznáme miesto pobytu odsúdeného, použije sa na príkaz na jeho dodanie do trestu primerane ustanovenie § 69 ods. 3. Ak je miesto pobytu odsúdeného známe, možno na jeho dodanie do výkonu trestu použiť ustanovenie § 83c ods. 2.

(4) Ak podal poškodený alebo svedok žiadosť podľa § 43 ods. 5 alebo § 103a ods. 1, zašle predseda senátu príslušnému nápravno výchovnému ústavu spolu s nariadením výkonu trestu potrebné informácie o poškodenom alebo svedkovi. Nápravno výchovný ústav je povinný informovať takého poškodeného a svedka o prepustení alebo úteku odsúdeného z výkonu trestu. Ak podal poškodený alebo svedok žiadosť podľa § 43 ods. 5 alebo § 103a ods. 1 a odsúdený je už vo výkone trestu odňatia slobody, zašle súd informácie o poškodenom alebo o svedkovi neodkladne príslušnému nápravno výchovnému ústavu, v ktorom odsúdený vykonáva trest odňatia slobody. Nápravno výchovný ústav je povinný vhodným spôsobom informovať poškodeného alebo svedka o prepustení odsúdeného z výkonu trestu alebo o jeho úteku z výkonu trestu najneskôr v deň, v ktorý táto skutočnosť nastala.

Odklad výkonu trestu

§ 322

(1) Ak odsúdený pred nástupom výkonu trestu odňatia slobody ochorie takou vážnou chorobou, že dočasne nie je spôsobilý nastúpiť výkon trestu, pretože je v ústavnej zdravotnej starostlivosti, zašle súdu žiadosť o odklad výkonu trestu spolu s lekárskou správou o svojom zdravotnom stave nie staršou ako 30 dní; v žiadosti je povinný uviesť aj adresu zdravotníckeho zariadenia, ktoré mu poskytuje zdravotnú starostlivosť.

(2) Na žiadosť predsedu senátu oznámi nemocnica pre obvinených a odsúdených, či zdravotnícke zariadenie Zboru väzenskej a justičnej stráže môže poskytnúť odsúdenému, ktorý požiadal o odklad výkonu trestu podľa odseku 1, potrebnú zdravotnú starostlivosť alebo na akú dobu navrhuje odložiť výkon trestu. Predseda senátu na potrebný čas odloží výkon trestu odňatia slobody, ak v zdravotníckom zariadení Zboru väzenskej a justičnej stráže nie je možné poskytnúť potrebnú zdravotnú starostlivosť.

(3) Výkon trestu odňatia slobody na tehotnej žene alebo na matke novonarodeného dieťaťa predseda senátu odloží na dobu jedného roka po pôrode.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 a 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(5) Ak odsúdený zneužíva povolený odklad alebo ak je obava, že ujde alebo sa bude skrývať, predseda senátu odklad výkonu trestu uznesením odvolá.

§ 323

(1) Výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho jeden rok môže predseda senátu z dôležitých dôvodov odložiť, a to na čas najviac troch mesiacov odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie uvedené v § 321 ods. 1.

(2) Ďalší odklad výkonu takého trestu alebo jeho odklad na dlhší čas než na tri mesiace môže povoliť predseda senátu, a to len výnimočne z obzvlášť dôležitých dôvodov, najmä ak by mohol výkon trestu mať pre odsúdeného alebo pre jeho rodinu mimoriadne ťažké následky. Odklad možno však povoliť najviac na čas šesť mesiacov odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie uvedené v § 321 ods. 1.

(3) Ak je obava, že odsúdený ujde, alebo ak zneužíva povolený odklad, predseda senátu odklad odvolá.

(4) Proti rozhodnutiu, ktorým bol povolený odklad výkonu trestu podľa odseku 2, môže prokurátor podať sťažnosť.

§ 324

Rozhodovanie o zmene spôsobu výkonu trestu

(1) O zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje na verejnom zasadaní na návrh prokurátora alebo riaditeľa nápravno-výchovného ústavu, na žiadosť odsúdeného alebo i bez takého podnetu okresný súd, v obvode ktorého sa trest odňatia slobody vykonáva.

(2) Pred rozhodnutím o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody musí sa odsúdený vyslúchnuť.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Prerušenie výkonu trestu

§ 325

(1) Ak je odsúdený, na ktorom sa vykonáva trest odňatia slobody, postihnutý ťažkou chorobou, môže predseda senátu výkon trestu na potrebný čas prerušiť; predseda senátu vždy preruší výkon trestu na tehotnej žene alebo matke dieťaťa mladšieho ako jeden rok.

(2) Ak je obava, že odsúdený ujde, alebo ak zneužíva povolené prerušenie, predseda senátu prerušenie výkonu trestu odvolá.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť.

§ 327

Upustenie od výkonu trestu

(1) Minister spravodlivosti môže upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku, ak odsúdený bol alebo má byť vyhostený. Ak nedôjde k vyhosteniu alebo ak sa vráti vyhostený, rozhodne súd, že sa trest odňatia slobody alebo jeho zvyšok vykoná.

(2) Súd môže upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku aj vtedy, ak zistí, že odsúdený ochorel nevyliciteľnou životu nebezpečnou chorobou alebo nevyliciteľnou duševnou chorobou.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 328

Odklad a prerušenie výkonu trestu a upustenie od jeho výkonu u vojakov

(1) Predseda senátu odloží alebo preruší výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho šesť mesiacov, ktorý sa vykonáva alebo sa má vykonávať v nápravno-výchovnom ústave, ak je odsúdený povolaný na výkon vojenskej základnej služby.

(2) Ak odsúdený vo výkone tejto služby nespáchal nijaký trestný čin a konal riadne vojenskú službu, upustí súd od výkonu trestu alebo jeho zvyšku; ináč rozhodne, že sa trest alebo jeho zvyšok vykoná. Ak sa upustilo od výkonu trestu alebo jeho zvyšku, pokladá sa trest za vykonaný dňom, keď bol jeho výkon odložený alebo prerušený.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Podmienečné odsúdenie

§ 329

(1) Len čo nadobudol právoplatnosť rozsudok ukladajúci trest odňatia slobody, ktorého výkon bol podmienečne odložený so zreteľom na to, že sa záujmové združenie občanov zaručilo za nápravu odsúdeného, zašle predseda senátu odpis rozsudku záujmovému združeniu, ktoré záruku prevzalo, a požiada ho o výchovné spolupôsobenie. Požiada ho zároveň, aby v prípade, že by záruka neplnila svoje poslanie a záujmové združenie pre spôsob života odsúdeného, porušovanie obmedzení a podmienok ustanovených súdom alebo z iných príčin záruku odvolalo, oznámilo toto svoje rozhodnutie súdu.

(2) Záujmové združenie občanov činné na pracovisku odsúdeného alebo v jeho bydlisku môže predseda senátu požiadať o výchovné spolupôsobenie, aj keď podmienečný odklad výkonu trestu bol povolený bez jeho záruky.

(3) Súd sleduje správanie podmienečne odsúdeného v skúšobnej dobe, pričom sa opiera o pomoc záujmových združení občanov.

§ 330

(1) O tom, či sa podmienečne odsúdený osvedčil, alebo či sa nariadi výkon podmienečne odloženého trestu, rozhodne súd na verejnom zasadnutí. Na verejnom zasadnutí rozhodne súd i o tom, či sa v dôsledku odvolania záruky záujmovým združením občanov nariadi výkon podmienečne odloženého trestu alebo či sa podmienečné odsúdenie ponechá v platnosti, ako aj o ponechaní

podmienečného odsúdenia v platnosti a o predĺžení skúšobnej doby u mladistvého v prípade § 82 ods. 2 tr. zák.

(2) Pri rozhodovaní o osvedčení sa podmienečne odsúdeného súd sa opiera aj o vyjadrenie záujmového združenia občanov.

(3) Proti rozhodnutiam podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(4) Rozhodnutie, že sa podmienečne odsúdený osvedčil, môže so súhlasom prokurátora urobiť aj predseda senátu.

Podmienečné prepustenie

§ 331

(1) O podmienečnom prepustení z trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora alebo riaditeľa nápravného zariadenia, v ktorom sa vykonáva trest, na žiadosť odsúdeného alebo i bez takej žiadosti, a to na verejnom zasadnutí. Ak bola žiadosť odsúdeného o podmienečné prepustenie zamietnutá, môže ju odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietavého rozhodnutia, okrem prípadu, že by žiadosť bola zamietnutá len preto, že doteraz neuplynula lehota ustanovená v zákone pre podmienečné prepustenie.

(2) Podmienečné prepustenie môže navrhnúť aj záujmové združenie občanov uvedené v § 4 ods. 1, ak ponúkne prevzatie záruky za dovŕšenie nápravy odsúdeného. Pred podaním návrhu môže požiadať riaditeľa nápravného zariadenia, v ktorom sa vykonáva trest, aby mu oznámil stav prevýchovy odsúdeného.

(3) Ak podmienečné prepustenie navrhne riaditeľ nápravovýchovného ústavu, v ktorom odsúdený vykonáva trest, alebo sa k takému návrhu pripojí, môže rozhodnutie o tom, že odsúdený sa podmienečne prepúšťa, urobiť so súhlasom prokurátora aj predseda senátu.

(4) Na dožiadanie záujmového združenia občanov o spolupôsobenie pri výchove podmienečne prepusteného sa použije primerane ustanovenie § 329.

§ 332

(1) O tom, či sa podmienečne prepustený osvedčil alebo či sa zvyšok trestu vykoná, ako aj o tom, či sa vykoná zvyšok trestu alebo ponechá v platnosti podmienečné prepustenie pri odvolaní záruky záujmovým združením občanov, rozhoduje súd na verejnom zasadnutí. Rozhodnutie, že sa podmienečne prepustený osvedčil, môže so súhlasom prokurátora urobiť aj predseda senátu.

(2) Pri rozhodovaní o osvedčení sa podmienečne prepusteného súd sa opiera aj o vyjadrenie záujmového združenia občanov.

§ 333

(1) Rozhodnutie podľa § 331 robí okresný súd, v obvode ktorého sa trest odňatia slobody vykonáva, rozhodnutie podľa § 332 súd, ktorý odsúdeného z trestu podmienečne prepustil. O návrhu podľa § 331 rozhodne súd do 60 dní od jeho doručenia.

(2) Pred rozhodnutím o podmienečnom prepustení alebo o výkone zvyšku trestu musí byť odsúdený vypočutý; to neplatí, ak súd postupuje podľa § 331 ods. 3.

(3) Proti rozhodnutiu podľa § 331 ods. 3 je prípustná sťažnosť proti výroku o stanovení dĺžky skúšobnej doby. Proti ostatným rozhodnutiam podľa § 331 a 332 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 334**Započítanie väzby a trestu**

(1) O započítaní väzby a trestu rozhodne predseda senátu uznesením, a to spravidla súčasne s nariadením výkonu trestu. Väzba sa započítava podľa stavu ku dňu nariadenia výkonu trestu, a to od času, kedy osobná sloboda obvineného bola obmedzená.

(2) Proti uzneseniu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť.

(3) O návrhu prokurátora, aby sa do výkonu trestu odňatia slobody nezapočítal čas, po ktorý sa odsúdenému prerušil výkon trestu odňatia slobody za účelom liečebnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení mimo nápravno-výchovného ústavu, ak sa tak stalo preto, že si odsúdený spôsobil ujmu na zdraví úmyselne, rozhoduje súd na verejnom zasadnutí. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Štvrtý oddiel**Výkon niektorých ďalších trestov****Výkon peňažného trestu****§ 341**

Len čo sa stal rozsudok vykonateľným, podľa ktorého je odsúdený povinný zaplatiť peňažný trest, vyzve predseda senátu odsúdeného, aby ho zaplatil do pätnásť dní, a upozorní ho, že ináč sa bude zaplatenie vymáhať.

§ 342

(1) Na žiadosť odsúdeného môže predseda senátu z dôležitých dôvodov

- a) odložiť výkon peňažného trestu, a to na čas najviac troch mesiacov odo dňa, keď rozsudok nadobudol právoplatnosť, alebo
- b) povoliť splácať peňažný trest po častiach tak, aby bol celý zaplatený najneskoršie do roka odo dňa, keď rozsudok nadobudol právoplatnosť.

(2) Ak zaniknú dôvody, pre ktoré bol výkon peňažného trestu odložený, alebo ak nedodržiava odsúdený bez závažného dôvodu splátky, môže predseda senátu povolenie odkladu alebo splátok odvolať.

§ 343

(1) Predseda senátu nariadi, aby peňažný trest bol vymáhaný, ak ho odsúdený nezaplatí

- a) do pätnásť dní po tom, čo bol na zaplatenie vyzvaný,
- b) do pätnásť dní po tom, čo mu bolo oznámené rozhodnutie, ktorým povolený odklad alebo povolené splácanie bolo odvolané, alebo
- c) po uplynutí času, na ktorý bol výkon trestu odložený.

(2) Peňažný trest smie byť vymáhaný, len pokiaľ tým nebude zmarené uspokojenie priznaného nároku poškodeného na náhradu škody. Ak nepriekročí poškodený k vymáhaniu svojho nároku do troch mesiacov odo dňa, v ktorom nadobudol právoplatnosť rozsudok, ktorým bol peňažný trest uložený, môže sa peňažný trest vymáhať bez ohľadu na nárok poškodeného.

§ 344

(1) Súd upustí od výkonu peňažného trestu, alebo jeho zvyšku, ak sa odsúdený v dôsledku okolností od jeho vôle nezávislých stal dlhodobo neschopným peňažný trest zaplatiť alebo by výkonom trestu bola vážne ohrozená výživa alebo výchova osoby, o ktorej výživu alebo výchovu je odsúdený podľa zákona povinný sa starať.

(2) Ak peňažný trest nebol zaplatený, ak neprichádza do úvahy postup podľa odseku 1 alebo § 342 ods. 1 a vymáhanie by nevedlo k výsledku, nariadi súd výkon náhradného trestu odňatia slobody alebo jeho pomernej časti; pritom rozhodne o spôsobe výkonu náhradného trestu.

(3) Odsúdený môže kedykoľvek odvrátiť výkon náhradného trestu alebo jeho pomernej časti tým, že peňažný trest alebo jeho pomernú časť zaplatí. O tom, akú časť náhradného trestu treba vykonať, rozhodne predseda senátu.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 1 až 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Výkon trestu prepadnutia majetku**§ 345**

Ak sa stal rozsudok, ktorým bol uložený trest prepadnutia majetku alebo jeho časti, vykonateľným, zašle predseda senátu orgánu, ktorý podľa osobitného predpisu vykonáva správu majetku štátu, odpis rozsudku bez odôvodnenia na prevzatie majetku do správy.

§ 346

(1) Ak vzniknú pri výkone trestu prepadnutia majetku pochybnosti, či sa tento trest na určité prostriedky alebo veci vzťahuje so zreteľom na to, že sú nevyhnutne potrebné na uspokojenie životných potrieb odsúdeného alebo osôb, o ktorých výživu alebo výchovu je odsúdený podľa zákona povinný sa starať, rozhodne o tom predseda senátu na návrh príslušného orgánu, ktorý spravuje prepadnutý majetok, alebo na žiadosť odsúdeného alebo osoby, o ktorej výživu alebo výchovu ide. Takú žiadosť možno podať len do troch mesiacov odo dňa, keď rozsudok nadobudol právoplatnosť, a ak ide o prostriedky alebo veci, ktoré boli vykonávaním trestu prepadnutia majetku postihnuté až neskoršie, do jedného mesiaca od času, keď sa tak stalo.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(3) Odpis právoplatného uznesenia uvedeného v odseku 1 zašle predseda senátu orgánu, ktorý podľa osobitných predpisov vykonáva trest prepadnutia majetku.

(4) Vlastnícke právo tretej osoby k prostriedkom a veciam postihnutým pri vykonávaní trestu prepadnutia majetku nemožno uplatniť podľa odseku 1, ale iba podľa občianskoprávných predpisov.

Zaistenie výkonu trestu prepadnutia majetku**§ 347**

(1) Ak je obvinený stíhaný pre trestný čin, za ktorý so zreteľom na povahu a závažnosť činu a na pomery obvineného treba očakávať uloženie trestu prepadnutia majetku, a je obava, že výkon tohto trestu bude zmarený alebo sťažený, môže súd a v prípravnom konaní prokurátor majetok obvineného zaistiť. Súd zaistí majetok obvineného vždy, ak uložil trest prepadnutia majetku

rozsudkom, ktorý doteraz nenadobudol právoplatnosť. Pri zaistení sa postupuje primerane podľa § 47 ods. 2.

(2) Proti rozhodnutiu o zaistení je prípustná sťažnosť.

§ 348

(1) Zaistenie postihuje celý majetok obvineného, prírastok a výťažky, ktoré zo zaisteného majetku plynú, ako aj majetok, ktorý obvinený nadobudne po zaistení. Nevzťahuje sa však na prostriedky a veci, na ktoré sa podľa zákona nevzťahuje prepadnutie majetku.

(2) Predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor rozhodne na návrh príslušného orgánu, ktorý je poverený úschovou alebo správou zaisteného majetku, alebo na žiadosť obvineného alebo osoby, o ktorej výživu alebo výchovu je obvinený podľa zákona povinný sa starať, či sa na určité prostriedky alebo veci zaistenie majetku nevzťahuje preto, že sú nevyhnutne potrebné na uspokojenie životných potrieb obvineného alebo uvedenej osoby. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

(3) Pokiaľ trvá zaistenie, sú neúčinné všetky právne úkony obvineného, ktoré sa týkajú zaisteného majetku, okrem úkonov smerujúcich na odvrátenie bezprostredne hroziacej škody.

(4) Kto má vo svojej moci veci, ktoré patria do zaisteného majetku, je povinný, len čo sa o zaistení dozvie, oznámiť to prokurátorovi alebo súdu, ktorý majetok zaistil; ináč zodpovedá za škodu spôsobenú opomenutím oznámenia.

(5) Vlastnícke právo tretej osoby k zaisteným prostriedkom a veciam nemožno uplatniť podľa odseku 2, ale iba podľa občianskoprávných predpisov.

§ 349

Predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor zruší zaistenie, ak zanikne dôvod, pre ktorý bol majetok zaistený.

§ 350

Výkon trestu zákazu činnosti

(1) Predseda senátu rozhodne hneď po právoplatnosti rozsudku, ktorým bol odsúdenému uložený trest zákazu činnosti, o započítaní doby, po ktorú bolo odsúdenému pred právoplatnosťou rozsudku oprávnenie na činnosť, ktorá je predmetom zákazu, v súvislosti s trestným činom odňaté podľa osobitných predpisov, alebo na základe opatrenia štátneho orgánu nesmel už túto činnosť vykonávať, do doby výkonu uloženého trestu zákazu činnosti. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

(2) Na konanie o podmienenečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti, ako aj na konanie o nariadení výkonu zvyšku tohto trestu sa použijú primerane ustanovenia § 331 až 333. Všetky rozhodnutia však robí súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni (§ 315 ods. 2).

§ 350a

Výkon trestu zákazu pobytu

(1) O uložení zákazu pobytu upovedomí predseda senátu obecný úrad a policajný orgán, na ktorých obvod sa zákaz vzťahuje, ako aj obecný úrad a policajný orgán, v ktorých obvode má odsúdený trvalé bydlisko.

(2) Ak odsúdený pracuje v obvode, na ktorý sa vzťahuje zákaz pobytu, upovedomí predseda senátu aj organizáciu, v ktorej je obvinený v pracovnom pomere.

(3) Z dôležitých dôvodov môže policajný orgán v mieste jeho bydliska alebo pobytu povoliť odsúdenému návštevu miesta alebo obvodu, na ktorý sa vzťahuje zákaz pobytu.

(4) Po dobu, po ktorú odsúdený vykonáva činnú vojenskú službu, sa trest zákazu pobytu nevykonáva. Ak odsúdený nespáchal vo výkone tejto služby žiadny trestný čin a riadne vykonával vojenskú službu, súd od výkonu trestu zákazu pobytu alebo jeho zvyšku upustí. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(5) Na konanie o podmienenečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu pobytu, ako aj na konanie o nariadení výkonu zvyšku tohto trestu sa obdobne použijú ustanovenia § 331 až 333.

(6) Rozhodnutie o uložení primeraných obmedzení osobe, ktorej sa trest zákazu pobytu uložil popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, robí na verejnom zasadnutí súd, v obvode ktorého sa trest odňatia slobody naposledy vykonával. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 350b

Výkon trestu vyhostenia

Postup pri výkone trestu vyhostenia upraví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 350c

Výkon trestu prepadnutia veci

(1) Ak sa stal rozsudok, ktorým bol uložený trest prepadnutia veci, vykonateľným, zašle predseda senátu orgánu, ktorý podľa osobitného predpisu vykoná správu majetku štátu, odpis rozsudku bez odôvodnenia na prevzatie majetku do správy.

(2) Ak je obvinený stíhaný pre trestný čin, za ktorý, vzhľadom na povahu a závažnosť činu a na pomery obvineného, možno očakávať uloženie trestu prepadnutia veci, a je obava, že výkon tohto trestu bude zmarený alebo sťažený, môže súd a v prípravnom konaní prokurátor vec obvineného zaistiť. Pri zaistení sa postupuje primerane podľa § 47 ods. 2.

(3) Proti rozhodnutiu o zaistení je prípustná sťažnosť.

(4) Predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor zruší zaistenie, ak zanikne dôvod, pre ktorý bola vec zaistená.

Piaty oddiel

Výkon ochranného liečenia a ochranej výchovy

§ 351

Nariadenie výkonu ochranného liečenia

(1) Výkon ochranného liečenia nariadi predseda senátu liečebnému ústavu, v ktorom sa má ochranné liečenie vykonať. Ak však ochranné liečenie bolo uložené popri nepodmienečnom treste odňatia slobody a v nápravnovýchovnom ústave sú pre výkon takého liečenia dané podmienky, môže predseda senátu nariadiť, aby sa ochranné liečenie vykonávalo v priebehu výkonu trestu odňatia slobody.

(2) Ak je osoba, u ktorej bolo uložené ochranné liečenie, pri pobyte na slobode nebezpečná pre svoje okolie, zariadi predseda senátu neodkladne jej dodanie do liečebného ústavu; ináč môže jej poskytnúť primeranú lehotu na obstaranie jej záležitostí.

(3) Ak ide o príslušníka ozbrojených síl alebo ozbrojeného sboru v činnnej službe, požiada predseda senátu príslušného veliteľa alebo náčelníka, aby zariadil jeho dopravenie do liečebného ústavu.

(4) Predseda senátu požiada liečebný ústav, aby oznámil súdu, ktorý ochranné liečenie uložil, kedy sa začalo s výkonom ochranného liečenia. Súčasne požiada ústav, aby okresnému súdu, v ktorého obvode sa ochranné liečenie vykonáva, podal bez odkladu zpravu, ak zaniknú dôvody pre ďalšie trvanie ochranného liečenia.

§ 351a

Zmena spôsobu výkonu ochranného liečenia

O zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia rozhoduje na verejnom zasadnutí súd, v obvode ktorého je liečebné zariadenie, kde sa ochranné liečenie vykonáva; proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 352

Upustenie od výkonu ochranného liečenia

O upustení od výkonu ochranného liečenia pred jeho začatím rozhodne súd, ktorý ochranné liečenie uložil, a to na verejnom zasadnutí na návrh prokurátora alebo obvineného alebo i bez takého návrhu. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 353

Prepustenie z ochranného liečenia a jeho ukončenie

O prepustení z ochranného liečenia alebo o jeho ukončení rozhodne na návrh prokurátora, obvineného alebo liečebného ústavu, alebo aj bez takého návrhu na verejnom zasadnutí okresný súd, v obvode ktorého sa ochranné liečenie vykonáva. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 354

Nariadenie výkonu ochrannej výchovy

(1) Výkon ochrannej výchovy nariadi predseda senátu výchovnému zariadeniu, v ktorom sa má výkon začať.

(2) Ak mladistvý nie je vo väzbe a niet obavy, že ujde, môže mu predseda senátu poskytnúť pred nástupom primeranú lehotu na obstaranie jeho záležitostí.

§ 355

Upustenie od výkonu ochrannej výchovy

(1) O upustení od výkonu ochrannej výchovy pred jej začatím rozhodne súd, ktorý ochrannú výchovu uložil, a to na verejnom zasadnutí na návrh prokurátora, orgánu povereného starostlivosťou o mládež alebo mladistvého, alebo aj bez takého návrhu.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 356**Prepustenie z ochrannej výchovy**

(1) O prepustení z ochrannej výchovy rozhoduje na verejnom zasadnutí okresný súd, v obvode ktorého sa ochranná výchova vykonáva, a to na návrh prokurátora, orgánu povereného starostlivosťou o mládež, mladistvého alebo výchovného zariadenia, alebo aj bez takého návrhu.

(2) Ak návrh podľa odseku 1 nebol podaný výchovným zariadením, pred rozhodnutím treba vypočuť zástupcu tohto zariadenia.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 356a

Podmienečné umiestnenie mimo výchovného ústavu.

(1) O podmienečnom umiestnení mladistvého mimo výchovného zariadenia rozhoduje na verejnom zasadnutí na návrh prokurátora, orgánu povereného starostlivosťou o mládež alebo riaditeľa výchovného zariadenia, na žiadosť mladistvého alebo aj bez takého podnetu okresný súd, v obvode ktorého sa ochranná výchova vykonáva.

(2) Tento súd rovnako rozhoduje aj o zrušení podmienečného umiestnenia mladistvého mimo výchovného zariadenia.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 1 a 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 357**Predĺženie ochrannej výchovy**

(1) O predĺžení ochrannej výchovy rozhoduje na verejnom zasadnutí okresný súd, v ktorého obvode sa ochranná výchova vykonáva, a to na návrh prokurátora, orgánu povereného starostlivosťou o mládež alebo výchovného zariadenia, alebo i bez takého návrhu.

(2) Ak návrh podľa odseku 1 nebol podaný výchovným zariadením, pred rozhodnutím treba vypočuť zástupcu tohto zariadenia.

(3) Predĺžiť ochrannú výchovu možno len vtedy, keď sa jej výkon už začal.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť.

§ 358**Dozor prokurátora**

Prokurátor, v obvode ktorého sa vykonáva ochranné liečenie alebo ochranná výchova, dozerá na ich výkon. Správa miesta, v ktorom sa ochranné liečenie alebo ochranná výchova vykonávajú, je povinná vykonať príkazy prokurátora týkajúce sa zachovávania predpisov platných pre výkon ochranného liečenia alebo ochrannej výchovy.

Šiesty oddiel

Výkon niektorých iných rozhodnutí

§ 359

Upustenie od potrestania v dôsledku záruky

Ak súd prijal záruku záujmového združenia uvedeného v § 4 ods. 1 a v dôsledku toho upustil od potrestania, doručí záujmovému združeniu odpis rozsudku. Súčasne ho požiada, aby v zmysle záruky vzalo na seba starostlivosť o nápravu odsúdeného a dbalo na to, aby nahradil škodu, ktorú spôsobil trestným činom, ak sa tak nestalo už skôr.

§ 360

Spôsob výkonu väzby upravuje osobitný predpis.

§ 361

Vymáhanie poriadkovej pokuty a trov trestného konania

(1) Len čo sa stane vykonateľným uznesenie, ktorým bola uložená poriadková pokuta, vyzve vyšetrovateľ a policajný orgán, prokurátor alebo predseda senátu, ktorý pokutu uložil, osobu, ktorej bola uložená, aby pokutu zaplatila do pätnásť dní, a upozorní ju, že ináč sa bude zaplatenie vymáhať. Zaplatená poriadková pokuta pripadá štátu.

(2) Trovy trestného konania určené paušálnou sumou vymáhajú orgány štátnej správy súdov.

§ 362

Výkon rozhodnutia o schválení zmieru

(1) Len čo sa stane vykonateľným uznesenie, ktorým súd a v prípravnom konaní prokurátor schválil zmier, predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor zabezpečí, aby peňažná suma určená obvineným na všeobecne prospešné účely bola poukázaná adresátovi uvedenému v rozhodnutí.

(2) Ak peňažnú sumu podľa odseku 1 nie je možné odovzdať alebo ak ju adresát odmietne prijať, rozhodne predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor o jej odovzdaní štátu na peňažnú pomoc obetiam trestnej činnosti poskytovanú podľa osobitného zákona.

(3) Ak súd a v prípravnom konaní prokurátor nerozhodne o schválení zmieru, zároveň zabezpečí, aby peňažná suma, zložená na všeobecne prospešné účely, bola vrátená obvinenému.

(4) Proti uzneseniu podľa odseku 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

DVADSIATAPRVÁ HLAVA ZAHLADENIE ODSÚDENIA

§ 363

O zahladení odsúdenia rozhoduje súd na žiadosť odsúdeného alebo na návrh záujmového združenia uvedeného v § 4 ods. 1, a ak nejde o prípad upravený v § 69 ods. 3 tr. zák., aj na žiadosť osôb, ktoré by mohli v prospech odsúdeného podať odvolanie. O zahladení odsúdenia mladistvého rozhodne súd aj bez návrhu alebo žiadosti.

§ 364

(1) O zahľadení odsúdenia rozhoduje predseda senátu okresného súdu, v ktorého obvode odsúdený v čase podania návrhu má alebo naposledy mal bydlisko, a to aj vtedy, ak ide o odsúdenie vojenským súdom.

(2) Ak je však odsúdený príslušníkom ozbrojených síl, rozhoduje o zahľadení odsúdenia predseda senátu vojenského obvodového súdu, v ktorého obvode odsúdený v čase podania návrhu konal službu, a to aj vtedy, ak nejde o odsúdenie vojenským súdom.

(3) O zahľadení odsúdenia mladistvého rozhodne predseda senátu súdu, ktorý rozhodoval vo veci v prvom stupni.

(4) Proti rozhodnutiu o zahľadení odsúdenia je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 365

(1) Len čo rozhodnutie o zahľadení odsúdenia nadobudlo právoplatnosť, upovedomí predseda senátu odsúdeného, navrhovateľa a orgán, ktorý vedie register trestov; zahľadené odsúdenie sa nesmie vykazovať vo výpise z registra trestov.

(2) Ak bola žiadosť o zahľadenie odsúdenia zamietnutá, možno ju znovu podať až po uplynutí jedného roka, okrem prípadu, že by bola zamietnutá len preto, že doteraz neuplynula doba zákonom ustanovená na zahľadenie. Žiadosť napriek tomu podanú zamietne súd bez vyšetrenia.

ŠTVRTÁ ČASŤ**NIEKTORÉ ÚKONY SÚVISIACE S TRESTNÝM KONANÍM****DVADSIATADRUHÁ HLAVA UDELENIE MILOSTI A POUŽITIE AMNESTIE****§ 366****Udelenie milosti**

Prezident republiky na základe práva daného mu ústavou udeľuje milosť.

§ 367**Konanie o udelení milosti**

(1) Podklady na rozhodnutie prezidenta republiky v konaní o udelení milosti zabezpečí minister spravodlivosti.

(2) Ak to nariadi počas konania podľa odseku 1 prezident republiky, výkon trestu sa odloží alebo preruší. Tieto úkony podľa nariadenia prezidenta republiky zabezpečí minister spravodlivosti.

§ 368**Rozhodnutie o použití amnestie**

Rozhodnutie o tom, či a do akej miery je osoba, ktorej bol právoplatne uložený trest, účastná amnestie, urobí súd, ktorý rozhodol v prvom stupni. Ak si taká osoba odpykáva v čase rozhodovania trest odňatia slobody, urobí rozhodnutie súd, v obvode ktorého sa trest vykonáva. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 369**Podmienečné udelenie milosti**

(1) Ak bol trest alebo jeho zvyšok pri udelení milosti odpustený len pod určenými podmienkami, plnenie podmienok a prevýchovu odsúdeného sleduje súd, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni. Ustanovenie § 329 o spolupráci so záujmovými združeniami občanov sa tu použije primerane.

(2) O tom, či odsúdený, ktorému sa trest odpustil milosťou prezidenta republiky, splnil uložené podmienky, rozhoduje prezident republiky.

(3) Podklady pre rozhodnutie prezidenta republiky zabezpečuje a predkladá minister spravodlivosti.

(4) Ak do jedného roka od uplynutia doby, na ktorú sa vzťahujú uložené podmienky, nebolo urobené rozhodnutie podľa odseku 2 bez zavinenia odsúdeného, má sa za to, že uložené podmienky splnil.

§ 370**Zmena výmery trestu**

(1) Ak bol amnestiou celkom alebo sčasti odpustený trest len za niektorý z trestných činov, za ktoré bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest, ktorý nebol doteraz celkom vykonaný, určí súd podľa vzájomného pomeru závažnosti primeraný trest za trestné činy amnestiou nedotknuté. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(2) Rozhodnutie podľa odseku 1 robí na verejnom zasadnutí súd, ktorý trest uložil v prvom stupni.

**DVADSIATA TRETIA HLAVA
PRÁVNY STYK S CUDZINOU****Prvý oddiel****Základné ustanovenia****§ 371****Výklad niektorých pojmov**

Na účely tejto hlavy

- a) medzinárodnou zmluvou sa rozumie medzinárodná zmluva vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom,
- b) medzinárodným súdom sa rozumie medzinárodný trestný súd zriadený medzinárodnou zmluvou alebo rozhodnutím medzinárodnej organizácie, ktoré je záväzné pre Slovenskú republiku, a jeho organizačné zložky,
- c) cudzím orgánom sa rozumie orgán iného štátu, ktorý je podľa vnútroštátneho právneho poriadku tohto štátu alebo podľa medzinárodnej zmluvy oprávnený konať, podať alebo prijať žiadosť, alebo vykonať iné úkony podľa tejto hlavy, a medzinárodný súd,
- d) slovenským orgánom sa rozumie orgán Slovenskej republiky príslušný konať vo veciach upravených v tejto hlave; o žiadosti o vydanie do cudziny (§ 391 až 407) alebo o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia (§ 408 až 414) je príslušný konať krajský súd aj vo veciach, ktoré patria do právomoci Špeciálneho súdu (§ 15a),
- e) dožiadaným štátom alebo orgánom sa rozumie štát alebo orgán, ktorému bola zaslaná žiadosť o vykonanie úkonu upraveného v tejto hlave,

- f) dožadujúcim štátom alebo orgánom sa rozumie štát alebo orgán, ktorý zaslal žiadosť o vykonanie úkonu upraveného v tejto hlave,
- g) trestom odňatia slobody sa rozumie aj ochranné opatrenie spojené s obmedzením osobnej slobody, ak z povahy veci nevyplýva niečo iné.

§ 372

Medzinárodné zmluvy

Ustanovenia tejto hlavy sa použijú, ak medzinárodná zmluva neustanovuje inak.

§ 373

Vzájomnosť

(1) Ak dožadujúci štát nie je viazaný medzinárodnou zmluvou, slovenské orgány budú konať o jeho žiadosti, ak dožadujúci štát zaručí, že vyhovie porovnateľnej žiadosti slovenského orgánu a ak ide o žiadosť, ktorej vybavenie nie je podľa tejto hlavy viazané na existenciu medzinárodnej zmluvy.

(2) Ak dožiadaný štát, ktorý nie je viazaný medzinárodnou zmluvou, požaduje na vybavenie žiadosti slovenského orgánu vzájomnosť, môže ministerstvo spravodlivosti alebo Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) zaručiť dožiadanému štátu vzájomnosť na vybavenie porovnateľnej žiadosti dožiadaného štátu za predpokladu, že ide o žiadosť, ktorej vybavenie nie je podľa tejto hlavy viazané na existenciu medzinárodnej zmluvy.

§ 374

Medzinárodné súdy

(1) Podľa tejto hlavy sa postupuje aj v konaní o žiadostiach medzinárodného súdu.

(2) Na konanie a rozhodovanie o odovzdaní osoby medzinárodnému súdu sa použije primerane postup podľa druhého oddielu tejto hlavy o extradícii.

(3) Na výkon rozsudku medzinárodného súdu na území Slovenskej republiky sa použijú primerane ustanovenia tretieho oddielu tejto hlavy o uznaní a výkone cudzích rozhodnutí.

§ 375

Ochrana záujmov štátu

Žiadosti cudzieho orgánu nie je možné vyhovieť, ak by jej vybavením bola porušená Ústava Slovenskej republiky alebo také ustanovenie právneho poriadku Slovenskej republiky, na ktorom je potrebné bez výhrady trvať, alebo ak by vybavením žiadosti bol poškodený iný významný chránený záujem Slovenskej republiky.

§ 376

Ochrana a použitie informácií

(1) Pri poskytovaní informácií slovenskými orgánmi o svojej činnosti podľa tejto hlavy sa postupuje primerane podľa § 8a.

(2) Slovenské orgány nezverejnia ani neposkytnú ďalej informácie alebo dôkazy získané od cudzieho orgánu na základe žiadosti prijatej alebo zaslanej podľa tejto hlavy alebo v súvislosti s ňou, ani ich nepoužijú na iné účely, než na ktoré boli zaslané alebo vyžiadané, ak ich na to zaväzuje medzinárodná zmluva alebo ak informácie alebo dôkazy boli poskytnuté iba na základe príslubu splnenia tejto podmienky.

(3) Ustanovenie odseku 2 sa nepoužije, ak cudzí orgán udelí súhlas na zverejnenie alebo iné použitie informácií alebo dôkazov.

§ 377 **Začatie konania**

Slovenské orgány môžu začať konať podľa tejto hlavy aj na základe žiadosti cudzieho orgánu, ktorá im bola doručená telefaxom alebo inou elektronickou formou, ak nemajú pochybnosti o jej hodnovernosti a ak vec neznesie odklad. Originál žiadosti musí byť následne predložený v lehote určenej dožiadaným orgánom.

§ 378 **Zasielanie žiadostí a informácií cez Interpol**

(1) Žiadosti podľa tejto hlavy je možné zasielať do cudziny alebo prijímať z cudziny aj prostredníctvom Medzinárodnej organizácie kriminálnej polície (ďalej len „Interpol“), najmä ak vec neznesie odklad.

(2) Prostredníctvom Interpolu možno vymieňať aj údaje a informácie o termíne a ďalších podrobnostiach odovzdania, prevzatia alebo prevozu osoby alebo veci podľa § 379.

§ 379 **Prevzatie a odovzdanie osôb a vecí**

(1) Osobu vydávanú alebo odovzdávanú z cudziny na základe žiadosti podľa tejto hlavy prevezme od cudzích orgánov útvar Policajného zboru určený ministrom vnútra. Ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, prevzatú osobu odovzdá útvar Policajného zboru najbližšiemu ústavu na výkon väzby alebo ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ktorý bezodkladne informuje príslušný súd.

(2) Osobu vydávanú alebo odovzdávanú do cudziny na základe žiadosti podľa tejto hlavy prevezme útvar Policajného zboru určený ministrom vnútra od ústavu na výkon väzby alebo ústavu na výkon trestu odňatia slobody a odovzdá ju cudzím orgánom.

(3) Prevoz osoby územím Slovenskej republiky podľa § 435 vykoná útvar Policajného zboru určený ministrom vnútra.

(4) Na obmedzenie osobnej slobody prevážanej osoby sa použijú donucovacie prostriedky podľa osobitného predpisu.

(5) Útvar Policajného zboru určený ministrom vnútra vykoná aj odovzdanie a vrátenie veci podľa § 442 a prevzatie a vrátenie veci odovzdanej z cudziny na žiadosť slovenských orgánov, ak vec nie je možné alebo vhodné zaslať poštou, ako aj prevoz veci územím Slovenskej republiky na žiadosť cudzích orgánov.

§ 380 **Cestovné doklady**

Osoby, ktoré sa podľa ustanovení tejto hlavy odovzdávajú cudzím orgánom alebo ktoré sa od cudzích orgánov preberajú, na prekročenie štátnych hraníc nepotrebujú cestovný doklad ani povolenie na vstup alebo vízum.

§ 381**Spôsob rozhodovania súdu**

Ak v konaní podľa tejto hlavy rozhoduje súd, rozhoduje sa uznesením, ak nie je v tejto hlave uvedené inak.

§ 382**Náklady**

(1) Náklady, ktoré vznikli slovenskému orgánu pri vybavovaní žiadosti cudzieho štátu podľa tejto hlavy, znáša štát a uhradí orgán, ktorému vznikli.

(2) Ak medzinárodná zmluva umožňuje úhradu nákladov uvedených v odseku 1 alebo ich časti od dožadujúceho štátu, ako aj v prípade absencie medzinárodnej zmluvy, predloží orgán, ktorému náklady vznikli, ministerstvu spravodlivosti vyčíslenie týchto nákladov, ich odôvodnenie a údaje o bankovom spojení na účel uplatnenia ich úhrady od dožadujúceho štátu.

(3) Náklady, ktoré vznikli cudziemu orgánu v súvislosti so žiadosťou slovenského orgánu a ktorých úhradu si dožiadaný štát uplatnil v súlade s medzinárodnou zmluvou alebo z dôvodu absencie medzinárodnej zmluvy, znáša štát a uhradí ten slovenský orgán, pre ktorý bol úkon v cudzine vykonaný. Náklady, ktoré vznikli cudziemu orgánu pri prevoze osoby alebo veci územím jeho štátu z iného štátu na územie Slovenskej republiky v súvislosti so žiadosťou slovenského orgánu a ktorých úhradu tento orgán žiada, uhradí Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Možnosť úhrady týchto nákladov odsúdeným v rámci náhrady trov trestného konania nie je týmto dotknutá.

Druhý oddiel**Extradícia****Prvý diel****Vyžiadanie z cudziny****§ 383**

(1) Vyžiadať obvineného z cudziny môže ministerstvo spravodlivosti na žiadosť súdu, ktorý vydal zatýkací rozkaz podľa § 384.

(2) Ministerstvo spravodlivosti môže od vyžiadania upustiť, ak vydanie z cudziny nie je možné očakávať. O tejto skutočnosti informuje súd, ktorý vydal zatýkací rozkaz podľa § 384.

§ 384

(1) Ak sa obvinený zdržiava v cudzine a ak ho treba vyžiadať, vydá proti nemu predseda senátu alebo sudca príslušného súdu zatýkací rozkaz (ďalej len „medzinárodný zatýkací rozkaz“). V prípravnom konaní vydá sudca medzinárodný zatýkací rozkaz na návrh prokurátora. Medzinárodný zatýkací rozkaz má na území Slovenskej republiky rovnaké účinky ako príkaz na zatknutie (§ 69).

(2) Súd vydá medzinárodný zatýkací rozkaz najmä vtedy, ak

a) obvinený sa pobytom v cudzine vyhýba trestnému stíhaniu a nemožno zabezpečiť jeho prítomnosť na úkonoch trestného konania alebo

b) odsúdený sa zdržiava v cudzine a výkon nariadeného trestu odňatia slobody nenastúpil napriek tomu, že mu bola riadne doručená výzva na nástup tohto trestu, alebo ak sa pobytom v cudzine vyhýba výkonu právoplatne uloženého trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku.

(3) Medzinárodný zatýkací rozkaz na účely vyžiadania obvineného z cudziny na trestné stíhanie musí obsahovať

- a) meno a priezvisko obvineného, dátum a miesto jeho narodenia, štátne občianstvo, adresu trvalého pobytu v Slovenskej republike a ďalšie dostupné údaje uľahčujúce jeho identifikáciu vrátane jeho opisu a fotografie alebo zistenie miesta jeho pobytu v cudzine,
- b) zákonné pomenovanie trestného činu s uvedením príslušných zákonných ustanovení a opísanie skutkového deja s presným vyznačením času, miesta a spôsobu spáchania,
- c) doslovné znenie zákonných ustanovení, podľa ktorých sa trestný čin posudzuje, s uvedením zákonnej sadzby, ktorá je naň v zákone stanovená, spolu s ustanovením o premlčaní, a
- d) opis úkonov ovplyvňujúcich plynutie premlčacej doby, ak od spáchania trestného činu do vydania medzinárodného zatýkacieho rozkazu uplynuli viac ako tri roky.

(4) Medzinárodný zatýkací rozkaz na účely vyžiadania odsúdeného z cudziny na výkon trestu odňatia slobody musí okrem údajov uvedených v odseku 3 písm. a) až c) obsahovať údaj, ktorým súdom a na aký trest bol odsúdený, a údaje o spôsobe zabezpečenia práv obhajoby obvineného v konaní, ak bol rozsudok vydaný v konaní proti ušlému alebo v neprítomnosti, a znenie ustanovenia § 388. K medzinárodnému zatýkaciemu rozkazu sa pripojí originál alebo odpis rozsudku s doložkou o právoplatnosti.

(5) Medzinárodný zatýkací rozkaz musí byť potvrdený podpisom sudcu, ktorý ho vydal, a odtlačkom okrúhlej pečiatky súdu. Ak sa vo vzťahu k dožiadanému štátu vyžaduje preklad medzinárodného zatýkacieho rozkazu do cudzieho jazyka, pripojí súd k nemu preklad vyhotovený úradným prekladateľom. To isté sa vzťahuje aj na preklad rozsudku, ak ide o vyžiadanie na výkon trestu.

(6) Ak v prípade vydania osoby bude potrebné vykonať jej prevoz na územie Slovenskej republiky cez územie ďalšieho štátu alebo štátov, predloží súd doklady ministerstvu spravodlivosti v potrebnom počte vyhotovení s prekladmi do požadovaných cudzích jazykov.

(7) Medzinárodný zatýkací rozkaz stráca platnosť vydaním vyžiadanej osoby na územie Slovenskej republiky alebo jeho zrušením. Súd, ktorý medzinárodný zatýkací rozkaz vydal, ho zruší, ak zanikli dôvody, pre ktoré bol vydaný. Súd o jeho zrušení ihneď informuje ministerstvo spravodlivosti.

§ 385

Súd medzinárodný zatýkací rozkaz nevydá, ak

- a) sa predpokladá uloženie iného trestu než nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo nepodmienečného trestu odňatia slobody kratšieho ako štyri mesiace,
- b) trest odňatia slobody, ktorý má byť vykonaný, alebo jeho zvyšok je kratší ako štyri mesiace,
- c) vydaním by Slovenskej republike boli spôsobené náklady alebo dôsledky neprimerané verejnemu záujmu na trestnom stíhaní alebo výkone trestu odňatia slobody osoby, o ktorej vydanie ide,
- d) by vyžiadaním z cudziny bola osobe, o ktorej vydanie ide, spôsobená ujma neprimeraná významu trestného konania alebo následkom trestného činu, najmä s ohľadom na jej vek, sociálne postavenie alebo rodinné pomery.

§ 386

(1) Ak vec neznesie odklad, môže ministerstvo spravodlivosti alebo súd príslušný na vydanie medzinárodného zatýkacieho rozkazu požiadať cudzie orgány o predbežnú väzbu obvineného. V prípravnom konaní tak súd urobí na návrh prokurátora. Žiadosť musí obsahovať údaje uvedené v § 384 ods. 3 písm. a) a b), ako aj vyhlásenie, že proti obvinenému bol alebo bude vydaný medzinárodný zatýkací rozkaz a bude následne žiadané o jeho vydanie.

(2) Súd o podaní žiadosti informuje obratom ministerstvo spravodlivosti a urýchlene mu predloží medzinárodný zatýkací rozkaz vypracovaný podľa § 384 ods. 3 až 5.

§ 387

(1) Útvar Policajného zboru prevzatú osobu bez odkladu odovzdá súdu, ktorého sudca vydal medzinárodný zatýkací rozkaz. Ak je osoba vydávaná na základe medzinárodných zatýkacích rozkazov viacerých súdov, odovzdá sa osoba súdu podľa pokynu ministerstva spravodlivosti. Ak výkon trestu, pre ktorý bola osoba z cudziny vydaná, bol už nariadený, odovzdá sa osoba príslušnému ústavu na výkon väzby.

(2) Ak nejde o vydanie na výkon trestu, sudca je povinný obvineného do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od odovzdania vypočuť a rozhodnúť o väzbe.

(3) Doba strávená prevozom do Slovenskej republiky sa nezapočítava do dĺžky lehôt podľa § 71. Rozhoduje o tom súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca.

(4) Doba uvedená v odseku 3 sa však započíta do dĺžky výkonu trestu vykonávaného v Slovenskej republike.

§ 388

(1) Ak dožiadaný štát vydal osobu s výhradou, musí sa výhrade vyhovieť.

(2) Ak bola osoba vyžiadaná alebo vydaná na výkon trestu odňatia slobody len pre niektorý z trestných činov, za ktoré jej bol skôr uložený úhrnný alebo súhrnný trest, súd na verejnom zasadnutí určí primeraný trest za trestné činy, na ktoré sa vydanie vzťahuje.

(3) Ak dožiadaný štát vydá na výkon trestu odňatia slobody osobu, ktorej bol trest uložený právoplatným rozsudkom, s výhradou voči konaniu, ktoré vydaniu rozsudku predchádzalo, súd na verejnom zasadnutí vydanú osobu vypočuje a

- a) ak vydaná osoba proti výkonu uloženého trestu nenamieta, súd rozhodne, že sa rozsudok vykoná, alebo
- b) ak vydaná osoba s výkonom nesúhlasí, súd v potrebnom rozsahu zruší rozsudok a súčasne rozhodne o väzbe. Ak treba skutkové zistenia doplniť, môže vec vrátiť prokurátorovi na došetrenie, v ostatných prípadoch pokračuje súd po právoplatnosti rozhodnutia v konaní na podklade pôvodnej obžaloby.

(4) Na konanie podľa odseku 3 je príslušný súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(5) Proti rozhodnutiu podľa odseku 3 písm. b) je prípustná sťažnosť, ktorá má, ak nejde o rozhodnutie o väzbe, odkladný účinok.

Zásada špeciality

§ 389

(1) Vydaná osoba môže byť stíhaná len pre trestné činy, pre ktoré bola vydaná, okrem prípadu, že

- a) po svojom prepustení z väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody sa zdržiava na území Slovenskej republiky viac ako 15 dní napriek tomu, že ho mohla opustiť,
- b) opustí územie Slovenskej republiky a dobrovoľne sa vráti späť alebo je na územie Slovenskej republiky dopravená z tretieho štátu zákonným spôsobom,
- c) dožiadaný štát sa vzdá uplatnenia zásady špeciality alebo udelí dodatočný súhlas na trestné stíhanie pre ďalšie trestné činy, alebo
- d) vydávaná osoba sa v konaní o jej vydanie výslovne vzdá uplatnenia zásady špeciality všeobecne alebo vo vzťahu ku konkrétnym trestným činom spáchaným pred jej vydaním.

(2) Ak sa vydaná osoba nevzdala uplatnenia zásady špeciality podľa odseku 1 písm. d) a ak to pripúšťa medzinárodná zmluva, súd, ktorý vydal medzinárodný zatýkací rozkaz, takúto osobu za prítomnosti jej obhajcu vypočuje a poučí ju o možnosti vzdať sa uplatnenia zásady špeciality a o dôsledkoch takého postupu. Ak sa vydaná osoba vzdá uplatnenia zásady špeciality, súd s ňou spíše zápisnicu, v ktorej uvedie trestné činy, ktorých sa týka vzdanie sa uplatnenia tejto zásady.

(3) Za dodatočný súhlas podľa odseku 1 písm. c) sa považuje aj žiadosť vydávajúceho štátu o prevzatie trestného stíhania vydanéj osoby pre trestné činy spáchané na jeho území pred jej vydaním. To isté platí, aj pokiaľ ide o trestné oznámenie podané dožiadaným štátom.

(4) Na podanie žiadosti o dodatočný súhlas dožiadaného štátu s trestným stíhaním pre iný trestný čin, než ktorý bol predmetom pôvodnej žiadosti o vydanie, sa použijú primerane ustanovenia § 383 a 384.

(5) Odseky 1, 2 a 4 sa použijú primerane aj na výkon trestu odňatia slobody, ktorý bol vydanéj osobe uložený súdom Slovenskej republiky (ďalej len „slovenský súd“) pred jej vydaním a ktorý nebol predmetom pôvodnej žiadosti o vydanie.

§ 390

(1) Ak dožiadaný štát po povolení vydania neodovzdá vydávanú osobu na územie Slovenskej republiky z dôvodu, že je trestne stíhaná orgánmi tohto štátu alebo má vykonať trest odňatia slobody uložený jeho orgánmi v súvislosti s iným trestným činom, než ktorý bol predmetom žiadosti o vydanie, súd, ktorého sudca vydal medzinárodný zatýkací rozkaz, môže požiadať ministerstvo spravodlivosti o zabezpečenie dočasného prevzatia vyžiadanej osoby na územie Slovenskej republiky na vykonanie úkonov nevyhnutných na ukončenie trestného stíhania.

(2) Súd v žiadosti, ktorú predloží ministerstvu spravodlivosti, uvedie, na aké úkony je prítomnosť vyžiadanej osoby potrebná. Súčasne označí deň alebo časové obdobie, na ktoré je jej prítomnosť potrebné zabezpečiť.

(3) Na konanie o zabezpečení dočasného prevzatia vyžiadanej osoby sa primerane použijú ustanovenia § 441.

Druhý diel

Vydanie do cudziny

§ 391

(1) Na prijatie žiadosti cudzích orgánov o vydanie osoby zo Slovenskej republiky do cudziny je príslušná generálna prokuratúra. Účinky doručenia má aj doručenie žiadosti ministerstvu spravodlivosti, ktoré je povinné žiadosť ihneď odstúpiť generálnej prokuratúre.

(2) Žiadosť sa podá písomne a pripojí sa k nej

- a) originál alebo osvedčená kópia odsudzujúceho rozsudku, zatýkacieho rozkazu alebo iného príkazu, ktorý má rovnaký účinok,
- b) opis trestných činov, pre ktoré sa vydanie žiada, vrátane času a miesta ich spáchania a právnej kvalifikácie,
- c) znenie použiteľných právnych predpisov dožadujúceho štátu.

(3) Ak k žiadosti neboli pripojené listiny a údaje uvedené v odseku 2 alebo ak informácie poskytnuté dožadujúcim štátom nie sú dostatočné, generálna prokuratúra si vyžiada doplňujúce informácie a môže určiť lehotu na ich predloženie.

§ 392

Extradičné trestné činy

(1) Vydanie osoby do cudziny je prípustné, ak skutok, pre ktorý sa vydanie žiada, je podľa právneho poriadku Slovenskej republiky trestným činom a horná hranica trestu odňatia slobody, ktorý sa môže uložiť pre tento trestný čin podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, je najmenej jeden rok.

(2) Vydanie osoby do cudziny na výkon už uloženého trestu odňatia slobody pre trestný čin podľa odseku 1 je prípustné, ak uložený trest, ktorý má byť vykonaný, alebo jeho zvyšok je najmenej štyri mesiace. Viaceré tresty alebo nevykonané zvyšky viacerých trestov sa spočítavajú.

§ 393

Doplňkové vydanie

Ak cudzí orgán požiadal o vydanie osoby pre niekoľko trestných činov, z ktorých aspoň jeden spĺňa podmienky uvedené v § 392 ods. 1, vydanie je prípustné aj na trestné stíhanie iných trestných činov alebo na vykonanie iných trestov, pre ktoré by inak z dôvodu výmery trestu alebo zvyšku trestu nebolo prípustné.

§ 394

Nepřípustnosť vydania

Vydanie osoby do cudziny je nepřípustné, ak

- a) ide o občana Slovenskej republiky okrem prípadu, keď povinnosť vydať vlastného štátneho občana ustanovuje vyhlásená medzinárodná zmluva alebo rozhodnutie medzinárodnej organizácie, ktorými je Slovenská republika viazaná,
- b) ide o osobu, ktorá požiadala v Slovenskej republike o priznanie postavenia utečenca alebo jej takéto postavenie bolo priznané, v rozsahu ochrany poskytnutej takejto osobe osobitným predpisom alebo medzinárodnou zmluvou,
- c) trestné stíhanie alebo výkon trestu odňatia slobody sú podľa právneho poriadku Slovenskej republiky premlčané,

- d) trestný čin, pre ktorý sa vydanie žiada, má výlučne politický alebo vojenský charakter,
- e) trestný čin spočíva v porušení daňových, colných, devízových predpisov alebo v porušení iných finančných práv štátu (ďalej len „fiskálny trestný čin“),
- f) trestný čin bol spáchaný na území Slovenskej republiky okrem prípadov, keď s ohľadom na osobitné okolnosti spáchania trestného činu treba dať prednosť vykonaniu trestného stíhania v dožadujúcom štáte z dôvodov náležitého zistenia skutkového stavu, výmery trestu alebo jeho výkonu,
- g) za trestný čin, pre ktorý sa vydanie žiada, je možné uložiť v dožadujúcom štáte trest smrti okrem prípadov, ak sa dožadujúci štát zaručí, že trest smrti nebude uložený,
- h) dožadujúci štát žiada o vydanie na vykonanie trestu smrti alebo
- i) vyžiadaná osoba nebola za trestný čin podľa právneho poriadku Slovenskej republiky v čase jeho spáchania trestne zodpovedná alebo sú iné dôvody vylučujúce jej trestnú zodpovednosť.

§ 395

Predbežné vyšetrovanie

(1) Prokurátor, ktorému generálna prokuratúra predložila žiadosť cudzieho orgánu o vydanie osoby do cudziny alebo ktorý sa dozvedel o trestnom čine, pre ktorý by iný štát mohol žiadať o vydanie, vykoná predbežné vyšetrovanie. Účelom predbežného vyšetrovania je zistiť, či sú dané podmienky na vyslovenie prípustnosti vydania do cudziny.

(2) V konaní o vydanie do cudziny musí mať vyžiadaná osoba obhajcu.

(3) Prokurátor vyžiadanú osobu vypočuje a oboznámi ju s obsahom žiadosti o jej vydanie. Doručí jej kópiu žiadosti a odsudzujúceho rozsudku, zatýkacieho rozkazu alebo iného príkazu, ktorý je podkladom žiadosti.

(4) Ak bola vyžiadaná osoba vzatá do predbežnej väzby alebo do vydávacej väzby, na styk s obhajcom a advokátom a na korešpondenciu vo väzbe sa primerane použijú predpisy o výkone väzby.

§ 396

Zjednodušené vydávacie konanie

(1) O možnosti vykonania zjednodušeného vydávacieho konania za predpokladu súhlasu vyžiadanej osoby s jej vydaním do cudziny, o dôsledkoch takého jej súhlasu a o možnosti súhlas odvolať až do rozhodnutia o povolení vydania do cudziny ministrom spravodlivosti poučí prokurátor vyžiadanú osobu počas výsluchu v rámci predbežného vyšetrovania.

(2) Ak vyžiadaná osoba súhlasí s vydaním do cudziny, prokurátor ju poučí aj o možnosti vzdať sa uplatnenia zásady špeciality a o dôsledkoch takéhoto postupu.

(3) Ak vyžiadaná osoba súhlasí s vydaním do cudziny, prokurátor s ňou spíše v prítomnosti jej obhajcu zápisnicu, v ktorej sa zaznamená jej súhlas s vydaním, ako aj jej vyjadrenie, či sa vzdáva alebo nevzdáva uplatnenia zásady špeciality a v akom rozsahu.

(4) Ak vyžiadaná osoba súhlasí s vydaním do cudziny, prokurátor po skončení predbežného vyšetrovania podá návrh súdu na vzatie osoby do vydávacej väzby (§ 399 ods. 2) a po rozhodnutí súdu vec predloží ministerstvu spravodlivosti s návrhom na rozhodnutie. Ustanovenie § 402 sa nepoužije.

(5) Ak vyžiadaná osoba odvolá svoj súhlas s vydaním kedykoľvek do rozhodnutia ministra spravodlivosti, vec sa po skončení predbežného vyšetrovania predloží súdu na rozhodnutie podľa § 402.

(6) Aj v prípade, že vyžiadaná osoba vyjadrila súhlas s vydaním, môže minister spravodlivosti skôr, než rozhodne o povolení vydania, predložiť vec na rozhodnutie súdu podľa § 402.

§ 397 **Zadržanie**

Na žiadosť cudzích orgánov môže prokurátor vykonávajúci predbežné vyšetrovanie dať príkaz útvaru Policajného zboru na zadržanie osoby, o ktorej vydanie budú cudzie orgány žiadať. Dôvodmi väzby podľa § 67 pritom nie je viazaný. Ak prokurátor do 48 hodín od zadržania neprepustí zadržanú osobu, podá v tejto lehote súdu návrh na jej vzatie do predbežnej alebo vydávacej väzby.

§ 398 **Predbežná väzba**

(1) Predseda senátu krajského súdu rozhodne do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od dodania zadržanej osoby o návrhu prokurátora na jej vzatie do predbežnej väzby. Dôvodmi väzby podľa § 67 pritom nie je viazaný. Ak predseda senátu v uvedenej lehote zadržanú osobu nevezme do predbežnej väzby, prepustí ju na slobodu.

(2) Na konanie podľa odseku 1 je príslušný krajský súd, v ktorého obvode bola osoba zadržaná alebo v ktorého obvode býva.

(3) Predbežná väzba nesmie trvať viac ako 40 dní odo dňa zadržania osoby.

(4) Predseda senátu krajského súdu na návrh prokurátora vykonávajúceho predbežné vyšetrovanie môže rozhodnúť o prepustení z predbežnej väzby, ak sa v priebehu predbežného vyšetrovania zistí niektorý z dôvodov neprípustnosti vydania podľa § 394.

(5) Ak počas trvania predbežnej väzby dôjde žiadosť cudzieho orgánu o vydanie, generálna prokuratúra o tom upovedomí prokurátora vykonávajúceho predbežné vyšetrovanie. Na jeho návrh môže predseda senátu túto osobu vziať do vydávacej väzby, ak sú splnené podmienky uvedené v § 399 ods. 1.

(6) Prepustenie osoby z predbežnej väzby nevylučuje opakované vzatie do predbežnej väzby alebo jej vzatie do vydávacej väzby.

Vydávacia väzba

§ 399

(1) Ak je to potrebné na zamedzenie úteku vyžiadanej osoby, predseda senátu krajského súdu ju vezme do vydávacej väzby. Urobí tak na návrh prokurátora vykonávajúceho predbežné vyšetrovanie.

(2) Ak vyžiadaná osoba súhlasí s vydaním alebo ak bolo rozhodnuté, že vydanie do cudziny je prípustné, vezme krajský súd túto osobu do vydávacej väzby, ak tak už neurobil predseda senátu podľa odseku 1.

(3) Predseda senátu krajského súdu nariadi príkazom prepustenie osoby z vydávacej väzby dňom, keď dôjde k vydaniu osoby cudzím orgánom, najneskôr však v šesťdesiaty deň po rozhodnutí ministra spravodlivosti o povolení vydania do cudziny; v prípade uvedenom v § 400 najneskôr v šesťdesiaty deň odo dňa nastúpenia výkonu vydávacej väzby, ak rozhodnutie ministra spravodlivosti o povolení vydania bolo vydané pred týmto dňom. Okrem toho tiež nariadi

prepustenie z vydávacej väzby, ak

- a) štát, ktorý požiadal o vydanie, svoju žiadosť odvolal,
- b) najvyšší súd rozhodol, že vydanie je neprípustné, alebo minister spravodlivosti vydanie nepovolil, alebo
- c) inak zanikli dôvody vydávacej väzby, vydania alebo jeho realizácie.

§ 400

(1) Ak sa vyžiadaná osoba nachádza vo väzbe v súvislosti s jej trestným stíhaním slovenskými orgánmi alebo sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody právoplatne uloženého slovenským súdom, vezme súd vyžiadanú osobu do vydávacej väzby, ale táto väzba sa nebude vykonávať.

(2) Ak pominú dôvody väzby alebo výkonu trestu uvedené v odseku 1, spočívanie vydávacej väzby zaniká a vyžiadaná osoba nastúpi výkon vydávacej väzby.

(3) Na konanie podľa odseku 1 je príslušný krajský súd, v ktorého obvode je vyžiadaná osoba vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody.

(4) Predbežné vyšetrowanie podľa odseku 1 vykoná prokurátor príslušný podľa § 395 ods. 1.

§ 401

Proti rozhodnutiu o väzbe podľa § 398, § 399 ods. 1 a § 400 je prípustná sťažnosť, ktorá nemá odkladný účinok.

§ 402

Rozhodnutie súdu

(1) Po skončení predbežného vyšetrowania rozhodne súd na návrh prokurátora o prípustnosti vydania vyžiadanej osoby do cudziny a predloží vec ministerstvu spravodlivosti.

(2) Na konanie podľa odseku 1 je príslušný krajský súd, ktorý rozhodoval o predbežnej alebo vydávacej väzbe; ak sa o predbežnej alebo vydávacej väzbe nekonalo, príslušný je krajský súd, v ktorého obvode vyžiadaná osoba býva.

(3) O prípustnosti vydania rozhoduje súd na neverejnom zasadnutí. Pred rozhodnutím umožní vyžiadanej osobe a jej obhajcovi vyjadriť sa písomne o žiadosti o vydanie. Ak v tomto vyjadrení vyžiadaná osoba alebo jej obhajca o to požiada alebo ak to súd považuje za potrebné, o prípustnosti vydania rozhodne súd na verejnom zasadnutí.

(4) Proti rozhodnutiu krajského súdu, ktorým bola vyslovená prípustnosť vydania, je prípustná sťažnosť prokurátora a vyžiadanej osoby len pre niektorý z dôvodov neprípustnosti vydania podľa § 394; sťažnosť má odkladný účinok. Proti rozhodnutiu, ktorým bola vyslovená neprípustnosť vydania, môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(5) O sťažnosti rozhoduje na neverejnom zasadnutí najvyšší súd, ktorý rozhodne, či vydanie je prípustné alebo neprípustné. Ustanovenie § 399 ods. 2 sa použije primerane.

§ 403

Povolenie vydania

(1) Vydanie osoby do cudziny povoľuje minister spravodlivosti; vydanie nepovolí, ak krajský súd alebo najvyšší súd podľa § 402 rozhodol, že vydanie nie je prípustné.

(2) Ak súd vyslovil, že vydanie osoby do cudziny je prípustné, môže minister spravodlivosti rozhodnúť, že vydanie vyžiadanej osoby nepovolí, ak

- a) je dôvodná obava, že trestné konanie v dožadujúcom štáte nezodpovedalo alebo by nezodpovedalo zásadám článkov 3 a 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd alebo trest odňatia slobody uložený alebo predpokladaný v dožadujúcom štáte by nebol vykonaný v súlade s požiadavkami článku 3 tohto dohovoru,
- b) je dôvodná obava, že vyžiadaná osoba by v dožadujúcom štáte bola vystavená prenasledovaniu z dôvodu jej pôvodu, rasy, náboženstva, príslušnosti k určitej národnostnej alebo inej skupine, jej štátneho občianstva alebo pre jej politické názory alebo že by sa z týchto dôvodov zhoršilo jej postavenie v trestnom konaní alebo pri výkone trestu odňatia slobody, alebo
- c) vyžiadaná osoba by vzhľadom na jej vek, osobné pomery a na závažnosti trestného činu, z ktorého je obvinená, bola vydaním do cudziny zrejme neprimerane tvrdo postihnutá.

(3) Ak minister spravodlivosti vydanie nepovolí, predloží ministerstvo spravodlivosti vec generálnej prokuratúre na trestné stíhanie v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

§ 404

Odklad vydania a dočasné odovzdanie

(1) Ak prítomnosť vyžiadanej osoby je v Slovenskej republike potrebná na účely skončenia trestného stíhania alebo výkonu trestu odňatia slobody v súvislosti s iným trestným činom, než ktorý je predmetom žiadosti o jej vydanie do cudziny, minister spravodlivosti po rozhodnutí o povolení vydania môže odložiť vydanie tejto osoby dožadujúcemu štátu.

(2) Minister spravodlivosti môže rozhodnúť, že povolí dočasné odovzdanie vyžiadanej osoby do dožadujúceho štátu na vykonanie nevyhnutných procesných úkonov. Dočasné odovzdanie sa môže vykonať aj opakovane.

(3) Na dočasné odovzdanie sa primerane použijú ustanovenia § 437 ods. 2 písm. b) až d), § 438 ods. 2 a § 439.

(4) Ak bola vyžiadaná osoba počas dočasného odovzdania na území dožadujúceho štátu právoplatne odsúdená pre trestný čin, pre ktorý bolo vydanie povolené, môže minister spravodlivosti na návrh dožadujúceho štátu rozhodnúť o odklade jej návratu na územie Slovenskej republiky do doby, kým sa neskončí výkon trestu odňatia slobody na území dožadujúceho štátu. Takto rozhodnúť nemôže, ak trestné stíhanie vyžiadanej osoby v Slovenskej republike nebolo právoplatne skončené.

(5) Doba, po ktorú bola osoba počas dočasného odovzdania vo väzbe v cudzine, sa započíta do doby výkonu trestu vykonávaného v Slovenskej republike len v rozsahu, v akom nebola započítaná do výkonu trestu uloženého na území dožadujúceho štátu. Doba strávená vo výkone trestu uloženého na území dožadujúceho štátu sa do doby výkonu trestu vykonávaného v Slovenskej republike nezapočíta.

§ 405

Stret žiadostí o vydanie do cudziny

(1) Ak boli slovenským orgánom doručené žiadosti viacerých štátov o vydanie tej istej osoby, podmienky prípustnosti vydania sa posúdia vo vzťahu ku každému z týchto štátov samostatne.

(2) Ak súd rozhodol, že vydanie je prípustné do viacerých štátov alebo ak vyžiadaná osoba vyjadrí súhlas s vydaním do viacerých štátov, súčasne s povolením vydania minister spravodlivosti rozhodne aj o tom, ktorému štátu bude vyžiadaná osoba vydaná ako prvému.

§ 406**Upustenie od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody**

(1) Minister spravodlivosti môže upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku, ak povolil vydanie odsúdeného do cudziny. Ak následne nedôjde k vydaniu do cudziny, súd rozhodne, že sa trest alebo jeho zvyšok vykoná.

(2) Proti rozhodnutiu súdu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť.

§ 407**Dodatočný súhlas a súhlas s ďalším vydaním**

(1) Ustanovenia tohto dielu sa použijú primerane aj na konanie o žiadosti štátu, ktorému bola osoba vydaná, o súhlas, aby mohol vydanú osobu

- a) stíhať pre iný trestný čin, než pre ktorý bolo vydanie povolené, alebo aby mohol byť vykonaný aj iný trest odňatia slobody, než pre ktorý bolo vydanie povolené, alebo
- b) vydať ďalej tretiemu štátu na trestné stíhanie alebo výkon trestu odňatia slobody.

(2) Príslušné na konanie sú orgány, ktoré konali vo veci pôvodnej žiadosti o vydanie tejto osoby do cudziny.

(3) Zjednodušené vydávacie konanie podľa § 396 nie je možné.

Tretí oddiel**Výkon rozhodnutí vo vzťahu k cudzine****Prvý diel****Uznanie a výkon cudzieho rozhodnutia****§ 408****Cudzie rozhodnutie**

Cudzím rozhodnutím na účely tohto oddielu sa rozumie rozhodnutie vydané súdom iného štátu pre čin, ktorý je trestným činom podľa právneho poriadku Slovenskej republiky a ktorým

- a) bola vyslovená vina, ale uloženie trestu bolo podmiennečne odložené,
- b) bol uložený trest odňatia slobody alebo podmiennečný trest odňatia slobody,
- c) bol uložený peňažný trest alebo zákaz činnosti,
- d) bol premenený podmiennečný trest alebo peňažný trest na trest odňatia slobody, alebo
- e) bolo vyslovené prepadnutie majetku alebo jeho časti, alebo bolo vyslovené prepadnutie veci alebo zhabanie vecí (ďalej len „cudzie majetkové rozhodnutie“).

§ 409**Podmienky uznania**

Cudzie rozhodnutie možno uznať na území Slovenskej republiky, ak

- a) medzinárodná zmluva obsahuje možnosť alebo povinnosť uznávania alebo výkonu cudzích rozhodnutí,
- b) rozhodnutie bolo vydané v konaní, ktoré zodpovedá zásadám obsiahnutým v článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- c) osoba nebola odsúdená pre trestný čin, ktorý má výlučne politický alebo vojenský charakter,
- d) výkon trestu nie je podľa právneho poriadku Slovenskej republiky premlčaný,

- e) osoba nebola pre tento skutok už odsúdená slovenským súdom,
- f) nebolo na území Slovenskej republiky uznané cudzie rozhodnutie iného štátu voči tej istej osobe pre ten istý skutok, a
- g) uznanie neodporuje záujmom chráneným ustanovením § 375.

§ 410 **Premena trestu**

(1) Cudzie rozhodnutie sa uzná tak, že trest v ňom uložený slovenský súd premení na trest, ktorý by mohol uložiť, ak by v konaní o spáchanom trestnom čine rozhodoval. Slovenský súd pritom nesmie uložiť trest prísnejší, ako bol trest uložený v cudzom rozhodnutí, ani ho premeniť na iný druh trestu.

(2) Ak dĺžka trvania a druh trestu odňatia slobody uloženého uznávaným cudzím rozhodnutím sú zlučiteľné s právnym poriadkom Slovenskej republiky, súd v rozhodnutí o uznaní súčasne rozhodne, že sa bude vo výkone trestu uloženého cudzím rozhodnutím pokračovať bez jeho premeny podľa odseku 1. Tento postup je vylúčený, ak súd uzná cudzie rozhodnutie len pre niektorý z viacerých trestných činov, ktorých sa cudzie rozhodnutie týka.

(3) V rozhodnutí o uznaní cudzieho majetkového rozhodnutia slovenský súd tiež vysloví, komu prepadnutý majetok, jeho časť alebo vec pripadne. Ak nevysloví inak, právoplatnosťou rozhodnutia o uznaní sa vlastníkom majetku, jeho časti alebo veci stáva Slovenská republika.

§ 411 **Uznávacie konanie**

(1) Návrh na uznanie cudzieho rozhodnutia predkladá na základe žiadosti cudzieho orgánu ministerstvo spravodlivosti súdu, ktorý rozhoduje po písomnom vyjadrení prokurátora na neverejnom zasadnutí.

(2) Na konanie podľa odseku 1 je príslušný krajský súd, v ktorého obvode odsúdený býva. Ak odsúdený nemá na území Slovenskej republiky bydlisko, je na konanie príslušný Krajský súd v Bratislave. Ak ide o cudzie majetkové rozhodnutie, je na konanie príslušný krajský súd, v ktorého obvode sa nachádza majetok alebo vec, ktorých sa cudzie rozhodnutie týka.

(3) Krajský súd rozhoduje rozsudkom, ktorý sa doručuje odsúdenému, prokurátorovi a ministerstvu spravodlivosti. Ak je odsúdený v čase uznávacieho konania vo výkone trestu odňatia slobody v cudzine, doručuje mu súd rozsudok vždy prostredníctvom ministerstva spravodlivosti.

(4) Proti rozsudku o uznaní cudzieho rozhodnutia je prípustné odvolanie, ktoré môže podať odsúdený, prokurátor alebo minister spravodlivosti. Odvolací súd na neverejnom zasadnutí odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné. Ak odvolanie nezamietne, zruší napadnuté rozhodnutie a po doplnení konania, ak je potrebné, sám rozhodne rozsudkom, či cudzie rozhodnutie uznáva alebo neuznáva.

§ 412 **Účinky uznaného cudzieho rozhodnutia**

(1) Uznané cudzie rozhodnutie má rovnaké právne účinky ako rozsudok slovenského súdu.

(2) Ak sa cudzie rozhodnutie týka viacerých odsúdených, má uznanie účinky len vo vzťahu k odsúdenému, ktorého sa týkal návrh na uznanie.

(3) Ak sa uznané cudzie rozhodnutie vzťahuje iba na čiastkové konanie pokračovacieho trestného činu spáchané na území iného štátu, uznané cudzie rozhodnutie nie je prekážkou trestného stíhania odsúdeného pre ostatné čiastkové konania pokračovacieho trestného činu spáchané na území Slovenskej republiky.

(4) Po právoplatnosti rozsudku o uznaní cudzieho rozhodnutia krajský súd bezodkladne zašle generálnej prokuratúre všetky informácie o odsúdenom potrebné na zápis v registri trestov.

§ 413

Väzba

(1) Ak je to potrebné na zabezpečenie výkonu cudzieho rozhodnutia, môže súd príslušný podľa § 411 ods. 2 kedykoľvek po podaní návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia do nariadenia výkonu uznaného cudzieho rozhodnutia rozhodnúť o vzatí do väzby osoby, ktorej bol cudzím rozhodnutím uložený trest odňatia slobody a ktorá sa nachádza na území Slovenskej republiky; dôvodmi väzby podľa § 67 nie je súd viazaný.

(2) Proti rozhodnutiu o vzatí do väzby je prípustná sťažnosť, ktorá nemá odkladný účinok.

§ 414

Vykonávacie konanie

(1) Vykonať cudzie rozhodnutie v Slovenskej republike možno len vtedy, ak bolo uznané; v prípadoch uvedených v § 415 a 417, až keď ministerstvo spravodlivosti udelilo súhlas. Výkon uznaného cudzieho rozhodnutia nariadi okresný súd, v ktorého obvode odsúdený býva. Ak odsúdený nemá bydlisko na území Slovenskej republiky, na nariadenie výkonu je príslušný Okresný súd Bratislava 1.

(2) Výkon uznaného cudzieho majetkového rozhodnutia nariadi okresný súd, v ktorého obvode sa nachádza majetok alebo vec, ktorých sa rozhodnutie týka.

(3) Súd príslušný podľa odsekov 1 a 2 rozhoduje o všetkých ďalších otázkach vykonávacieho konania vrátane návrhu na zahľadanie odsúdenia z uznaného cudzieho rozhodnutia.

(4) Ak sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v cudzine na základe cudzieho rozhodnutia, ktoré bolo uznané slovenským súdom, súd nariadi výkon uznaného cudzieho rozhodnutia pred termínom odovzdania odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody na územie Slovenskej republiky. Ak k odovzdaniu odsúdeného na územie Slovenskej republiky nedošlo a odsúdený trest odňatia slobody v cudzine vykonal v plnom rozsahu alebo bol z jeho výkonu podmienene prepustený, je výkon uznaného cudzieho rozhodnutia na území Slovenskej republiky neprípustný.

(5) Súčasne s nariadením výkonu trestu odňatia slobody alebo v prípade uvedenom v odseku 4 po odovzdaní odsúdeného na územie Slovenskej republiky súd rozhodne o započítaní väzby podľa § 413, ako aj väzby už započítanej a trestu odňatia slobody už vykonaného v cudzine a tiež doby prevozu odsúdeného do dĺžky trestu, ktorý sa má vykonať.

(6) Súd ukončí výkon trestu z uznaného cudzieho rozhodnutia, akonáhle ho štát, o ktorého rozhodnutie ide, informoval o amnestii, milosti alebo o inom rozhodnutí či opatrení, v ktorých dôsledku sa cudzie rozhodnutie stalo ďalej nevykonateľným. Ak amnestiou, milosťou alebo iným rozhodnutím alebo opatrením bol trest odpustený iba sčasti, súd rozhodne o tom, aký trest odsúdený ešte vykoná. Proti rozhodnutiu súdu je prípustná sťažnosť.

(7) Inak sa na výkon uznaného cudzieho rozhodnutia použijú primerane ustanovenia tohto zákona týkajúce sa vykonávacieho konania.

Druhý diel

Prevzatie a odovzdanie odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody

§ 415

Prevzatie odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody z cudziny

(1) O prevzatí osoby na výkon trestu odňatia slobody uloženého cudzím rozhodnutím na územie Slovenskej republiky na základe medzinárodnej zmluvy rozhoduje ministerstvo spravodlivosti na návrh odsudzujúceho štátu alebo odsúdeného.

(2) Ministerstvo spravodlivosti môže dať súhlas s prevzatím odsúdeného alebo požiadať odsudzujúci štát o jeho odovzdanie až po tom, čo bolo cudzie rozhodnutie uznané podľa prvého dielu tohto oddielu.

(3) Toto ustanovenie sa použije primerane aj na odovzdanie osoby na výkon trestu odňatia slobody uloženého cudzím orgánom, ak sa odsúdený nachádza na území Slovenskej republiky.

§ 416

Odovzdanie odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody do cudziny

(1) O odovzdaní osoby odsúdennej slovenským súdom na výkon trestu odňatia slobody na územie iného štátu na základe medzinárodnej zmluvy rozhoduje ministerstvo spravodlivosti.

(2) Odovzdanie možno povoliť na návrh odsúdeného, štátu, do ktorého má byť odovzdaný, alebo súdu, ktorý vydal odsudzujúci rozsudok v prvom stupni. Ak návrh nepodával príslušný súd, jeho súhlas s odovzdaním je podmienkou povolenia.

(3) Odovzdaním odsúdeného na výkon trestu do iného štátu strácajú slovenské orgány možnosť pokračovať vo výkone trestu; to neplatí, ak sa odsúdený vráti na územie Slovenskej republiky bez toho, aby trest v štáte, do ktorého bol odovzdaný, vykonal v plnom rozsahu alebo aby bol z jeho výkonu v tomto štáte podmienene prepustený. Ak sa po návrate odsúdeného pokračuje vo výkone trestu na území Slovenskej republiky, vykonaný trest v cudzine sa mu započíta do výkonu trestu.

(4) Toto ustanovenie sa použije primerane aj na odovzdanie osoby na výkon trestu odňatia slobody, ktorý uložil slovenský súd, do iného štátu, ak sa odsúdený už nachádza na jeho území.

Tretí diel

Prevzatie a odovzdanie výkonu podmienenečného trestu

§ 417

Rozhodnutie o prevzatí výkonu podmienenečného trestu z cudziny

(1) Ak to umožňuje medzinárodná zmluva, môže na žiadosť cudzieho orgánu ministerstvo spravodlivosti rozhodnúť, že slovenské orgány

- a) budú sledovať správanie odsúdeného v skúšobnej dobe uloženej cudzím rozhodnutím alebo
- b) okrem sledovania správania odsúdeného v skúšobnej dobe rozhodnú aj o tom, či sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil alebo či sa podmienene uložený alebo odložený trest odňatia slobody alebo jeho zvyšok vykoná.

(2) Rozhodnutiu podľa odseku 1 musí predchádzať uznanie cudzieho rozhodnutia podľa prvého dielu tohto oddielu.

§ 418**Postup slovenských orgánov**

(1) Po rozhodnutí podľa § 417 sleduje správanie odsúdeného v skúšobnej dobe v súlade s uloženými podmienkami okresný súd, v ktorého obvode odsúdený býva.

(2) Súd informuje ministerstvo spravodlivosti o všetkých skutočnostiach, ktoré môžu mať vplyv na posúdenie, či sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil.

(3) Ak bolo rozhodnuté podľa § 417 ods. 1 písm. a), súd po uplynutí skúšobnej doby podá ministerstvu spravodlivosti správu o správaní odsúdeného počas skúšobnej doby. Súd nerozhoduje o tom, či sa odsúdený osvedčil alebo či sa trest vykoná, ani nenariadi výkon tohto trestu.

(4) Ak bolo rozhodnuté podľa § 417 ods. 1 písm. b), je súd podľa odseku 1 príslušný rozhodnúť o tom, či sa odsúdený osvedčil alebo či sa trest vykoná. Ak rozhodne, že trest sa vykoná, nariadi súd jeho výkon. Ustanovenie § 414 sa použije primerane.

§ 419**Žiadosť o odovzdanie výkonu podmieneného trestu do cudziny**

Ak to umožňuje medzinárodná zmluva, môže súd, ktorý uložil podmienený trest odňatia slobody osobe, ktorá má bydlisko v cudzine, alebo takú osobu podmienne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody, predložiť ministerstvu spravodlivosti návrh, aby štát, v ktorom má odsúdený bydlisko, rozhodol, že jeho orgány budú

- a) sledovať správanie odsúdeného v skúšobnej dobe alebo
- b) okrem sledovania správania odsúdeného rozhodnú aj o tom, či sa odsúdený osvedčil, alebo nariaďa výkon trestu, ak sa odsúdený v skúšobnej dobe neosvedčil.

§ 420**Dôsledky odovzdania výkonu podmieneného trestu**

(1) Ak dožiadaný štát rozhodol podľa § 419 písm. a), slovenský súd je naďalej príslušný rozhodnúť o tom, či sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil alebo či sa trest vykoná. Právoplatné rozhodnutie o tom, že sa trest vykoná, predloží v prípade potreby ministerstvu spravodlivosti na účely podania žiadosti o výkon tohto rozhodnutia v dožiadanom štáte.

(2) Ak dožiadaný štát rozhodol o prevzatí aj výkonu trestu pre prípad, že sa odsúdený v skúšobnej dobe neosvedčí [§ 419 písm. b)], ďalší výkon trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky nie je možný, ak

- a) cudzí orgán rozhodol, že trest sa vykoná a odsúdený ho vykonal v plnom rozsahu, alebo
- b) cudzí orgán rozhodol, že odsúdený sa v skúšobnej dobe osvedčil.

(3) Cudzie rozhodnutia podľa odseku 2 majú na území Slovenskej republiky rovnaké právne účinky, ako by ich vydal slovenský súd.

Štvrtý oddiel
Prevzatie a odovzdanie trestnej veci

§ 421
Prevzatie trestnej veci

(1) O žiadosti cudzieho orgánu, aby trestné konanie, ktoré vedú tieto orgány, prevzali slovenské orgány, rozhoduje generálna prokuratúra.

(2) V prípade kladného rozhodnutia o žiadosti podľa odseku 1 dá generálna prokuratúra bezodkladne podnet vecne a miestne príslušnej prokuratúre na postup podľa tohto zákona.

(3) Procesný úkon urobený orgánmi dožadujúceho štátu v súlade s právnym poriadkom tohto štátu má rovnakú platnosť v Slovenskej republike, ako by ho urobili slovenské orgány, za podmienky, že jeho prijatie nedá tomuto úkonu väčšiu dôkaznú hodnotu, ako má v dožadujúcom štáte.

§ 422
Odovzdanie trestnej veci

(1) Ak obvinený, proti ktorému sa vedie v Slovenskej republike trestné konanie, je štátnym občanom iného štátu alebo má bydlisko na jeho území, môžu dať slovenské orgány podnet, aby bolo trestné stíhanie odovzdané tomuto štátu.

(2) O podaní žiadosti o odovzdanie trestného konania do cudziny rozhoduje generálna prokuratúra a po podaní obžaloby ministerstvo spravodlivosti.

(3) Podnet na odovzdanie trestného konania možno podať, najmä ak

- a) vydanie obvineného na trestné stíhanie z dožiadaného štátu nie je možné, bolo týmto štátom odmietnuté alebo ak sa od vyžiadania z cudziny upustilo z iných dôvodov,
- b) trestné stíhanie v dožiadanom štáte sa javí hospodárnym a účelným, najmä v záujme objektívneho zistenia skutkového stavu, z dôvodu výmery trestu alebo jeho výkonu,
- c) obvinený bol alebo má byť vydaný do dožiadaného štátu alebo ak z iných dôvodov možno predpokladať, že trestné stíhanie v tomto štáte možno vykonať v jeho prítomnosti,
- d) vydanie osoby, ktorá bola slovenským súdom právoplatne odsúdená na trest odňatia slobody, nie je možné alebo bolo dožiadaným štátom odmietnuté, a uložený trest nie je v dožiadanom štáte možné vykonať.

(4) Ak dožiadaný štát rozhodol, že preberá trestné konanie, nemožno na území Slovenskej republiky pokračovať v trestnom stíhaní obvineného pre trestný čin, pre ktorý bolo trestné konanie odovzdané, alebo nariadiť výkon trestu uloženého pre trestný čin, pre ktorý bolo trestné konanie odovzdané [odsek 3 písm. d)].

(5) Slovenské orgány môžu v trestnom stíhaní pokračovať alebo nariadiť výkon trestu, ak dožiadaný štát

- a) oznámi, že vo veci nebude konať,
- b) dodatočne odvolá svoje rozhodnutie o prevzatí trestného konania alebo
- c) oznámi, že v konaní nebude pokračovať.

§ 423**Rozhodnutie o výkone subsidiárnej trestnej právomoci**

Na základe žiadosti cudzieho orgánu, ktorý koná alebo zamýšľa konať o trestnom čine spáchanom v cudzine, o vyjadrenie, či tento trestný čin budú stíhať aj slovenské orgány, rozhodne generálna prokuratúra, či trestné konanie pre tento trestný čin začne.

Piaty oddiel**Právna pomoc vo vzťahu k cudzine****§ 424****Predmet právnej pomoci**

Právnou pomocou sa rozumejú úkony po začatí trestného konania v Slovenskej republike vykonávané v cudzine na základe dožiadania slovenských orgánov alebo takéto úkony vykonávané na území Slovenskej republiky na základe dožiadania cudzích orgánov, najmä doručovanie písomností, výsluch osôb a vykonávanie ďalších dôkazov.

§ 425**Dožiadania slovenských orgánov**

(1) Dožiadania slovenských orgánov prípravného konania o právnu pomoc sa do cudziny zasielajú prostredníctvom generálnej prokuratúry. Dožiadania slovenských súdov sa do cudziny zasielajú prostredníctvom ministerstva spravodlivosti. Diplomatická cesta tým nie je vylúčená.

(2) Ak to umožňuje medzinárodná zmluva, môžu slovenské orgány zasielať svoje dožiadania do cudziny aj iným spôsobom, než uvedeným v odseku 1. Vyšetrovateľ a policajný orgán môže dožiadanie zaslať do cudziny vždy len prostredníctvom prokurátora.

§ 426**Obsah a forma dožiadania**

(1) Dožiadanie musí okrem presného vymedzenia požadovaného úkonu právnej pomoci obsahovať opis skutkových okolností činu, ktorého sa dožiadanie týka, právnu kvalifikáciu s uvedením doslovného znenia zákonných ustanovení, údaje o obvinenej osobe, prípadne poškodenom alebo svedkovi, ak sa žiada ich vypočutie, a ďalšie údaje potrebné na riadne poskytnutie požadovanej právnej pomoci.

(2) Dožiadanie musí obsahovať presné označenie dožadujúceho orgánu, spisovú značku trestnej veci, dátum a musí byť potvrdené podpisom zodpovednej úradnej osoby a odtlačkom okrúhlej pečiatky tohto orgánu.

(3) K dožiadaniu a priloženým písomnostiam sa pripojí preklad do cudzieho jazyka vyhotovený úradným prekladateľom, ak sa vo vzťahu k dožiadanému štátu preklad vyžaduje.

§ 427**Doručovanie v cudzine poštou**

Doručovanie písomnosti osobe v cudzine poštou je možné, iba ak to dovoľuje medzinárodná zmluva.

§ 428

Platnosť úkonov

Doručenie vykonané na žiadosť slovenského orgánu cudzím orgánom, ako aj dôkazy pred ním vykonané sú účinné, ak boli vykonané v súlade s právnym poriadkom dožiadaného štátu alebo ak vyhovujú právnemu poriadku Slovenskej republiky.

§ 429

Predvolanie osôb z cudziny

(1) Ak je na procesnom úkone potrebná prítomnosť osoby, ktorá sa zdržiava v cudzine, treba jej predvolanie doručiť formou dožiadania. Prítomnosť tejto osoby sa nesmie vynucovať použitím donucovacích opatrení.

(2) Osoba, ktorá sa na územie Slovenskej republiky dostaví na základe predvolania, nesmie byť trestne stíhaná, odsúdená alebo jej osobná sloboda obmedzená pre trestný čin, ktorý spáchala pred vstupom na územie Slovenskej republiky.

(3) Trestné stíhanie, odsúdenie alebo obmedzenie osobnej slobody predvolanej osoby je však prípustné

- a) pre trestný čin, pre ktorý bola osoba predvolaná ako obvinená,
- b) ak sa predvolaná osoba po vykonaní úkonu zdržiava na území Slovenskej republiky po dobu dlhšiu ako 15 dní napriek tomu, že ho mohla opustiť,
- c) ak sa predvolaná osoba po opustení územia Slovenskej republiky dobrovoľne vráti späť alebo je na územie Slovenskej republiky dopravená z cudziny zákonným spôsobom.

§ 430

Dožiadania cudzích orgánov

(1) Slovenské orgány vykonávajú právnu pomoc požadovanú cudzími orgánmi spôsobom upraveným v tomto zákone alebo v medzinárodnej zmluve. Ak sa poskytuje právna pomoc podľa medzinárodnej zmluvy postupom, ktorý nie je upravený v tomto zákone, rozhodne príslušný prokurátor, akým spôsobom sa právna pomoc vykoná.

(2) Na žiadosť cudzieho orgánu možno postupovať podľa právneho predpisu iného štátu, ak žiadaný postup nie je v rozpore so záujmami chránenými ustanovením § 375.

(3) Ak o to žiada cudzí orgán, možno svedkov, znalcov a účastníkov vypočuť pod prisahou.

(4) Prisaha svedkov a účastníkov znie: „Prisahám na svoju česť, že vypoviem úplnú a čistú pravdu a nič nezamlčím“.

(5) Prisaha znalcov znie: „Prisahám na svoju česť, že posudok podám podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia“.

§ 431

Príslušnosť na vybavenie dožiadania

(1) Na zabezpečenie vybavenia dožiadania cudzieho orgánu o právnu pomoc je príslušná okresná prokuratúra, v ktorej obvode sa požadovaný úkon právnej pomoci má vykonať. Tým nie je dotknuté oprávnenie generálnej prokuratúry podľa osobitného predpisu poveriť zabezpečením vybavenia dožiadania inú prokuratúru.

(2) Ak cudzí orgán požiada o vykonanie výsluchu alebo iného úkonu právnej pomoci súdom, predloží prokurátor v tejto časti dožiadanie cudzieho orgánu na vybavenie okresnému súdu, v ktorého obvode sa úkon právnej pomoci má vykonať. V prípade naliehavosti môže dožiadanie zaslať súdu priamo aj ministerstvo spravodlivosti.

§ 432

Povolenie úkonu právnej pomoci súdom

(1) Ak sa podľa tohto zákona na vykonanie dôkazu požadovaného cudzím orgánom vyžaduje príkaz súdu, príkaz vydá sudca na návrh prokurátora zabezpečujúceho vybavenie dožiadania.

(2) Ak sa úkon právnej pomoci má vykonať podľa cudzieho predpisu, rozhodne sudca na návrh prokurátora, či postup podľa cudzieho predpisu nie je v rozpore so záujmami chránenými ustanovením § 375. Ak takýto rozpor nezistí, úkon povolí a súčasne rozhodne, akým spôsobom sa vykoná. Proti rozhodnutiu súdu môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(3) Na rozhodnutie podľa odsekov 1 a 2 je príslušný okresný súd, v ktorého obvode sa úkon právnej pomoci má vykonať.

§ 433

Úkony cudzích orgánov

(1) Cudzí orgány nemôžu na území Slovenskej republiky samostatne vykonávať úkony právnej pomoci.

(2) Cudzí konzulárny úrad s pôsobnosťou pre územie Slovenskej republiky môže vykonať z poverenia orgánov vysielajúceho štátu procesný úkon na účely trestného konania pre tieto orgány len na základe súhlasu generálneho prokurátora. Na doručenie písomnosti občanovi vysielajúceho štátu alebo na výsluch osoby, ak sa osoba dostaví dobrovoľne, súhlas generálneho prokurátora netreba.

(3) Prítomnosť zástupcov cudzích orgánov a iných osôb na úkone právnej pomoci vykonávanom slovenským orgánom je možná na základe súhlasu prokurátora; ak úkon vykonáva súd, súhlas udeľuje tento súd.

§ 434

Doručovanie písomností

(1) Ak je písomnosť určená na doručenie adresátovi v Slovenskej republike vyhotovená v slovenskom jazyku alebo v jazyku, o ktorom je predpoklad, že vzhľadom na všetky okolnosti prípadu je adresátovi zrozumiteľný, alebo je k nej pripojený preklad do tohto jazyka, a nežiada sa osobné doručenie, doručí sa písomnosť adresátovi podľa ustanovení tohto zákona na doručovanie do vlastných rúk (§ 63). Doručiť zásielku uložením možno len pri opakovanom pokuse o doručenie.

(2) Ak písomnosť nie je vyhotovená v jazyku podľa odseku 1 a nie je k nej pripojený ani preklad do tohto jazyka, pričom dožadujúci orgán podľa medzinárodnej zmluvy nebol povinný zabezpečiť takýto preklad, vyhotovenie prekladu do slovenského jazyka zabezpečí orgán vykonávajúci právnu pomoc a následne písomnosť doručí podľa odseku 1. Inak bude písomnosť adresátovi doručená, len ak po poučení o možnosti odmietnuť jej prevzatie je adresát ochotný ju prevziať.

(3) Ak dožadujúci orgán požiada o osobné doručenie písomností, doručia sa písomnosti adresátovi osobne. V takom prípade doručovať podľa odseku 1 nie je možné, a ak sa ani pri opakovanom pokuse nepodarí písomnosti doručiť osobne, doručujúci orgán vráti dožiadanie nevybavené späť a v sprievodnom liste uvedie dôvody nevybavenia. Prevzatie písomnosti adresát

potvrdí podpisom na doručnom liste dožadujúceho orgánu alebo do zápisnice doručujúceho orgánu. Ak adresát odmietne písomnosti prevziať z dôvodov uvedených v odseku 2, doručujúci orgán uvedie túto skutočnosť v doručnom liste dožiadaného orgánu alebo v sprievodnom liste, ktorým dožiadanie vráti dožadujúcemu orgánu.

§ 435

Prevoz

(1) O povolení prevozu osoby územím Slovenskej republiky na účely trestného stíhania alebo výkonu trestu odňatia slobody v cudzine na základe žiadosti cudzích orgánov rozhoduje minister spravodlivosti. Počas prevozu sa obmedzí osobná sloboda prevážanej osoby na zabránenie jej úteku.

(2) Povolenie prevozu na účely, ktoré predpokladajú spätný prevoz cez územie Slovenskej republiky po vykonaní úkonu v cudzine, je súčasne aj povolením na tento spätný prevoz.

§ 436

Cezhraničné sledovanie a prenasledovanie

(1) V súlade s podmienkami medzinárodnej zmluvy môže útvar Policajného zboru pri sledovaní alebo prenasledovaní osoby vstúpiť na územie iného štátu a pokračovať v sledovaní osoby alebo prenasledovaní osoby aj na území toho štátu.

(2) Príkaz na postup podľa odseku 1 vydáva predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor.

(3) Ak ide o vec, ktorá nestrpí odklad, postup podľa odseku 1 je možný aj bez príkazu na základe súhlasu prezidenta Policajného zboru. O tejto skutočnosti musí byť ihneď informovaný orgán, ktorý by bol inak oprávnený vydať príkaz podľa odseku 2.

(4) Cudzie orgány môžu cezhraničné sledovanie alebo prenasledovanie na území Slovenskej republiky vykonať v súlade s podmienkami medzinárodnej zmluvy. Ak medzinárodná zmluva neurčuje, ktorý orgán Slovenskej republiky je príslušný udeliť súhlas s vykonaním cezhraničného sledovania alebo prenasledovania na území Slovenskej republiky, udeľuje takýto súhlas prezident Policajného zboru.

Dočasné odovzdanie osoby na vykonanie procesných úkonov do cudziny

§ 437

(1) Na žiadosť cudzieho orgánu možno osobu nachádzajúcu sa vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky dočasne odovzdať do cudziny na účely dokazovania.

(2) Osobu uvedenú v odseku 1 možno dočasne odovzdať, len ak

- a) nemá v konaní v cudzine postavenie obvineného a s dočasným odovzdaním súhlasí,
- b) jej neprítomnosťou sa nezmení účel väzby alebo výkonu trestu vykonávaného na území Slovenskej republiky,
- c) dočasné odovzdanie neprímerane nepredĺži trvanie väzby, ktorá sa vykonáva na území Slovenskej republiky,
- d) dočasné odovzdanie nepredĺži výkon trestu odňatia slobody vykonávaného na území Slovenskej republiky.

§ 438

(1) O povolení dočasného odovzdania osoby rozhoduje minister spravodlivosti. V rozhodnutí určí primeranú lehotu, v ktorej musí byť dočasne odovzdaná osoba vrátená na územie Slovenskej republiky.

(2) Po povolení dočasného odovzdania príkaz na premiestnenie osoby do cudziny vydá okresný súd, v ktorého obvode je osoba vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody.

§ 439

(1) Doba, po ktorú bola osoba vo väzbe v cudzine, sa nezapočítava do lehôt podľa § 71. Rozhodnutie o tom urobí súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca.

(2) Doba uvedená v odseku 1 sa započíta do dĺžky výkonu trestu vykonávaného v Slovenskej republike.

(3) Proti rozhodnutiam podľa odseku 1 alebo 2 je prípustná sťažnosť.

§ 440

Ustanovenia § 437 až 439 sa použijú primerane aj na odovzdanie osoby do cudziny, aby sa mohla zúčastniť úkonu právnej pomoci vykonávaného na území iného štátu na žiadosť slovenských orgánov.

§ 441**Dočasné prevzatie osoby z cudziny na vykonanie procesných úkonov**

(1) Ak je v trestnom konaní na území Slovenskej republiky potrebná účasť inej osoby ako obvineného na účely dokazovania a táto osoba je v cudzine vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, požiada prokurátor alebo sudca ministerstvo spravodlivosti o zabezpečenie dočasného odovzdania tejto osoby na územie Slovenskej republiky. V žiadosti uvedie, na aké úkony je prítomnosť osoby potrebná, a označí deň alebo časové obdobie, na ktoré je prítomnosť potrebné zabezpečiť.

(2) Ak dožiadaný štát povolí dočasné odovzdanie osoby na územie Slovenskej republiky, rozhodne sudca, v prípravnom konaní na návrh prokurátora, že táto osoba bude počas dočasného odovzdania na území Slovenskej republiky vo väzbe. Sudca v uznesení uvedie, že väzba sa začína dňom prevzatia tejto osoby na územie Slovenskej republiky.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa použijú primerane aj na odovzdanie osoby z cudziny, aby sa mohla zúčastniť úkonu právnej pomoci vykonávaného na území Slovenskej republiky na žiadosť cudzích orgánov.

§ 442**Odobzdanie veci**

(1) Na žiadosť cudzieho orgánu je možné vykonať zaistenie veci a jej následné odovzdanie do cudziny.

(2) Dožiadaný orgán môže odložiť odovzdanie zaistenej veci, ak ju slovenské orgány potrebujú v trestnom konaní.

(3) Pri odovzdávaní zaistenej veci dožiadaný orgán požiada cudzí orgán o jej vrátenie. Tohto práva sa však výslovne môže vzdať alebo môže súhlasiť s tým, aby sa vec vrátila priamo jej vlastníčkovi.

(4) Tieto ustanovenia sa použijú primerane aj na odovzdanie veci, ktorá bola zaistená u vydávanej osoby. Ak je to možné, taká vec sa odovzdá cudzím orgánom súčasne s vydávanou osobou.

§ 443

Zaistenie majetku

(1) Za podmienok stanovených v medzinárodnej zmluve môže súd na základe žiadosti cudzieho orgánu na návrh prokurátora rozhodnúť o predbežnom zaistení majetku patriaceho osobe, proti ktorej sa vedie v cudzine trestné stíhanie, alebo časti tohto majetku nachádzajúceho sa na území Slovenskej republiky.

(2) O návrhu podľa odseku 1 je príslušný rozhodnúť okresný súd, v ktorého obvode sa nachádza majetok alebo jeho časť.

(3) Na konanie podľa odsekov 1 a 2 sa primerane použijú ustanovenia tohto zákona týkajúce sa zaistenia výkonu trestu prepadnutia majetku.

§ 444

Informácie z registra trestov

Na prijatie žiadosti cudzieho orgánu o poskytnutie informácie z registra trestov je príslušná generálna prokuratúra.

PIATA ČASŤ

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 445

Od 1. júla 1990 možno predpisy o trestnom konaní platné pred týmto dňom použiť len v medziach ustanovení tejto časti.

§ 446

(1) Na konanie o prečine vo veciach, v ktorých bol súdu doručený návrh na potrestanie pred 1. júlom 1990, sa použijú predpisy platné pred týmto dňom.

(2) Na výkon trestu nápravného opatrenia uloženého pred 1. júlom 1990 sa použijú predpisy platné pred týmto dňom.

(3) Trestné príkazy vydané pred 1. júlom 1990 sa spravujú doterajšími predpismi.

§ 447

(1) Na konanie o obnove trestného konania, ktoré bolo právoplatne skončené pred začiatkom účinnosti tohto zákona, použijú sa ustanovenia tohto zákona. Podmienky pre povolenie obnovy sa však v takom prípade posudzujú podľa zákona, ktorý je pre obvineného priaznivejší.

(2) Ak rozhodnutie, proti ktorému smeruje návrh na obnovu, vydal v prvom stupni súd už nejestvujúci, rozhoduje o návrhu na obnovu ten súd, ktorý by bol podľa tohto zákona vecne a

miestne príslušný; ak rozhodoval v prvom stupni bývalý Štátny súd, rozhoduje o návrhu na obnovu krajský (vyšší vojenský) súd, ktorý by bol podľa tohto zákona vo veci miestne príslušný.

§ 448

(1) Krajský súd je príslušný konať v prvom stupni aj o činoch trestných podľa predpisov skôr účinných, ktoré svojou povahou a závažnosťou zodpovedajú trestným činom uvedeným v § 17 ods. 1.

(2) Rozhodnutia a opatrenia týkajúce sa výkonu rozsudkov vyhlásených Najvyšším súdom Slovenskej republiky ako súdom prvého stupňa vydáva Mestský súd v Bratislave a v odbore vojenského súdnictva Vyšší vojenský súd v Trenčíne.

§ 449

(1) Rozhodnutie o tom, že sa nevykoná trest uložený za čin, ktorý v dôsledku zmeny Trestného zákona už nie je trestným činom, urobí súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(2) Rozhodnutie o tom, že sa pomerne skrátí úhrnný alebo súhrnný trest uložený za čin, ktorý v dôsledku zmeny Trestného zákona už nie je trestným činom, a za iný zbiehajúci sa trestný čin, urobí na verejnom zasadnutí súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(3) Ak bol trest smrti uložený pred 1. júlom 1990 zmenený na trest odňatia slobody, rozhodne o spôsobe jeho výkonu na verejnom zasadnutí súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 1 až 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 450

Zákon č. 64/1956 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) sa zrušuje.

§ 451

Minister spravodlivosti môže ustanoviť, ktoré úkony zverené podľa tohto zákona predsedovi senátu môže vykonávať iný pracovník súdu.

§ 452

(1) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky sa splnomocňuje vydať všeobecne záväzným právnym predpisom rokovací poriadok pre okresné a krajské sudy, ktorým podrobnejšie upraví postup okresných a krajských súdov pri vybavovaní trestných vecí.

(2) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky sa splnomocňuje, aby po dohode s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky upravilo všeobecne záväzným právnym predpisom postup pri výkone trestu vyhostenia.

§ 454

(1) Na konanie v neskončených veciach, v ktorých bola podľa doterajších predpisov založená vecná príslušnosť Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, je príslušný najvyšší súd, ak vo veci v prvom stupni rozhodoval orgán činný v trestnom konaní so sídlom na území Slovenskej republiky.

(2) Na konanie o sťažnosti pre porušenie zákona, na ktoré by podľa doterajších predpisov bol príslušný Najvyšší súd Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, je príslušný najvyšší súd, ak orgán, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni, mal sídlo na území Slovenskej republiky.

(3) Na konanie o sťažnosti pre porušenie zákona vo veciach, v ktorých rozhodol bývalý Štátny súd alebo bývalý Najvyšší súd ako súd prvého stupňa, je príslušný najvyšší súd, ak by podľa doteraz platných predpisov bol vo veci príslušný v prvom stupni konať súd so sídlom na území Slovenskej republiky.

(4) V konaní o odňatí veci súdu so sídlom v Slovenskej republike a jeho prikázaní súdu v Českej republike a naopak sa od 1. januára 1993 nebude pokračovať.

§ 454a

(1) Vo veciach, ktoré patria do právomoci Špeciálneho súdu, v ktorých bolo začaté trestné stíhanie pred 1. septembrom 2004, je na konanie príslušný Úrad špeciálnej prokuratúry a Špeciálny súd, ak v odseku 2 nie je ustanovené inak.

(2) Konanie vo veciach, ktoré patria do právomoci Špeciálneho súdu, v ktorých bola podaná obžaloba na okresný súd, krajský súd, vojenský obvodový súd alebo vyšší vojenský súd a bolo v nich do 1. septembra 2004 nariadené hlavné pojednávanie, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

§ 454aa

(1) Vo veci, v ktorej bolo začaté trestné stíhanie pred 1. septembrom 2004 a pôvodne v nej vykonával dozor podľa § 174 prokurátor okresnej prokuratúry, krajskej prokuratúry, vojenskej obvodnej prokuratúry alebo vyššej vojenskej prokuratúry a ktorá bola postúpená Úradu špeciálnej prokuratúry z dôvodu § 454a, je príslušný na konanie od nadobudnutia účinnosti tohto zákona prokurátor okresnej prokuratúry, krajskej prokuratúry, vojenskej obvodnej prokuratúry alebo vyššej vojenskej prokuratúry, ktorý bol príslušný v danej veci pred 1. septembrom 2004, ak do nadobudnutia účinnosti tohto zákona nebola podaná obžaloba. Súdne konanie a úkony v prípravnom konaní vykoná v takom prípade okresný súd, krajský súd, vojenský obvodový súd alebo Vyšší vojenský súd, ktorý bol príslušný na konanie pred 1. septembrom 2004; to neplatí, ak o príslušnosti Úradu špeciálnej prokuratúry rozhodne generálny prokurátor podľa osobitného predpisu;¹²⁾ v takom prípade súdne konanie a úkony v prípravnom konaní vykoná Špeciálny súd.

(2) Vo veci, v ktorej bola pôvodne podaná obžaloba na okresný súd, krajský súd, vojenský obvodový súd alebo Vyšší vojenský súd a ktorá bola postúpená Špeciálnemu súdu z dôvodu § 454a, vykoná konanie okresný súd, krajský súd, vojenský obvodový súd alebo Vyšší vojenský súd, ktorý bol príslušný na konanie pred 1. septembrom 2004, ak Špeciálny súd v danej veci nenariadil do nadobudnutia účinnosti tohto zákona hlavné pojednávanie.

§ 454ab

Ak právomoc Špeciálneho súdu vykonáva Krajský súd v Banskej Bystrici podľa osobitného predpisu,¹³⁾ vo veciach, v ktorých bolo nariadené hlavné pojednávanie, dokončí konanie Krajský súd v Banskej Bystrici; ustanovenie § 222 ods. 1 o postúpení veci sa v takom prípade medzi Krajským súdom v Banskej Bystrici a Špeciálnym súdom nepoužije.

§ 454b

Týmto zákonom sa preberajú právne akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie uvedené v prílohe.

§ 455

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1962.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

**Príloha k zákonu č. 141
1961 Zb.****ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNÝCH AKTOV EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV A EURÓPSKEJ
ÚNIE**

1. Rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV z 15. marca 2001 o postavení obetí v trestnom konaní (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 082, 22. 03. 2001).
2. Rámcové rozhodnutie Rady 2002/465/SVV z 13. júna 2002 o spoločných vyšetrovacích tímoch (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 162, 20. 06. 2002).

- 3) § 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore.
- 4) Zákon č. 124/1992 Zb. o Vojenskej polícii.
- 5) Zákon č. 59/1965 Zb. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov.
- 6) Zákon č. 230/1992 Zb. o Federálnej železničnej polícii v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 61/1993 Z. z. o zriadení Železničnej polície Slovenskej republiky.
- 7) Zákon č. 240/2001 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve v znení zákona č. 422/2002 Z. z.
- 7c) Napríklad zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.
- 8) § 30 zákona č. 435/2000 Z. z.
- 8a) § 21 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení zákona č. 353/1997 Z. z.
- 8aa) § 46 až 51 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre.
- 8ab) § 2 ods. 1 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 90/1996 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov.
- 9) § 2 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 10) § 35 a § 39 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z.
- 11) § 40 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.
- 11a) Zákon č. 256/1998 Z. z. o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 11b) § 47 ods. 2 písm. d) zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže.
- 12) § 51 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre.
- 13) § 91 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

